

കിരീടം പ്രഭാവം

ഗദ്യനാടകം

ഗ്രന്ഥകർത്രി

അമ്പലമുക്ക് നഗരം അല്ലെങ്കിൽ പൂർണ്ണവാരാണസി

പ്രസാധകൻ

കെ. വെങ്കടേശ്വരമേനോൻ

തൃശ്ശിവപേരൂർ

കംഗക്ഷേത്രം പ്രസ്സിൽ

അച്ചടിച്ചത്

ഗദ്യനാടകം

വിദ്യാ ഉദ്യോഗാലയം

വിജ്ഞാപനം.

‘ലക്ഷ്മീഭായി’ മുതലായ രാസികകളും, ‘അശോകൻ’ മുതലായ പുസ്തകങ്ങളും വായിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഈ ഗ്രന്ഥം കർശിതമായ പരിചയപ്പെടുത്തുവാൻ ഏകദേശ മാധ്യസ്ഥ്യം ആവശ്യമില്ലല്ലോ. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കരുതുന്നപ്രതി രൂപവൽക്കാൻ സമഗ്രമായ വായിക്കുകയും, വാക്യരചന ലിപിവിന്യാസം മുതലായവയിൽ അവിടവിടെകണ്ട നിസ്സാരങ്ങളായ ചില വൈലക്ഷണ്യങ്ങളെയും ഹൈന്ദവ്യങ്ങളെയും തിരുത്തി വിശ്വസ്തമായ ഒരു ക്രമവും വരുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

മലയാളം, സംസ്കൃതം, ഇംഗ്ലീഷ്, ഹിന്ദി, ബങ്കാളി ഇന്ത്യകാലകളിൽ സാമാന്യം നല്ല പാണ്ഡിത്യമുള്ള ഈ സ്ത്രീത്തത്തിന്റെ ഏതവിധതകരായ യോഗം കരുതിയും സഹജമായിട്ടുണ്ടെന്നാണ് ഏകദേശ അഭിപ്രായം.

സമുദായോന്നതിയെ കരുണിക്കുന്നവരും, മനുഷ്യരിൽ സ്നേഹിക്കുന്നവരും ആയിത്തീർന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന യുവാക്കളാൽ ആവശ്യമായ ഈ പ്രത്യേകവൃത്തി കണ്യാലംഗനമാക്കുന്നതു വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ ചെയ്തിരിക്കും.

“ഈതാൽ കില ത്രായത ഇത്യേതാ
 ക്ഷത്രസ്യ ശബ്ദോ ഭവനേയ രൂപത,
 രാജ്യം കിം തദപിപരീതമുത്തേ
 പ്രാണൈരപശക്തംശമലീകൈസുഖം”

എന്ന കാളിദാസമഹാകവിയുടെ പദ്യത്തിലെ ആശയത്തെ ഈ ഗദ്യനാടകം അനുപദം അനുകരിക്കുകയും സന്ദൃ

ജ്ഞാനി സമത്മിക്കയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ ഇതു വിദ്യാത്മകരം, വിദ്യാത്മക്കും ഭക്തോൽപ്രിയവും, പരമപുരുഷൻ ഒരു സൽകാവ്യമാണെന്നു നിസ്സംശം പറയാം.

“തേ സന്തഃ ശ്രോതാർഹ്വതി
സദസദഗൃഹേണിവ
മേൽ സംലബ്ധതഃ പൃഥ്വീ
വിശുദ്ധിഃ ശ്രമികപി വാ”

എന്ന ആപ്തവാക്യം അനുസരിച്ച് ഇപ്പോൾക്കു ഞാൻ
ഇതാ മഹാജനസമക്ഷം സമർപ്പിക്കുന്നു

എന്നു പ്രസംധകൻ.

അറിവ് താരിക.

ബങ്കാളിലെ സുപ്രസിദ്ധകവിയായിരുന്ന ചാപല ബ്രഹ്മചാര്യന്റെ പ്രഥമഗദ്യനാടകമാണ് 'പ്രതാപസിംഹൻ' എന്ന ഗ്രന്ഥം. അതിന്റെ അർത്ഥമായ ഹി വിഗ്രഹമാണ് ഇപ്പോൾ കയ്യെഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രതിക. ചിലരംഗങ്ങളുടെ ഭൂമിയിൽ ചേർത്തിരുന്ന ഗാനങ്ങളൊഴികെ ഒന്നുംതന്നെ ഇതിൽ വിട്ടുകളഞ്ഞിട്ടില്ല. അർത്ഥത്തിൽ കഴിയുന്നതും ഭൂമിഗ്രന്ഥം അനുവർത്തിക്കുന്നതിനു മനുഷ്യാർക്കിട്ടുണ്ട്.

ഇഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആഖ്യായത്തിനു മുമ്പുതന്നെ വിശ്വവിശുദ്ധനായ ചെറിയ നാമദാഹോദിന്റെ അനുജൻ ജോതിരിഗ്ര നാമദാഹോദി, പ്രതാപസിംഹന്റെ ചരിത്രത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി 'അശ്വമതി' എന്ന പേരായ ഒരു നാടകം ചെല്ലിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്കു പ്രതാപസിംഹനെ നാടകനാടി ഇതിഹാസത്തിൽ വീണ്ടു പ്രതിപാദിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ഇതിഹാസത്തിൽ ക്യാരി സമ്പാദിക്കുന്നതിനുദ്ദേശിക്കുന്നതു അത്യന്തം സാധാരണമായ ഒരു കൃത്യമാണെന്നു വ്യക്തമായി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹമാണെന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. എങ്കിലും ദിവിജന്മാബുദ്ധന്റെ യത്നം സഫലമാകുമെന്നുതന്നെയല്ല ഇദ്ദേഹി അശ്വമതിയെക്കുറിച്ചും ചോദിക്കുന്നതിന്നിടത്തന്നെ സംഗതിവന്നു. ഉത്തരവിയിൽ ചെല്ലിട്ടുള്ള ഇല്ലാത്തവിധിചിതചരിത്രം കാണിക്കുമ്പോൾ വായനക്കാരും വശിക്രമത്താലേ തീർത്തു ചിന്താസമാധാനമായ തുടർന്നു സമ്പാദിച്ചു വന്നു പറഞ്ഞാൽ തീർന്നല്ലോ.

ഈ നാടകത്തിൽ പ്രതാപസിംഹന്റെ ചരിത്രം ഇതിഹാസത്തിൽനിന്നു അധികം വ്യതിചലിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മുമ്പ് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാമെന്നുണ്ട്. ഇതിഹാസത്തെ

അവലംബിച്ചതന്നെ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇക്കൂതിയെ ഇപ്രകാരം ഉത്പാദിച്ചതും ഉൽകൃഷ്ടവുമാക്കി തീർത്തതിൽ അസാധാരണമായ ചെറുതന്നെയുള്ളതെ പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സുപരിചിതമായിരിക്കുന്ന ആകമ്പനമുട ചരിത്രത്തിലുള്ള അനിതി - അതായതു മുശ്ശരോളി ഉത്സവം - - ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നമ്മുടെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നു തന്നിരിക്കുന്നു അസംഖ്യം കാണികളും വായനക്കാരും സംശയഗ്രസ്തന്മാർായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അക്കാലത്തെ സംഭവങ്ങളെ നല്ലപോലെ പശ്ചാത്തലപന ചെയ്യുന്നപക്ഷം ആകമ്പനമുട ചരിത്രത്തിലുള്ള ഇക്കൂതിയും വാസ്തവമല്ലെന്ന് ആരും ശങ്കിക്കയില്ല. ദിനേന്ദ്രലാലബാബുവും ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് അല്പമൊന്നു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടില്ലെന്നില്ല. “ഞാൻ ആകമ്പനചരിത്രവഴിയിലൂടെ ചരിത്രത്തെ അനുചിതമാകാതെ വരുത്താൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയും ആരോടുകൂടിയെന്നാണ്. പക്ഷെ ഞാൻ അതിനെ സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ആകമ്പനമുട ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പുതിയ അഭിപ്രായം ഇപ്പോൾ മാത്രം. പക്ഷേ നമ്മുടെ ബുദ്ധിമുട്ടായതായാ ഏതൊരു ചരിത്രപ്രായത്തോടു യോജിച്ചിട്ടുണ്ടു്” ആകമ്പന ചരിത്രത്തിലും മാമനീതിനന്ത്രണമൊന്നുമില്ല. അദ്ദേഹം കൈകൂറാധാരികൾക്കു വന്നായിത്തന്നതുകൊണ്ടു മുശ്ശരോളി ഉത്സവത്തിനു തുല്യം നീചവും വിശ്വവ്യാപക കർമ്മങ്ങളായി ചെയ്തിരുന്നവെന്നൊരു വിശദീകരണമുണ്ടാകാൻ അഭിപ്രായം. ഐതിഹ്യസാഹിത്യകൃതികളുടെയും ഉപന്യാസങ്ങളുടെയും കർത്താക്കൾ പ്രാമണ്യം ഇതിഹാസങ്ങളിൽ പല അക്രമങ്ങളും ചെയ്തവരെന്നു്; ചിലർ മനോധർമ്മത്തെ അഥവും അയ്യവ്യാപനത്തുകൊണ്ടു സംഗതികൾ ഇതിഹാസത്തെ വിട്ട് അതിലും പരയെന്നു. ഇതിഹാസത്തിൽനിന്നു് അല്പമെങ്കിലും പരിവർത്തിക്കുവാൻ ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ നാടകങ്ങളോ ഉപന്യാസങ്ങളോ ചെയ്യുന്നതിനു സാധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു വാസ്തവം.

തന്നെയാണു്. പ്രാചീനകവികളും നാടകപ്രണേതാക്കളും പ്രാചീന അപകാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നിവിടെ അപ്പരിവർത്തനത്തിന്നുദാഹരണമുണ്ടു്. വിചാരവിചരണനായ ചിലന്തിയെപ്പോലെ ഈ അവധിയെ ചാർച്ചിക്കാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേക ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പ്രതാപസിംഹൻ, മേലാധിപനും, ദുർഗ്ഗഭാസൻ തുടങ്ങിയ കൃതികളിൽ അദ്ദേഹം ഇതിഹാസത്തെ കഴിയുന്നതും അനുവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇതിഹാസം മറ്റൊരു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലും മറ്റേതിഹാസികൾക്കുവേണ്ടിയാണു് അതൊരു ബാധയുണ്ടാകാതെ ചേർത്തുവെച്ചു് മാത്രമേ അദ്ദേഹം തന്റെ കല്പനാശക്തിയെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളു്.

പ്രസ്തുതനാടകത്തിൽ ചോരക്കുറിയും മറ്റുമുള്ളതീർപ്പിയും കല്പിതവാക്യങ്ങളാണു്. ശങ്കരസിംഹൻ ഇതിഹാസമുപേക്ഷിച്ച് തന്നെയാണെന്നിവിടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചാർച്ചയിൽ അധികാരവും കല്പനാതിർപ്പിയുമാണു്. അദ്ദേഹം പ്രതാപസിംഹന്റെ സമോദനനായിരുന്നു. ഉദയസിംഹൻ തന്റെ പുത്രന്റെ അതകത്തിലെ വെച്ചുൽക്കലത്തെ വിചാരിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ വധിക്കുന്നതിന്നു കല്പിച്ച സമയം ഗോവിന്ദസിംഹൻ ഇടയിൽ ചാർച്ചിപ്പിൻ അദ്ദേഹത്തെ വധിപ്പിക്കാതെ തന്റെ പുത്രനു തുല്യം കണ്ടിച്ചെന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ സിംഹാസനാരോഹണം ചെയ്തപ്പോൾ അന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടിപ്പോലുള്ളതിന്നു തന്റെ സമീപം താമസിപ്പിച്ചു. ഒരു ദിവസം ശങ്കരസിംഹൻ പ്രാതലിനോടു ചെന്നിപ്പോയി അദ്ദേഹത്തെ ചെന്നുവരുത്തിക്കു് വിളിച്ചു. ഇതുവരെ യുദ്ധത്തിന്നു തയ്യാറെടുപ്പാൻ അതിന്നു തടസ്സംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള രാണാധിപത്തിന്റെ തുടക്കംകൊണ്ടു് ഒരു പ്രാർത്ഥനയെ ഉദ്യമം ചെയ്തുകൊണ്ടു് രാണാ അന്നുണ്ടെന്നു മാത്രമേ അറിയുക. അന്നുചേർത്തു കൊലപ്രസാദമായ അദ്ദേഹം മറ്റൊരുതരത്തിൽ ചേർന്നു രാണയോടൊന്നിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചേർന്നുവന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം ചേർന്നുവന്നപ്പോൾ

തികളെ കൊന്നു ബ്രാഹ്മണസകടത്തിലകപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ യുദ്ധം ക്ഷയിച്ചു. ഇതെല്ലാം ഇതിഹാസസംഭവങ്ങൾ കണക്കാക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാസ്തികത, കർമ്മഗതത്തിൽനിന്നുള്ള ദോഷം, യവനയുദ്ധതികളെ വാണിശ്രമം, സലിക്നോട്ട് പ്രതിരൂപ ചെമ്മതിനാശംകളുള്ള ആത്മരംഗം എന്നിങ്ങനെയുള്ള സംഗതികളെല്ലാം മെറ്റം കല്പനകൾ മാത്രമാണ്. അമരസിംഹന്റെ മക്കൾക്കു സമയത്തു ചെമ്മതി ദേവനാശം വന്നതും പെട്ടെന്ന് ഹാസികമല്ല. ഇവയെല്ലാം പ്രതാപസിംഹന്റെ ചരിത്രത്തെ ഉത്തമലിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായി ചേർത്തിരിക്കുന്ന കൃത്രിമസംഗതികൾ മാത്രമാണ്. ചിങ്ങനാശം വന്ന അലോകമണ്ഡപം നിറയെപ്പോയി ഹാസ്യംസംഭവം, ഗൃഹാശ്രമംസംഭവം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാമഗ്രിയെ ശേഖരിപ്പാൻ തന്നിച്ചിട്ടല്ല.

ഈ നാടകത്തിലെ അപ്രധാന വാക്യങ്ങളായ അംഗി, ലക്ഷ്മി, ദേവതേജി, ദോഷത്തുണീട തുടങ്ങിയ സതി മണ്ണൊളി കവിപ്പം രണ്ടുവാക്കു പറയുന്നതു കടം അന്ന ചിങ്ങനാശിക്കകയല്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. വിവാഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം വാഷാത്മാവം, മംഗലം വിഷമസംഗപരിത്യാഗമാണെന്നു ശാസ്ത്രം ഉത്തമമായിക്കുന്നതിനെ ഈ മഹതികൾ ഉദ്ധാരണപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇന്ദ്രിയപ്രീതിയെ അഭിലാഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനു വിരോധമില്ലെന്നു വിധിയുണ്ട്. വിവാഹം വിദ്യബലം, അനുവാദം മാത്രമാണ്. ദോഷകടമെ ക്ഷയിക്കുമെന്നു മോഹി ശരിക്കണപക്ഷം കൈയ്യെൻ കാച്ചിത്തുടിക്കാൻ ചെന്നുവരികെന്നതുപോലെയാണ്. ഇന്ദ്രിയപ്രീതി വരുത്തുന്നതു കടമേയും ചില മഹത്തമകൃത്യങ്ങൾ വിവാഹംകൊണ്ടു സംഗ്രഹിക്കുന്നതെന്നുള്ള സംഗതി ആധുനികന്മാരായ ഹിന്ദുക്കൾ കീഴെ വിസ്മയിക്കുകകൊണ്ടു ഇക്കു പശ്ചാത്താപിതീനിട്ടു

ബീ. പ്രഥമഘട്ടത്തിൽ നമ്മുടെ വർണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങൾ വികിന്നങ്ങളാണെന്നു തോന്നുമെങ്കിലും മനനം ചെയ്താൽ അവയെല്ലാം മേലുപദേശം, അതായതു വിഷയോപദേശപരിശുദ്ധനേതാക്കൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതെന്നു നന്നായിലാകും. പട്ടു വയലിൽ കടക്കാതിരിപ്പാൻ വേലി കെട്ടിയിരിക്കുന്നതുപോലെ മനുഷ്യർ മോക്ഷത്തിൽ പ്രവേശിക്കാതിരിക്കുന്നതിനാൽ ഗുഹസ്ഥാശ്രമധർമ്മം വിധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗുഹസ്ഥന്മാർ വിധിച്ചിരിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങളുടെ സ്വാർത്ഥം, അവയെ വിധിപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനുള്ള ആത്മസം, ഏതീവകകളെക്കൊണ്ടു ബുദ്ധി മറ്റുള്ള ശ്രേണിക്കുള്ള ജീവികൾ പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു നിവർത്തിക്കുന്നതിനിച്ഛിക്കുന്നു. ക്രമേണ കർമ്മസങ്കോചപോലകർമ്മനിവൃത്തി എന്നുള്ള പ്രകാശംകൊണ്ടു കർമ്മത്തിന്നു സങ്കോചം വരുത്തണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടിയാണു കർമ്മയോഗം വിധിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. മറ്റൊരു പരിവൃത്തകളായ കലാംഗനകളും പരമയോഗികളുടെ പ്രാപ്യസ്ഥാനമായ പരമപരമേതത്തന്നെയാണു പ്രാപിക്കുന്നത്. കലാംഗന്മാരുവയവയുക്തരായ ഒരു ശിലാപ്രതിമയെ പാലാളിസന്ധികളാക്കി ഉപാസിക്കുന്നപക്ഷം നിരക്കാക്കുന്ന സാത്താജ്ഞാനത്തിന്നു സാധിക്കുമെന്നുള്ള സിദ്ധാന്തത്തെ അടത്തുകാലത്തു ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ മുതലായ പല പുണ്യശ്ലോകന്മാർക്കു ചരിത്രം നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. പരമഹംസൻ്റെ ഉപാസനാമൂർത്തി കാളീവിഗ്രഹമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ പത്നി ശാരദാമണി ദേവി, ഇന്ദ്രയോഗികളാകുന്ന കർമ്മയോഗംകൊണ്ടും തൈലധാരപോലെ അവിച്ഛിന്നസ്മരണമാകുന്ന കേളിമാർഗ്ഗംകൊണ്ടും സ്വർഗ്ഗാന്താവാകുന്ന ഇന്ദ്രപ്രഭം ഉപാസിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെയാണു ജീവമുക്തപദവിയെ പ്രാപിച്ചത്. ഉപാസനയെ വിഷയമായ ആ സാകാമ്യത്തിനെ സങ്കോചമാക്കിയ ഒരു ശാന്താർത്ഥ ദൃക്തിയേയും നമുക്കുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഉപാസനത്തിൻ്റെ വ്യക്താസമാണു പലമലവിമുക്തി

ഇതു മുഖ്യകാരണമെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു ആന്ധ്രവിതാനം
വ്യതിരിക്ത പദാത്ഥമില്ലാത്തതിനാൽ ശിലാപ്രതിഭാസ
യോ അഥവാ മനുഷ്യശക്തികളെത്തന്നെയോ ഉപാധി
മൂലം പാറണുചെയ്തവർ ഇവർ സാക്ഷാൽക്കരം തന്നെ
യാണെന്ന് അനുമാസിച്ചുകൊണ്ട് സാക്ഷരസുപാമപ്ര
മദ്യപാ മത വ്യക്തികളുള്ള പാമപ്രേതസൂത്രപത്നി
കാണു കണ്ടതിനാൽ കണ്ടുകിട്ടുന്ന 'അമൃതസൂത്രപാമ'
പ്രമുഖകാര്യം നോക്കുന്ന സൂത്രപാമപ്രമുഖകാര്യം മൂലിയന്തരം
ഏകാദശ പാമപ്രേതപാമയ പാമപ്രേതപാമയുടെ അർത്ഥപ്രാ
യം പതപ്രേതകാലം സാക്ഷരപാമപ്രേതകാലം ഇവ
കാലം ഉപാധിക്കാലം ആവശ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കു
ന്നതിന്റെ സാരം ഇതാണ്. ഈ ഉപാമപ്രേതകാലം
വ്രിയന്തരപാമ പാമപ്രേതം ഇവകാലം പ്രത്യേകമുതലി
കളാണെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടു സൂത്രപാമപ്രേതകാലം സാക്ഷ
രകാലം വിവരമുണ്ടാകാൻ ഉദ്ദേശം സാക്ഷരകാലം

ഇതാ രാഷ്ട്രം ആദ്യംതന്നെ പാലിയോലിത്തിക് കമ്മ്യൂണിസം നയിച്ചു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ സിദ്ധാന്തം സോഷ്യലിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ സിദ്ധാന്തമാണ്. സോഷ്യലിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ സിദ്ധാന്തമാണ്. സോഷ്യലിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ സിദ്ധാന്തമാണ്.

ഇന്നുനമത്തെ തക്കമുള്ള ചയ്യുന്നതിന്നു സഭയെ ഒന്നു വാഴിക്കുന്നതിന് ഇന്നുകൊണ്ട് ഉടൻതന്നെയും വാഴിക്കുന്ന ഫിനീഷ്യനുകൾക്കുവേണ്ടത്തക്കമുള്ള ചയ്യുന്നതിന്നു തക്കമുള്ള ഇവയെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു

ഗുണമകർത്രി

അനുപ്രാസം

ഗദ്യനാടകം.

ഒന്നാമങ്കം.

മംഗം 1

സ്ഥാനം — കോമളമീരവനമധ്യത്തിലുള്ള കാളീ
ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുരോഭാഗം.

സമയം — പ്രഭാതം.

(ബിംബത്തിനരികെ കുറുപ്പുരോമിതൻ നിൽക്കുന്നു.
കൃത്തികളിലുപയോഗി പ്രതാപസിംഹനും രജപുത്രപ്രഭുക്ക
ന്മാരും വാൾ നീലത്തൂണി വലത്തുകാലിന്റെ മുട്ടുകുത്താ
ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.)

പ്രതാപ — ആളെ ഇനി കട്ടം താമസിക്കേണ്ട ജഗവതിയു
ടെ പുരോഭാഗത്തുവെച്ചു ശവധം ചെയ്യവിൻ

പ്രഭുക്കന്മാർ — ഞങ്ങളെല്ലാവരും ശവധം ചെയ്യുന്നു —

പ്രതാപ — ആവശ്യം വരുന്ന പക്ഷം ഞങ്ങളെല്ലാവരും
ചിത്തോരിനുവേണ്ടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ സന്ന
ദ്ധന്മാരാണ്

എല്ലാവരും — ആവശ്യം വരുന്നപക്ഷം ഞങ്ങളെല്ലാവരും
ചിത്തോരിനുവേണ്ടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ സന്ന
ദ്ധന്മാരാണ്

പ്രതാപ ചിത്തോരിന്റെ ഉദ്ധാരണം സാധിക്കുന്നതു
വരെ.

എല്ലാവരും ചിത്തോരിന്റെ ഉദ്ധാരണം സാധിക്കുവേ
ണ്ടതുവരെ.

അനുപ്രഭാസം

ഗദ്യനാടകം.

ഒന്നാമങ്കം.

മംഗം 1

സ്ഥാനം — കോമളമീരയ നാമധ്യത്തിലുള്ള കാളീ
ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പുരോഭാഗം.

സമയം — പ്രഭാതം.

(ബിംബത്തിനരികെ കുറുപ്പുരോമിതൻ നിൽക്കുന്നു.
കൃത്തിക്കളിലുപയോഗി പ്രതാപസിംഹനും രജപുത്രപ്രഭുക്ക
ന്മാരും വാൾ നീലത്തൂണി വലത്തുകാലിന്റെ മുട്ടുകത്താ
ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.)

പ്രതാപ — ആളെ ഇനി കട്ടം താമസിപ്പിക്കണം. ഭഗവതിയു
ടെ പുരോഭാഗത്തുവെച്ചു ശവധം ചെയ്യവിൻ.

പ്രഭുക്കന്മാർ — ഞങ്ങളെല്ലാവരും ശവധം ചെയ്യുന്നു —

പ്രതാപ — ആവശ്യം വരുന്ന പക്ഷം ഞങ്ങളെല്ലാവരും
ചിത്തോരിനടുവെണ്ടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ സന്ന
ദ്ധന്മാരാണ്.

എല്ലാവരും — ആവശ്യം വരുന്നപക്ഷം ഞങ്ങളെല്ലാവരും
ചിത്തോരിനടുവെണ്ടി പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ സന്ന
ദ്ധന്മാരാണ്.

പ്രതാപ ചിത്തോരിന്റെ ഉദ്ധാരണം സാധിക്കുന്നതു
വരെ.

എല്ലാവരും ചിത്തോരിന്റെ ഉദ്ധാരണം സാധിക്കുമ്പോ
ളുവരെ.

പ്രകാശ-ഭൂമിപത്രങ്ങൾ മാത്രമേ മോജാറം കഴിക്കുക
 വേണ്ടൂ - -

പ്രതിപാദനം — ഭൂമിപത്രത്തിൽനിന്നുതന്നെ ഭരണാനുമതി കഴിയാതെ കയ്യെടുക്കുക.

പ്രതാപ-അനുവരം പുല്ലിടന്മാല കിടന്നൊങ്ങുകയുള്ളി
 എല്ലാവരും - അനുവരവുല്ലിന്റേലേകിടന്നൊങ്ങുകയുള്ളി
 പ്രതാപ- കരുതുകമെ വിദഗ്ദ്ധ കവചസ്യന് ഭൂമി ചുറ്റുമൊന്നങ്ങ
 ഭൂമി ധരിക്കേയില്ല -

എല്ലാവരും ഇതുവരെ വിശേഷിപ്പിക്കുകയും ആരും
 ഒന്നും ഉൾക്കൊള്ളുകയും -

புதுப்பலகை எண்ணெயை எண்ணெயுடன் வலசைக்காரர் கொடுக்கும்
கைவிடாததிலும் இரண்டு நாளையது பூங்கொடி உருவாகும்
பி.

എല്ലാവരും അങ്ങനെയോ അങ്ങനെയോ വേർതിരിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒരു മതവിശ്വാസത്തിലൂടെ മുന്നോട്ടുവരികയായിരുന്നു. -

പ്രതിവ. - പ്രാണനുള്ള കുറവുണ്ടാകും. അത് ൧൨.൭൦ സി.കി.യെക്കുറവല്ല.

എല്ലാവരും പ്രണയമു കര്യത്തോളം അവയുടെ ഭാ
 സ്യം സ്വീകരിക്കുകയില്ല -

പ്രവാചകൻ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തതിൽ പാശ്ചാത്യ സഭാ പ്രവർത്തനം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എല്ലാവരും... ഇക്കമ്മികളടേയും മദ്ധ്യത്തിൽ വെ. ഗാ.
സഭാ പ്രതിബദ്ധം 1981 ലെ പദ്ധതി

പുഴയിൽ "സപ്ത സപ്ത" (എന്നു പറഞ്ഞു മറ്റൊരാളെ സൂക്ഷിക്കുന്നു)

(പ്രതിരോധനിർമ്മാണത്തിന് എല്ലാവരും ഏഴുനൂറ്റുണ്ട.)
 പ്രതിരോധ - (൧൫.൭൯൩൦൪൦൨) ഇന്ന് ഭഗവതിയുടെ തിരുമ

ബാങ്കിംഗ് വാങ്ങിയിട്ടില്ലാത്ത കടമകൾക്കായി

ന്നാണു തന്റെ ഭിക്ഷയും. കന്യകാഭാര്യയും, സഹോദരിമാരും എന്നുവേണ്ടി സ്വപത്തിമാരെക്കൂടി തന്റെ പാദങ്ങളിൽ അപ്പിച്ചു തന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു സമയം കാത്തു നില്ക്കുകയാണ് തങ്ങളെപ്പോലിച്ചാരിച്ചു താൻ സിംഹാസനത്തിൽ തെളിഞ്ഞതിൽ അന്നു പ്രാണബലികൊണ്ടുകൂടി മാത്രമേയെ പൂജിക്കുന്നവനും, സ്ത്രീകളെ കാഴ്ചവക്കാനെവനും, താൻ സൗജന്യമായി കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനങ്ങളെ പുറകുവെക്കുവാനു തക്കതല്ലുന്നവനും, അയാളുടെ ഇടയിൽ ഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നതെന്നു ഒരു മനസ്സിലാക്കുന്ന ഒരു മോഹമുണ്ട് എന്റെ അടുത്ത ഉദയസിംഹൻ ചിത്തോദയിൽ നിന്ന് ചടങ്ങുകളെ താൻ സെല്ലിച്ചു എങ്ങനെയൊന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലുതായ പ്രതാപസിംഹൻ അതേ ചിത്തോദയിൽ വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നതിനു പ്രതിരോധമില്ലാത്തതിനെ പരിഹരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭാവിച്ചുകൊൾക (കാളിയുടെ വിഗ്രഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ഭട്ടകത്തിൽ തൊഴുത്തുകൊണ്ട്) അപ്പോൾ എന്റെ പ്രതിരോധനം നിറവേറുന്നതിന് ഏതൊരു ശക്തിയുണ്ടാകും! ധർമ്മത്തിനു സഭാ വിജയം സിദ്ധിക്കണമെന്നും മറ്റൊരാളുടെ പരാജയം വരാതിരിപ്പാൻ അർത്ഥം കടക്കിക്കണമെന്നും എന്റെ ചിത്തോദ, എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ചിത്തോദ, പരമാർത്ഥമായൊരു കഴക്കുന്ന ചിത്തോദ, വീണ്ടും എന്റെ അധീനത്തിൽ പെടുത്തുന്നതിനു നിന്നിരിക്കുക! തിരുവുള്ളങ്ങൾകണമേ!—ആരവിടെ?

(പ്രതാപസിംഹൻ ഏഴനേരം തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ പരമാർത്ഥത്തോടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരൻ ശക്തസിംഹൻ നില്ക്കുന്നതു കാണുന്നു.)

പ്രതാപ—ആരവി? ശക്തസിംഹനോ?

ശക്തസിംഹൻ — അതേ ജ്യോത്സ്യം, അന്നാണ്

പ്രതാപ — താൻ ഇതുവരെ എവിടെയായിരുന്നു?

ശക്ത — ഏതുവരെ?

പ്രതാപ — ദേവിയുടെ പുഴ കഴിയുന്നതുവരെ

ശക്ത — ഇപ്പോൾ കഴിഞ്ഞുവെക്കൂ

പ്രതാപ — അതേ

ശക്ത — ഞാൻ ഗണിക്കുകയായിരുന്നു

പ്രതാപ — ഗണിക്കുകയോ?

ശക്ത — അതേ ജ്യോത്സ്യം, ഗണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഭവിയ്യത്തായ ഞാൻ കോമത്തിൽ പെടാതിരിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗം അത് നിർദ്ദേശിച്ചു. അത് ഇപ്പോൾ താരതമ്യം കൊണ്ട് പ്രകൃതിയെ അനുസരിച്ചു

പ്രതാപ — താൻ ദേവിയെ പുഴയിലിട്ടുവെക്കുന്നു?

ശക്ത — പുഴയിൽ ജ്യോത്സ്യം, പുഴയ്ക്കൽ എറിയുവാൻ വിലാസമില്ല; പുഴയിലേക്കുകൊണ്ട് എറിയുവാൻ വിശേഷണമാണ് സാധിക്കുക? അല്ല — ദേവിനാവു നീട്ടി ഭൂതവും വശാപവുമായ മനുഷ്യരുടെ സുഗമം — റിലീജസ്. ഈ വിഗ്രഹത്തിന് പ്രാണൻ ശക്തിയോ ഇല്ല ജ്യോത്സ്യം ഇതിന് പുഴയിലേക്കുകൊണ്ടുവരുന്ന വലുതില്ല ഗണനം ചെയ്യുന്നത് ഇതിന് പുഴയിലേക്കു തിരഞ്ഞെടുക്കുകയോ ഉൽകൃഷ്ടമാണ് അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഗണിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് ഞാൻ സമസ്തപോഷണത്തിൽ ജാഗ്രതയായിരുന്നു

പ്രതാപ — എന്തു സമസ്ത?

ശക്ത — മനുഷ്യർ ജന്മാന്തരം ജന്മാന്തരമെന്ന് പറയുന്നതു സത്യമോ അസത്യമോ എന്തെങ്കിലും സമസ്തം. ഞാൻ ജന്മാന്തരത്തെ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അതു പക്ഷേ സത്യമായിരിക്കാം നമോമധ്യമത്തിൽ ധൃമകേതു ഉദിക്കുകയും അല്ലെങ്കിലും ചെയ്യുന്നതുപോലെ മേ

[പ്രതാപസിംഹന്റെ മന്ത്രി കാമാശാഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു]

കാമ — സാമിൻ!

പ്രതാപ — എന്താ വരുമൊന്നും?

കാമ — കിരീടത്തെ അയ്യാറാക്കട്ടെ?

പ്രതാപ — രാജാവിനുള്ളിൽ, നടുക്കൂട്ടം, രാജാവിന്റെ മുമ്പാകെ വന്നു കിരീടം അയ്യാറാക്കട്ടെ? വല്ല, പക്ഷെ കൊമളകിരീടത്തെക്കുറിച്ചൊന്നും

ശക്ത — ഭക്തന്റെ നടുക്കുകൊള്ളൂ ഞാൻ കഴിയെ വരുക്കൊള്ളാം.

(പ്രതാപസിംഹനും പിന്നാലെ കാമാശാഹനും പോകുന്നു)

ശക്ത — (അല്പനേരം ആലോചിക്കും ലാത്തിയെക്കൊണ്ടും) ജന്മലഭി? ഞാൻ അലങ്കൃത ആരാണെ? അവളുടെ ആരാണെ? ഞാൻ ജനിച്ചതിവിടെയാണെന്നു സമ്മതിക്കാം, പക്ഷെ അയ്യാറാക്കണമെന്നാണ്? ജനിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം ഞാൻ വിധി കടന്നുപോകുന്നുവെന്നു വരുമോ? ഞാൻ ഇവിടെയല്ലെങ്കിൽ ആകാശത്തോ സമുദ്രത്തിലോ മറ്റോ ജനിച്ചുണ്ടായിരിക്കും. ഞാൻ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ജന്മലഭിയിൽനിന്നു ബഹിഷ്കൃതനാണ് ഈ ജന്മലഭി കേൾക്കുന്നതിന് ഒരു പാടി അരിപോലും തന്നിട്ടില്ല. പ്ലകാരവും ഇതിനുവേണ്ടി ഞാൻ പ്രാണനേത്രമിടുന്നതല്ലേ! ഹേ ഭക്തരേ, അങ്ങനെയൊരിക്കലും രാജാവായതുകൊണ്ട് ഇതിനുവേണ്ടി ജീവനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് അങ്ങനെയുടെ കടമയാണ് ഞാനെന്നു വിചാരിച്ചു? അങ്ങനെയൊന്നും ആരാണെ? ആ മലപ്പു

(സാധാരണക്കാരൻ ശക്തസിംഹൻ മുന്നിൽനിന്നു പോകുന്നു)

ഇതാ ഞെട്ടി എഴുന്നേറ്റു, പക്ഷേ അമ്മയെ കണ്ടപ്പോൾ സമാധാനിക്കുന്നു.]

ഇതാ - എന്താണമ്മേ?

ലക്ഷ്മി - ദീപിത്രാനന്ദം ഇവിടെ എന്താണെ ചെമ്മീനേ?

ഇതാ - ഞാൻ സൂര്യസ്തംഭനം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. നോക്കി, എന്തൊരു മനോഹരകാഴ്ചയാണ് അത്, മനോഹരിയെത്തിൽ അവിടെ ഒരു പൊതു ഒരു പ്രകാശം ഈ സമയത്തു ഈ പൂർണ്ണമായ എത്ര ശാന്തമായിരിക്കുന്നു സൂര്യസ്തംഭനം കാണണമെന്നതായ ഒരു കാഴ്ചയെന്നതാണ്.

ലക്ഷ്മി - ഈ കാഴ്ച - നിത്യം കണ്ടുവരുന്നതല്ലേ?

ഇതാ - എന്താലും ഇതു വിശുദ്ധമായതായിത്തന്നെ തോന്നുന്നു. ഒരിക്കലും പഴകിപ്പോകയില്ല സൂര്യസ്തംഭനം മനോഹരകാഴ്ചയെന്നതാണെങ്കിലും സൂര്യസ്തംഭനത്തിന് ഒരു വിശേഷഗുണമുണ്ട് ഇതാണ് കറുപ്പും കംഗാമീരമൈപ്പവും, സമനശ്ചിതവും, അസീമവും അഗാധവുമായ വാതാകവും മധുരമായ നിശ്ശബ്ദതയും കാണമാറാണ് അമ്മേ ഈ കാഴ്ച എന്താലും മനോഹരവും ശ്രേഷ്ഠവുമാണ്.

ലക്ഷ്മി - അധികാരം ഇവിടെ ഇന്നാൽ തന്നെത്തുടരും.

ഇതാ - ഇല്ലാ അമ്മേ, ഈ കാഴ്ചയെ അങ്ങനെയൊരിക്കലും വിശ്വാസമാണ് അമ്മേ, ഈ കാഴ്ചയെ കണ്ടാൽ നോക്കിക്കൊണ്ടു.

ലക്ഷ്മി - എന്തു പറയുക?

ഇതാ - പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു - അവിടെ സൂര്യന്റെ പൂർണ്ണമായ കാണുന്നതെന്നു.

ലക്ഷ്മി - ഞാൻ കണ്ടു, കണ്ടു.

ഇതാ - അത്, അത് പൊതുവായതാണ്.

ലക്ഷ്മി--ഇല്ല.

ഇതാ ശ്രീകൃഷ്ണൻ. ഈ നക്ഷത്രസംവത്സരത്തിൽ ലക്ഷ്മി സുയോഗ്യയെത്തിയാൽ മുമ്പം, ലക്ഷ്മി അസ്കരനത്തിനു പിമ്പായി സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഇതു വിരോധാധിപ പ്രേമമാത്രത്തിലെ സന്യാസിയും ചാലന്മാർ സത്യരാജ്യത്തിലെ പരമോന്നിതന്മാരാണ്.

ഇതാ ഈ നക്ഷത്രത്തെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നു. ലക്ഷ്മി അർപ്പണമേ ഈരമയ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നതിനശേഷം അവളുടെ സചിഹ്നം മെന്തെ വരിക പഠിക്കുന്നു.

ലക്ഷ്മി--ഇതാ മേൽപ്പാർ നോക്കിയിട്ട് നോക്കുക. ൧൨.൦൦ ൧൨.൦൦ ൧൨.൦൦.

ഇതാ അർപ്പണമേ കഴിഞ്ഞിട്ടു പോകാം നോക്കൂ, ആരംഭിക്കുക പാടുന്നതാ?

ലക്ഷ്മി--ഈ നീളമെന്തെന്നു നോക്കിയിൽ ആരംഭം പാടുന്നതാ?

അർപ്പണം കഴിഞ്ഞായി കൊൾ പാടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു.

ലക്ഷ്മിയും ഇതെയും സത്യമേ പാടുകേൾക്കുന്നു. അതായത് ഇതാ നോക്കൂ നോക്കൂ അർപ്പണമേ പാടുന്നതാ? ലക്ഷ്മി കാരണം.

ഈ (വെട്ടെന്ന് അമ്മയുടെ നേരെ നോക്കിക്കൊണ്ടു) അമ്മ, ഇതാ പാടുന്നതു പരമാത്മമാണ് അമ്മ, സുഖദി:ഖങ്ങളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ ദാലത്തിന്റെ പ്രകാരം അത്യാത്മം മനോഹരമാണെന്നു ചാല അവസരങ്ങളിലും എന്തിനെന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്.

ലക്ഷ്മി ദാലത്തിന്റെ പ്രകാരമെന്താണോ?

ഇതാ--അമ്മ അമ്മ, ദാലത്തിന്റെ പ്രകാരം നോക്കണം തന്നെ. വഴിയരികിൽ ആത്മാർത്ഥമാണെങ്കിൽ ഗതാഗതം ചെയ്യുന്ന പരമാത്മം മാത്രം തന്നെ അനോക്കിക്കുക പാടിയില്ല. അമ്മയെ ചാല സുഖദി:ഖങ്ങളെ

[illegible]

മകൾ: ജിജി, കുറുപ്പം പാർവ്വതമ്മ

[illegible]

ഇക്കാര്യത്തിൽക്കൂടും സഭാം പറ്റുത്തുലും ഇതിനെ പരിഹരിക്കുകയുമാണു ചെയ്യുന്നത് ദേവം കൃഷിക്കാർക്കു സമം വയലുകളിലെ ചെടികൾ ഉണ്ടു കൃഷിക്കാർക്കു വരുത്തുവാനു വാട്ടുവാനു സഭാം മറ്റൊരു നെല്ലിലെ ഉള്ളിക്കു മാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളു സഭാം മാത്രവും ദേവം മാത്രമുള്ളതുമാണു

ലക്ഷ്മി—ഇതേ, ഏതാക്കിത്താനും അറിഞ്ഞുള്ളതെങ്കിലും ഈ ലോകത്തിൽ അത്യുന്നതനാമാണെന്നു വിചാരിക്കപ്പെട്ടവന്നവർക്കെന്നയാണു ദേവത്തന്മാർ, അവർക്കെന്നയാണു മറ്റൊരാളാർ, അവർക്കാണ് അനേകപ്രകാരത്തിലുള്ള കഷ്ടതകളുൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നു മാത്രം അവർക്കു ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട് മഹാമഹനായ ഭഗവാന്റെ നിയമം ഇപ്രകാരമിരിക്കുന്നതെന്നു കൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ പലപ്പോഴും ആലോചിക്കാറുണ്ട്

(പ്രതാപസിംഹന്റെ പുത്രൻ അമരസിംഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

അമ്മ — അമ്മേ!

ലക്ഷ്മി — (തരിഞ്ഞു മറക്കി ഏന്താണ് അമ്മാ?)

അമ്മ — അച്ഛൻ വരികുന്നു.

ലക്ഷ്മി — നടുക്കുകൊള്ളു, ഞാനിതാവതന്നു. (ഇതായാട്ടു, നടപ്പു, കുട്ടി, നമുക്കു പോകുക)

(ലക്ഷ്മിയും ഇതേയും പോകുന്നു അമരസിംഹൻ സമീപത്തു കിടക്കുന്ന ഒരു മരത്തടിയിൽ ഇരിക്കുന്നു)

അമ്മ — (സ്വഗതം) ശിവ ശിവ! വകൽ മുഴുവനും അത്യദ്ധനം ചെയ്തതിനു ശേഷം സ്വപ്നപോക്കമെങ്കിലും വിശ്രമിക്കുന്നതിനവസരം ലഭിച്ചുവല്ലോ ഏതുവിധത്തിലാണ് ഇതിൽനിന്നു രക്ഷപ്രാപ്തിക്കുണ്ടതു്? അയോരാത്രം മുഴുവനെന്നു, അച്ഛൻ കഷ്ടപ്പെടുകയോ വി

ശ്രമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. ശിക്ഷണം, വ്യാധാരം, മന്ത്രണം എന്നിത്യാദികളിൽ സമ്പൂർണ്ണ ബലേശ്രദ്ധയാനായിരിക്കണം മാറ്റാവകന്റെ പുത്രനാണെന്നിലും ഏതൊരു സ്വാധാരണ കടന്മാരെപ്പോലെയ യുദ്ധസംരംഭനികളായ ജോലി, കളി എന്നിവയിലൊന്നിലൊന്നിലൊന്നായി മാറ്റപ്പെട്ടുവായി ജീവിക്കുകയുണ്ടെന്നു ഏതൊരു വൈശ്വദേവ്യമാണുള്ളതു? ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കുക, അസ്ഥിമാന്ദ്യം, കാമരോഗം, സ്വാകാശികരണങ്ങളും വാണപ്രവൃത്തികളുമുള്ളവരുടെ കൃത്യവിനെ ക്ഷണിതപരമുള്ളവരുടെന്നു ഇതുവന്നുണ്ടുള്ള പ്രയോജനം കൈമാറുന്നതെന്നു കണ്ടുപറയുന്നില്ല. അതോ ഏതൊരു വൈശ്വദേവ്യമാണുള്ളതു?

(ശക്തസ്വരൂപൻ അർദ്ധസംരംഭന്റെ സമീപം ചെല്ലുന്നു)
ശക്ത—ആരാണ്? അർദ്ധരോ?

അർദ്ധ—അദ്വൈതപുത്ര, ഞാനാണ് അർദ്ധപുത്രൻ
ഇങ്ങോട്ടുവന്നതുകൊണ്ടാണ്?

ശക്ത—വേറെ ജോലി ചെയ്യാനുള്ളതാണ് അർദ്ധപുത്രൻ
ഇവിടെ ഇരിക്കട്ടെ. എല്ലാ തന്നെത്തന്നെയാണ് ഈ ദൈവമാന്ദ്യം ക്ഷണിതപരമുള്ളതാണ് ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടുവന്നതു് ഹൃദയത്തിൽ കലനമായ പൂർണ്ണ ഈ ഉദയസംഗമത്തിന്റെ തിരം മമണിയെന്നു

അർദ്ധ—ഏതൊരു ദൈവം വന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു് ഇപ്രകാരമുള്ള സമസ്തമല്ല?

ശക്ത—ഇല്ലാ കട്ട!

അർദ്ധ—ഈ കോമളമിടത്തുപറ്റി അർദ്ധയുടെ അഭിപ്രായമെന്താണ്?

ശക്ത—അതുകേടല്ല

അർദ്ധ—മൃഗജന്മാക്കളായി വേദം ചെയ്യുന്നതാണോ അദ്വൈത അർദ്ധയെ ഇങ്ങോട്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നതു്?

ശക്ത — അല്ല, ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ശരണം പ്രാപിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

അമര — ശരണം പ്രാപിക്കുകയോ? അങ്ങനെ മുമ്പു താൻ തൊന്നാശ്രമപുരമുണ്ടായിരുന്നല്ലോ?

ശക്ത — ഉം, കളപ്രകാശത്തിൻ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തന്നെ പറയാം.

അമര — അപ്പോൾ അപ്പോഴെൻ അർത്ഥമല്ലേ?

ശക്ത — ഉം, അതേ. അർത്ഥമർത്ഥം.

അമര — എന്നാൽ ഈ രാജ്യത്തിന് അർത്ഥമുള്ളതുപോലെ തന്നെ അർത്ഥമുള്ളതല്ലേ? വകുപ്പുകളുണ്ടല്ലോ?

ശക്ത — ഇല്ലാ കട്ട, തന്റെ പിതാവു് എന്റെ അച്ഛനാണു്. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി എളിയവനാണ്.

അമര — അതുകൊണ്ടു് ഞാൻ? അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൗരഭാഗ്യമെന്നു് തല്ലേ?

ശക്ത — ഉം, എന്നാലും ഭൂതപുത്രൻ രാത്രമേ രാജ്യത്തിന്നവകാശമുള്ളവനാണെന്നു് ശാസ്ത്രവിധി മറുപതു നൽകു രാജ്യത്തിന്നവകാശമല്ല.

അമര — അതെന്നാണു് എഴുതപ്പെട്ടു്, ഇപ്രകാരമുള്ള നിയമമുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതു്? ഭൂതവനായി ജനിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രം ദൈവൻ ശ്രേഷ്ഠനായല്ല ഈ രാജ്യം ഇപ്പോഴുപറിച്ച നീക്കം പോരുന്നതാണു് അശ്വരൂപം.

ശക്ത — അതെന്തിന്നു് അങ്ങനെയു്? സമഗ്രം, ചോദ്യം ചെയ്ത ശരിയാണു് ഭൂതവനായി ജനിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രം ദൈവൻ ശ്രേഷ്ഠനായല്ല എന്നിട്ടും ഇപ്രകാരമുള്ള സാമ്രാജികാധിപത്യമുണ്ടാക്കിയ മിക്കവാറും ശ്രേഷ്ഠനായാലും ദൈവത്തില്ല കിഷ്ടനായാലും വേണ്ടതല്ല, ശ്രേഷ്ഠനെന്നു മാത്രം ലഭിക്കണമെന്നാണു് പരമമുണ്ടാക്കേണ്ടിയെന്നതു് അപ്രകാരം ചെയ്യാത്തതെന്നു് കൊണ്ടാണെന്നായിരുന്നു. ഇത്തരമുൾക്കടമായ വിഷയമാണു്.

கனகசபை - வினாக்கள், 1972-73, 1973-74, 1974-75, 1975-76, 1976-77, 1977-78, 1978-79, 1979-80, 1980-81, 1981-82, 1982-83, 1983-84, 1984-85, 1985-86, 1986-87, 1987-88, 1988-89, 1989-90, 1990-91, 1991-92, 1992-93, 1993-94, 1994-95, 1995-96, 1996-97, 1997-98, 1998-99, 1999-00, 2000-01, 2001-02, 2002-03, 2003-04, 2004-05, 2005-06, 2006-07, 2007-08, 2008-09, 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-13, 2013-14, 2014-15, 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20, 2020-21, 2021-22, 2022-23, 2023-24, 2024-25, 2025-26, 2026-27, 2027-28, 2028-29, 2029-30, 2030-31, 2031-32, 2032-33, 2033-34, 2034-35, 2035-36, 2036-37, 2037-38, 2038-39, 2039-40, 2040-41, 2041-42, 2042-43, 2043-44, 2044-45, 2045-46, 2046-47, 2047-48, 2048-49, 2049-50, 2050-51, 2051-52, 2052-53, 2053-54, 2054-55, 2055-56, 2056-57, 2057-58, 2058-59, 2059-60, 2060-61, 2061-62, 2062-63, 2063-64, 2064-65, 2065-66, 2066-67, 2067-68, 2068-69, 2069-70, 2070-71, 2071-72, 2072-73, 2073-74, 2074-75, 2075-76, 2076-77, 2077-78, 2078-79, 2079-80, 2080-81, 2081-82, 2082-83, 2083-84, 2084-85, 2085-86, 2086-87, 2087-88, 2088-89, 2089-90, 2090-91, 2091-92, 2092-93, 2093-94, 2094-95, 2095-96, 2096-97, 2097-98, 2098-99, 2099-00, 2100-01, 2101-02, 2102-03, 2103-04, 2104-05, 2105-06, 2106-07, 2107-08, 2108-09, 2109-10, 2110-11, 2111-12, 2112-13, 2113-14, 2114-15, 2115-16, 2116-17, 2117-18, 2118-19, 2119-20, 2120-21, 2121-22, 2122-23, 2123-24, 2124-25, 2125-26, 2126-27, 2127-28, 2128-29, 2129-30, 2130-31, 2131-32, 2132-33, 2133-34, 2134-35, 2135-36, 2136-37, 2137-38, 2138-39, 2139-40, 2140-41, 2141-42, 2142-43, 2143-44, 2144-45, 2145-46, 2146-47, 2147-48, 2148-49, 2149-50, 2150-51, 2151-52, 2152-53, 2153-54, 2154-55, 2155-56, 2156-57, 2157-58, 2158-59, 2159-60, 2160-61, 2161-62, 2162-63, 2163-64, 2164-65, 2165-66, 2166-67, 2167-68, 2168-69, 2169-70, 2170-71, 2171-72, 2172-73, 2173-74, 2174-75, 2175-76, 2176-77, 2177-78, 2178-79, 2179-80, 2180-81, 2181-82, 2182-83, 2183-84, 2184-85, 2185-86, 2186-87, 2187-88, 2188-89, 2189-90, 2190-91, 2191-92, 2192-93, 2193-94, 2194-95, 2195-96, 2196-97, 2197-98, 2198-99, 2199-00, 2200-01, 2201-02, 2202-03, 2203-04, 2204-05, 2205-06, 2206-07, 2207-08, 2208-09, 2209-10, 2210-11, 2211-12, 2212-13, 2213-14, 2214-15, 2215-16, 2216-17, 2217-18, 2218-19, 2219-20, 2220-21, 2221-22, 2222-23, 2223-24, 2224-25, 2225-26, 2226-27, 2227-28, 2228-29, 2229-30, 2230-31, 2231-32, 2232-33, 2233-34, 2234-35, 2235-36, 2236-37, 2237-38, 2238-39, 2239-40, 2240-41, 2241-42, 2242-43, 2243-44, 2244-45, 2245-46, 2246-47, 2247-48, 2248-49, 2249-50, 2250-51, 2251-52, 2252-53, 2253-54, 2254-55, 2255-56, 2256-57, 2257-58, 2258-59, 2259-60, 2260-61, 2261-62, 2262-63, 2263-64, 2264-65, 2265-66, 2266-67, 2267-68, 2268-69, 2269-70, 2270-71, 2271-72, 2272-73, 2273-74, 2274-75, 2275-76, 2276-77, 2277-78, 2278-79, 2279-80, 2280-81, 2281-82, 2282-83, 2283-84, 2284-85, 2285-86, 2286-87, 2287-88, 2288-89, 2289-90, 2290-91, 2291-92, 2292-93, 2293-94, 2294-95, 2295-96, 2296-97, 2297-98, 2298-99, 2299-00, 2300-01, 2301-02, 2302-03, 2303-04, 2304-05, 2305-06, 2306-07, 2307-08, 2308-09, 2309-10, 2310-11, 2311-12, 2312-13, 2313-14, 2314-15, 2315-16, 2316-17, 2317-18, 2318-19, 2319-20, 2320-21, 2321-22, 2322-23, 2323-24, 2324-25, 2325-26, 2326-27, 2327-28, 2328-29, 2329-30, 2330-31, 2331-32, 2332-33, 2333-34, 2334-35, 2335-36, 2336-37, 2337-38, 2338-39, 2339-40, 2340-41, 2341-42, 2342-43, 2343-44, 2344-45, 2345-46, 2346-47, 2347-48, 2348-49, 2349-50, 2350-51, 2351-52, 2352-53, 2353-54, 2354-55, 2355-56, 2356-57, 2357-58, 2358-59, 2359-60, 2360-61, 2361-62, 2362-63, 2363-64, 2364-65, 2365-66, 2366-67, 2367-68, 2368-69, 2369-70, 2370-71, 2371-72, 2372-73, 2373-74, 2374-75, 2375-76, 2376-77, 2377-78, 2378-79, 2379-80, 2380-81, 2381-82, 2382-83, 2383-84, 2384-85, 2385-86, 2386-87, 2387-88, 2388-89, 2389-90, 2390-91, 2391-92, 2392-93, 2393-94, 2394-95, 2395-96, 2396-97, 2397-98, 2398-99, 2399-00, 2400-01, 2401-02, 2402-03, 2403-04, 2404-05, 2405-06, 2406-07, 2407-08, 2408-09, 2409-10, 2410-11, 2411-12, 2412-13, 2413-14, 2414-15, 2415-16, 2416-17, 2417-18, 2418-19, 2419-20, 2420-21, 2421-22, 2422-23, 2423-24, 2424-25, 2

ശക്ത മനോഭൂമി, നടപ്പു, പരമ പ്രവർത്തികളെ വേഗം
കൈ നേടും രാഷ്ട്രീയമായി.

(ഇരുവരും ചെറുപ്പം)

177

— — —

സ്ഥാനം. ആകാശനിഗമന കവിതയായ പൂർവ്വവിരാജനൻ
മുളികയുടെ ഉത്തരം.

സ്വമതം — പ്രമേയം

(പ്രസ്ഥപരാജനം ചക്രവർത്തിയുടെ സാമന്തന്മാരായ
 മായാപ, അംബർ, ഗാളിയർ, ചാലി തുടങ്ങിയ രാ
 ജാക്കന്മാരും ഉൾക്കുന്നു)

രാറ്റുപാട് റോഡ്, കവിയാരൂർ, അങ്ങയുടെ കവിത അല്പം കേൾക്കട്ടെ. (അങ്ങോട് ഹർദ്ദം പോലെ ചോദിക്കുകയാണിത്)

കണ്ഠാസ്തമം കവിത ചാലുക്യന്റെ കവിത

[illegible]

മാവാൾ, ഫോ, അഡ് ജർനികം കൗൺസിലർമാർ കറുപ്പു ക്ലൈംപ്സാൽ അട, കവിതയുടെ വേല ശക്തിമാർത്ത
ഒന്ന അതിന്റെ യോഗ്യതയെ അനുമാനിക്കാം

புதிதில்—பெரும்புள்ளி

மேலும்—வேக வசை மிகுந்ததொரு அளவிலுள்ளது
பொதுமையுடைய அந்த மனவாழ்வு மனித

இரண்டாம் “புதுமுகம்” ு விவரத்தைக்
புது கவிதைகளால் எழுதினார்களா?

ചുരുക്കം - ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്ക് ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിട്ടുള്ള നിയമങ്ങൾ

വർത്തമാനം പറയുന്ന ദേവകൊണ്ടു ഞാൻ കവിതയുണ്ടാക്കി നിങ്ങളെ കേൾപ്പിക്കാം എന്നാൽ കേട്ടുകൊള്ളൂ

അംബർ. - ഫേ, കവിതയുടെ കാര്യം ആവിടെ ഇരിക്കട്ടെ. കവരാജൻ! ഇന്നു രാജസഭയിൽ വിശേഷവർത്തമാനം വല്ലതുമുണ്ടോ?

പുരുഷി. - മറ്റൊരൊന്നാൽ വർത്തമാനമേ? റാണയുടെ യുദ്ധവർത്തമാനംതന്നെ.

അംബർ. - ഇം! പ്രതാപസിംഹന്റെ യുദ്ധം, അതോ ആകാശർ ചക്രവർത്തനയാക്കിച്ച് ഇന്നത്തെ തിരുതിവരെ ആരും അതിനു മുതിന്നിട്ടില്ല. ദേശീയ ആരം തുറിച്ചുകയറ്റി, നാധിക്കുന്ന കാര്യമെന്നെങ്കിൽ നമ്മുടെ ഇതിനു മുമ്പിൽതന്നെ കടയ്ക്കാതിരിക്കുമോ?

ഗോകുന്ദർ. - ഇം, അല്ലാത്തതാണ് ശക്തമായ കാര്യമെന്നെങ്കിൽ നമ്മളെല്ലാവരും ധീരമായിരിക്കുമോ?

ചന്ദ്രൻ. - അതേ. വാസ്തവംതന്നെയാണ്.

മറാഠാസ്. - "നവരാജസഭാസമിതിയെ പല്ലവം" എന്ന് എന്താണു പറയേണ്ടത്? ഫേ കവരാജൻ, അങ്ങു ചിരഞ്ജീവിയാണു കവിതകളെ

അംബർ. - വന്നാലും, വലിയ ദേവാധിപെ റാണേ?

ഗോകുന്ദർ. - ഒരു ചെറിയ രാജ്യത്തെ രാജാവു കീഴിലെ ചന്ദ്രൻ. എന്നു വലിയ രാജാവ് ചിരത്താർ എന്നൊരു ചെറിയ കോട്ടയുണ്ടായതന്നെയും മറ്റൊരാൾ അപമാനിച്ചുകൊള്ളരുത്.

അംബർ. - "രാജ്യമല്ലാത്ത രാജാവ്" എന്നു ലോകം വരുന്നതു വാസ്തവമാണ്.

മറാഠാസ്. - തന്റെ പ്രാവീണ്യമെന്നു കാട്ടണമെന്നു മറ്റൊരാൾ മോഹമുള്ളൂ, അല്ലാത്തതാണ്.

പുരുഷി. - അതേ, അല്ലാത്തതാണ്. പ്രതാപസിംഹന്റെ കൈ കപ്പാങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം വെട്ട

നാമുദിച്ചു മഹത്തമങ്ങളെ ഭൃന്തം സൈന്യങ്ങളെ നീ
ശ്ലേഷം നശിപ്പിച്ചുവിക്കണമെന്നാണ് ഇപ്പോൾ കേ
ട്ടു വന്നതല്ലോ.

അർദ്ധർ - അമ്പതിലധികംദിവസം ഉഷ്ണം, വേലം ഉട
ന്നു കിടന്നു.

ചാലി - ആദ്യം, ഏഴുനേരത്തു, നമുക്കു പോകാം ഇ
പ്പോൾതന്നെ രാജസഭയിൽ ഹാജരുകൊടുക്കേണ്ടിവ
രുന്നതാം. (ഏഴുനേരം കൂടുന്നു.)

(ഗാലിയർ, അർദ്ധർ എന്നീ രാജാക്കന്മാരും ഏഴു
നേരത്തു.)

അർദ്ധർ - ഇതു പ്രതാപന്റെ ഇന്നും ഇന്നുപോഴും തുടരും!
യ കഥയില്ലായ്മയല്ലെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം
ചാലി - പ്രതാപൻ വണ്ടുതന്നെയുള്ള പ്രാപ്തനെന്നാ
നു ഞാൻ പറയുക.

[ഇപ്രകാരം പ്രതാപസിംഹന്റെ അധിപതിച്ചു
ചിരിച്ചുകൊണ്ട് എല്ലാവരും പോകുന്നു.]

പുത്ഥം - രാജാവിന്റെ രാജാവാണോ ഇവരിൽവെച്ചു ബു
ദ്ധന്മാർ ഇപ്പോൾതന്നെ കൈമാറ്റംകൊണ്ടുവരി
യെന്നുവെന്ന് വിചാരിക്കുന്നു - അതിനാലാണു
വിയറയും വേണ്ടതു്? അതുപോലെ ചാലിനും എന്തൊ
രു മനോഹരവിഷയമാണു് പക്ഷേ ഏതു വൃത്തത്തി
ലാണു് എഴുതേണ്ടതു്? ഏതൊരു കവിതയെഴുതാ
നതിന്നു ഭാവിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ മഹത്വം നമു
ക്കെന്തുകുന്നതിനാണു് അധികം പ്രതാപം കവിത
യുടെ അർത്ഥം അതിന്റെ മഹത്വം കവിത
യെഴുതുന്നതു്

[പുത്ഥം രാജാവിന്റെ പത്നി ജോശിബായി പ്രവേശി
ക്കുന്നു.]

പുത്ഥം - എന്താണു വേണ്ടതു്? എന്തൊരു മനോഹര വി
ഷയം?

മോശ! ഇന്ന് തിരുത്തുവാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ ഡ്രാഫ്റ്റ് ലെ
 ഒരു വോക്കർക്കൊപ്പം!

പുതുച്ചേരി ഇന്ത്യ പർവ്വതനിരകളെ പൊകാക്കുന്നത് വി
ന്നെ ഏറ്റവും വലിയ ചെറുപ്പം ഇന്നാണു ചക്രവർത്തിയുടെ
സമുദ്രം ജാതുകനെയെങ്കിലും, ബാൻ നാസ്റ്റോറോസ് ക
രാളി. അതെ ചക്രവർത്തിയായ ആഷ്വരയുടെ പർവ്വത
പർവ്വതം 'പർവ്വതം' ആണ് 'പർവ്വതം' പർവ്വതം
പർവ്വതം ബാൻ

ജേരഡി (അദ്വൈതം കരുതുന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധീകൃതകാഴ്ച) ക
 ഏകം! ഇതിലുംകൂടി അറയകാരം! ഏകവും ചങ്ങാതം
 മറ്റേ കാര്യത്തിൽകൂടി ഇല്ലാത്തതിനകാരം! (പുല്ല
 തേരംകൂടി) അങ്ങ അകുടൻ ചക്രവർത്തിയുടെ വർ
 ബ്ബാർകൻ! മഹാകാശം!

പൃത്ഥ്വി ധൈര്യ! നമ്മളുടെ കരുണാമയം വളരെ വലുപ്പമില്ലാത്തതല്ല. ആകാശം പശുവെത്തി ഏതു യോഗ്യമാണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? ആസൂത്രിക്കിതീശൻ! ആയുധമെന്നും ഉപദേശമൊട്ടുമാണിന്റെ മുമ്പിൽ കമ്പിടുന്നു!

മോശ - മർമ്മർ ഇതു പറയുന്നതിനുള്ള ചങ്ങതില്ല.
 മുഗളന്മാർ ദാശങ്ങളുടെ ദേശത്തെ, അങ്ങയുടെ മാതൃ
 ഭൂമിയെ പാടംകൊണ്ടു മർദ്ദിക്കുന്ന സമയത്തുകൂടി അ
 വരാനോ ലഭിക്കുമോ അങ്ങയുടെ വരക്കിനെ പറ്റോ
 ധിക്കരണമില്ലോ അത്ത് ഇത്ര നികുത്തുനായല്ലോ! എ
 ്ത്താവത്തും മുഴുവനും ആകുലനുടെ മുമ്പിൽ കമ്പിട
 ന്നാല്ലെന്ന് അങ്ങക്കില്ലോഴും മനസ്സിലായിട്ടില്ല! മാ
 തമലബാഗത്തിൽ പ്രതാപൻ ഖ്യാനനാമാളുണ്ടെന്നുള്ള
 വർത്തമാനം ഇതുവരെ അങ്ങയുടെ ശ്രവണപുടങ്ങ
 ലിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടില്ല! ഇതുവരെ ദാസ്യവൃത്തിയെ
 സഹിക്കുകയാണവൻ ചെയ്തപയ്യത്തു ഇപ്പോഴുകിടന്ന

[illegible][illegible]

പുനർവികസിതാദൃഷ്ടിയിൽ ഇതൊക്കെയാണെന്ന് മാത്രമല്ല 'മാഷ്' ബ്രാൻഡ് ഇപ്പോൾ തന്നെ പണ്ടെ ഉപയോഗിച്ച് ഇത്തരം വളം വെക്കിക്കും പോലുള്ള ഇത്തരം പച്ചക്കറികളെ ഉന്നതതരം തത്വദേശം പ്രദർശനങ്ങൾ മെറ്റീനാലാണ് കവിളാലിയിൽ ദാരിദ്ര്യം ഒരു ഉൽകൃഷ്ടാവസ്ഥയാണെന്നതിലും സാമ്പത്തികപ്രശ്നത്തിൽ ഇതിനത്ര മാത്രമേ കണ്ടെത്തില്ല

അംഗീകൃതമായിട്ടുള്ള നിരവധി പുസ്തകങ്ങളുടെ
 ഓർപ്പ്

புறம்பி-கோகிபு, தனது சுவயம்வண்ண பருவங்களையும
மும் அருமிகளால் சுமர்த்தி கதாக்கையிலும் அருங்கோல்கள
ளையுமணித்துவிடவில்லை. அப்போதுமே தோள்களில் பூங்கா
ள அணிந்திருந்த அந்தப் பூங்கா பூங்காவுடைய பூக்களின் மூலம்

ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നു തന്നെ അതുകൊണ്ടുമാത്രം
 ഊന്നം തണുപ്പുകൾ ആ വൃന്ദമായി കാണുകയെങ്കിൽ,
 അതുകൊണ്ടുതന്നെ വന്നു കൂർത്ത തുടങ്ങുമ്പോൾ
 മണ്ണുനാലിലെല്ലാകിൽ വെറുക്കിടന്നു വിടക്കും.
 എന്തെങ്കിലും ഒരു പദാർത്ഥം വാങ്ങിക്കൊണ്ടെന്നാൽ
 അതുകൊണ്ട് ആനന്ദമല്ല ഈ സന്തോഷത്തിൽ
 കടന്നുവന്നു നമുക്കുണ്ടാകാവുന്ന അതിതൃപ്തിയോ
 യ ഇല്ലാതെത്തന്നെ സാധിക്കുന്നതിൽ കയ്യിൽ കാശി
 പ്ലംഗോപമങ്ങൾ കഥ പറയ വേണ്ടാ? എന്തെങ്കിൽ ശി
 ശുക്കളുടെ പ്രവൃത്തി അതുപോലെ ഭൂതനവകളുടെ
 വിദ്യവെട്ടുകൾ കഴുതകളുടെ വിദ്യയെ പറയുന്ന
 സാധ്യവും സാധ്യമെന്നും കാണുന്നില്ല

ജോശി - അപ്പോഴും അകിഞ്ചനവൃത്തത്തെ സമീകരിക്കുന്ന
 വരെ ദാരിദ്ര്യം അത്ര കഠിനമായി തോന്നുകയല്ല ഈ
 ദാരിദ്ര്യവസ്ഥയിൽ അന്തർജാൽ ഒരു മാറ്റംവന്നു
 കിടക്കുമ്പോൾ ചതുർവർണ്യകൾ സാമ്രാജ്യത്തിനുള്ളിൽ
 തന്തായ ഒരു മഹത്വവും തേജസ്സും കാണപ്പെടുന്നു.
 ദാരിദ്ര്യം ഉപേക്ഷിച്ച് ദാരിദ്ര്യത്തെ കണ്ടെടുത്തല്ല അ
 ന്താർത്ഥം ദാരിദ്ര്യമേതായ പൂജിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്ന
 ത്ത് ദാരിദ്ര്യത്തിലും ആ വൃത്തവ്യവസ്ഥയ്ക്കു തക്കതാ
 ശി തന്മൂലമെന്ന നമിപ്പിക്കുകയെ അധികം നവത്തിപ്പിടിക്ക
 നു അന്താർത്ഥം ദാരിദ്ര്യത്തിൽ മണ്ണുനാലിലെന്നുമാത്രമ
 പ്പോ ഉള്ള മിക്കകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതാണ്

പൂർണ്ണ - കവിതാശൈലിയിൽനിന്നുപോകുന്ന ദാരിദ്ര്യത്തിൽ
 ഏതൊരു സന്തോഷത്തിനുള്ളിലും ചെയ്യുക മുതലായവ
 ങ്കൾക്കു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടാകുക. ദാരിദ്ര്യം മേലു
 ഏതൊരു സാമ്രാജ്യത്തെ അല്ലെങ്കിൽ ഉപാൽ സാ
 ധിക്കുകയല്ല

ജോശി - പിന്നെ എങ്ങനെയാണു ബുദ്ധമേഖൽ രാജ്യ
 ത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു സമ്പ്രദായം?

പുനഃ വിധവരീതിപത്തിന്റെ പരമകാരുണ്യ ഹൃദയോ
 മകുണ്ഡസാധനങ്ങളോ ഇല്ലാത്തവർ വഴിയിൽ കിടക്കു
 കയും പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ കാർഷ്യം ശ
 രം തന്നെയാണു് പാലം വെന്തതിൽ സുഖിക്കുമുള്ള
 വൻ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായാൽ അയാളുടെ അ
 ജ്ഞാതികൾ കേടുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള പരമാർത്ഥം നിവൃത്തി
 യായ വൈദ്യന്മാരെ വിളിച്ച് അയാളെ ചികിത്സി
 പ്പിക്കേണ്ടതാണു്

ജോശി - ഇപ്രകാരമുള്ള ഭ്രാന്തന്മാരാണ് ലോകത്തിൽ വാ
 ച്യ വസ്തുക്കൾ! ശ്രേഷ്ഠന്മാരാകേണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്ന
 വർ ത്യാഗം ചെയ്യുന്നതിനാണു് ആദ്യത്തെ പാ
 കേണ്ടതു്

പുനഃ വിധവരീതിപത്തിയോ? എന്നു ചോദിച്ചാൽ കുന്ന
 ത്വം വേണ്ടവേണ്ട

ജോശി. അങ്ങനെയൊന്നും ഉള്ള ചിന്തയിലാരുമു് ഉൽ
 കൃഷ്ടകൃത്യങ്ങൾക്കു് അതന്നെ ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയാ
 ല്ലെന്നു് ഏതാരുമു് അറിയും. മുമ്പത്തെ മാതൃമിക്കു
 അവരോടും സംബന്ധിക്കു് അതന്നെ അതുവേണ്ട
 ത്താകുന്നവന്നു വീഡിപ്പിക്കുക. എന്നീയെട്ടങ്ങളിൽ അതി
 നെ മെതിക്കുന്നതിന്നു യതനം ചെയ്തവെങ്കിൽതന്നെ അ
 തിന്നു മേൽപാറു് എന്നു് വേണ്ടകൊടുത്തുകൂടാ. അതുസ
 വ്വസാധാരണമായ ഒരു കൃത്യമാണു് തന്റെ മാതാവി
 ന്റെ അവരോടും കണ്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നതു മഹത്വ
 പത്തിന്റെയല്ലാ മഹാപ്രത്യാപത്തിന്റെ അഭാവത്തെയാ
 ണു പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതു്

പുനഃ വിധവരീതിപത്തി സ്പീകർ ഇപ്രകാരം തത്വമെന്താണു്
 ഉപദേശിക്കുന്നതായാൽ ചെറിയവായ വലിയവായാ
 എന്നു പഴയൊട്ടിന്നു ചാരിതാത്മ്യമുണ്ടാകുമെന്നുത
 ന്നെയല്ല, കുറിക്കു വാറിക്കുകയും ചെയ്തും അവർ
 ന്നെയൊന്നുകൂടാക്കുവാനുള്ളതുകൊണ്ടെന്നതിന്നു പരമപ്പെടുക

യെന്നെങ്കിലിന്നെ സാധിക്കുവാനു പുനഃപ്രയത്നം കാഴ്ച
ശേഷം.

ജോശി—ഉദാഹരണം വരുത്തുന്നതിനു മുമ്പാകെ കഴി
ക്കുക, സുഖനിദ്ര ചെയ്യുക--എന്നിത്യാദി കൃത്യങ്ങൾ
കുറെ പറ്റിക്കൂട്ടിപ്പോലും ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട് ആവശ്യം വ
രുന്ന സമയത്തു തന്റെ കാതാവിയൻ രോഗത്തെ മ
റുക്കുന്നതിനു സാധിക്കാത്ത അവസ്ഥയിൽ പറ്റിക്കൂട്ടി
ക്കൂടെ തമ്മിൽ എന്തൊരു വ്യത്യാസമാണുള്ളത്?

പുത്തം.1- ചോദ്യം, ജോശി, നിങ്ങളിപ്പോൾ അകത്തേക്കു
പോയി, ചിലരുടെ പ്രസംഗം ഒന്നാണുമാത്രം നിങ്ങളു
ടെ വാഗ്ദാനംകൊണ്ട് ഏതെങ്കിലും തലമുറ നിറ
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു, ഇനി അതിനുള്ളിൽ ചേരും സ്ഥലം മി
ല്ല. കേട്ടതു ആദ്യത്തെ ദിക്കുകൾ ഇപ്പോൾ വരാ
ക്കൊള്ളൂ.

(ജോശി കരളാക്കായി പോകുന്നു.)

പുത്തം.1- ഇവളെക്കണ്ട വല്ലാതെ ഉപദ്രവിച്ചുവെന്നുത
ന്നെയല്ല, അറിയിക്കുകയില്ല ചെയ്തു നിൽക്കുന്ന ജ
നിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. അറുപതുനൂറ്റാണ്ടിനു മുൻപു
വൻ പാപപാപിച്ചു സ്ത്രീകളുടെ വാക്കിനു സമത മൂർ
ട്ടി കൂടും, അതിലും വിലാസിച്ച വിദ്യാഭ്യാസം ലഭി
ച്ചിട്ടുള്ള ജോശിയെ ഞാൻ എങ്ങനെയാണു ജനക്ക
കൾ അനുഭവിക്കാത്ത സൂക്ഷ്മത അധികമായി വിദ്യാ
ഭ്യാസം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കാൻ ഇത്ര ശ്രമിക്കുന്നത്
കഥയില്ലായെന്നുതന്നെ.

(ആലോചനയോടെ പുത്തം.1ന്റെ തന്റെ ഹൃദയ
ത്തിൽ നിന്നു പുറത്തുപോകുന്നു.)

—

൧൦൭൦ 11

സ്ഥാനം വിജ്ഞാപനം സമീപത്തുള്ള ഒരു ജനകോ
വനം

ദോഷത്തിൽത്തന്നെ വാസിക്കേണ്ടിവന്നുകാലം എന്നാലും താഴെക്കിട്ടാ, ജിജ്ഞാസ ജീവിതം ഭാഗ്യവാന്മാരെ സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് എന്റെ ഹൃദയം തകരുന്നു.

(പ്രാണൻ പരമേശ്വരൻ പ്രതിപാദിപ്പിക്കുന്ന കണ്ഠം ബാഹ്യവുമായിരിക്കാൻ സ്കന്ധിതമായി തത്സമയത്ത് രാത്രിയനേരംകൊണ്ട് ഒരു മടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു) മടൻ - (അഭിപ്രായം ചൊല്ലുകൊണ്ട്) മഹാമഹൻ ജയിച്ചു.

പ്രതിപാ - എന്താണിത്?

മടൻ - ഈ ആട്ടിടയൻ ചിത്തോർക്കോട്ടയ്ക്കു സമീപം ആട്ടുകളെ മേയ്ക്കുകൊണ്ടു നടക്കുകയായിരുന്നു.

പ്രതിപാ - (ആട്ടിടയന്റെ നേരെ തിരിച്ചുനോക്കി വന്നിപ്പോയി) ഏതാ, ഈ വർത്തമാനം ശരിതന്നെയാണോ?

ആട്ടിടയൻ - അതേ, തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

പ്രതിപാ - മേവാഡുരാജ്യത്തിൽ ആരെയും വേലകളിൽ ഉൾക്കൊണ്ടു, ആട്ടിടയൻ മുതലായവരുടെ മേക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരും അയാൾക്കു മണക്കിക്കൊടുക്കുമെന്നുള്ള എന്റെ കല്പനയെ റീ കേട്ടിട്ടില്ലേ?

ആട്ടിടയൻ - അതു ഞാനറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

പ്രതിപാ - എന്നിട്ടും റീ ആട്ടുകളെ മേക്കുവാൻ വരുത്തേണ്ടതാണോ?

ഇടയൻ - കേട്ടയില്ലാത്ത മേക്കുവാനുള്ള എന്റെ പ്രകാരമിതാണ്.

പ്രതിപാ - വളരെ നന്നായ! അയാൾ വന്നു തന്നെ മേക്കിക്കൊടുക്കൂ. നിന്റെ ശിഷ്യന്മാരും ചെയ്യുന്നതിന്നു ഞാൻ കല്പനകൊടുക്കും.

ഇടയൻ - എന്റെ കല്പനയെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിനറിവുകിട്ടിയാൽ നിശ്ചയമായും ഏതെങ്കിലും.

(അസൗകൃത്യം ആയുധപാണിയാതെ ശക്തസംഹാര സാഹചര്യമേതരവും കടുത്തുഗങ്ങളുടെ അസ്ഥികളേയും ഭക്ഷിക്കുവാനുണ്ടു സാവധാനത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പ്രതാപ. അതേ പരിചയമാ?

ശക്ത—ഉവ്വു, ബ്രേക്കർ.

പ്രതാപ—എന്താണു കണ്ടത്?

ശക്ത—അവിടെ ആരേയും കണ്ടില്ല.

പ്രതാപ—ഒരാളെയും കണ്ടില്ലെന്നാ?

ശക്ത—ഇല്ല, ആരേയും കണ്ടില്ല.

പ്രതാപ—എന്താ കാരണം?

ശക്ത—അരുന്ദി എന്നതിനുള്ളിൽ അവളാ ആരേയും കണ്ടില്ല.

പ്രതാപ—മുകളിൽ ചേർത്തു ചോരയിക്കുറവുകൾ? അല്ല മറ്റൊരു മുഗർസോനു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള വിവരം എന്തെന്നു അറിയിച്ചത്?

ശക്ത. അദ്ദേഹം ധാരാളമായി.

പ്രതാപ—എന്താൽ പക്ഷമുണ്ടോ? വന്നതു വൃശ്ചരാനി.

ശക്ത—ഇല്ല, വൃശ്ചരനല്ല ഇവിടെ ധാരാളം കടുത്തുഗങ്ങളുണ്ടല്ലോ! അല്ല, നമുക്കു നാലുകൾ വേട്ടയാടുക.

പ്രതാപ—നാലുകൾ വേട്ടയാടല്യ് ഇപ്പോൾത്തന്നെ കഴിഞ്ഞല്ലോ ഉള്ളി.

ശക്ത—അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്താണു ചെയ്യേണ്ടത്? ഇത്ര പിശേഷമായ ഒരു ദിവസം, എന്തെങ്കിലും മറ്റൊരു മരമായ കടല്യ്; എന്തെങ്കിലും മറ്റൊരു മരമായ നാങ്ങുവസ്ഥാനം. ഇവ ഒരു നാളുകളെ പൂർണ്ണമായിത്തീർത്തതിന് അല്ലെങ്കിൽ മരത്തോളം കടുത്തുഗമാണ് മനുഷ്യരകൾ ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ മൃഗങ്ങളുടെ ചോര വീഴ്ത്തുക.

പ്രതാപ—ഒരു ഉദ്ദേശവും കൂടാതെ മരങ്ങൾ ഒലിപ്പിക്കുകയോ?

ശക്ത—ഉവ്വു! ശക്തനായതിനുള്ളിൽ ഒരു പലം കഷ്ടമേ.

അന്യനാശിയാൽ മന്യം യുദ്ധം! കന്യം പ്രയോഗി
കുന്നതാൽ ഞാനൊന്നു സമയമെന്നാൽ ഇ
ന്നവ കടവെച്ചു തീർത്തു

പ്രതാപ—യോഗ്യത വെട്ടിൽ കൊളുത്തെന്നു മോ
രേമുണ്ടോ?

ശങ്കര—ഉവ്വ് (സഹതം) അത് എന്തൊരു വ്രായപ്ര
കാശമാണു മേവാലിലെ മാലാഖയെ വാഴ്ത്തുന്നത്?
ഞാൻ എന്തൊരു കാണക്കൊണ്ടാണു് അങ്ങയുടെ
കൃപാപരഹിതമായി. അങ്ങയുടെ ചെറുതിന്നു ജീവിത
നന്തെന്നും നമുക്കു കാണാമല്ലോ

പ്രതാപ—എന്നാൽ അങ്ങിനെയൊക്കെ, നടുക്കു ഇന്നു്
ഇതൊന്നു പരമമായിരിക്കുന്നു. വേട്ടയുടെ വേട്ടയു
അല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ കാണുകതന്നെ.

(ഇരുവരും പാഞ്ഞുവന്നിന്നു പോകുന്നു)

(മേലേ മാറ്റം വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു പൂലിയുടെ മൃതശ
രീരത്തെ പരിശോധിക്കുന്നു)

പ്രതാപ—ഇതു പൂലിയെ കൊന്നതു ഞാനാണു്

ശങ്കര—അല്ല, ഞാനാണു കൊന്നതു

പ്രതാപ—പോയ്ക്കു, ഇതു എന്റെ കന്യം

ശങ്കര—ഇതൊന്നു കന്യമാണു

പ്രതാപ—എന്റെ കന്യക്കൊണ്ടാണു് ഇതു പൂലിയു്

ശങ്കര—അല്ല, എന്റെ കന്യക്കൊണ്ടാണു്

പ്രതാപ—അതെ നടുക്കു, നമുക്കു കാട്ടുപന്നിയെ ലക്ഷ്യം
വെച്ചു നോക്കുക.

ശങ്കര—മേലിക്കൽ നിന്നുകൊണ്ടു കന്യക്കെറിഞ്ഞുവോ
കാണു

പ്രതാപ—അങ്ങനെയൊന്നു

(അങ്ങനെയൊന്നു അവിടെനിന്നു പോകുന്നു)

(വിഷ്ണു രംഗം മാറുന്നു. ഒരു പുതിയ വാണിജ്യൻ
പുരോഹിതനായി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശക്ത—പന്നിയാകട്ടെ കാടിപ്പോയി

പ്രതാപ—ഇതവരുടെ കരുത്തും ലക്ഷ്യം വിഴിച്ചു!

ശക്ത—ഉവ്വ് വിഴിച്ചുപോയി

പ്രതാപ—പറയേണ്ട സംഭവമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. ഇ
‘ന്ന’ ഇതു മത, നേരം വൈകി. ഇവിടെയൊക്കെ വസം
പരീക്ഷ നടത്താം

ശക്ത—എന്തെന്നാണു ജ്യോഷ്ഠ മറ്റൊരാളിവസത്തക്ക
‘വീട്ടുവാ’ ഇന്നുതന്നെയൊക്കെയാണു?

പ്രതാപ—ഇവിടെയാണു മോവ?

ശക്ത—നമ്മൾ തമ്മിൽതന്നെ കരുതെറിഞ്ഞുപോകി
യാകെയാണു?

പ്രതാപ—ഏതു ഏതു?

ശക്ത—ഇതുകൊണ്ടു വൈഷമ്യമെന്താണു?

പ്രതാപ—വൈഷമ്യമെന്താണു കാഴ്ചം മറ്റൊരു ഇരിക്ക
ട്ടെ. ഇതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമെന്താണു?

ശക്ത—ഉപകാരമില്ലെങ്കിലും ഉപദ്രവമെന്താണു? ഏരി
യ പക്ഷം ശരീരത്തിൽ നല്ലും മറ്റും വന്നുകൊ
കുവലം നമ്മൾ ധർമ്മമുണ്ടല്ലോ മറ്റും ഞാനും
മരിക്കുകയില്ല നിശ്ചയംതന്നെ, പിന്നെ എന്തിനാണു
തേപ്പെടുന്നതു?

പ്രതാപ—ശക്തസിംഹ! എന്തിനു മൃത്യുവിനെ ഭയമില്ല.

ശക്ത—ഇല്ല ജ്യോഷ്ഠ ഇല്ല, മറ്റൊന്നു കരുതെടുത്തു നമ
മകരുത്തിനു വേണ്ടിയാണു നാമിരുവരും ഇന്നു ഹൃദ
ത്തിൽ നിന്നു പോന്നതു കവിഞ്ഞപക്ഷം മണ്ടുന്ന
പുരുഷി മതം വിഴിച്ചായിരിക്കാം ഏതൊരു കരുതും,
ഏരിഞ്ഞതോ കരുതും, (ലാൽക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു) ഏരിയ,
ഏരിയ!

പ്രതാപ—തരക്കേടില്ല എറിഞ്ഞുനോക്കൂ

ശക്ത—കുതുമ്പുകണെ എറിയണം.

(ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു ഇരുവരും തങ്ങളുടെ വാളും കുരി നിലത്തുവെക്കുന്നു. ഇതിനശേഷം അന്യോന്യം ക ന്നൊരിയുന്നതിനു തയ്യാറാകുന്നു ഇതിനിടയിൽ പ്രണ വന്റെ പുരോഹിതൻ കവളട്ടൻ കാടിവൻ അചരടെ ചക്രത്തിൽ വില്ക്കുന്നു.)

പുരോഹി—ശൈ! ഇതെന്തൊരു കഥയാണ്? ഭയ്യ യ്യാനുജന്മാർ തമ്മിൽ യുദ്ധമോ? ഒവാന്മാർ മുതി രുന്നു

ശക്ത.—ഇല്ല, ഇല്ല, സ്വാമി. അങ്ങനെയൊരു മറ്റൊ നിൽക്കൂ. അല്ലാത്തവരും അങ്ങയെതന്നെ കൊന്നു കളയും

പുരോഹി—എന്തിനെ ചാകാൻ വേടയില്ല നിങ്ങൾ സ മധാനിക്കണം.

ശക്ത—കുതിച്ചുനില്ക്കൂ. മനുഷ്യരുടെ മകളെമടുക്കണമെ ന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് നമ്മുടെ ഗൃഹത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടത് എങ്ങനെയോ മനുഷ്യരുടെ ചോര ജീവശ്രമിന്റെ

പുരോഹി—പുരോഹിതൻ ചാകാൻ വേണമോ? ഞാൻ അ ഞ്ഞില്ല, എടുത്തുകൊള്ളൂ

(എന്നു പറഞ്ഞു പുരോഹിതൻ നിലത്തു കിടക്കുന്ന ശക്തസിംഹന്റെ വാളെടുത്തു അന്റെ മുമ്പാകെ ത രച്ചു മറിഞ്ഞുവീഴുന്നു)

പ്രതാപ. അല്ലയോ ഹൃദയേവ! അങ്ങ് ഇതു ചെയ്തതെ ന്നിനമേണ്ടിയാണു്?

പുരോഹി—ഒവാന്മാരെ സമാധാനിപ്പിക്കുവാൻതന്നെ ഇ നിയെങ്കിലും തിരുമറികുറി പറഞ്ഞു കലഹിക്കാതി രിക്കുവിൻ. കലഹംകൊണ്ടാണു ദേശത്തിന് ഇപ്രകാ രം നാശം സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നത് മാതൃകമിയെ ഇതി ലധികം ക്ലേശിപ്പിക്കരുത്!

(പുരോഹിതൻ കരിക്കുന്നു)

പ്രതാപ—ശക്ത, അനീതു ചെയ്തതെന്തിനാണീ?

ശക്ത—(പരിഭ്രമത്തോടെ, വാസ്തവത്തിൽ ഞാനെന്നതാണു ചെയ്തത്!)

പ്രതാപ—ശക്ത, താൻ കാരണം ഇങ്ങനെയുദ്രാഘോഷം സഭയിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തന്റെ ദൈവത്തിന്റെ ഉദ്യമം ചെയ്യുമെന്നു തന്റെ ജാതകത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെയൊരു ജാതകം വിശ്വസിച്ചു ജനിച്ച ഇപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും കാര്യം ചെയ്യണം.

ശക്ത—എന്താ പറയുക? ഞാൻ നിമിത്തം ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ കൃത്യവശഗണി.

പ്രതാപ—താൻ റിമാന്റയെന്നാണെന്നു കണ്ടതുകൊണ്ടാണു ഞാൻ തന്റെ ദൈവത്തിന്റെ കരുത്തുപയോഗിച്ച് പരമേശ്വരൻ ദൈവത്തിന്റെ ഉദ്യമം ചെയ്യണമെന്നു തന്റെ ഉദ്യമം ചെയ്യണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി ഞാനിപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനിടയിൽതന്നെ താൻ എന്റെ കാരുണ്യം കാണണം.

ശക്ത—നല്ല കാര്യം.

പ്രതാപ—പൊതുവായി, ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തെ സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അതേവേണ്ടി ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ചെയ്യുകയോ താൻ ചെയ്യണം.

(ഇരുവരും കാര്യം പരിശോധിക്കുന്നു.)

സ്ഥാനം അങ്ങാർ രാജാവിന്റെ കോവിലകത്തു
ഇളി ഒരു വശത്തു.

സമയം ൨ മണി മൂന്നുമണി.

[മാനസിംഹന്റെ സമോദിമേവ മൂളിപ്പാട്ടുപാടി
കൊണ്ടു തനിയെ ലാഞ്ഞു. തത്സമയം വൃദ്ധനായ ഓ
സി പ്രവേശിക്കുന്നു.]

ഓസി—ആവു, മകളെ കണ്ടുകിട്ടി!

മേട: ഏന്തിനാ?

ഓസി— മോളിമളികമുകളിലിരുന്നു മനമാരുതനാരു സ
ഖക്കുന്ന സമയത്തു ഞാൻ ഏന്റെ മോളെ തേടി
കൊണ്ടു കോവിലകം മുഴുവനും നടന്നിട്ടാണു വര
ന്നതു്

മേട:— ഏന്തിനാ, ഏന്നെക്കൊണ്ടെന്നായിരുന്നു ഹി
ങ്ങാക്കാവശ്യം?

ഓസി— ആവശ്യമെന്നായിരുന്നുവെന്നാ? ഏന്നെക്കൊ
ണ്ടെന്നാണു് ആവശ്യം എന്നാണു്. ചോദിക്കുന്നതു്
വിവാഹവാങ്ങു വശവാക്കർ കണ്ണങ്ങളെ തുറന്നു പ്ര
വേശിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും അതു കേട്ടുകേട്ടു അയൽപിട്ടകര
ക്കു ഉറക്കമില്ലാതായാട്ടുണ്ടു് 'കോവിലകത്തുനിന്നും അ
ങ്ങാടിയിൽ പാട്ടു്' എന്നു പഴയൊഴി പരമാർത്ഥമാ
ണു് ഉം, ഏന്നെക്കൊണ്ടെന്നാണു ആവശ്യമെന്നു ചോ
ദിക്കുന്നു മോളുടെ വശവാക്കർ തീച്ചയായെന്നു മുന്നേ
സമയത്തു മോളെക്കൊണ്ടു് ആവശ്യമെന്നായില്ലേ?
മോളെക്കൊണ്ടാശ്ചര്യമില്ലെങ്കിൽ പാടുന്ന ഈ കിഴ
വിയയക്കൊണ്ടാണെന്നു ആവശ്യം? മോളെത്തന്നെ കഥ
യല്ലാതെ സംസാരിക്കുന്നതു്? ഏന്റെ വിവാഹമാ
ണെങ്കിൽ മരിക്കൽ കഴിഞ്ഞുപോയി. സ്ത്രീകൾക്കു മണ്ട
മൂന്നു പ്രാവശ്യം വിവാഹം വിധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? മരുപക്ഷ

അങ്ങനെ സംഭവിച്ചാൽ തന്നെ ഈ കിഴവിയെ ആ
 രാണ വേളികഴിക്കുക എന്നർത്ഥം വിവാഹം നടന്ന ക
 ളത്തു് എന്നർത്ഥം മകൾ വിളിച്ചുകിട്ടിയല്ല ഞാൻ അ
 ന്നായിരുന്ന! അന്നു രാത്രി വന്നുവന്നു വയസ്സുകുടി
 തികഞ്ഞുവെന്നായില്ല

മേവ—ആദ്യ കതിരതി, വാങ്ങിച്ചപ്പോൾ പൊക്കുട്ടി. ഇ
 വിടെ വന്നു ചിലച്ചതുപോലെ മട്ടത്താഴസഭക്കണ്ണാ
 മാസി—ആക്കുമ്പോൾ കട്ടാലും കട്ടവന്നെയാണു് ജനങ്ങൾ
 കളിക്കുന്നതും വളിക്കുക ഞാൻ വന്നു മകളുടെ വിവാ
 ഹം നടത്താനും ഉണ്ടായിട്ടു് ഉടനെ എന്നർത്ഥം മാത്രം
 യോടിയന്നു ചുക്കിച്ചുവന്നിരിക്കുന്ന ഈയുളിയുടെ
 മുഖത്തു് ചുക്കി ചുക്കിയ വചിക്കുന്ന നാശിച്ചുകൊണ്ടാ
 ണെ തൊവിത്ര പെട്ടുകുട്ടി ഇങ്ങോട്ടു വന്നതു്, പക്ഷേ
 മകളെന്നു് ആട്ടി മാട് കൈയാണു് ചെയ്യുന്നതു് എ
 ന്നിക്കിടപ്പാൽ വാലുകുത്തുന്നതും എന്നർത്ഥം അറിയു
 ന്നതും ഇപ്രകാരമായിട്ടായില്ല മകളാലുണ്ടായതും
 യൊവനമുണ്ടായതും എന്തും വി. വാലുതട്ടിയ നേ
 ത്രക്കുട്ടിയുടെതും എന്നർത്ഥം കഴിഞ്ഞു വന്ന പതിവ്
 പൂർണ്ണപോലെ കറുത്തു കൈകളുമുള്ളതായതും എ
 ന്നർത്ഥം ആകയാലും ഇപ്രകാരം പ്രാകൃതമായിരുന്നല്ല
 അന്നു് എന്നർത്ഥം മത്തവു് എന്നു് എത്ര പ്രാപ്തിക്കു
 റുണ്ടു് ഒരു ദിവസം അപ്പോൾ വലിയ ആദരവോടെ
 എന്നു വീക്ഷിച്ചു്—

മേവ—വാങ്ങുകയാണല്ലോ ചോദിച്ചതാണു്? വോളു,
 ഇവിടെ വിളക്കുണ്ടു്, പറഞ്ഞതു് കേൾക്കാത്തതാൽ ആ
 വയസ്സുകാൾ

മാസി—അയ്യോ കഷ്ടം! മകളും ഇങ്ങനെ പറയുന്നതല്ലാ
 ഞാനാണെന്നതാണു് പോകുക? ഞാൻ മോക്കു വാള
 ക്കാ പല്ല വന്നതു്? മോക്കുടെ അമ്മയാണു് എന്നെ ഇ
 ങ്ങോട്ടു് വെച്ചു് പക്ഷേ അമ്മതിക്കുന്നതല്ലകൊണ്ടു് വ

ണാ, വീളിക്കണ്ട ആവശ്യമില്ലാ' എന്ന് പിന്നീട് പറഞ്ഞു. വിവാഹവയസ്സോടും കൂട്ടു ഉടലെടുത്തു തിരുമേനി കോപംകൊണ്ട് ഉജ്ജ്വലിച്ചു. ഞാൻ അവിടെനിന്ന് കോടപ്പോന്നു. ഫലൻ ബാക്കാനിയറിലെ മജറായായ മാതാപിതമാനാണ്, മോളക്കു മനസ്സിപ്പോയൊ? ഹോഹോ! അദ്ദേഹത്തിനു ഷഡ്വിപ്ലവ്തികഴിഞ്ഞു; ഉമ്മറത്തെ മൂന്നു പല്ലകൾ കൊഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്' ആകുപ്പാടെ കണ്ടാലൊരു കുമരക്കുന്തന്നെ, ആകൃതിയൊന്നല്ല, വയസ്സുതായി.

ദേവ— എങ്ങനെയാണു് ആവശ്യമില്ലെന്നല്ലേ പറഞ്ഞതു്, വീടന്നു എന്തിനാണു് ഇവിടെ നിൽക്കുന്നതു്?

ഭാസി— ആവശ്യമില്ലെന്നു്തന്നെയാണു് നിശ്ചയിച്ചു; കഷ്ടം കഷ്ടം! മോളം എന്നാണു് പറയുന്നതു്' ഇതിനെപ്പറ്റി അമ്മുൾതിരുമനസ്സു കൊണ്ടും അമ്മതിരുമനസ്സുകൊണ്ടും തമ്മിൽ വലിയ വാഗ്വാദം നടന്നു ഇപ്പോൾ മുളള ഒരു കുലഹരം അന്വീയയസ്സു നിടക്കു കണ്ടിട്ടില്ല. മഹാജാതം എന്നു് കോവിലകം കയറേണ്ടതു്!

ദേവ— ഹൈ!

ഭാസി— ഹാ ഹാ, വാക്കുക്കൾക്കു മാത്രം വമ്പിച്ചു തന്നു്തന്നെ കൊണ്ടു് ആദ്യം മാനം സംഭവിച്ചു ലാനയുള്ള എങ്കിലും—

ദേവ— എങ്കിലും എന്തു്?

ഭാസി— സന്തതംതന്നെ അമ്മുൾ തന്നെത്തന്നെ കൊണ്ടും കേൾക്കുകയുടീ ചെയ്തൊല്ലുന്നുള്ളു കേട്ടുടേമുഖ്യദോഷമാണു് അമ്മ പറയാണു് പരമേശ്വരന്തു്' ഇപ്പോൾ മുളള ഒരു കിഴവൻ തന്നെ മകളു മേളികഴിച്ചുകൊടുക്കുകയില്ലെന്നു് പാഞ്ഞിതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തീർത്തുപറഞ്ഞു. അതു കേട്ടപ്പോൾ കാൽക്കൽ നിന്നൊന്നാണു്, ഈ മാതിരി ഒരു കഴവൻ കൂപ്പുകാലം ചെയ്യുന്നതു്ണ്ടെന്നു് മാനേണു അമ്മുൾ തന്നെത്തന്നെയും അമ്മുൾക്കു തി

தகவல் அளிப்போரை விவரமாகவும் எண்ணெரித்து துறாவிடாமல் அதாவது நியாயமான சலுகை கொடுத்து இறுதியாகச்

பேரரசு கட்டுத்தொடர்ந்து வருவது உறுதி.

[illegible]

മലയാളം—നിങ്ങളെത്തന്നെ ധിക്കരിച്ചു. ഇവിടെനിന്നു വേദം
നാശം ചെയ്തു.

[illegible]

രേഖ—ബോർഡ് വീണ്ടെടുക്കു ഏല്പിക്കുകയുണ്ടോ അടിച്ചതുകൂടി?

ഭാഷി-പ്രല്ലാഭം, 227കളിലെ അടിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ ചില

ഞാൻ കോളെയാണെന്ന് അറിയുമ്പോൾ ഈ കിഴവി മോളെ അടയ്ക്കുവെന്ന് അരുളിപ്പോൾ അമ്മയോടും ചെന്നുവന്നു ഇത്രകാലം മോളെ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് മടിയിൽകിടത്തി ചൊല്ലിച്ചു വളർത്തുവാനും എന്റെ കട്ടിയുടെ അന്ത്യപ്രതികാരമെന്നു എന്നിങ്ങനെ വാചകമുണ്ടായി. ഇപ്പോഴത്തെ എന്റെ അവസ്ഥയെന്താണെന്ന് മോളെ എന്ന ചിത്തം പറഞ്ഞ് അടിച്ചു പുറത്താക്കിയെങ്കിലും ഞാൻ ശങ്കാരം കേട്ടുകൊണ്ടു തെങ്ങിത്തടിയൊന്നെ പട്ടിണികിടന്നു മരിക്കും ഇപ്പോൾ മരിക്കേണ്ടതല്ലാതെ പറ്റാതെ വന്നുവരില്ല. നിങ്ങളോട് പിച്ചു ചോദിക്കുന്നതനിവിടെ വന്നാൽ എന്നെ അട്ടി പുറത്താക്കിയേക്കണം. കട്ടിയോടും മുതലും ചേർന്നു ഞാനെന്റെ മടിയിൽകിടത്തി കളിപ്പിച്ചു ഇത്രയൊക്കെയാണുവന്നു. കേൾക്കുന്ന കട്ടിയായ ജനാപ്തോൾ ഞാനൊരു വസം എന്റെ ഓരോത്തെയും കൊണ്ടു മുകളിലായി കൃഷ്ണലീല കാണാൻ പോയി ഈ വിവരം തമ്മനസ്സറിഞ്ഞപ്പോൾ കല്പിച്ചതന്നെ ശിക്ഷയുടെ സ്വാഭാ എന്നിങ്ങല്ല അതാണ് ഈ കട്ടിയോടുകൊണ്ടു തിരക്കുപോകുവോയെന്നു പറഞ്ഞു അടിക്കുന്നതിനിടയിൽ തന്നെ അതി ചോദിച്ചതിന്നു ഞാൻ—

അന്നിരുന്നതിൽ—ദേവേ, ദേവേ!

ദാസ!—ഇതു കേൾക്കൂ.

ദേവ!—ഞാൻ ഇതാവതന്നു (ദേവപോകുന്നു)

ദാസി. (അല്പനേരം മെന്നാക്കിയിരിക്കുന്നു. അതിനശേഷം ഏഴുനേരം പറയുന്നു) ഞാനും പേരമട്ടു ഇന്നു വേറെ വല്ല പരോടും സംസാരിക്കട്ടെ

൧൦൭൦൪.

സ്ഥാനം—ആഗ്രയിച്ചുള്ള ആകുബറുടെ സഭാമണ്ഡപം

സമയം—പ്രഭാതം.

(ആകുബറും ശക്തസിംഹനും മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കിനില്ക്കുന്നു.)

ആകുബർ—അങ്ങ റാണാ പ്രതാപസിംഹന്റെ സോമനാണോ?

ശക്ത—അതേ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്

ആകുബർ—അങ്ങ് ഏതൊരു ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് ഇങ്ങോട്ടുവന്നത്?

ശക്ത—ഞാൻ മുഗൾസേനയേയുംതകാന്റെ റാണയേയും യുദ്ധംചെയ്യണമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ഇങ്ങോട്ടു വന്നിരിക്കുന്നത്. റാണയെ മുഗളന്മാരുടെ കൽക്കൽ വീഴിച്ചു അല്ലെങ്കിൽന്റെ സൈനികശക്തംകൊണ്ടു മേവാഡുദ്ദമിയെ അമരണമാക്കിത്തീക്കേണമെന്നാണ് ഏന്റെ മോഹം.

ആകുബർ—ഇതുകൊണ്ടു മുഗളന്മാക്കുതാങ്ങ പ്രായാജനം! മേവാഡിൽനിന്നു ഒരു കവിടപോലും ഇതുവരെ നമ്മുടെ ലഭനയിൽ വന്നിട്ടില്ല.

ശക്ത—അങ്ങ റാണയെ ജയിച്ചുവെങ്കിൽ അസംഖ്യം ദ്രവ്യം സകാർ ലഭനയിൽ വന്നുചാടും. റാണയുടെ ആയുധപ്രകാശമാണ് ഇക്കാലത്തു മേവാഡിലെ കണ്ടങ്ങളിൽ കൃഷിയെപ്പോലെയോ മേവാഡുദ്ദമിയിൽ കനകം വളയും അന്നൊരുദിവസം ചത്തോർ ദുഗ്ഗാധി കാരിയുടെ കല്പനാം. സാണാം കുറച്ചുണ്ടുള്ള മേച്ചുകൊണ്ടുവന്ന ഒരു സാധു ആട്ടിടയനെ റാണയുടെ കക്കരന്മാർ കൊന്നുകളഞ്ഞു.

ആകുബർ (ചിന്തയുള്ളതുപോലെ വെച്ചു) അങ്ങനെയൊരു സഹായമാണു ചെയ്യേണ്ടത്!

ശക്ത — ഞാൻ രജപുത്രനാണ് എനിക്കു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ മതിയാം ഞാൻ രാണയോടു യുദ്ധം ചെയ്യും. ഏനിക്കു സൈന്യങ്ങളെ നയിപ്പാനും അറിയാം ഞാൻ മഹാൻ കൈസർ സമേതനായി രാണയോടു യുദ്ധം ചെയ്യും.

ആകുബർ — ഇതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയൊരു ലാഭം?

ശക്ത — പ്രതികൂലം

ആകുബർ — അത്രയേ ഉള്ളൂ?

ശക്ത — അങ്ങ, അത്രയേ ഉള്ളൂ.

ആകുബർ — ഒരു സൈന്യം തന്നെ പക്ഷം അങ്ങനെ പ്രതാപസംഹാരം ഇതിലുവാൻ സാധിക്കുമെ?

ശക്ത — ജയം നേടാമെന്നാണ് എന്റെ പൂർണ്ണവിശ്വാസം ഏനിക്കു പ്രതാപസിംഹന്റെ സൈനികബലവും, യുദ്ധകൗശലവും, മഞ്ജനയും, സേനയെ നയിക്കുന്ന രീതിയും അറിയാം പ്രതാപനും യോദ്ധാവാണു, ഞാനും യോദ്ധാവാണ് പ്രതാപസിംഹനും കുന്ത്രിയനാണ്, ഞാനും കുന്ത്രിയനാണ് പ്രതാപനും രജപുത്രനാണ്, ഞാനും രജപുത്രനാണ് പ്രതാപസിംഹൻ ജ്യേഷ്ഠനും ഞാൻ അനുജനാകണമെന്നൊരു വ്യത്യാസമേയുള്ളു കേവലം ജ്യേഷ്ഠനായി ജനിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രം ശ്രേഷ്ഠനാകണമെന്നല്ലെന്ന് കരുതിവസം സംഭാഷണത്തിനിടയിൽ പ്രതാപന്റെ പുത്രനായ അമ്മസിംഹൻ പറയുകയുണ്ടായി ആ വാക്കു ഏകൻ ഹൃദയത്തിൽ ശിരഃമേഖലപോലെ ദുഃഖമായി പതിഞ്ഞു.

ആകുബർ — ഹരി:

(ഏകപദത്തോടു അല്പനേരം ആധോമുഖനായി ലംഘിക്കുന്നു)

ആകുബർ — ആരെയിടേ?

ചോരപാലൻ പ്രഭവശിഷ്ട് അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.
 ആകുബർ—അറബിയിൽനിന്നും സമീപത്തുകൊണ്ടു വന്ന
 നാലു പാലന്മാർ

ചോര—കല്പനപോലെ! (പോകുന്നു)

ആകുബർ. റാണാപ്രതാപസിംഹൻ അങ്ങനെ വളരെ
 ഉപകാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നാണു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതു്
 ശക്ത—എന്തൊരു ഉപകാരം?

ആകുബർ—ഇല്ല! ഞാൻ കേട്ടതു ശരിയല്ലെന്നുണ്ടോ!
 ഇതുവരെ പ്രതാപസിംഹൻ അങ്ങനെയൊരു ഉപകാരം
 വരെ ചെയ്തിട്ടില്ല!

ശക്ത—ഉവ്വ്! ചെമ്മീനും എന്റെ പിതാവു് കൊക്കൽ
 എന്നെ കൊല്ലുന്നതിന്നു കല്പന കൊടുത്തപ്പോൾ—

ആകുബർ—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) ഓ! എന്തു് അങ്ങനെയൊരു
 ഒരു അച്ഛൻ അങ്ങനെയൊരു വധിക്കുന്നതിന്നു കല്പനകൊടു
 കഴിയുമോ?

ശക്ത—അവിടന്നു മുഴുവൻ കേൾക്കൂ, ഞാനെല്ലാം പറയുവാൻ
 അങ്ങനെയൊരു പ്രയത്നം ചെയ്തപ്പോൾ ഞാൻ ഒരു വലിയ കത്തി കണ്ടു അതിന്റെ ഉ
 ചുറ്റും പരീക്ഷിക്കുന്നതിന്നുവേണ്ടി ഞാൻ അതു കൊ
 ഞെടുത്തു കയ്യു മുറിച്ചു ഞാൻ കൊക്കൽ കൊണ്ടു
 മിയെ ഏറ്റുവാങ്ങിയപ്പോൾ എന്റെ ജാതകത്തിൽ വാ
 ന്തെത്തിട്ടുണ്ടു് കത്തിയെടുത്തു സങ്കോചമുള്ളതൊരു എ
 ന്റെ കയ്യിൽ വെട്ടിയതുകണ്ടപ്പോൾ ജാതകത്തിൽ
 പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു വാസ്തവമാകുമെന്നു അച്ഛൻ നിശ്ച
 യിച്ചു. തീരെ ദുസ്സാഹ്യപ്രകൃതിയായിട്ടു ഏതൊരു സന്ധി
 പ്രകാരമെന്നു് അദ്ദേഹത്തോടു ചുറ്റുവിശേഷമായി.
 അന്നു തന്നെ അദ്ദേഹം എന്റെ കൊല്ലുന്നതിന്നു കല്പ
 നകൊടുത്തു

ആകുബർ. —ആശ്ചര്യം!

ശക്ത—എന്തുകൊണ്ട്, അധികത്തെക്കുറിക്കൊണ്ടാണ്

ആശയം തോന്നിയത്? അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ നല്ലപോലെ അറിയപ്പെടുന്നവനാണ്. നന്നായ ചിന്തയാർക്കോട്ടെ ശത്രുക്കൾ വളരെ നല്ലവരുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഭാര്യവിനെപ്പോലെ കാട്ടപ്പെട്ട ചിന്തയ്ക്കൽ ചിന്തയാർക്കും സൗകര്യസൃഷ്ടൻ കർമ്മവും അനുചിതമായില്ലായിരുന്നു.

ആകുമ്പോൾ—രജപുത്രന്മാരുടെ പക്ഷത്ത് നിന്നു മുഗളന്മാർക്കെതിരെ ചിന്തയാർക്കും സൗകര്യമല്ലേ?

ശക്ത—എന്തായിരുന്നു?

ആകുമ്പോൾ—കാടന്മാരായ രജപുത്രന്മാർക്കു മാത്രം കർമ്മനന്തിനു ത്രാണിയല്ലെന്നുള്ള കാര്യം തന്നത്താൽ ആലോചിച്ചാൽ വിചാരിക്കുന്നതാണ്. ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്

ശക്ത. രജപുത്രന്മാരോ മുസൽമാന്മാരോ കാടന്മാരെക്കൊന്നും ഇതുവരെ ധരിച്ചിട്ടില്ല; ഞങ്ങൾ കാടന്മാരാണ് ഇതുവരെ ആരും പാഞ്ഞുകൊണ്ടിട്ടില്ല.

ആകുമ്പോൾ—അല്ലാത്തപക്ഷം മുഗളന്മാർക്കു ഹിന്ദുക്കളുടെ മേൽകോയ്മ കിട്ടിയതെങ്ങിനെയാണ്?

ശക്ത—പച്ചപ്പരിഷ്കാര കളിയെ റോമക്കാരുടെ കാടന്മാരായ ഗിമ്മന്മാരുടെ കീഴിലുണ്ടാക്കിയതല്ലേ?

ആകുമ്പോൾ—റോമക്കാർ ധർമ്മത്തെ കൈവെടിഞ്ഞതുകൊണ്ടാണ് തോറ്റുപോയത്.

ശക്ത—ഗിമ്മന്മാർ ധർമ്മികമായിരുന്നതുകൊണ്ടാണോ റോമക്കാരെ തോല്പിച്ചത്? ഈ ലോകത്തു സഭാ ധർമ്മത്തിനുള്ളതായല്ലാത്തതും സഭയില്ലാത്തതും അധർമ്മത്തിനെല്ലാം അധർമ്മം സംഭവിക്കുന്നപക്ഷം ഈ ഉപകീലാപ്പോൾ അധർമ്മത്തെ പാപം കൂടിയെന്നായില്ല. അങ്ങനെയൊന്നുകിൽ ഈ ക്രിമിയുടെ മിക്കവാറും ഗുണമുള്ളതും അധർമ്മത്തിന്റെ അധികാരത്തിനു ശക്തി കൂടിവരികയുമില്ല. ഇക്കാരണത്താൽ അന്ത്യമായി

കത്തപ്പാലെ അധർമ്മത്താൽ ദ്രോഹമനുഭവിച്ചു വലയുന്ന കരനാളെ രാജ്യമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണെന്ന് എങ്കിലും ഇതിനുള്ളിലും സുഖശാന്തിയും ന്യായവാനും യോഗ്യവാനും ഈശ്വരന്റെ അധീനത്തിലാണിരിക്കുന്നത് എന്നു ശാസ്ത്രം വല ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും ദൃഢീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

ആകാശം—(സ്മരിക്കുന്നതായിട്ട് സംഭാഷണവിഷയം മാറ്റുന്നു) ആദ്യം അങ്ങനെയെ ഇതിഹാസം മുഴുവനുള്ള അങ്ങനെയെ പിതാവിന് അങ്ങനെയെ കൊല്ലുന്നത് നമുക്കു നമുക്കു കൈമാറ്റത്തേക്കാൾ എന്തു സംഭവമുണ്ട്?

ശക്ത—ഘോരകന്മാർ എന്ന വധ്യഭൂതിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന സമയത്തു സുഖവർത്താവായ ഗോവിന്ദസിംഹൻ ഉദയവഗ്നാ അങ്ങനെയെ കണ്ടുമുട്ടി. അദ്ദേഹത്തിനാണു വളരെ വാത്സല്യമായിത്തന്നെ കൊണ്ടു എടുത്തു ദൈവമനുഷ്യരോടായിച്ചെന്നു. രാജ്യമെടുത്ത അദ്ദേഹത്തെ പരസ്യം അദ്ദേഹം എന്നു രാജിമുട്ടു സുഖവർത്താവിന് എന്തു പുത്രന്മാരും തിരവി കേൾക്കുന്ന വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന് നമുക്കു നമുക്കു അതേ പരസ്യം കൊണ്ടുവന്നു വളരെ അദ്ദേഹവെക്കുടി താമസമുണ്ടു.

ആകാശം—ഒരിക്കൽ അങ്ങനെയൊരു സമയം വന്നു.

ശക്ത—ഇതും ഇതും വന്നു. അതിനെക്കുറിച്ചും.

ആകാശം—പ്രകാശസംഹാരം അങ്ങനെയെ ഉപകാരവും ചെയ്തു കൊണ്ടു കൊണ്ടു കൊണ്ടു അങ്ങനെയെ കൊണ്ടു കൊണ്ടു കൊണ്ടു.

ശക്ത—എങ്ങനെയെ ഉപകാരമാകുക? എന്തെങ്കിലും ഉപകാരം ചെയ്തു, എന്തെങ്കിലും ഉപകാരം ചെയ്തു.

തിൽ : നീക്കം ഞാൻ വഞ്ചിതനായി. പ്രതാപസിംഹൻ എന്ന സ്വതന്ത്രതയുള്ള കൊണ്ടുവന്നതു വ്യായാസം കൂടെ പ്രവൃത്തികളെന്നതാണ് ഇതിൽ ഉപകാരത്തിന്റെ ദൈവമേ? ഞാൻ എന്തു വിധത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തോടു കൂടെപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്? എന്റെ അധികാരം കൂടി എന്നിങ്ങനെ ചിലിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം എന്തൊരു വിധികാരപ്രകാരമാണ് മോശാധിപന, സിംഹാസനത്തെ ആദരവോടെ ചെല്ലിക്കൊണ്ടു? ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജനായ പരിപാടിക്കുന്ന കലഹനായ ഉപദേശനെന്നതാണ്? അങ്ങനെയൊരു ഒരു പക്ഷാപിന്റെ പ്രവൃത്തികളേ? അദ്ദേഹം ക്രൈസ്തവൻ, ഞാൻ അനുജൻ, എന്ന വ്യത്യാസമില്ല ഉള്ള ഒരു കാര്യം നീക്കം ചെയ്യാൻ ആദ്യം ചെയ്യാനായിരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നതാണ്? കാര്യം അങ്ങനെയൊരു ഒരു കാര്യം പരിചരിക്കുന്നതിന് ഭാവിയിലും പക്ഷം വെക്കുന്നതായ ബ്രഹ്മഹത്യ സംഭവിച്ചതുകൊണ്ട് കാര്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് സാധിച്ചില്ല അദ്ദേഹത്തെയെന്നതാണ് ഉത്തരവും എന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിട്ടാണ് എന്നു മാത്രമല്ല നീക്കം ചെയ്ത വലകിൽ എന്നിങ്ങനെ പേരും ദിവ്യമുണ്ടാകുന്നില്ല അതിന് മുഖ്യതന്നെ എന്നു ആട്ടി കാട്ടിയതു വ്യായാസം കൂടെപ്പോയ ആ അനുകൂലതയെ പ്രതികൂല ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഞാൻ വിട്ടുപോകാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്

അകമ്പർ (പ്രഞ്ചിമിതുകൊണ്ടി) പ്രതാപസിംഹൻ അങ്ങനെയെ വിശ്വാസമില്ല

ശക്ത—ഉവ്വ്, വിശ്വാസമുണ്ട്

അകമ്പർ—എന്നാൽ പിന്നെ വഞ്ചനകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ സാധിക്കപ്പെടുത്തുന്നതന്ത്രം ക്രമകാലത്തെ നോക്കി? വ്യായാസം കൈമാറ്റം ഉടൻതന്നെ കഴിക്കുകയല്ലേ? ഉവ്വ്?

ശകുന്തലം - അഭരണനയങ്ങൾ സാധിക്കുകയില്ല. അപ്രകാരം ഭരണത്തിൽ യുദ്ധനാശം മറ്റും വേണ്ടിവരും.

ആക്ഷൻ—അതുകൊണ്ട് നാളെ ചെയ്യാമോ? യുദ്ധം മറ്റൊരു പ്രവാഹമാണ് കൂടാതെ കാര്യം സാധിക്കുമെങ്കിൽ പിന്നെ അതല്ല അധികം നല്ലതാണ്.

[illegible]

ആകുമ്പോൾ—മൃതിയും മാറുംപോകും ഇത്തരത്തിലുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ മുമ്പും പിമ്പും ഘോഷക പതിവില്ല' എന്ന പ്രായത്നാമയുടെ ഇടയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് മാത്രമേ ചെറുപ്രിയം യുദ്ധം ചെയ്യാനറിഞ്ഞൂ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വകതി ആയുസ്സു പാകമു. അങ്ങനെയൊരു കഴിഞ്ഞു. മിക്ക സമയങ്ങളിലും അദ്ദേഹം തന്റെ സൈനികവലയത്തെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാണു പതിവ്. അപ്പോഴായിട്ടേ പ്രയാഗിക്കാറുള്ളൂ.

ശേഷം — കർത്തിന്റെ പേര് എന്തായിരുന്നു? കർത്താവായ ദൈവ

യ്ക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു കൽ അദ്ദേഹം മുഗൾസേനാധിപതിയായിരിക്കെ : അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തുണ്ടായിരുന്നവർക്ക് യുദ്ധക്കുതികളും മുഗൾസൈന്യാധിപത്യം പരിചയില്ല

ആകെർ — അദ്ദേഹവും മലബാറുനർത്തനനുദ്യേ?

ശക്ത — അതേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മ മലബാറിലായിരുന്നു, അദ്ദേഹം മലബാറുനർത്തനനുവെന്നൊക്കെ കേട്ടിട്ടുള്ളത്

(ശക്തസംഘമന്റെ സുധാ ആകെർക്ക് മനസ്സിലാക്കുകയും അപ്രകാരം നടിക്കുകയും)

ആകെർ — പിന്നെ?

ശക്ത — മാനസിംഗൻ മലബാറുനായി ജനിച്ചിട്ടുള്ള പട്ടാളക്കാരെ കൊഴിയുന്നതുപോലെ അധഃപതിച്ചതാണ് പന്നം — (മരണം ലിക്കുന്നു)

ആകെർ — വന്നെ ഏന്താണ്?

ശക്ത — അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയുടെ അയ്യംസാഹസ്യനാണ്, ഏന്താണു അത്? ചക്രവർത്തിയുടെ ആജ്ഞ അദ്ദേഹം ചക്രവർത്തിയോടൊപ്പം അനേക കയ്യരിപ്പങ്ങളും അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്; ആ സ്ഥിതിക്കു ചക്രവർത്തിക്കുദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി നല്ല അഭിപ്രായം തോന്നാതിരിക്കുമോ?

ആകെർ — (അല്പം തടഞ്ഞു്) അങ്ങ് ഇപ്പോൾ പോയി വാഗ്ദാനം ഇതിനെ കുറിച്ചു നാളെ ആലോചിക്കാം.

ശക്ത — കല്പനപോലെ (അഭിവാദ്യം ചെയ്തു പോകുന്നു)

ആകെർ — (ശക്തസംഘമൻ പോയ ശേഷം) പ്രതാപസിംഹ! അങ്ങയുടെ അനുജൻ എന്റെ വക്കത്തിൽ ചേർന്നു കയ്യത്തുതന്നെ അങ്ങ് എന്റെ മേൽക്കണ്ണി ഉകപ്പെട്ടെന്നു കരുതുകൊൾക ഇടക്കിടക്കു് ഇപ്രകാരമുള്ള കാരോ അപസമങ്ങൾ ഉടിച്ചിട്ടില്ലെന്നുവെക്കിപ്പറയിക്കിത്രവലിയസാമ്രാജ്യത്തെക്കണ്ണമൊക്കുൻ

സ്വാധീഷ്ടമോ? മഹാമാജനമനസിംഹൻ എന്ന സ
 ഫായിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഇന്നു മുഗൾസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ
 മുഖിപ്പമെന്തായിരിക്കും? അതാ മഹാമാജൻതന്നെ ഇ
 ഞ്ഞെടു വരുന്നുണ്ടല്ലോ

[മാനസിംഹൻ പ്രവേശിച്ച് അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.]
 ആകുബർ — വസ്തു, മഹാമാജൻ!
 മാനസി — തിരുമനസ്സ്, ലേക്കു ഞാൻ പറഞ്ഞതോർമ്മയു
 ണ്ടോ?

ആകുബർ — അങ്ങു പ്രതാപസിംഹന്റെ സോദരൻ ശ
 കതസിംഹനെ കണ്ടുവോ?

മാനസി — ഉവ്വ് തിരുമനസ്സ്, ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ അ
 ദ്രോഹത്തെ പഴിയിൽ കണ്ടു. ഞാൻ ദ്രഷ്ടിയിൽനിന്നു മ
 റയുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹം എന്നെതന്നെ തിരിഞ്ഞുനോ
 കിക്കൊണ്ടു പോയി.

ആകുബർ — ഈ വിദ്വാൻ നിന്ദയനും ബുദ്ധിമോഹമാണെന്നാണു
 തോന്നുന്നത് ഇടക്കിടക്കു ഫലിതം പറയുവാ
 നും നല്ല ശീലമാണ് ഈ ഉലകിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ
 പ്ലാതെ അദ്ദേഹം മറെറാനും കാണുന്നില്ല ഇയ്യാൾ
 പട്ടു ലോഹമാണ് എങ്കിലും ശുദ്ധ. ചെമ്മാൽ വല്ല
 പ്രയോജനവും ഉണ്ടാകും

മാനസി — കരു സമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിൽ പ്ര
 തിവിംസകാഗ്രഹം ജ്വലിച്ചുണ്ടായിരിക്കാം

ആകുബർ — പ്രതിവിംസയല്ല പ്രതിക്രിയയാണ് അദ്ദേ
 ഹം ഇച്ഛിക്കുന്നത് പ്രേമമൊ ഹിംസയൊ ഈ യുദ്ധ
 വിന്റെ മനസ്സിലല്ല. കൊടുക്കേണ്ടതു കൊടുക്കുക വാ
 ണിക്കേണ്ടതു വാങ്ങിക്കുക, കവിടിക്കു കവിടി എന്നു
 പ്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിനു മറെറാനും ആവശ്യമില്ല അ
 ദ്രോഹത്തിനു ധർമ്മത്തിൽ ദ്രഷ്ടിയില്ലെങ്കിലും ഇതിനെ
 കുറിച്ചു പലിയ അഭിമാനമാണ്

മാനസി—ആദ്യം, തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഏതൊക്കെ കല്പി
ക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നത്?

ആകുഞ്ചർ—പ്രതാപസിംഹൻ ഒരു മുഗൾ ആട്ടിടയനെ

ഇല്ലാപ്പണം ചെയ്യിച്ച വിവരം അങ്ങ് അറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

മാനസി—ഇല്ല, ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല

ആകുഞ്ചർ—അദ്ദേഹം മൂന്നു പ്രാവശ്യം നമ്മുടെ സൈ

ന്യന്ത്രക്കൊട്ടെതിർത്ത മൂന്നു വകയ്ക്കു സൈന്യങ്ങളെ നീ

ശ്ലേഷം നശിപ്പിച്ചു വിവരമെങ്കിലും അങ്ങ് കേട്ടുവെ?

മാനസി—ഉവ്വ് തിരുമനസ്സ്, അതു കേട്ടു.

ആകുഞ്ചർ—ഈ ഭരണരംഗിപ്പാലം ഇപ്രകാരം ഗൗരവമുള്ള

കൊണ്ട് ഏതു കാലം വെളിയിൽ സഞ്ചരിക്കും? അ

യാളോടു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിന് ഇതിലും നല്ല ഒരു

സമയം ഉണ്ടാകുകയില്ല അങ്ങനെയുടെ അഭിപ്രായമെന്താ

ണ്?

മാനസി—ഞാൻ ശോഭാപൂരിതമാകുന്ന മടങ്ങുന്ന വഴിക്കു

പ്രതാപസിംഹനുമായി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തിട്ടുവരാം. ഏ

തൊക്കെ ഉപായംകൊണ്ടെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ കട

ക്കലകളെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചെങ്കിൽ പിന്നെ മറ്റൊരു

പ്രവായം കൂടാതെ കഴിക്കാമല്ലോ അല്ലാതെ പക്ഷം

വീണ്ടും യുദ്ധംതന്നെ വേണ്ടിവരും.

ആകുഞ്ചർ—വളരെ നന്നായ്. അങ്ങനെയുടെ അഭിപ്രായം

യുക്തിയുക്തമാണു അപ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയാണു

നല്ലത് അങ്ങ് ശോഭാപൂരിതമാകുമല്ലോ വോക്?

മാനസി—മഹാരാജാവിനെ പ്രഭാതത്തിൽ

ആകുഞ്ചർ—ഏതാൻ അങ്ങനെയൊക്കട്ടെ, മരിക്കുന്നതും

കാര്യം നിശ്ചയം എന്നതിനാവണി ഞാൻ അങ്ങനെയെ

ല്ലാലും വാട്ടുപിടിയുന്നു.

മാനസി—കല്പനപോലെ. (ആകുഞ്ചർ പോകുന്നു)

മാനസി—ഞാൻ ഇതിനെ തത്സമയമായിട്ടുതന്നെയാണു ച

ന്നിരിക്കുന്നത് വേദയുടെ വിവരമെന്തെ സംബന്ധം

മൂ അദ്ദേഹനിക്കു കൂടലുള്ള ഏഴുതുണയുണ്ട്. പ്രതാപൻ്റെ സീമനച്ചുത്രാൻ അദ്ദേഹത്തെ വേളികഴിച്ചു കൊടുക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അപേക്ഷ. അദ്ദേഹം സമരത്തിന്നു പങ്കും വളരെ നല്ല കാര്യമാണ്. ഈ കളികളിൽ അദ്ദേഹം പങ്കെടുത്തു എന്തുവിധമെങ്കിലും മേധാവിയിലെ നിഷ്പക്ഷതയെക്കുറിച്ചു സംബന്ധിച്ച വിശദമായ കാര്യം സാധിക്കുമെന്ന് എന്ന് ഒരു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കട്ടെ. അങ്ങനെയൊരു പരിഹാരമാണ് ഈ കളികളിലും വിശദമായ ഒരു പരിഹാരത്തിൽ പ്രതാപൻ മാത്രമെ നിഷ്പക്ഷതയും ശുദ്ധമായ പങ്കെടുത്തു പറയുന്നില്ല. പ്രതാപസംഗമം അദ്ദേഹം ധന്യൻതന്നെ!

(പോകുന്നു)

—

൧൦൪൦ 11

—

നവോദയം ആഗ്രഹിച്ച് ആകർഷകൻ്റെ അഭിപ്രായം
ഒരു അഭിപ്രായം.

സമരം—മൂ.

[ആകർഷകൻ്റെ പുത്ര] മേധാവിസം അതിനെ ഒരു വൃക്കത്തിൻ്റെ ചുവട്ടിലിരുന്ന് മാലകെട്ടിക്കൊണ്ടു വാടുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ആകർഷകൻ്റെ അഭിപ്രായം ഒരു അഭിപ്രായം അടിക്കൊണ്ടുവരുന്നു.

ഒരു അഭിപ്രായം—മേധാവി, മേധാവി, ഇങ്ങനെയും നോക്കൂ പ്രാവുകൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി പറയുന്ന പോകുന്നു.

മേധാവി—അ, പ്രാവുകൾ പറയുന്ന പോകുന്നതിലൊന്നാണ് ആശയം? അതെന്താ കാരണമുള്ളത്?

ഒരു അഭിപ്രായം— നല്ല കാര്യം ആശയം തോന്നാത്ത വസ്തുക്കളെ നോക്കുകൂടി ചെയ്തതെന്തെന്നോ? ഭൂമിയിൽ ആശയകരമായ കാര്യങ്ങളോ വസ്തുക്കളോ എത്രയുണ്ട്?

മേൽ—അതുതന്നെയായ വസ്തുക്കളായി ഭൂമിയിൽ വള
രെയുണ്ട്.

ഒരാളെത്തു്—നമ്മളും അല്പമൊന്നു കേൾക്കട്ടെ

മേൽ—കൃഷ്ണിൻ നിന്നു മാല താഴത്തു ചമച്ച ഗാംഭീർയ്യാ
വത്തോടെ) എന്നാൽ ചകുളകാളു് ആദ്യം തന്നെ ഭൂ
മിയെ എടുത്തു ഇതിലും അതുതന്നെയായ ഒരൊ
രൊരുവസ്തുവാണുള്ളതു്. ഒരു പ്രയാണനാലൊ ഉദ്ദേശ
മൊ കൂടാതെ ഇതു് അയാൾക്കും സ്പർശനെ പരിവ
ർത്തിക്കുന്നു; ഇതുകൊണ്ടാധാര്യമൊന്നാണെന്നു

കും അറിഞ്ഞുകൂടാ മണമെന്തെ അതുതന്നെ കേൾ
പ്പുന്നു എടുത്തെന്നു ഇതു് ഒരു മാംസപിണ്ഡമാ
യിട്ടാണു് പ്രപഞ്ചം ചെയ്യുന്നതു് അതിനുശേഷം
അവകദീവസങ്ങളാലും ഇതു പ്രവഞ്ചത്തിനകളിൽ
കാടമ്പലത്തു് ഒടുവിൽ എടുത്തൊ ചെന്നു മുങ്ങി
പ്പോകുന്നു അയാളെ നീക്കുന്നതിന്നു് തിരിയെ കൊ
ണ്ടുവരുന്നതിന്നു് മെന്തെക്കൊണ്ടും സാധിക്കുകയി
ല്ല അയാൾക്കും പ്രാണാഭിമാനമെന്നു് ചുവക്കുന്ന അ
നുഭവിക്കാൻ സാധിക്കാതെ വിത്തുക്കൾ മെച്ചപ്പെടാ
കുന്നു; ഇതും ആശ്ചര്യകരമല്ലേ! അലട്ടാനും കൂടാ
തെ സ്വസ്ഥനായി കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്ന ഉത്തമൻ
വിവാഹംചെയ്തു തന്നത്താൻ ഗൃഹലക്ഷക്കു ബ
ദ്ധിക്കുന്നു ഉദാഹരണത്തിന്നു മാത്രമേകുലുള്ള
സ്വത്തൊ, തന്റെ അവയവങ്ങൾക്കുവേണ്ടും സ്വാ
സ്ഥ്യമൊ ഇല്ലാത്ത മരഗന്ധാണു വേളികഴിക്കുന്നതെ
ങ്കിൽ അന്നു ലഭം അതുതന്നെ ഒന്നൊന്നാണു്!

ഒരാളെത്തു സ്ത്രീകൾ തമ്മിൽ വെച്ചുതന്നെകൊണ്ടു വി
വാഹബന്ധത്തുകുറുപ്പുടന്നതും ആശ്ചര്യമല്ലേ!

മേൽ—എന്താണത്ര സംശയം? വസ്ത്രാമാമാദി സമ്പാ
ദനത്തിനുള്ള ഉപായമാകയാട്ടാണു വിവാഹത്തെ കരുതു
ന്നതെങ്കിൽ വലിയ തെക്കൊന്നുമില്ല ഇത്ര ഹൃ

ശ.മയ്യാനുത്തനായ ചക്രവർത്തിയുടെ ' പുത്രിയായിട്ട കൂടി ഏറിക്കൊരു പുരുഷന്റെ ചവിട്ടടിയിൽ കിടക്കുന്നതിനുമേലും ജനിക്കുന്നപക്ഷം അതും ആശ്ചര്യകരമായിരിക്കും ഞാൻ ഇവിടെ വിലപിടിച്ച് വസ്ത്രങ്ങളുധരിക്കുകയും ഭരണരം ഭക്ത്യങ്ങളെ ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥിതിക്കു വിവാഹപാശത്തിലകപ്പെടുന്നവകൾ ഏ നിമിഴ് അവകാണം സംഭവിക്കുന്ന കാഴ്ചം നീ ശ്രദ്ധമാണ്'

ഒരേമുത്തു— വിവാഹം ചെയ്തയില്ലെന്നു വ്രതം പിടിച്ചിരിക്കുന്നുവോ നിങ്ങളുടെ ഭാവം?

മേയർ— വിവാഹം ചെയ്തയില്ലെന്നു ഞാൻ തീച്ചയാക്കിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഞാൻ ഏപ്പോഴും ഇരിക്കുകയില്ലാ നിശ്ചയംതന്നെ

ഒരേമുത്തു— ഈ പറഞ്ഞതിന്റെ കാല്പട്ടെന്താണിത്?

മേയർ— ഇതിന്റെ സാമകൈമാണെന്നോ? ഒന്നാമതു ഞാൻ ഇതുവരെ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടില്ല, രണ്ടാമത്ത് ഏറിക്കൊരു ജോലിയുമില്ല. തന്നിരിക്കത്തം ഞാൻ സമയമേകിതംപോലെ പ്രവർത്തിക്കും ഞാൻ ഉറങ്ങുക, ഇരിക്കുക, ഏഴുനേല്ക്കുക, ചുറ്റിത്തിരിയുക, കോട്ടവായിടുക, വിമൽപൊട്ടിക്കുക തുടങ്ങി പലതും പ്രവർത്തിക്കും പറയുമ്പോഴും കേൾക്കുമ്പോഴും ഞാൻ കമാരിയാണെങ്കിലും കിടന്നുകിടന്നു വയസ്സായിട്ടുണ്ടെന്നു കാത്രല്ലോ ചിത്തചകോരത്തിന്റെ ആകൃതി മേൽത്തട്ടിന്റെ തുലാങ്ങളുമേൽ ച ത്രിതമാക്കുട്ടന്ത് താം വരുമ്പോൾ ഈ ആലസ്യത്തെ മൂരെ ശുദ്ധിച്ച ലോകസമ്പ്രദായത്തെക്കൂടി ഒന്നു സംശയിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട് ഏന്റെ ഇച്ഛാനുസരണം ഒരു പുരുഷനെ കാഞ്ചാൻ സാധിക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്നുകൂടി ഞാൻ പലപ്പോഴും ആലോചിക്കാറുണ്ട് (തലതാഴ്ന്നു ചിരിക്കുന്നു)

ഒരേമുത്തു— നിങ്ങൾ ആലോചിക്കമാത്രമേ ചെയ്യാറുള്ളൂ,

അതോ പരിശ്രമിക്കുകയുണ്ടാകില്ലെന്ന് നിങ്ങളുടെ
 അഭിപ്രായം ഒരു വ്യക്തിയെ കണ്ടെത്തുകയെന്നതല്ല
 ഉപാധി?

ചോദ്യം— (ഗവൺമെന്റിന്റെ) നിങ്ങളുടെ ഇപ്പോൾ ചെയ്ത
 കാര്യം മറ്റൊന്നല്ല. എന്റെ കൺസ്യൂമർ യോജിച്ച
 കരാറുകളെ കണ്ടുകിട്ടിയാൽത്തന്നെ ഞാൻ വിട്ടുപോക
 പറയുകയോ?

മൊഴിഞ്ഞു—പറ്റിത്തുകൊണ്ടു പരഞ്ഞുകൂടാ? എന്താൻ നീക്കമു
ടെ സഹോദരന്മാരേ പ്രാണ സമിഷ്ടമാല്ല? —

മലർ-പാട്ടു, മൊട്ടുതുത്ത് നിങ്ങളുടെ സ്നേഹം ഏകദേശം അറിയുന്നതാണ്. മലർ-പാട്ടു, മൊട്ടുതുത്ത് നിങ്ങളുടെ സ്നേഹം ഏകദേശം അറിയുന്നതാണ്. മലർ-പാട്ടു, മൊട്ടുതുത്ത് നിങ്ങളുടെ സ്നേഹം ഏകദേശം അറിയുന്നതാണ്.

കൊള്ളിക്കുക. എന്നാൽ അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യുക, ഒരു സമയം എന്ന് കരുതിക്കൊണ്ട് പ്രാണപ്രായം തിരിച്ചറിയുക സാധിക്കുകയല്ല.

ഭരണകൂടം. അതുകൊണ്ട് കേന്ദ്രസർക്കാരും ചിങ്ങപ്പാലംകൊണ്ട് ആകൃതി കയ്യാക്കുന്നയാളെന്നൊക്കെ പറയാം. കേരളത്തിൽ ചിങ്ങപ്പാലംകൊണ്ട് നാലുവർഷം കണ്ടാട്ടില്ലെങ്കിലും ഇതെല്ലാം ഉണ്ടായിരിക്കണം വേണ്ടതെന്നു അയാൾ ചിന്തിക്കുന്നവകയെന്നു മുത്തലാ മല്ലികാർജ്ജുനൻ പറയുന്നു. അയാൾക്കൊക്കെ പൂർണ്ണകാണ്ഡം കയ്യെന്നതും നാലുവർഷം കണ്ടാട്ടില്ലെങ്കിലും ചിങ്ങപ്പാലംകൊണ്ട് ആകൃതി കയ്യാക്കുന്നയാളെന്നൊക്കെ പറയാം. കേരളത്തിൽ ചിങ്ങപ്പാലംകൊണ്ട് നാലുവർഷം കണ്ടാട്ടില്ലെങ്കിലും ഇതെല്ലാം ഉണ്ടായിരിക്കണം വേണ്ടതെന്നു അയാൾ ചിന്തിക്കുന്നവകയെന്നു മുത്തലാ മല്ലികാർജ്ജുനൻ പറയുന്നു.

ഒരു ചെിക്കിച്ചുറോക്കിട്ടില്ല. എന്റെ പ്രിയതമന്റെ
 ഇപത്തേ ഞാൻ കരുവിയം വെട്ടിച്ചു. ഇനി അക്കി
 യുള്ളതു നിങ്ങളുടെ മോശാധമത്തിന്നു വാട്ടുന്നതി
 കണ്മ.

ഒഴിച്ചതു മരതിമതി എന്നു കേഴുവൻ മനസ്സിലായി. വാ
 സ്കവമായിട്ടും നിങ്ങളുടെ പ്രിയൻ എന്റെ പുരോഹി
 ഗത്തു പ്രത്യക്ഷനായിട്ടുണ്ട്.

മേയർ. നിങ്ങൾ അയാളെ കാണുകമാത്രമേ ചെയ്യാവൂ.
 സമോദമി, നിങ്ങളും അയാളെ സ്നേഹിക്കുവാൻ തുട
 രുന്നതെന്നു പ്രത്യേകം പറഞ്ഞുകൊൾവാനാണു വരി
 യ തരക്കൊന്നുമില്ല, ചക്രവർത്തിയുടെ അർദ്ധ
 യിൽ ആലധികം ബീഹമ്മാജങ്ങളല്ലാ.

[വസ്ത്രങ്ങളെ ചിലത്തു ചാഴിച്ചുകൊണ്ടു സമീപമാകുക
 മേയർ പ്രവേശിക്കുന്നു.]

സമീം. മേയർ, നിങ്ങളെ ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു്?

മേയർ. ലോകത്തിൽ എന്തുവരുമെന്നു വെച്ചുകേൾക്കുന്ന
 ലോകമെന്നു കേൾക്കുന്ന ചോദിച്ചതായ ഞാൻ അത
 യെ കേൾക്കുന്നതാണെന്നായി വിവര കേൾക്കുകയായിരുന്നു.

സമീം. അതായതെന്നാൽ കന്മ കേൾക്കുക.

മേയർ. ഞാൻ വിഷയം പറഞ്ഞുകൊണ്ടാകാം. ഒഴിച്ചതും
 എന്നു സഹായിക്കണം. നിങ്ങൾക്കെല്ലാം കാമയുണ്ടാ
 കും ഇത്രനാൾ ഞാൻ നിങ്ങളെ തരതകളെപ്പോലെ
 പഠിപ്പിച്ചു പക്ഷേ അന്നവയെല്ലാം മറന്നുപോയി. എ
 ന്ന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ നിന്നു ചുരുക്കമെന്നുതന്നെ
 ല്ലാ ആനന്ദ ധാരയെ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന്നു നി
 സാമന്തുവുമാരു് എങ്കിലും ഞാനെല്ലാം ധ്വജത്താൽ
 മറക്കുന്ന ഒഴിച്ചതും എന്നുപോലെ അല്ലാ. അവർ
 കൊലാപാപ കരയുണ്ടെങ്കിലും വല്ല കാര്യംകൊണ്ടുണ്ടു്
 ഞാൻ കേൾക്കുമുള്ള കരു വർത്തകനാണു്. ദിനപ്രതി
 അപരവും ദ്രവ്യം സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എല്ലാം

ചിലവാരങ്ങളെ കൈമാറ്റത്തിന് സമ്പാദ്യം കരയുകമകിലും മിടുക്കന്മാരെപ്പോലെ അവർ കയ്യിൽ കിട്ടിയതിനെ പ്രയോധി സൂക്ഷിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത് ഓരോ ഏ നിമിഷവും ഓർമ്മയ്ക്കു വെച്ചുകൊണ്ട് ആജീവനാന്തം കാര്യശ്രദ്ധയോടെയല്ലെ വ്യവസ്ഥാപനങ്ങൾ നശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു സമർത്ഥ ശ്രദ്ധവർദ്ധിക്കുന്നു ഇത് ആശ്ചര്യകരമായ ഒരു സംഗതിയല്ലേ?

കൈമാറ്റം സലീം, ഇതിലൊന്നാണു അർത്ഥം?

മേയർ—എന്ത്, ഇത് ആശ്ചര്യകരമല്ലേന്നോ?

സലീം—അതേ ആശ്ചര്യകരമെന്നു, പക്ഷേ നിങ്ങളിതു വരെ പഠിക്കുന്നതിനായിട്ടുപോലും അർത്ഥമൊന്നു ഒരു സംഗതി ഒന്നാൽ പറ്റാത്തതല്ല.

മേയർ. — അതെന്താണത്?

സലീം— പശുവഞ്ചിമഹാജാവാദനാദ പ്രതാപനം ഫറീഷ് യുദ്ധത്തിനു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു ലോകത്തിൽ പശു ഏറ്റവും വലിയ പശുവഞ്ചിയായി ഏറ്റവും വിസ്തൃതമായ ഒരു ജന്മിയുടെ യുദ്ധം ഇതിലും ആശ്ചര്യകരമായ വഞ്ചനകളെന്താണത്?

കൈമാറ്റം അയാൾക്കു ഭൂമിയാണു്

സലീം ആദ്യം ഹൈദർ അലിയാർ വിചാരിച്ചു അദ്ദേഹി വസന്തകാലത്തിൽ അദ്ദേഹം പശുവഞ്ചിയുടെ മൂന്നു സൈന്യങ്ങളെ വിശ്ലേഷം നശിപ്പിച്ച സംഗതിയോടോ ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ ഭൂമിയാണെന്നു വിചിന്തനത്തിന്നായിട്ടു ധൈര്യമില്ല ആദ്യ കൈമാറ്റത്തോളം ആയിരം മുഗളന്മാരും തമ്മിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ മുഗളന്മാക്കുണ്ടു് നോൽവിപറ്റിയത്

മേയർ. — അവരെ നോൽപ്പിക്കുന്നതാണു നിങ്ങൾ കേൾക്കുവാൻ പറ്റാത്തതെന്താണത്?

സലീം — ഇതു തന്നെ അർത്ഥമെന്നാണു് ഭാവം. ഓരോ മഹാ

സിംഹൻ ശോഭാപൂരിൽ നിന്നു മടങ്ങിവരുമ്പോഴു പ്രകാ
പസിംഹനാശി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ
തൈവൃദ്ധ്യം നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു മടങ്ങി
വരു. ചുരുവിധമെങ്കിലും പ്രതാപസിംഹനെ വഴിപ്പെ
ടുത്തി കൂട്ടം അനുകൂലമായിത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തെക്കൊ
ണ്ടു സമ്മതിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടും, അദ്ദേഹത്തെ
പറ്റും യുദ്ധംതന്നെ വേണ്ടിവരും.

മേന്മാർ—ബ്രഹ്മണം യുദ്ധത്തിനു പോകുന്നില്ലേ?

സലീം—അതാൻ പിന്നെ കൂടുന്നതാണെപ്പോലെ വീട്ടിലിരി
ക്കുകയോ?

മേന്മാർ—അദ്ദേഹം ഞാനും നിങ്ങളോടൊപ്പമുവരും

സലീം—അതുകൊണ്ടോ?

മേന്മാർ—എന്താണത്ര ആശങ്ക?

മേന്മാർ—അദ്ദേഹം ഞാനും വരും.

സലീം. ഹാ! നിങ്ങളെല്ലാം യുദ്ധത്തിനുപോയിട്ടെന്താ
ണു ചെയ്യുക?

മേന്മാർ—ഹാ, എന്തുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടേതാ? നിങ്ങൾ
എല്ലാവരും ഞങ്ങളുടെ അടുത്തുവന്നു ഞാൻ അങ്ങി
നെ യുദ്ധംചെയ്തു, ഇങ്ങിനെ ശത്രുക്കളെ തോല്പിച്ചുവെ
ന്നും മറ്റും മേന്മാർ പറയുക പതിവാണ്ല്ലോ? നിങ്ങൾ
വാസ്തവത്തിൽ യുദ്ധംചെയ്യുന്നുണ്ടോ, അതോ സ്വസ്ഥ
നായി ഇരുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു എന്തെന്നിരിക്കാനു ക
ണ്ടു കഴിയ.

സലീം—ഞാൻ യുദ്ധംചെയ്യാത്തതാൽ പിന്നെ ജയാപജ
യങ്ങളെക്കുറിക്കുന്നതെങ്ങിനെയാണു്?

മേന്മാർ—ഞാനും അതുതന്നെയാണു്ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഇ
ക്കാരെക്കൊണ്ടും വലിയ തോക്കുകൾ നിറച്ചു 'സമരഭൂമി'
യിൽചെന്നു പരസ്പരമുദ്ധംചെയ്തുകൊണ്ടും ചെയ്തുകൊണ്ടു
നില്ക്കുകയാണു് എന്റെ ഉപദേശം അതിനുശേഷം ഒരു

ഭടൻ ഒരു പാണയനെത്തു് ഇരുകൂട്ടികളെക്കൊണ്ടും നടുക്കിപ്പിടുത്തുകയും ചെയ്തപ്പോഴാണ് അയാൾ ചെന്നു് അയാളെത്തു് കയ്യിലാട്ടുകയും ചെയ്തപ്പോഴാണ് പാണയൻ പാഞ്ഞുപോകുകയും ചെയ്തപ്പോഴാണ് ഗോണി കയ്യിൽ കൊണ്ടുപോകുന്നതു് അയാൾ വിജയികളും മറ്റുംകൂടിയ്ക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള കരയ്ക്കും സ്ഥിരപ്പെടുന്നതിനും

സലീം—ഏതാൽ ചിലെ സോഫതകൾ മാത്രം പോ
യാൽ പോരെ, ഇത്ര വലിയ പട്ടാളം കൂടെയുണ്ടാ
പോകേണ്ടതല്ലേ?

മേന്മ — ജനങ്ങളെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതിനുമേണ്ടി മാത്രം. മറില്ലാത്ത പക്ഷം ഈ മുൻപന്തിയായ ശിപായകളെ കൊണ്ടുപോന്നിട്ടുള്ള പ്രയോജനമെന്താണ്! അല്ലെങ്കിൽ?

ഒരു ഉത്തരവ്. അതിൽ, "സംസ്ഥാനമുഖേന"

தேவதர்—முககூடம்மற்றொரு கண்ணாணிக்குள்ளே நம்புகிற
முககூடம்மற்றொரு கண்ணாணிக்குள்ளே

സുലഭം തൊഴൽ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതു കണ്ടാൽ കൊള്ളാതെ നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ അതും വഴുത്തുവേണമെന്നു ധർമ്മം.

கேள்வி: நிர்வாகமாதிரி ஒரு வேளம் அங்கு ஒரு குழு இருந்தால் அது ஒரு குழு என்று அங்கீகரிக்கப்பட்டது?

സലീം—ആകട്ടെ, ഞാൻ ആ ചേരമം തിന്മയ്ക്കുതരാം. ഡി
 ബിജിട്ടുക്കു കൈയെഴുത്തുകാരനായി ഞാൻ ചെലുത്തു
 യോടുകൂടി വാങ്ങിക്കൂടാൻ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ
 ഒണ്ടാ ഇല്ലായെന്ന് ഏതാ വിശദീകരണം കാണാമെ
 പ്പോ?

(000000000000)

ചേരമന്ത്രി. ഓർ ഓർ ഓർ! സ്വാമിജിനെ അറസ്റ്റുചെയ്തതാണ് കൂടുതൽ
കുറ്റം. അതുകൊണ്ട് കർമ്മശാസ്ത്രം കർമ്മശാസ്ത്രം

ഇപ്പോളുടെ തലപ്പോറ്റിന്റെ കരുത്തുപോയ്ക്കു! ആകെങ്കി
ലും വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ അയാളുടെ സ്വഭാവം മാറും

— കേൾക്കൂ സി പ്രവേശിക്കുന്നു—

ബാസി— ചക്രവർത്തി മഹാമഹാജാവിനെ തിരുമറസ്സുകൊണ്ടു്
ഇക്കാരെക്കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നുണ്ടു്

(പോകുന്നു)

മേയർ— ഇപ്പോൾ തിരുമറസ്സുകൊണ്ടു് എന്തിനാണു്
ഇക്കാരെക്കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നതു്?

കൊള്ളത്തു് ഞാൻ പോകുന്നു.

മേയർ— എന്തൊരു പോകുന്നു? വിൽക്കൂ, റാമുക്കുവേണ്ട
തൊട്ടുപോകിക്കൊ

കൊള്ളത്തു് ഇല്ല, ഞാൻ പോകുന്നു

(പോകുന്നു)

മേയർ. കൊള്ളത്തിനു ചക്രവർത്തി തിരുമറസ്സിനെ എ
ന്താണിത്ര ഭയപ്പെടുന്നു? നല്ലവരായിട്ടു, എന്തിനാണു്
മഹത്തര പേരും പോകിയില്ല. അദ്ദേഹം ആഴിച്ചുവന്ന
ഉഴവിയുടെ പാറകളെക്കുറിച്ചാൽക്കൂടം ഹൃദയത്തിൽ അ
ദ്ദേഹത്തെ ആരാണു് പറ്റി വെക്കുക?

ആകുബർ പ്രവേശിക്കുന്നു

ആകുബർ— മേയർ, വിശ്വസ്തരായിരിക്കെ നാലിയെ ഇവി
ക്കുവന്നു്?

മേയർ— അഭിവാദ്യം ചെയ്യൂ, തിരുമറസ്സു്, ഇപ്പോൾ
മാത്രമേ തിരിച്ചുവന്നിട്ടുള്ളൂ. ഇതുവരെ കൊള്ളത്തു് ഇവിടെ
വിന്നാക്കുന്നു, പക്ഷെ അവിടുന്നു് എഴുന്നള്ളുന്നുണ്ടെ
ന്നു് കേട്ടപ്പോൾ ഓടിപ്പോയി

ആകുബർ— എന്തിനാണു്?

മേയർ— ആകുബറിനാൽ ശത്രുക്കൾക്കു തിരുമറസിനെ ഭയ
പ്പെടുന്നു. ഞാൻകൊണ്ടുവന്നാണു് പോകിക്കുന്നതു്?

ആകുബർ— (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) നിനക്കെന്തെ പേടിയില്ല?

മേയർ—തീരെ ഇല്ല. തിരുമേനിയും സാധാരണ മനുഷ്യരെപ്പോലെതന്നെയാണെന്നാണു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്? അവിടന്നു ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ചക്രവർത്തിയോ തുർക്കിസുൽത്താൻമാരോ ആയാലും ഏനിക്കെന്നും പേടിക്കാനുള്ളത്? ഞാൻ അവിടത്തെ ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ടു നിശ്ചയംതന്നെ.

ആകുബർ . ഒരതെന്തിനാ?

മേയർ . മറ്റൊരു അവിടന്ന് ഏതൊ പിതാവാണ്, ഒന്നോരു വയസ്സുകൊണ്ടും കൃത്യതപ്പെ?

ആകുബർ—മേയർ നീ പറയുന്നതു വാസ്തവമാണ് നിങ്ങളോളംകൂടി ഏതൊ മയപ്പെട്ട തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ ഏതൊ സ്റ്റേജിക്കുന്നതാണത്? ആദ്യ, ഇപ്പോൾതന്നെ സ്വർഗ്ഗം ഇവിടെ വന്നുപോ?

മേയർ—ഉച്ച, തിരുമനസ്സ്, പല്ലമണ്ണും മാർഗ്ഗവും. ഞാൻ പ്രതാപസ്വരൂപനായി യുദ്ധമുണ്ടാകുമോ?

ആകുബർ . ഇല്ല, പക്ഷെ ഉണ്ടായേക്കാം. മാനസികമായി ഒരു വഴിക്കു പോകുന്നുണ്ട്; അദ്ദേഹം മടങ്ങിവരുമ്പോൾ മണ്ടാലൊന്നു തീച്ചയാകും.

മേയർ . സർവ്വകാര്യകാരനും യുദ്ധത്തിനു പോകുന്നുണ്ടോ?

ആകുബർ— നാശനശമായിട്ടും, മാനസികമായി ചിരഞ്ജീവിയല്ലെല്ലാ, അതുകൊണ്ടു സർവ്വമൊരു യുദ്ധമിത പരിപ്ലിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്.

മേയർ— ഏന്നാൽ ഏനിക്കോളംകൂടി കാര്യമെന്താണ്?

ആകുബർ . ഏന്താണ്?

മേയർ— ആദ്യംതന്നെ അതെന്നു സിദ്ധിക്കുകയാണെന്നു വാഴ്ത്തും ചെല്ലാലെ പറയുകയുള്ളു.

ജെക്കബർ—അതു വിശേഷിപ്പിച്ചു പറയാനുണ്ടോ? മേമർ,
നീയാവശ്യപ്പെടുന്നതും ഞാൻ അതതു വസ്തു ഈ
ഉപകരിച്ചുണ്ടോ?

മേമർ—എനിക്കും മറ്റുള്ളവർക്കും യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ
കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്

ജെക്കബർ—...ഹൈ! നിങ്ങൾ സമകാലീനർ പോയിരുന്നോ
ന്നു ചെയ്യുക?

മേമർ—ഉൾം, എന്താണു് ഞങ്ങളും മനുഷ്യരല്ലേ? ഞ
ങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും മാതിരികളിൽ തടവുകാരായി
വസിക്കണമെന്നുണ്ടോ? ഒന്നിനും ആസക്തി തോ
ന്നാത്തവ്യധത്തിലാണോ ഈശ്വരൻ ഞങ്ങളെ പ്രാപ്തി
ച്ചിരിക്കുന്നതു്? ഞങ്ങൾക്കു് ഒന്നിനും താല്പര്യമില്ല
ന്നുണ്ടോ?

ജെക്കബർ—മോഹം തോന്നുന്നതിനു് ഇതൊരു സമ്പദമാ
മരേറാ ആണെന്നു് ഇതു സാധിക്കുന്ന കാര്യമാണോ?

മേമർ—എന്തുകൊണ്ടു് സാധിച്ചുതുട? സാധിക്കുന്നതും
സാധിക്കാവുന്നതുമാണു് അവിടുത്തെക്കു നർമ്മവധി
കാൻ സാധിക്കും, കേൾക്കുതു സാധിക്കുകയില്ല അല്ലേ?

ജെക്കബർ—എന്താണു് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതു്?

മേമർ—അതു വേണമെങ്കിൽ പറയാം തിരുമനസ്സു
കൊണ്ടു ചിന്തയാർ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി മടങ്ങിവന്ന
ദിവസം മനുധാർമ്മികവിരമം തന്റെ ശത്രുവിനെ
തിരിച്ചു കൊന്നതായി മറിച്ചൊന്നുണ്ടാകുമോടേതു്
ഒരു കഥയും പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടില്ലെന്ന് ഏതൊക്കെ
മെറ്റുപല്ലേ? ഞാൻ ബാലിയുടേയും ദ്രോണരുടേയും ക
ഥകളെ പറഞ്ഞു പ്പോൾ അവിടുത്തെക്കു ബോദ്ധ്യം
വന്നു

ജെക്കബർ—അതിനും ഇതിനും തമ്മിൽ ഒന്നാണു് സാക്ഷ്യം?

മേമർ—എന്തായാലും വേണ്ടല്ലോ ഞാൻ ഈ യുദ്ധത്തി
ന്നു നാശനഷ്ടമുണ്ടാകാ പോകുന്നു

ജെക്കബർ—അതെങ്ങിനെയാണു് ?

ഭരണൻ ഉടൻ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കട്ടെ.

നാമകാർ ഇപ്പോൾ ഈ കാര്യം അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ
 ആദ്യംതന്നെ അത്യാവശ്യം ആവശ്യം ആകട്ടെ. പിന്നീട് കാ
 ന്നാൻപോകാം.

(இருவரும் பேசுகின்றனர்)

[Home](#)
[About Us](#)
[Contact Us](#)
[Privacy Policy](#)

സ്ഥാനം ൩൦ ൧, ഉദ്യോഗസ്ഥനായ കസ്റ്റീമെ.

സമരം - നിശ്ചിത

പ്രകൃത ക്ഷാമം മൂലം, ഗോവിന്ദസിംഹൻ, മാതൃസിംഹൻ എന്നിവർ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രകൃതസിംഹൻ എന്ന പേരിൽ ഒരു ക്ഷാമം മൂലം മാതൃസിംഹൻ, നിർമ്മാണം.

മാവ.സി—എന്നെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കു നീ: ശു കേരളമായി വ
ട്ടംകുട്ടിയായി അറൻ റ ഞയോട്ട പട്ടംകുട്ടിയായി
നായിരിക്കുന്നു

൧൯൭൦ ഞങ്ങളുടെ ബ്ലോക്കവ സ്വയംഭര ചട്ടം അകത്തു
 ഞങ്ങളിൽ അനേകരുടെ യോഗ്യതയെ അകമാണ്. മിക്ക
 ഒരു സ്കൂളിലെ നിലവാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു സാധിക്കുക
 യില്ല. സാധാരണ മേട്ടിലുള്ള ഉന്നത സ്കൂൾ പത്തുവർഷ
 ത്തുകൾക്കുപുറം, സ്കീകാരണാധ്യമാണെന്നു വെച്ചാൽ
 കേരളം വീട്ടുകാർക്കു പാറ്റേനാകുമ്പോൾ ചെച്ചുമെന്നു വി
 ശ്വസിക്കുന്നു.

உறுதி — உறுதியுடன் உள்ள பூதாவத சாதனம் என்று
தமிழ் பரிசுரம் இதை அழைக்கிறது. அந்த அர்த்தம்
உறுதியுடன் உள்ளது.

ശ്ലോകം:— ഭരതരാജൻ തിരഞ്ഞെടുത്ത പത്മരാജൻ
 ഭാഗം

മുൻപ് മലയാളത്തിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന വാക്കുകളെക്കുറിച്ച് പറയുന്ന

ഒരു പ്രശ്നം സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്നില്ല. കാര്യംകൊണ്ട് അർത്ഥം
 ന്ന് അർത്ഥത്തിന്റെ പഴയ ശാസ്ത്രവായ ഭൂമിശാസ്ത്ര
 ഒരു ഭൂമിശാസ്ത്രം തിന്നിരിക്കുന്നുവല്ലോ

മോഹിറ്റാ മാനാ, മിന്നാതിരിയ്ക്കു അർത്ഥത്തിന്റെ
 സ്വാഭാവികത്വം അർത്ഥത്തിന്റെ ഇതിൽ പൂർണ്ണമായോ
 ഒരു പരമ്പരയ്ക്കുള്ളത്?

മോഹിറ്റാ—ആരായാലും വേണ്ടല്ലോ, അർത്ഥം ഇന്നു വായുവിന്റെ
 അതിഥിയായാണ് മഹാമാരുതം അർത്ഥം മാനുഷിക വാ
 കിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുന്നു

മോഹിറ്റാ ഇല്ലാത്തതിനാലും, ഞാൻ ഇപ്രകാരമുള്ള
 വിശ്വാസംഗതികളെ മാനുഷിക കർമ്മത്തിൽ അർത്ഥ
 ഹിതം വാങ്ങുന്നതും വാസ്തവമാണ്, പക്ഷെ അർത്ഥം
 ചിലപ്പോൾ യുക്തിയോടൊത്തായിട്ടുണ്ടാകാം. ഇവിടെ
 കനകനെ കുറിച്ചുള്ളതല്ലാത്തതല്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കാ
 താമല്ല. അതായത് കനകത്തിന്റെ അർത്ഥം. ആ
 കർമ്മത്തിന്റെ ഭാഗമായി അർത്ഥം ഉൾപ്പെടെ ചെ
 യ്ക്കുന്നതാണ്. അർത്ഥം കർമ്മത്തിൽ ചെലവായി
 കർമ്മം ചെയ്യുന്നതും അർത്ഥം ചെയ്യുന്നതും അർത്ഥം

മോഹിറ്റാ—മഹാമാരുതം, അതെങ്ങനെയാണത്?

മോഹിറ്റാ ഇപ്പോൾ അർത്ഥത്തിന്റെ ഏകീകൃതമായി
 അർത്ഥമാണ്

മോഹിറ്റാ—ഏതൊരുകാരെക്കൂടെ?

മോഹിറ്റാ—ചൊല്ലാതെക്കൊണ്ടുതന്നെ, ചൊല്ലാതെ
 വെച്ച അർത്ഥമായിത്തന്നെ വെച്ചു വെക്കുന്നതും അർത്ഥം
 ചെലവായിട്ടുണ്ടല്ലോ.

മോഹിറ്റാ—മഹാമാരുതം, പക്ഷെ അർത്ഥം ഇതുവരെ അർത്ഥം
 വിട്ടിട്ടില്ലല്ലോ. അർത്ഥത്തിൽ വെച്ചു വെക്കുന്ന
 സമയം സമയം അർത്ഥം കർമ്മം ചെയ്യുന്നതും അർത്ഥം
 ചെലവായിട്ടുണ്ടല്ലോ.

റിയാം സ്വർഗ്ഗാധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി പോകുക
 ത്തിൽ പ്രാവശിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം പുത്രപുത്ര
 ത്വാദി വംശപരമ്പരകൾക്കു കിട്ടി സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്
 മാനസി. അതെല്ലാം വ്യത്യസ്തമാണ് അത്ഭുതമായ ഒരു
 കലയെ വിജ്ഞാതായി യുദ്ധം ചെയ്ത കൈമുറയത്തുണ്ടാ
 കുന്നതുകൊണ്ടു വിശേഷിച്ചു ഫലമെന്താണ്?

മരണഫലഫലമെന്തെ കൊടുക്കുന്നത്, ഇതാശ്വാസം
 എങ്ങനെയെ ബുദ്ധിമുട്ടനുസരിച്ചു എങ്ങനെ കർമ്മംചെയ്യ
 ന്നതെന്നുമാത്രം, ജന്മപഞ്ചനത്തിനു എങ്ങനെ ഉത്തര
 വാരിക്കല്ല.

മാനസി. ഫലഫലമെന്തെ ചിന്തയെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതു
 ഉപദേശമല്ലേ?

ശോചിതം. മനഃശാസ്ത്രം, ഇതു ഉപദേശമാണെങ്കിൽ ഇപ്ര
 കാരമുള്ള കൈയ്യെഴുത്തുകാരെ ലോകത്തിലുള്ള മഹത്മാ
 ന്നിഹിതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഉപദേശകൊ
 ണ്ടു ചതിവൃത്ത തന്റെ പ്രാണനെ ത്യജിച്ചിട്ടുകൂടി പാ
 തഃപ്രത്യയത്തെ മറക്കുന്നു. ഇതേ മനഃശാസ്ത്രം നിമിത്തമാ
 ണെ സ്നേഹസ്വഭാവമായ മനോവൃത്ത തന്റെ സുന്ദരമാ
 ണ്തരമനുഭവിക്കുന്ന മനോവൃത്തിൽ ചാടുന്നത് പരമ
 വിദ്യയാണെന്നു കരുതുന്നവർക്കു മറ്റൊരു തരം മിഥ്യ തന്റെ ശി
 ശ്യാമം ചെയ്യുന്നപക്ഷവും കൂടി കരാറേ മെക്കിക്കൊള്ളു
 ന്നല്ല. മഹാമാരുതം നാണയുടെ ദാമ്യദ്രാവ്യവസ്ഥയിലു
 ണ്ടു മഹത്വമെന്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മോപസർഗ്ഗ
 ത്തിലുള്ള ബഹുമാനമെന്തെ ആകുമെന്തെ പാപപ്രകാരം
 ണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു അങ്ങനെയെ ഈ കനകകിരീട
 ത്തിനല്ല. മാന്സി. മഹാ! അങ്ങിനെ ആത്മാലോചന വേണ്ടി
 ല്ലാ മിനുവെക്കു സംഗ്രഹമില്ല. ഒരു മിനുവിന്റെ മ
 ഹത്വം നിന്നു ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുവ
 ണ്ടു! അങ്ങനെയെ എന്തിനു പല്ലിനു വിലയില്ല.

അഭ്യർത്ഥനകൾ

അമരം - അധികാരികൾ, അധികാരികളുടെ സ്ഥാനം കഴിഞ്ഞാൽ
 ക്കാൽ അധികാരികൾ കഴിഞ്ഞാൽ അധികാരികളുടെ സ്ഥാനം കഴിഞ്ഞാൽ
 അധികാരികൾ അധികാരികളുടെ സ്ഥാനം കഴിഞ്ഞാൽ

മനസ്സിലും—മാനസയുപിക്ഷി?

അകൽ. അദ്വൈതത്തിൽ കുറച്ചു അന്ധപാണ്ഡിത്യമുള്ളതുകൊണ്ടു് ഇന്നു് ആരോടും കഴിക്കുന്ന പ്രതിബദ്ധതയുടെ അർത്ഥത്തോടു കഴിഞ്ഞു ഉടനെ അദ്വൈതം ഇവിടെ അന്നു് അന്യർക്കു കണ്ടുകൊള്ളാമെന്നു് അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

മാനസം അർത്ഥശരണം, ഏതിൽ ഇതിന്റെ താല്പര്യം ഉൾപ്പെടെയുള്ളവയുടെ അസ്ഥിമൂലത്തിന്റെ കാരണവും എവിടെയാണെന്നും അദ്ദേഹത്തോടു പറയുന്നവർക്കായിട്ടുള്ള കേരളം കഴിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന് വിശുദ്ധമായ അദ്ദേഹത്തോടുള്ള കൂടുതലും നിമിത്തം ആകാൻ മാത്രമല്ല പരിശുദ്ധിയുടെ നേതാവായല്ലാ, സമൂഹത്തിന്റെ സേവകനായട്ടുള്ളതിനാൽ ഇതിൽ ഒരു നല്ല കാരണമായി അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഇന്നുമുള്ളതിനാൽ സമൂഹത്തിന്റെ ശത്രുവായി തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഏകദേശം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ദൈവാനുഭവം കാരണമായിട്ടുള്ളതല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും മാനസികമായിട്ടുള്ളതല്ല.

പ്രശ്നോത്തരങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നു

പ്രകാരം മറ്റൊരാളോ മാനുഷരോ, വളരെ ഉചിതമായി. ഞാൻ ആകർഷ്യമുള്ള ശത്രുത്വം സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാപതിയുടെ ശത്രുത്വത്തിലേറിക്കുരുമില്ല. അങ്ങിനെയാണു് അതിഥിയാകുന്നതുകൊണ്ടു് ഞാൻ ക്ഷമിക്കുന്നു, അല്ലാത്തപക്ഷം ആകർഷ്യമുള്ള മാതൃദേവദാസ്യപുത്രനായ മാനുഷരോ, ദീനനോ ദമിത്രനുമായ റാണപുത്രനോ

സിംഹാദി ഉൽകൃഷ്ടന്മാർ ഇവിടെവെച്ചുതന്നെ തീ
വ്യാപാരമായിരുന്നു അങ്ങനെയുള്ള സമയത്തു
ഞാൻ സമീപത്തിൽ ഉപസ്ഥിതനാണെന്നു ധാരാളം
കൊറോക്ക.

പ്രതിവ. — ഓ! ഓ! അങ്ങനെയൊരു അതിശീഘ്ര
ത്തിൽ ഏതൊക്കെത്താൽ വെച്ചു കണ്ടുകൊള്ളാം.

മോഹി. — കഴിഞ്ഞുകൊണ്ട് പിറ്റേസാക്ഷിത്താവായ ഒരു
കുറുപ്പും കണ്ടുവെച്ചു കൊണ്ടുവന്നാൽ അധികം നന്നാ
പ്രതിവ. — മോഹിദാസ്, അങ്ങനെയൊരു

മോഹിദാസ് ക്രോധത്തോടെ പറയുന്നു

പ്രതിവ. — സമോദനോടേ! ഇതുവരെ 1 മുതൽ പ്രയത്ന
മുണ്ടാകാൻ പറ്റിയിട്ടില്ലാത്തതാണ്. ഇന്ന് ഏതാൻ 100
സ്കൂളുകൊണ്ടു ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട അറബിയെ വികാ
കരംകൊണ്ടു കെട്ടിക്കൊണ്ടു യുദ്ധത്തിൽ ജനാപകര
മൊന്നും നഷ്ടപ്പെട്ടില്ല മുഹമ്മദാലിക്ക് മുമ്പിൽ ക
മ്പാടുകയല്ലെന്നുള്ള വാക്ക് മാത്രം അറബിയെക്കൊണ്ട്
20 മുതൽ 30 വരെയുള്ള ചെറുത്താൻ 100 ഉപാ
കണത്തോളം വെള്ളം പ്രാണപ്പെടുത്തും പരിശ്രമിച്ച
ശക്തിയുള്ള പ്രതിയോധനം കൊണ്ടും വിജയിക്ക
കരുത്!

എല്ലാവരും — സമാധാനം, സമാധാനം മുറുകാത്തതും

പ്രതിവ. — എന്താൽ വീണ്ടും യുദ്ധത്തിന് തയ്യാറായി
കൊറോക്ക!

എല്ലാവരും — ഏതാ പ്രതിവ. സിംഹാദി വന്നിരുന്നെങ്കിൽ
വിടരുത്! ജയമേ! പ്രതിവ. സിംഹാ!

കേരള സാമന്തരാജ്യത്തെ അധ്യക്ഷിനപ്പെടുത്തുന്നതിനു കയ്യെങ്കട്ടി പുറപ്പെടുമോ? ബിഷപ്പനേർമാരായി ഒന്നു സഭാനും ക്ഷത്രിയവീരന്മാരായ പൂർവ്വികന്മാർ കലശലാക്കുന്നതായ മഹാപ്രയത്നത്തെ ഇപ്പോൾ പ്രശ്നംവെക്കുമോ? ഓ ഓ കണ്ണേ! ഹിന്ദുക്കളുടെ അതിമഹാശത്രു ഹിന്ദുക്കളെന്നതാണെന്നു ചന്ദ്രകവി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പരമാർത്ഥമാണ്.

പൂർവ്വപി—നീക്കം പറഞ്ഞതു വാസ്തവമാണ്. ഹിന്ദുക്കളുടെ പരമശത്രു ഹിന്ദുക്കളെന്നതാണ്. ശി.-൧൧൦-൧൧൦ ശമിതനെ!

(ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞ പൂർവ്വപിമാജൻ കുട്ടിലാർന്നു താഴത്തിറങ്ങി അങ്ങിങ്ങും ചാത്തുന്നു. ജോശി മിന്നാകെ നാല്പടുന്നു.)

പൂർവ്വപി—കവനത്തെഴുന്നേക്കിട്ടുണ്ടാകാം. നാം നരം വിഷയമാണ്. ഹിന്ദുക്കളുടെ പ്രധാനശത്രു ഹിന്ദുക്കളെന്നു ഇതിൽ ഒന്നാകണം. കരുവർ കൊടുക്കുവാൻ സാധിക്കും. ചന്ദ്രകവി നിന്ദാപ്രവാഹം തീർത്ത ശത്രുക്കളോ കരുവർക്കുപ്രധാനശത്രു. മനുഷ്യമനുഷ്യനായാണ്. ഓരോരുത്തരുടെയും വാസ്തവം വെറുമാണ്. സർവ്വ ബിഷപ്പന്മാർക്കു വെറുമാണ്. അവരുടെ ശത്രുതയെ കൊണ്ടു മനുഷ്യർ മറ്റൊരു മാനിയാനും വെറുമാണ്. പല സമീപസ്ഥന്മാരായ മനുഷ്യർ തമ്മിൽ കൈകൾ തുടങ്ങിയാൽ കാര്യം നന്നു. സർവ്വകലാശാസ്ത്രം അമരം. അതിന്റെ പരമശത്രു അമരംകൊണ്ടുണ്ടാകും. —

ജോശി അത് ഉപദേശം നൽകി. മനം കഴിക്കാതെയാണ്.

പൂർവ്വപി അതുകൊണ്ട് ജോശിയാണോ? ഇതൊരു ഉത്തരപ്രശ്നമായിട്ട്. മറ്റൊരു ഉത്തരം സൂക്ഷ്മ

കൂടി അങ്ങുണ്ട് അതി സൂക്ഷ്മമായ ഭോഗങ്ങളാലേവിയ്ക്കുകയുണ്ട് ആയുസ്സിനെ നഷ്ടമാക്കിക്കളയുന്നു

(പുരുഷമിതരേണ വിഷം ലാഘവേന)

പുരുഷി—ഭരണമഖലയിലോക? .. എന്നു കാളിദാസൻ തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് മഹാശ്വർ കിന്നരചിഹ്നമാണ് ചിലർ നല്ലവണ്ണം പാടാനറിയാം, മറ്റു ചിലർ കേട്ടു കെൾക്കാനറിയാം ചിലർ ഒന്നാകുമായി പവിഴാനറിയാം, വേറെ ചിലർ അധിയിടത്തു ഭരണിക്കാനറിയാം. പ്രതാപസംഹാരം യുദ്ധമെഴുത്തുനിൽ സമർത്ഥനാണ് അദ്ദേഹം അദ്ദേഹം തെറ്റിക്കുന്നു; ഞാൻ 'മധ്യ'മെഴുത്താണ്

ഭോഗി കയ്യോ! മനോഹരം ഭോഗ് അങ്ങുണ്ട് ഈ കാവ്യമെഴുത്തു ലോകംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ച്, നഷ്ടമാക്കിപ്പോയവയ്ക്കു നിന്നു വാമിടയങ്ങളുടെ തുക വശിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉദ്യമം നായി നമുക്കു നൽകാൻ പാഴാക്കിക്കളയുന്നോണോ ഭാവിക്കുന്നത്?

പുരുഷി - അതേ എന്റെ താഴ്മയും കുറച്ചു കയ്യോണാണ് കാളിദാസൻ, 'ഭവദൂത', 'മാധവ' മുതലായ മഹാകവികളുടെ മാർഗ്ഗത്തെ അധഃപാദിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം ഇതിൽ ലാഘവമായ ഒന്നാണെന്നു എന്റെ ബുദ്ധിക്ക് വ്യക്തമാകുന്നില്ല കവിതയുണ്ടാക്കുന്നത് ഒരു ദിവ്യകൃത്യമാണ്

ഭോഗി. ദൃഷ്ടാന്തമില്ലെങ്കിലും തുടങ്ങിയതിൽ കാവ്യം, കല്പം, ആശ്ചര്യം ഇപ്രകാരം വിചിത്രവും, മാതിരിയെങ്കിലും ഇത്തരത്തിൽ അധഃപതിച്ചും, ചിലർ ഇപ്രകാരം നഷ്ടവും ആയി ഭവിച്ചിരിക്കുന്ന ഇക്കാര്യത്തു സഹായകമായ യുദ്ധമെഴുത്തു കവിതയെഴുതുന്നതിന് ഉദ്യമിക്കുന്നതു കർത്തവ്യമാണ് യുദ്ധമെഴുത്താണ്? ഭവദൂതമെഴുത്താണ്? ഭവദൂതമെഴുത്താണ്? ഭവദൂതമെഴുത്താണ്?

പുത്ഥവി—നോക്കൂ, നിങ്ങളുടെ നീക്കനായ വാക്കുകളെയെല്ലാം മാറ്റിവെച്ചുനിൽക്കുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചു കർമ്മമായിട്ടു കവിതയായിരിക്കും! (അവ കലകരിക്കുന്നു) എന്തു സുന്ദരവും മധുരവും ചമസ്കന്ദവാരപൂർണ്ണമായതാവാം!

ജോശി—പോത്താന്റെ ചെവിയ്ക്കൽ വീണവായിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല

പുത്ഥവി—ആഹ! ഇപ്പോഴൊക്കെയും നാസ്തിലായല്ലോ. അത്ഥമുണ്ടായ ചിലക്കൽ രതിയാക്കി കേൾക്കുന്നതായാകട്ടെ അതിന്റെ ഏതൊരു അർത്ഥത്തിനെ ശമിപ്പിക്കട്ടെ കേൾക്കുന്നതായാകുന്നതിന് എന്തു താമസമുണ്ടെന്നു വോക്കൂ

(ജോശി പോകുന്നു)

പുത്ഥവി (പ്രവേശിക്കുന്നു) പ്രസാദസാഗര! അങ്ങനെയൊരു ഉപേക്ഷിച്ചു നിസ്സഹായമായി കയ്യും മലയ്ക്കും ഇത്ര ബലം വന്നു ചക്രവർത്തിയോടു യുദ്ധം ചെയ്താൻ വിചാരിക്കുന്നുവല്ലോ സ്വപരക്കത്തിൽ കവിതയെ കാര്യം സാധിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വ്യക്തമായി കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതു സാധ്യമല്ല! വരു, ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തൽ കൂടിക്കൊള്ളു നോവിയ വചനങ്ങളോടുകൂടിയ കേൾക്കും, വസിക്കുന്നതിനു വിശേഷപ്പെട്ട മാളിക, മാളസഭയൽ അഗ്രാസനം, എന്നിവകൾ സുലഭമാണ് ഒരാൾക്കുതന്നെ ഉപലബ്ധിക്കുവേണ്ടി മൂലക്കുകുറുപ്പ് അങ്ങനെയൊരു പ്രയത്നിക്കുകയും, തന്റെ വംശമുകുളായ അബലകളെ കേന്ദ്രിയനാക്കി മാത്രമേ വിവാഹം ചെയ്തു കൊടുക്കുകയുള്ളൂവെന്നു പ്രതാപമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവല്ലോ! കഷ്ടമേ കഷ്ടം!

(പോകുന്നു)

സ്ഥാനം—രാജാവിന്റെ. സലീമിന്റെ ചാവടി.

സമയം—പകൽ മൂന്നു മണി.

സലീമിന്റെ കൂടാക്കത്തിൽ ഒരുമത്തും മേയറും പ്രവേശിക്കുന്നു.]

മേയർ—രാജകുമാരൻ ഇവിടെ ഇല്ലല്ലോ

ഒരുമത്തു—ഇവിടെ ഇല്ല, നഷ്ടം തന്നെ.

മേയർ—അദ്ദേഹം വരുന്നതുവരെ ഞാനിവിടെ കാത്തിരിക്കും

ഒരുമത്തു—ഇന്നു നഷ്ടം പണത്തിലായിരിക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ?

മേയർ—പിന്നെ ഹിണിയാക്കിയിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ യുദ്ധം കാണാനാണ് ഇങ്ങോട്ടു വന്നത് പക്ഷേ ഇവിടെ ആ പേരുകൾ കേൾക്കാറില്ല. വെറും ധീരസ്യങ്ങൾ മാത്രം സ്വന്തം കേൾക്കുന്നു. ഇനിക്കിവിടെ താമസിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഇപ്രകാരം ഉദാസിനയായി ഒരുപാട് ദിക്കിപ്പിടിക്കുന്നതാണ് പണിക്കിയല്ല. ഇവിടെ അർദ്ധ നിമിഷംപോലും കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതിന്നു ഞാൻ തീരെ അശക്തയായി തീറെ മലക്കു ഞാൻ ഇന്നു തന്നെ ഇവിടെ നിന്നു പോകും.

ഒരുമത്തു—നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശമെന്തെന്നെന്ന് ഏകീകരണത്തിലാക്കുന്നില്ല. ഇത്രയൊക്കെ പ്രയാസപ്പെട്ട സമയം കാണുന്നതിന് ഇങ്ങോട്ടു വന്നിട്ട് അതിന്റെ ആകാംശമായപ്പോൾ മടങ്ങിപ്പോകുന്നതിനുള്ള വട്ടമേയില്ല!

മേയർ—യുദ്ധം ഏകീകരണമാണ്? ഇക്കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു സെന്ററുകളും മുഖത്തോടു മുഖത്തോടി നിന്നു തുടങ്ങിട്ട് ഇന്നെക്കു പതിനഞ്ചു ദിവസമായി. ഏകീകരണവും ഒരു യുദ്ധമെങ്കിലും നടന്നിട്ടുണ്ടോ? കേൾക്കൂ,

കേൾക്കൂ, അതാ ജനങ്ങൾ വൃദ്ധരായി ഉൾക്കൂട്ടുന്നു. ഇനിക്കിവിടെ അർദ്ധമിതിയും പോലും കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ പ്രയത്നം ഞാൻ ഇപ്പോൾ തന്നെ പോകുന്നുണ്ട്— അങ്ങനെയൊരു വരണം!

[പ്രവേശനം. അലർച്ചയോടെ സർവ്വതരം വെളിച്ചം പ്രകാശം നൽകിയുകൊണ്ടു വരുന്ന സമയത്തു സമാധാനമാകട്ടെ കണ്ടു വന്നു.]

സർവ്വം—മേൽ! എന്താണു നിങ്ങളുടേതുവെന്നത്? ഒഴുക്കു—ജ്യേഷ്ഠൻ! പിന്നെപ്പിന്നെക്കൊണ്ടു— സർവ്വം—എന്തിന്?

മേൽ—ഇപ്പോൾതന്നെ മടങ്ങിപ്പോകുന്നതിന്നു തയ്യാറായിരിക്കുന്നു.

സർവ്വം—എന്തിന്?

മേൽ—(എഴുന്നേറ്റ്) എന്തിന്? ഇല്ലം എവിടെയാണു്? ഭിന്നമായ രാജ്യത്താലും അവിടേക്കു ഇല്ലത്തായ മുഗളന്മാരും അന്യോന്യം സ്വാധീനം ചോദിച്ചുകൊണ്ടു വരികയും ഇടക്കു വലിയ കോലാഹലവും കേൾക്കാം. അല്ലാതെ പോരാട്ടത്തോ കാര്യം മുഴുകുകയോ ഇതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇതു സമരമാണെങ്കിൽ ഞാൻ പങ്കുവാങ്ങു് ജ്യേഷ്ഠനെ ഹാജരിലേക്കു വിട്ടുവെക്കും.

സർവ്വം—അതൊരിക്കലും സാധിക്കുകയില്ല. കട്ടം താമസിക്കാതെ ഇവിടെ സമരം നടക്കും. മാനസിംഗൻ ഭീരുവായതുകൊണ്ടാണു പോരാട്ടുന്നതിന്നു കൈപ്പറ്റുന്നതു്. ഞാനാണു സാധാരണക്കാരനെന്നു്—

മേൽ—ജ്യേഷ്ഠൻ സേവകനായില്ലേ? നിങ്ങൾ പിന്നെ മരപ്പാവയായിട്ടുണ്ടോ ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നതു്? ഇത്ര പണിയൊക്കെ ചെയ്യാൻ തോന്നുന്നില്ല. എന്തെ

കൊണ്ടുപോയാക്കീട്ടു വന്നുകൊള്ളു എനിക്കിവിടെ
താമസിക്കുവാൻ വയ്യ

സഖാം—അതു കരെ പ്രയാസമായിട്ടുള്ള കാര്യമാണ് നി
ങ്ങളെ ആഗ്രയിക്കേണ്ടതിന്നുതന്നെ എളുപ്പമേയ്ക്ക സഹ
തിയാണെന്നാണോ വിചാരിക്കുന്നത്?

മേയർ—എളുപ്പമോ പ്രയാസമോ എന്തായാലും വേ
ണ്ടില്ല; നാളെ രാവിലെ ജ്യോഷ്ഠൻ എന്ന ആഗ്രയി
ലേക്കുയക്കുമെങ്കിൽ കാര്യം ശരിതന്നെ അല്ലാത്തവ
ക്കും (പാടേകൊണ്ടു വിചര്യമെന്തി ചവിട്ടിക്കൊണ്ടു)
ഞാൻ വലിയ ആപത്തൊക്കെയുണ്ടാക്കിത്തീക്കും

സഖാം. എങ്ങനെയാണു്?

മേയർ.—ഞാൻതന്നെ മഹാമാജാമാനസിംഹന്റെ സ
ഭീപത്തുചെന്ന് എന്ന പാഞ്ഞയക്കുമോ എന്നു
ചോദിക്കുകയോ എന്റെ പ്രാണനെ കളയുകയോ
ചെയ്യും. എനിക്കുണ്ടു് സമമാണ് ഞാൻ പറ
യുന്നതു വാസ്തവമാണ് (തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു്)
മന്ത്രി, മത, ഞാനിവിടെ ഒരു ദിവസം താമസിക്കുക
യില്ല.

സഖാം—അന്നിങ്ങോട്ടു പോകുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമം ചോ
ലതന്നെ ഇന്ന് അങ്ങോട്ടു പോകുന്നതിനും ബദ്ധപ്പാ
ടായി സ്പീകറുക്കു സ്വാമജമായ ചാപല്യം മറന്നു
തെങ്ങുപൊയ്ക്കാണ്? അവിടുന്നിങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോക
ുന്നതെന്തെന്റെ കാര്യ പാട്ടു ചിലല്ലെന്നു മാത്രം.

മേയർ . അന്നു ഞാക്കി വരുത്തിയതിനെ ഇപ്പോൾ തീ
ർത്തുകാം. (സഖീമിന്റെ കാലുപിടിക്കുന്നു) ജ്യോഷ്ഠാ
എനിക്കൊരു വലിയ അബദ്ധം പിണഞ്ഞു. ഞാൻ
വീരന്മാരെങ്ങിപ്പോലെ യാത്ര ചെയ്യുന്നതെന്നു വിചാ
രിച്ചു പോയി. ഇവിടെ വന്നു കണ്ടപ്പോളുള്ള കാര്യം
മനസ്സിലായത് സ്വന്തം ഭീഷണിതന്നെ. ഓട്ടിൻ ക
ട്ടിക്കുള്ള ശൊയ്യം കൂടി നിങ്ങൾക്കില്ല. ഞാനതുകൊ

ഞാനെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ കരകൽ വിഴുന്നൂത്ത് ജ്യേഷ്ഠനെ കൊണ്ടു സാധാരണക്കിടയിൽ നാട്ടുത്തന്നെ വല്ലതും പ്രവർത്തിക്കുക; അല്ലാത്തപക്ഷം എന്നെ ഗുഹത്തിലേക്കു തക്കണം എന്നിങ്ങിനെ ഈ യുദ്ധത്തെപ്പറ്റി വൈരാഗ്യം വന്നു.

സലീം—ആട്ടെ, ഏഴുനേർക്കുള്ള ഞാനിപ്പോൾത്തന്നെ രാജാമന്ദിരത്തിന്റെ സമീപത്തേക്കു പോകുന്നുണ്ട്. അതിനു ശേഷം എന്തെങ്കിലുമൊരു തീരുമാനംകൊണ്ടു കയ്യെടുക്കുക. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ പറയുന്ന അഭിപ്രായത്തെ നിങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും സഹോദരിയായി ജനിച്ചതു രാഗ്യം തന്നെ. അല്ലാത്തപക്ഷം ഈ മാതാപിതാക്കൾക്കു വിടിക്കുകയില്ല (പോകുന്നു)

ഒരുമുതൽ—വലിയ ഉപായംകൊണ്ടുതന്നെ.

മേമർ—പിന്നെ ഉപായം പ്രയോഗിക്കാതിരിക്കുമോ? ഈ വക ഘട്ടങ്ങളിൽ ഏവനാണു താക്കോലിൽ പിടിക്കാതിരിക്കുക!

(ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ശങ്കരസിംഹൻ “യുദ്ധമാണോ! യുദ്ധമാണോ!” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ടു കൂടാതെ പല വേഷങ്ങളും ഏതെങ്കിലും കണ്ടു പോയിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു ബദ്ധപ്പെട്ടു പോകുകയും ചെയ്യുന്നു)

ഒരുമുതൽ—അദ്ദേഹം എന്താണു?

മേമർ—പ്രതാപസിംഹന്റെ സഹോദരനായ ശങ്കരസിംഹനാണെന്നാണു കേട്ടിരിക്കുന്നത് എന്നൊരു സന്ദർഭം! അല്ലേ?

ഒരുമുതൽ—ഹാ—അദ്ദേഹം—

മേമർ—ശങ്കരസിംഹൻ നല്ല വിദ്വാനാണെന്നു സലീം പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അത്രതന്നെയല്ല നല്ല ഫലിതകാരനാണത്രെ. വന്ന ക്ഷണത്തിൽത്തന്നെ രാജാക്കളെക്കണ്ടു പോയതു കണ്ടുവോ? ഇവിടെ സാ

പ്രണയം നിന്നിരുന്നെങ്കിൽ ആദ്യം സംസാരിച്ചു നോക്കാമെന്നു. ഇതു യുദ്ധഭൂമിയാണു്. ഇത്രയൊക്കെ കൂടിച്ചേർന്നു് ഭവാനുഭവം മറ്റൊരിക്കലുമില്ലാത്തതാണു്. വാസ്തവം പരകയാണെന്നതിൽ സംശയമില്ലാത്തതാണു്. ഈ പഴയ ആചാരത്തിലേനിക്ക് അത്യന്തം വെറുപ്പാണു്! ഇതാലോചിക്കുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ഉത്തരം ലഭിക്കുന്നതാണു്. ഈ നിയമം സ്വീകരിക്കുന്നവർക്കു് നാലാലുകളുടെ ഉപേക്ഷ വേണ്ടതു്. നമുക്കു കൂടാമതിലേക്കു പോകുക. നിങ്ങളെല്ലാവരും ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്? നടക്കുക, പോകുക.

ദൈവമനുസരിച്ചു് ധർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഭരണത്തിന്നു് അവിടെ നിന്നു പോകുന്നു.

— *

൧൦൦൦

—

സ്ഥാനം—മാനസംഹാരം കൂടാതെ

സമയം—ഉച്ച.

[സഹിതം മഹാബലത്തോടുകൂടി ഉത്തരവാദിയായ നോക്കി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു് നില്ക്കുന്നു.]

സഹിതം—മഹാബല! പ്രതാപസംഹാരം കീഴിൽ എത്ര പട്ടാളമുണ്ടു്?

മഹാബലം—എകദേശം ഇരുപത്തിയായിരം ഭടന്മാരുണ്ടു്. അതിൽ പരമ ഭീമന്മാരുടെ പട്ടാളമുണ്ടു്.

സഹിതം—ഇരുപത്തിയായിരം (വെട്ടും നിലത്തിട്ടിട്ടുള്ളതാണു്) അതിലും കുറച്ചധികമുണ്ടായിരിക്കാം, എന്നാലും ഞാൻ പ്രതാപസംഹാരം ധീരതയെ അഭിനയിക്കുന്നു. ഇരുപത്തിയായിരം സൈന്യങ്ങളേയും കൊണ്ടു് ഇത്ര ബലവാനായ ചക്രവർത്തിനോടു യുദ്ധത്തെനോക്ക

ബെട്ടു പുഴയുപുറംവരെ മറ്റു കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്ന് ഏനിക്കാഗ്രഹമുണ്ട്.

മോദാത്തൂ — മണാങ്കുന്നത്തിൽ വെച്ച് അടുത്തേതേരിട്ട കാണാമല്ലോ വോക്കൂത്തിൽ അടുത്തുവെക്കുമ്പോൾ സൈന്യങ്ങളുടെ പുരോജാഗതന്മാരെ നീക്കുക.

സലീം — മോദാത്തൂ — ഈ സമരത്തിന്റെ ഭയാവശ്യം നിങ്ങളുടെ കൈശലത്തിന്മേലാണു പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നത് എന്നാണു ഞങ്ങളെല്ലാവരും വിചാരിക്കുന്നത്. (വസ്ത്രാന്തരം) വലമടച്ച്, നിങ്ങൾ ആയാളന്റെ ഭരതകൻ തന്നെയോ എന്നു കാണാമല്ലോ!

മോദാത്തൂ — ഈ സമരത്തിന്റെ അവസാനമെന്നായിരിക്കുന്നത് ഏനിക്കു പല്ലവോലെ ആറിയും നമ്മുടെ കൈസന്ദ്രം മോദാസീ കൈസന്ദ്രത്തിന്റെ നാലിരട്ടിയുണ്ട്. ഞരമ്പു പോലാ നമ്മുടെ കൈകൾക്കു പരിയത്തോക്കുകളുണ്ട്. പ്രതാപസിംഹനായില്ല എല്ലാത്തിനും ഉപരിയായി മോദാജാ മാനസിംഹൻതന്നെയാണു ഭൂഗർഭ സൈന്യനേതൃത്വം വഹിക്കുന്നത്.

സലീം — മാനസിംഹന്റെ സമന്വയം കേട്ടുകേട്ടന്റെ ചെവി മറ്റൊരായി യുദ്ധവത്തമാനം പറയുന്നതിനിടയായാൽ ചക്രവർത്തി കൂടി മാനസിംഹന്റെ സാമം ജയിക്കും. മാനസിംഹൻ കൈവളരെ മറ്റൊരുതന്നെത്തോന്നും മാനസിംഹൻ പല്ലങ്കു വരകിൽ ഭൂഗർഭസാമ്രാജ്യസ്ഥാപനത്തെ സംഭവിക്കുകയില്ലായിരുന്നുവോ എന്നുകൂടി സംശയിക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു!

മോദാത്തൂ — അതൊട്ടും തെറ്റായിട്ടുള്ള ധാരണയല്ല. മാനസിംഹൻ പല്ലങ്കുന്നത്തുവരുകൽ കക്കച്ചുരുതൽ അരാക്കൻ വളരയും അറാലയും ഭൂതൽ വിസ്താപലം വളരയും ഉള്ള മോജും എത്തിത്തോണു ഭൂതന്മാരുടെ അധിനതകൽ വെട്ടുകി ചക്രവർത്തി തിരുമാറ്റം കൊണ്ടു ഈ സംഗതി വഴിപോലെ മാനസിംഹൻ

കീട്ടുള്ളതിന്നുപുറമെ പ്രതാപസിംഹനെയും നല്ല പരിചയമാണ് എല്ലാം കൂടി ആലോചിച്ചിട്ടാണ് അദ്ദേഹം യുദ്ധത്തിന് മാനസിംഹനെ അയച്ചിരിക്കുന്നത്.

സലീം—ഈ സമയം, ഞാൻ ഇവിടെ അല്പം റിപ്പോർട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലെ ഞാൻ ധാരാളം കേട്ടിട്ടുണ്ട് കേട്ടുകേട്ടതന്റെ ചെവി വെട്ടി. സിംഹം പറയുന്നപ്രകാരമുള്ള വിനോദ മാനസിംഹനെ വരികിൽ അദ്ദേഹത്തിന് സ്വയം ചക്രവർത്തിയാക്കിയതോ? മുഹമ്മദാലിയുടെ കാലിൽ കിടന്നതെന്തെന്നാണ്?

മഹാബത്ത്—യുദ്ധരാജാവു നിരന്തരം അങ്ങനെയൊക്കെ പറയുന്നതല്ല.

മാനസിംഹൻ ഒരു സ്റ്റാമ്പുകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു.

മാനസിം—യുദ്ധരാജാവേ, മൗലാനാ മഹാബത്തുവാൻ വന്നും കേവലം ഒരു നൂറും മറ്റും കോമളമിറ തന്റെ പരിചരണത്തിൽ വെച്ചിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ ചെന്നു ചെന്നു അവകളെ മറ്റും നന്നു കട്ടിയാണ് ഇതൊക്കെയുള്ള ചെറിയ കുന്നുകളിൽ മെച്ചപ്പെട്ടതും ഭീമന്മാരും നിൽപ്പാണ് ഈ പടം നോക്കൂ.

മഹാബത്ത്—ചിത്രം കയ്യിൽ ധരിച്ചു കോമളമിറ തെത്തുന്നതു വളരെ പ്രയാസമുള്ള ഒരു കാര്യമാണെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ?

മാനസിം—കുടും തെരുക്കുമില്ല, വളരെ എളുപ്പമാണ് മെച്ചപ്പെട്ടതോട് അങ്ങോട്ടു ചെന്നെത്തുന്നതു നന്നല്ല. നമ്മളിവിടെ സ്വസ്ഥനായിരുന്നത് അവരുടെ ഉദ്ദേശമുള്ള അനേകവിധകാര്യമാണ് ഉത്തരം.

സലീം—ഈ രാജൻ, എത്ര കാലത്തോളം നമ്മളിവിടെ സ്വസ്ഥനായിരിക്കുന്നു?

മാനസിം—ഇരിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത കാലത്തോളം. നെല്ലുകൾക്കായ ധാന്യങ്ങളെ മോശാരിപ്പാൻ പ്രത്യേകം ഏർപ്പാട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സലീം—ഈ ഇരിപ്പുരൂപം യല്ല ആദ്യത്തെ നമ്മൾ അങ്ങോട്ടെത്തിക്കുകയാണു വേണ്ടത്.

മാനസിം—യുവരാജാവേ, നമുക്കു ശത്രുക്കളുടെ സമരംകുറഞ്ഞ കാനൂറുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് മാത്രം മതി. മോശത്തുവാൻ! ഇതാണ് ഏകദേശ കല്പന, പൊക്കോള.

സലീം—ഇതൊരിക്കലും സാധിക്കുന്ന കാര്യമല്ല (മോശത്തുവാൻ) നിങ്ങൾ നാളെ പ്രഭാതത്തിൽ തന്നെ സൈന്യങ്ങളെ യുദ്ധത്തിനു തയ്യാറാക്കിക്കൊള്ള.

മാനസിം—യുവരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു, സൈന്യാധിപൻ ഞാനാണു്.

സലീം—ഞാൻ ചിന്തിക്കുന്ന ഈ കാര്യം കാരണത്തിനാണോ വന്നിരിക്കുന്നതു്?

മാനസിം—അങ്ങനെയൊക്കെയുടെ വക്കീലായിട്ടാണു വന്നിരിക്കുന്നതു്.

സലീം—അതുകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനമെന്താണ്?

മാനസിം—അങ്ങനെയൊക്കെ നേതാവെന്നപ്പോലെ അഥവാ ഒരടയാളമെന്നപ്പോലെ ചക്രവർത്തിയുടെ സമീപത്തുനിന്നു് ഇങ്ങോട്ടു വന്നിരിക്കുകയാണു് അങ്ങനെയൊക്കെ വകുപ്പു ചക്രവർത്തിയുടെ പാടുകൾക്കു്തന്നെ കൊണ്ടു വരപ്പെട്ടിരുന്നതെങ്കിൽ തന്നെയും ഒരു കറവു വരികയില്ലായിരുന്നു.

സലീം—ഇത്ര ഡെയ്യുമോ? ഉറയിൽനിന്നു വാളുതന്നെ.

മാനസിം—യുവരാജാവേ, വാളു് ഉറയിൽതന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വെറുതേ ഗുണ്ടിയിട്ടുത്തുടങ്ങുകയാണു് ഫലം. നമ്മൾ തമ്മിൽ പൊരുതുന്ന പക്ഷം ആരാണു് അധികാരം? അങ്ങനെയൊക്കെ നല്ലപോലെ അറിയാം. ഈ സൈന്യം മുഴുവനും ഏകദേശ അധീനത്തിലാണെന്നും അങ്ങനെയൊക്കെയാകട്ടെ.

സലീം— അങ്ങ ഏന്റെ കീഴിലല്ലെന്നുണ്ടോ?

മാനസിം— ഞാൻ ചതുവത്തുള്ള കിരണമാണ്, അങ്ങയുടെയല്ല. പൂർണ്ണാധികാരത്തോടു കൂടിയവൻ ഞാൻ പോക്കുക്കുതിലേക്കു വന്നിരിക്കുന്നത് അങ്ങയ്ക്ക് മനുഷ്യൻ തിരുന്ന കാലത്തോളം ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും പക്ഷേ അധികാരം പ്രയോഗിച്ചു തുടങ്ങാതെ ഞാൻ അങ്ങയെ ഭ്രാന്തന്മാരെപ്പോലെ കയ്യാമം ചെയ്യിക്കും. ഇതിനു വല്ല പിഴയും ചെയ്യുമെങ്കിലും വന്നാൽതന്നെ ഞാനതു ചതുവത്തുള്ള മൃഗങ്ങളെ ചേർത്തുകൊള്ളാം. മഹാബലമുള്ളവരേ! ഏന്റെ കയ്യ് നോക്കലേ പ്രവർത്തിക്കൂ (മഹാബലമുള്ളവർ മഹാബലമേറിയവരാവാതിനെ അറിയാതെ ചേർത്തു പോകുന്നു. അയാളുടെ ചിന്തയെ മാനസിംഭരണം വന്നു പറഞ്ഞു പിടിയുന്നു)

സലീം— ഈ യുദ്ധം അധുനാനുഭവമല്ല. ഞാനിതിനുപകരം വീട്ടിയേക്കാം ഇദ്ദേഹത്തെ ഞന്റെ ഗവ് അന്തിമകവിത്തേ തിരുന്ന (ബലമുള്ള ഉടമസ്ഥതയിൽ നിന്നു പോകുന്നു)

മംഗം 4

—

സമരം— സമരമില്ല. ശക്തസിംഹന്റെ ശിരസിനു

സമരം— പകൽ മൂന്നുമണി

(ശക്തസിംഹൻ തനിയെ നില്ക്കുന്നു)

ശക്ത— ഇതു തന്നെയാണു മേവാഡ് ഇതുതന്നെയാണു ഏന്റെ ജന്മഭൂമി. കനകം വിളയുന്ന ഈ മേവാഡ് ഭൂമിയിൽ മഹാബലമുള്ളവൻ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതും ഏന്റെ പ്രേരണയുമാണു കാലവിളംബരമെന്നിതേ ഈ പ്രദേശം സമരത്തോടു കൂടിയതല്ല. മഹാബലമുള്ളവന്റെ സമരമായിരിക്കും ഈ ഭൂമി തന്റെ സ

ശക്ത (ഞെട്ടിക്കൊണ്ട്) എന്ത്?

മേയർ—ഞാനാണ് മേയറുനിസ്, ആക്ഷബർ ചക്രവർത്തിയുടെ പുത്രി

ശക്ത—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) ഹൃദയത്തിന്റെ പുത്രി എന്താർ കൂടാതെത്തോ?

മേയർ—അങ്ങനെയൊരു പ്രതാപസിംഹന്റെ സോദരവല്ലേ? അങ്ങനെയൊരു കൂട്ടത്തിൽ ഏതൊരുവനാണ്?

ശക്ത—(മുഖം മറയ്ക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, സാധാരണക്കാരനായിത്തീർന്നു) അതാണ് പ്രതാപസിംഹന്റെ ശത്രുക്കളായതിൽ ഒന്നാണെന്നാണ് പ്രതാപിയ ചെയ്യണമെന്നാണ് എന്റെ ഉദ്ദേശം

മേയർ—എന്നാലേന്റെ ഉദ്ദേശം അങ്ങനെയൊന്നാണെന്ന് എന്താണ് ഞാൻ സൂക്ഷ്മം സമ്പാദിക്കുന്നതിന്? എന്തൊരു വ്യക്തിയാണിത് (ശക്തസിംഹന്റെ ആശ്ചര്യത്തോടു കൂടി പാലുന്നതുകൊണ്ട്) അങ്ങനെയൊരു ആശ്ചര്യം അങ്ങനെയൊരു കാരണമെന്താണ്?

ശക്ത—ഞാൻ വിചാരിച്ചു—

മേയർ—അതൊന്നൊരു തടസ്സം അങ്ങനെയൊന്നുകൊള്ളു ഞാനും ആപോഹിച്ചുകൊള്ളാം! (ഇരിക്കുന്നു)

ശക്ത—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) പിന്നെ ഈ കൂടാരത്തിൽ വന്നതൊന്നൊന്നാണ് ഞാൻ ആദ്യംതന്നെ ചോദിക്കട്ടെ.

മേയർ—അതൊന്നൊന്നാണ് വിചാരം? നല്ലവണ്ണം ചോദിച്ചുകൊള്ളു ഞാനും വലിയ അപകടത്താൽ ചാടിയിരിക്കുന്നു

ശക്ത—എന്തൊരുതരം അപകടം?

മേയർ—വലിയ അപകടമാണിത്. സർവ്വം എന്റെ സൗഭാഗ്യമാണെന്ന് അങ്ങനെയൊരു അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരിക്കാം ഞാനും ഒരു ഉത്തരാനിസയും കൂടി മുമ്പേ കാണാനാണ് ഉദ്ദേശിച്ചു വന്നതെങ്കിലും ഇവിടെ ആ വ

തൊന്നാകെ ഇല്ല ഇതൊന്നത്തും വന്ദിച്ചു സൈന്യം
 വാസ്തവമുപാഖ്യാനവും ചെയ്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.
 ഇതു കാണാനല്ലാ തൊന്നിത്ര പ്രയാസപ്പെട്ട് ഇ
 ശ്ശോട്ടു വന്നത് ഇവിടെ ഇരുന്നിരുന്നു മുന്തിയതു
 തൊന്നൊന്നാ ചെയ്തേണ്ടതെന്ന് അങ്ങനെയൊരു പറയു
 ത്താൻ ഇതുവരെ കഴിഞ്ഞുനിന്നുകൊണ്ടിട്ടു സംഭാ
 ഷണം ചെയ്തതായിരുന്നു, കഷ്ടത അഭിമുഖീകരിച്ചാൽ ഉറ
 ക്കിപ്പോയി അവർക്കെന്തൊരു ഉറക്കമാണ്? ഈ
 സുന്ദരിമാർക്കത്ര കഷ്ടതയെങ്കിലും ഉറക്കം വരണം! തൊൻ
 ന്നാകെ ഏതൊരു ചെയ്യുക. അങ്ങനെയും ഈ സമയത്തു
 സ്വപ്നമായിരിക്കുകയാണെന്നു എന്തിനു മനസ്സിലാ
 യി. ആലോചന കരിയായ്ക്കൂ, തൊൻ അങ്ങനെയോട് അ
 ലും സംഭാഷണം ചെയ്തുകൂട്ടി അങ്ങനെയൊരു വരിയ വിശദ
 നാണെന്നു സംഗീതം പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്

(ശങ്കരസിംഹൻ റിസൂയ അന്നു)

മേമ്മർ— അങ്ങിപ്പോൾ വലിയ ആലോചനയിലാണിരി
 ക്കുന്നത് തൊൻ ചതുവത്തിയുടെ പുത്രന്മാരെന്നെങ്കിലും
 എന്റെ അമ്മ കേൾക്കുകയാണെന്ന് തൊൻ സമരം കഴി
 ണാനാണെന്ന് ഇങ്ങനെയൊരു വന്നിരിക്കുന്നത് എന്തിനായിരുന്നു
 മുഖ്യാനം അങ്ങനെയൊരു പറയുകയല്ല; തൊൻ മുന്നറിവുള്ളതാ
 കതെന്താണെന്ന് അങ്ങനെയുടെ കൂടാരത്തിൽ വന്നത് ഒരു
 അർത്ഥമുള്ളതുപോലെ ഒരു വിശ്വസ്യമായ മുട്ടപുടവ
 യും മറ്റും അങ്ങനെയൊരു പറയുകയല്ല

ശങ്കര— ഇല്ലാ, എന്തിനായിരുന്നുവെന്ന് ചോദിക്കുകയാണിരിക്കുന്നത്
 തൊന്നൊരു ഏതൊരു കൂടാരത്തിൽ വന്നവിവരം യുവകാ
 ഷാവിന്റെയൊരു ചതുവത്തിയുടെയൊരു പ്രവണതയെ
 കൂടി പ്രവണമുണ്ടെങ്കിൽ അവരെപ്പോലെയോ?

മേമ്മർ— അങ്ങനെയൊരു ചതുവത്തിൽ ഒന്നും പറയുകയല്ല
 എന്റെ വാക്കുകളെന്താണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനോ
 പ്രമാണം സമീപിന്റെ കാര്യം അവിടെ ഇരിക്ക

അമാവശ്യേ ഇല്ല ഇതാഗതം വന്നിട്ടു കൌരവ്യം
 ചാതുരമുഖാവലോകനവും ചെയ്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.
 ഇതു കാണാനല്ലാ ഞാനിത്ര പ്രയാസപ്പെട്ട് ഇ
 ഞോട്ടു വന്നത് ഇവിടെ ഇരുന്നെന്നു മുഖാന്തര
 തോന്നാതാ ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് അങ്ങനെയൊ പറയു
 ഞാൻ ഇതുവരെ ദൈവത്തുണിസയോജിച്ച് സംഭാ
 ഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു, പക്ഷെ അവളില്ലാതെ ഉറ
 ഞിപ്പോയു. അവൾക്കുണ്ടെന്നു ഉറക്കമാണ്? ഈ
 സന്ദർഭംകൊണ്ടു കണ്ണത്താൽ ഉറക്കം വരുന്ന് ഞാൻ
 അറിയെ ഏതൊക്കെ ചെയ്യുക. അങ്ങനെയോ ഈ സമയത്തു
 സ്വപ്നനായിരിക്കുകയാണെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാ
 യി. അതുലോലാ മതിയാക്കൂ, ഞാൻ അങ്ങനെയോ അ
 ല്ലം സംഭവം ചെയ്യുക അങ്ങനെയൊ വിശദ
 ങ്ങണെന്നു സർവ്വം പറഞ്ഞു ചേട്ടിട്ടുണ്ട്

(ശങ്കരസമരൻ വിസ്മയം അന്നു)

മേലർ— അങ്ങനെയൊ പറയുന്നിരിക്കട്ടെ
 അത് ഞാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ പുത്രനാണെന്നു കിട്ടും
 എന്റെ അമ്മ ചക്രവർത്തിയുടെ പുത്രനാണെന്നു കിട്ടും
 ഞാനാണു് ഇങ്ങനെയൊ വന്നിരിക്കുന്നത് എനിക്കിതിനു
 മുമ്പ് അങ്ങനെയൊ പറയുകില്ല; ഞാൻ മുന്നറിവുകൊ
 ണ്ടൊണ് അങ്ങനെയൊ കൂടാത്തതിൽ വന്നത് അ
 ഞ്ഞെടുത്തുപോയൊ അത്ര വിജ്ഞാപനം മുട്ടുപുടവ
 യും മറ്റും അങ്ങനെയൊയിരിക്കുകല്ല—

ശങ്കര— ഇല്ലാ, എനിക്കതൊന്നുമില്ല— പക്ഷെ ഞാൻ
 തന്നെയെ ഏന്റെ കൂടാത്തതിൽ വന്നവിവരം യുദ്ധ
 ജാലകനെയൊ ചക്രവർത്തിയുടെയൊ പ്രവണപുട
 മിൽ പ്രവേശിച്ചുവെങ്കിൽ അവരെന്തുപോയു?

മേലർ. അങ്ങനെയൊ ചക്രവർത്തി കണ്ടു പറ
 യുകയില്ല എന്റെ വാക്കുതന്നെയാണു് അങ്ങനെയൊ
 നു പ്രമാണം സമീപിതൻ കാര്യം അവിടെ ഇരിക്ക

ഒട്ടെ! ആ സ്വാധ്യ എന്താണു പറയുക? ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരിയാണ് അങ്ങനെയൊരു സൗഖ്യം പ്രദാനം ചെയ്താണ് സ്മിതൻ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്നു വലിയ വെളിപ്പെടുത്തലുകളായിരിക്കുമെന്ന് അങ്ങനെയൊരു പല്ലാ, അതുവെണ്ടു ഞാൻ പറയുന്നതല്ലാം അയാൾ സമ്മതിക്കും വിരോധമായിട്ടൊന്നുംതന്നെ പറയുകയില്ല ധാ, എനിക്കുപോലും ഭാഗ്യവശം! ഞാൻ ഒരു കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ, അങ്ങനെയെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞുവോ?

ശക്ത—ഇല്ല, ഇതുവരെ എന്റെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

മേയർ—അതു വളരെ അത്ഭുതംതന്നെ.

ശക്ത. എന്താണ് അത്ഭുതം?

മേയർ—അങ്ങനെയെ വിവാഹം കഴിയാത്തത് അസാധാരണമായ ഒരു സംഗതിയല്ലേ? എന്റെയും കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല അങ്ങനെയൊരു കഴിവു ഉണ്ടെന്നായിട്ടാണു പോകുന്നതിലേക്കു വന്നിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ ഞാനും ആ സ്ത്രീയുമായി അത്യന്തം സ്നേഹത്തിനിടയകമായിരുന്നു. പക്ഷെ അങ്ങനെയെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നല്ലേ പറയുന്നത്, പിന്നെ നിവൃത്തിയെന്താണ്?

ശക്ത—അതെന്റെ നിരാശയെക്കുറിച്ചാണ്.

മേയർ—നിരാശയാ നിരാശയാ എന്തെന്നിരിക്കട്ടെ. ധാ. വിവാഹം ചെയ്യാൻ പോകുന്നുവെന്നുള്ള ധ്വനി വളരെ മുമ്പുതന്നെ കേട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല ധ്വനിയുടെ അതനുസരിച്ചു നടക്കേണ്ടതായും വരുന്ന ആദ്യത്തെ വശ്യവരനാകുന്നതിന്നു എന്തൊരു തരം വർത്തമാനങ്ങളാണു കേട്ടിട്ടുണ്ടുക? നല്ല മുമ്പെഴുത്ത്, അദ്ദേഹം തമ്മിൽ എന്തൊരു ജാതി എഴുത്തുകാരനാകുമെന്നു നമുക്കുറപ്പായി, അദ്ദേഹം തമ്മിൽ സമാധാനംതന്നെ സംഭാവണം ചെയ്യുന്നവരും നല്ല മുമ്പെഴുത്തുകാരനാകും “പ്രിയേ, നിങ്ങളെ

മോട്ടുകൂടാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നു ഞാൻ ശക്തനല്ല” -എന്നു് കരാർ പറയുന്നു. “പ്രാണനാഥം, ഞങ്ങളെ കാണാതെ അമ്ബിച്ച് വരുംവോളം ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുകയില്ല” എന്നു മറുപുറത്തുനിന്നു മറുവകയും ചെയ്തും ഇതെല്ലാം രണ്ടു നാലു ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ സംഭവിക്കുന്നതാണു് അതിന്നു മുമ്പിൽ ഇരുവരും കണ്ടുപറിച്ചതും കൂടിയില്ല. അല്ലെങ്കിലും അവർക്കുള്ളിൽ പരസ്പരം ദുഷ്ശങ്കയോടുകൂടി ജീവിച്ചിരിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്നുള്ള 750000 കഴിഞ്ഞല്ലോ!

ശക്ത—നിങ്ങളുടെയും ആരുടെയും സ്നേഹപരമത്തിൽ വെട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ

മോഹൻ—പെട്ടിട്ടില്ല, എങ്കിലും ഇവയെ അന്തിനുള്ള അവസരം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. ഏകദേശം 750000 പ്രേമം തോന്നിട്ടു മല്ല. ആകാശം ലും എന്തോട്ടു സ്നേഹം തോന്നിയെങ്കിലും എന്ന് എന്നിങ്ങനെ ചേരും ചെയ്യുമില്ല.

ശക്ത—അതെന്താണു്?

മോഹൻ—ഒരു പുരുഷൻ ഒരു സ്ത്രീയിൽ അനന്തരം ഇനിക്കുണ്ടാകുകയിൽ കനാമതായി അവർക്കു ഇവലായ ബുദ്ധിമുട്ടായിരിക്കേണ്ടെന്നാണു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. അതുകൊണ്ടാകട്ടെ പുരുഷന്മാർക്കു പലതും ഒന്നായിത്തീർന്നു ചെന്നാലും സ്ത്രീകൾക്കു് അപ്പോഴും കൂടിയുള്ളതും സൗഹൃദവുമായിരിക്കേണ്ട ഞാൻ പുരുഷങ്ങളിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ടു് വിരൂപിയാരുടെ രാജകുമാരിയുടെ ചരിത്രംകൊണ്ടും അറിയുവാനു കേട്ടിട്ടില്ല. ഹാ, ഒരു വ്യക്തിയാരുടെ രാജകുമാരിയെ കണ്ടിട്ടുണ്ടു നിശ്ചയമെന്നു.

ശക്ത—അവൾ എവിടെയാണു്?

മോഹൻ—കണ്ണാടിയിൽ എന്റെ ആകൃതി കടന്നെന്നു സന്ദർശിച്ചു. എന്റെ നായനങ്ങൾക്കു പായത്തക്ക ദൂഷ്യ

കർണണകൺ വിചാരിച്ച് ഇങ്ങോട്ടു വന്നതാണീ
(മേഘറിന്റെ നേരെ നോക്കിക്കൊണ്ട്) ഈ സ്ത്രീ എ
താണീ?

ശക്ത—ചക്രവർത്തിയുടെ പുത്രി മേഘജനീസ. (സ്വഗതം)
—ഇതെന്തൊരാൾക്കുവേണ്ടി? മുഹൂർത്തമുദ്രയുടെ പ
ത്രിയും മലപുത്രരാജാവിന്റെ കണ്ണുകളും മരണമയ
മുള്ള കണ്ണുനീർ കണ്ണിന്റെ കൂടാമതിൽ വന്നിരി
ക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടല്ലേ?

(മേഘർ ഇറങ്ങിയുടെ സമീപത്തു ചെന്നു് അവളുടെ
മുഖത്തിൽ കൈ വെക്കുന്നു)

മേഘർ—നിങ്ങൾ ഓണാപ്രതാപസംഹാരൻ പുത്രിയാ
ണോ?

ഇവർ—അതേ, രാജകുമാരം

മേഘർ—ഞാൻ രാജകുന്ദയും മറ്റുള്ളവർ ഞാൻ ചെറു
മേഘനാണു ഞാൻ ചക്രവർത്തിയുടെ പുത്രിയെന്നയാ
ണെന്നിപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ എന്തെല്ലാമൊരു അസം
ബദ്ധം പുത്രിമാരുണ്ട് അതിൽ പകുതി എല്ലാം ചത്താ
ലും ജീവിച്ചാലും അദ്ദേഹത്തിന് യാതൊരു കാര്യമേവ
മുണ്ടാകയില്ല സമരങ്ങൾ പോകുമ്പോൾ എന്തെന്നും
മെരിച്ചു കൊണ്ടുപോകേണ്ടതെന്നു ഞാൻ അദ്ദേഹ
ത്തോടു പല പ്രാവശ്യവും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും
രഹിതവും അറിയിച്ചിട്ടില്ല അതുകൊണ്ടാണു ഞാൻ
മാനിച്ചിട്ടു യുദ്ധജാലാലാലായി വന്നു് അപ്പോൾ
വെള്ളയുടെ പുത്രിയായ ഞെളുത്തുനീസയും എന്റെ
കൂടെ വന്നിട്ടുണ്ട്

ഇവർ—അവർ എവിടെയാണു്?

മേഘർ—ഉറക്കുകയോ അവർ അവർക്കുവേണ്ടി ഉറക്കുന്ന
തെന്നു ഞാൻ പ്രയത്നിച്ചിട്ടും അവർ ഉണർന്നു
നിൽക്കുന്നവരില്ല ഇവർ മുഹൂർത്തമുദ്രയുടെ
കൂടെ എന്തെങ്കിലും ഉറക്കുവാനോ? നിങ്ങൾ തന്നെ
പറയൂ

ഇതര ഏതെങ്കിലും, പ്രാധികാരമുള്ള രണ്ടാമത്തെ സംസ്ഥാന
മിഷനുകളോടൊന്നിച്ച്

[illegible]

மாண்புமிகு பேரவைத் தலைவர்:

പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്കീം — ഇതരം.
 1) അതിയെന്തായാണോ വന്നത്?

து.கு.த. — எதிர்க்கட்சி

കുടുംബ വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി വനിതകളുടെ സാക്ഷരതയെക്കുറിച്ചും

ഇതേ ഉപദ്രവമുണ്ടാകാനിരിക്കാ മല്ല ഞാൻ ഈ വേ
ണം ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്

ശബരി — ഇക്കാര്യം വന്ന വലരെ അറിവ് അറിയാൻ
 ഉണ്ടോ?

ഇ.മ. ഇല്ല, അപ്പുറത്തുനിന്നു തിരികെ പ്രായപ്രകാരമല്ലാത്തവരിൽ വന്നിരിക്കുന്നത്

ശകുന്ത — പ്രതാപസിംഹൻ കശലംതന്നെയല്ലേ?
ഇതും — ശരീരത്തെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം സുഖക്കേടാ

ന്നുണ്ടില്ല

ശകുന്ത — അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ ഏതാണു പ്രവർത്തിക്കുന്നതാ?

ഇതും — അദ്ദേഹത്തിനിപ്പോൾ യുദ്ധഭാഗ്യം തലയിൽ കയറിയിരിക്കുകയാണ്. സൈന്യങ്ങളെ അഭ്യസിപ്പിക്കുകയും അവരോടു ഉപദേശിക്കുകയും സ്വാമനന്മാരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും മാത്രമാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ജോലി

ശകുന്ത — ആശ്ചര്യമായി

ഇതും — ദൈവക്കുറം സൗമ്യം തന്നെയാണ്. ഇന്നെക്കുറയ്ക്കു ടിപ്പുസുലാൻ ആമ്മ കണ്ണടച്ചുട്ടില്ല അദ്ദേഹം തലക്കൽ കാവലിക്കുകയാണ്. അമ്മൻ ഉറങ്ങുന്ന സമയത്തു സ.പ.പ്പാ കാണുന്നതും യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ചു തന്നെയാണ്. ചിലപ്പോൾ ഞെട്ടിയെന്നു 'ആക്രമിക്കുവൻ' എന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു ചിലരെ ശാസിക്കുകയും 'പെട്ടെന്ന് വേഗം' എന്നു പറഞ്ഞു മറ്റു ചിലരെ സമാധാനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ചില സമയത്തു ദീർഘശ്വാസം വിട്ടുകൊണ്ടു — 'ശകുന്ത, കടുവിൽ താൻ തന്റെ ജന്മഭൂമിയുടെ പാശത്തിന്നു കാണുന്ന ഭൂതനായി ഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു യഥാർത്ഥമായി വരുമോ?' എന്നും ചോദിക്കാറുണ്ട്

(ഇരുവരും അല്പനേരം മൌനം ദീക്ഷിക്കുന്നു)

ഇതും — (അല്പനേരം കഴിഞ്ഞശേഷം തല കുലുപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു) 'എത്രയല്ലാ!

ശകുന്ത — ഇതേ!

ഇതും — അങ്ങു പിതാവിന്റെ സോദരനായിട്ടുള്ള ടി കലശം പ്രകാശമായ മുഹൂർത്തമോടു സഖ്യം ചെയ്തതിരിക്കട്ടെ,

രിക്കുന്ന ഈ ഭൂമിയെ ഒന്നു നോക്കൂ മാപ്പം പകലും കാലുകൊണ്ടു ചവിട്ടുകയും കരികൊണ്ടു് ഉഴുകയും ചെയ്യുന്നവർ ഈ ഭൂമി അനുപ്രകാരത്തിലുള്ള അന്നത്തെ കൊട്ടകളെ ഈ മരത്തിപുറം കൊണ്ടു നോക്കൂ വള്ളക്കൾ ഇതിനെ നിത്യവും ഉപദ്രവിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും വാരമയൊലുവായ ഈ പാദം അവയുടെ കക്കുണത്തിനുവേണ്ടി നവനവങ്ങളായ തളിനകത്തുണ്ടാക്കിക്കൊട്ടകളെ ഫിംസയുടെ ആവൃ സമീപത്തിൽനിന്നു മേറ്റോട്ടു പൊറുതി ഭേഷമായിത്തീൻ ആകാശത്തിൽ ക്രോധത്തോടെ ഗർജിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഒരു വീണ്ടും ശീതളമായിത്തീൻ ആശീർവാദത്തിനു തുല്യം ആഴിയിലേക്കു മധുരമധുരമായ വെക്കുന്നു. ഫിംസ, ദേവൻ, വിവാദം എന്നിവകൾക്കു മാത്രമേ ജഗത്തിൽ സ്ഥലമുള്ളൂ

ശക്ത — ഇന്ദ്രൻ, ഭൂമിയിൽ ക്ഷുഭിതനായിത്തീർന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം എഴുന്നേൽക്കുകയും പ്രതികരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ സർവ്വജ്ഞാനം പ്രകാശമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്.

[illegible]

செய்து—யுள்ளன எழுதியுள்ளன கற்றுக்கொண்டிருக்கிறார்கள்

കേയം ചെയ്തിട്ടുള്ളത് അനുചിതമാകുമെന്ന് ഏ
ന്നെ പരിതഃപിച്ചു

ഇതും—അതുകൾ കരകളല്ലാ നാണാ ഉദയസിം
ഹൻ ചെയ്തതിന് അപ്പുനാണോ പിഴച്ചത്? പിതാ
പെരികൾ അങ്ങനെ രക്ഷിച്ചു, മനോരമിൾ ശി
ക്ഷിച്ചു. ഇതിനെത്തന്നെ പ്രതികൂല ചെയ്യാനുള്ള
തു? ഉപകാരം തുല്യമായ ഒരു സംഗതിയുണ്ടോ? ഉ
പകാരത്തെ വിസ്മയിച്ച് അവകൾക്കെന്തെങ്കിലും ദുരി
തം ഉണ്ടാകുമെന്നോ?

ശങ്ക—(പ്രകാശിച്ചു) അതുകൊണ്ട് സംഗതം, ഒരേ
വാസ്തവത്തിൽ ഞാനാണോ ഉപകാരം? അല്ലാത്തവ
രും ഈ പെൺകുട്ടിയുടെ ചോദ്യത്തിന് സമാധാനം
പരയാൻ സാധിക്കാതെ വരുമോ? സപ്തമനം ആ
ലോചിച്ചതിനുശേഷം) ഇതും, നിന്റെ ചോദ്യത്തി
ന് മറുപടി തോന്നുന്നില്ല. ഞാൻ ഇതുകൊണ്ടു
ആലോചിച്ചുവേണ്ടതല്ല

ഇതും എഴുതുക! ഇത്രയും കഠിനമായ പ്രശ്നമല്ലെങ്കിൽ
സുഗ്രഹമായ എന്റെ വചനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാതി
രിക്കത്തക്കവണ്ണം ബുദ്ധിശൂന്യനല്ലാ അങ്ങനെയൊരു പ്രതി
കാരം ചെയ്യുന്നതാണ് ഉചിതമായ പ്രവൃത്തിയെന്ന്
അങ്ങനെയൊരു വിചാരംകൊണ്ടാകാം ഒരു സംഗതിയുടെ ആ
ലോചിക്കാറുണ്ട് അങ്ങനെയൊരു ചെയ്തിട്ടുള്ളത് ന
ല്ലാത്തല്ലോ? പിതാവിന് പ്രതികൂല ചെയ്യണമെന്നല്ലാ
തെ സമരംകൊണ്ടിട്ട് പ്രതികൂല ചെയ്യണമെന്ന് അ
ങ്ങനെയൊരു ഇച്ഛിക്കുന്നില്ലെല്ലോ ഇതേ സാധ്യമായ മുമ്പാകെ
അങ്ങനെയൊരു പരാധമെന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്? അതി
നോടു് അങ്ങനെയൊരു ചോദ്യം തോന്നാനുള്ള കാരണ
മെന്താണ്? എന്തൊരു മാതൃത്തിന്റെ സമുദായ
ത്തെ ഉദ്ദേശിച്ച് എഴുതുക! മഹാകവിയെ

കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത് ആ മാതൃത്വത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടിക്കുറുന്നതാണ് അദ്ദേഹം പ്രാണവലിത്രം ചെയ്യാൻ തയ്യാറായിരിക്കുന്നത്. സ്വദേശത്തെ വഴിശിര്യുടെ പക്കൽ ഒതുപ്പിക്കുക; സ്വജാതിക്കാരുടെ വിജ്ഞാപനത്തെ അതികൂലാക്കിത്തീർക്കുക എന്നിങ്ങനെയുള്ള കൃത്യങ്ങൾ വിജ്ഞാപന യുക്തമാണോ? ഈ പ്രതികൂല മാതൃപ്രഭു, മാതൃസഭാജ്ഞാപന സഭാമാതൃത്വം ശബ്ദമുള്ള സമയത്തു മാതൃപ്രഭു ചെയ്യുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കാറില്ലല്ലോ

ശക്ത — പക്ഷെ ഈ മാതൃ സഭാജ്ഞാപന സഭാജ്ഞാപനത്തിന്റെ ജനപ്രിയതയുടെ മടിയിൽ നിന്നു പെരിയ്ക്കുന്നതാണ്

ജ്ഞാപനം — എന്നാലും ഇതു ജനപ്രിയതയാകുമോ?

ശക്ത — ജനപ്രിയതയാകാൻ ഒരുവിധത്തിലും കടപ്പെട്ടിട്ടില്ല ഇതിനു ജനപ്രിയതയെന്ന പേരു മാത്രമേ ഉള്ളൂ

ജ്ഞാപനം — അങ്ങനെയൊക്കെ കടപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നതന്നെ ഇരിക്കട്ടെ, എന്നാലും വിശ്വസ്യമായ ഈ സാധ്യതയെന്നു മുമ്പത്തോളം കർത്തവ്യമല്ലെന്നതാണ് അങ്ങനെയും അത്രയേറെയായ പ്രവൃത്തിയല്ലേ? അപ്പോൾ എത്രയെങ്കിലും വല്ല ദ്രോഹവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങനെയല്ല അതിനുത്തരവാരി, മേവാഡ് പ്രതിപക്ഷമല്ലല്ലോ

ശക്ത — (കുറച്ചുലോപിച്ചിട്ട്) ജ്ഞാപനം! നീ പറഞ്ഞതു വാസ്തവമാണെന്നുതന്നെ അങ്ങനെയൊക്കെയും ഞാൻ ഒന്നാലോചിച്ചുനോക്കട്ടെ ഞാനാണു കൗതുകാകരണം എവിടെ വേദാഭ്യം വന്നു; ഞാൻ കഴിയുന്നപ്രകാരം പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്തുകൊള്ളാമെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുന്നു; പക്ഷെ പിൽപ്പകൽ സാധിക്കാത്ത വിധത്തിൽ ഞാൻ ഭൂതതകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു

ജ്ഞാപനം — എത്രയെങ്കിലും ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു വിശ്വസ്യതയാണ്

പിതാവിനെ സമാജത്തിൽനിന്നു പിൻവലിപ്പിക്കുവാൻ ഞാൻ കഴിയുന്നതും ശ്രമിച്ചു. റോക്കറുണ്ട് എങ്കിലും യുദ്ധം തുടങ്ങിയപ്പോൾ എനിക്കു പിതാവിന്റെ പേരിലാണ് അനുകമ്പിക്കേണ്ടുന്നത്. അതു മുഗളന്മാർ എന്റെ ശത്രുക്കളും അദ്ദേഹമെന്റെ അനുരാഗമെന്നും ഇക്കാരണങ്ങളാൽ മാത്രമല്ല മുഗളന്മാർ അദ്ദേഹൻ രാജ്യത്തെയാണ് ആക്രമിക്കുന്നത്, അപ്പൻ അങ്ങാട്ടല്ല അത്രയുടേപ്പാ അദ്ദേഹം ബാലവാനായും മറ്റുള്ളവർ ബലഹീനന്മാരാണ്.

[illegible]

ശേഷം 1955-ൽ ഞാൻ നിന്നെ ഗൃഹത്തിൽ ഏൽക്കുകയും
 ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഇതരപ്രഭുക്കൾ, തൊൻസൗസിയോനിയിൽ നിന്നും കിഴക്കു ഭാഗത്തു നിന്നും വന്നു ചേർന്നു. തൊൻസൗസിയോനിയിൽ നിന്നും വന്നു ചേർന്നു. തൊൻസൗസിയോനിയിൽ നിന്നും വന്നു ചേർന്നു.

ശക്ത—പുത്രീ, ചിരഞ്ജീവിനിയായി ഭവിയുമാലം.

(ഇന്നു ചോദ്യം)

ശകുന്തലാർക്കു വിദ്യാനന്ദൻ ചുമ്പിടുന്നതാണെന്ന് എന്തിനും വലിയ അർത്ഥമുണ്ടായിരുന്നു. കപ്പൽ ഇന്ന് ഈ ചെറുവെൺകുട്ടി എന്നു തോല്പിച്ചു വന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ ഒരു വലിയ അറിയിപ്പുള്ള ഉപകരണമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അതു ഏതൊരു കററും മാത്രമാണോ? കറുപ്പും വെളിച്ചവും സംഗതിയാണോ?

(ചിന്തയുടെ വിപ്ലവം.)

ഒരു ചുരുക്കത്തിനായും ചുട്ടിക്കൊണ്ടു മേയുന്ന സ
പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കേരളം — ഇന്നു വെളിച്ചം 1957

ശേഷം — ഉപദ്യമം ഉണ്ടാകുന്നു.

മമ്മൂർ ഏല്പാൻ ഏകദേശ കയ്യൂർ ചോളത്തിനെ
 ഈരണ്ടു വാചയപ്പെട്ടതിനകം തന്നെ അദ്ദേഹം
 അതാതായത് വളരെ 71 00 സംഭാവണം ചെയ്യുന്ന
 കെന്ദ്ര വിചാരിച്ചാണു എന്ന് ഇവളെ വിളിക്കാൻ
 പോയത് അങ്ങനെയൊരു വഴിയിൽ മുറുകുന്ന അമ്മയ്ക്ക്
 മരിക്കുക വാങ്ങിയപ്പോൾ മേൽ സിറിയോളാമണി ഇ
 ത്തിന്റെ താലൂക്കിൽ താണി?

ശക്തൻ ഞാൻ മരിച്ചു പോയി എന്നും, 'പിതാവേ ഇവനെ വി
ളിക്കാൻ പോയപ്പോഴേതന്നെ ഞാൻ മരണപോയി'.

മേയർ ഫ്രാങ്ക് ഷുപ്കാ മറക്കാൻ കാണുന്നില്ലെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു. അദ്ദേഹം കൂടാതെ അഞ്ചു കൂടാരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. തനിക്കു വിജയമായിരിക്കാം എന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം മറന്നുപോയതിനെക്കുറിച്ച് സൂചിപ്പിക്കാൻ പറ്റാത്ത വാക്കുകളെ ഉപയോഗിച്ച് കൈയെഴുത്തുകാരന്റെ അടുത്ത സിദ്ധിയിൽ അദ്ദേഹം എന്ന് ഇത്രയും പറഞ്ഞു. ഇതിനാൽ വന്നത് അദ്ദേഹം എന്ന് കണ്ടു. അദ്ദേഹം എന്ന് പറഞ്ഞു.

ശ്രീകൃഷ്ണൻ: ഏതാണിത്? ഏതാണിത്? ഏതാണിത്?

മോമർ—അങ്ങനെയുടെ സ്വഭാവം മിന്നിപ്പോകുന്നത് ആ
 കണക്കു പുറം അങ്ങനെയുടെ സാമ്പിൾ അല്ലെങ്കിൽ ചെറുതാ
 യിലൂന്നി മാത്രം അധികം പഠനം ആയിരുന്നു!

60.9 ഇംഗ്ലീഷ് പരീക്ഷ

മലയാൾ—അതേ, ഇവൾ കണ്ടതാണ് എങ്കൽ ദസുര
കി കെട്ടുതുനിന്നു. അപ്പോൾ, ഇവളെത്തന്നെ സന്ദർശി
ക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ കൃത്യമായ അറിവ് കൈ നിൽക്ക!

ഒരുമിച്ച് പഠിക്കുക

മേൽ പറഞ്ഞവയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രമേയങ്ങൾ
നവം ൧൯൭൭ (ഒട്ടേഴാം വാണിജ്യകൊണ്ടു മേധാവി
കാർഡ് നമ്പർ ൧൧൧൧) ൧൧൧൧

മേൽ—വീട്, ചിട്ട, യുക്തികൾ പ്രാണൻ പോകാനായി.
(ശങ്കരഭാഷ്യം) സന്ദർശനത്തിന്റെ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയും
അതോടുകൂടി പരിശുദ്ധമായ ചില കർമ്മങ്ങളും അനു-
വർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ളതും മറ്റും കൂടി ചെറുതാക്കി
പ്രകാശം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ശക്തി — സ്ത്രീ സമത്വത്തോട്

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ നടന്ന യോഗത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞു. കേരളം കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ സഹായത്തോടെ വികസനമാകാൻ കഴിയും. കേരളം കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ സഹായത്തോടെ വികസനമാകാൻ കഴിയും. കേരളം കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെ സഹായത്തോടെ വികസനമാകാൻ കഴിയും.

കൊളത്തുപോവു മറ്റു വിവിധ, അനുപോകട്ടെ. ഈ
വക നേമന്മാരു നന്നാണെന്നിരിക്കെ അനുസ്മരിപ്പു

മേയർ - ഇക്കല്ലാം അനുരാഗത്തിന്റെ പ്രഥമചിഹ്നങ്ങളാണെന്നാണ് ഏകദേശമായി പ്രായം. സൂക്ഷിച്ച് നോക്കുക, പലപ്പോഴും ചിലപ്പോൾ അങ്ങനെയൊരു അധികമായി നൽകുക, വേണ്ടതായ ഒരു അനുഭവത്തിൽ അകത്ത് എല്ലാത്തിനും പുറത്ത് എല്ലാത്തിനും ശ്രദ്ധിക്കുക. പ്രിയപ്പെട്ട അദ്ധ്യാപകൻ പ്രായം മാറി നിൽക്കുന്നു, എങ്കിൽ അതു മാറ്റിക്കൊണ്ട് എന്തും മാറ്റം വരുത്തുക. - പുറകു

ങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്ന സമുപേന്ത്യകളും ശരി
ക്കണ്ണി! എട്ടി ചെങ്ങും നിമിത്തം ഭാവം വകുന്നിട്ടുണ്ടു
ല്ലോ! ഈ ഇന്ദ്രജാലമൊന്നും ഏകാന്താഭിപ്രായത്തിൽ
ല്ല അദ്ദേഹം ജെപുത്രനും നമ്മൾ മുസൽമാനന്മാരമാ
ണ് അല്ലെ?—അതു കൊണ്ടുണ്ടെന്നാണു വിചാരം? എ
ന്നെന്തെന്നു ചോദിച്ചാൽ മുഗളന്മാരും അമ്മ ജെപുത്രന്മാരായിട്ടുള്ളി
രിലൊരംഗം സംഭവം ഉണ്ടായല്ലോ?

(മൊഴുത്തു പോകാൻ തുടങ്ങുന്നു. ശക്തസിംഹന്റെ
അവളെ പിന്തുടരുന്നു. തൽക്ഷണം അവൾ കൂടാരത്തിൽ
നിന്നു പുറത്തു ചാടുന്നു.)

മേയർ മേയർ! അങ്ങനെയും അങ്ങനെയും അർദ്ധവൃത്ത
പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ! എന്തിനെയും മനസ്സിലാ
യി. അല്ലാത്തപക്ഷം അവളെ തടഞ്ഞുവെക്കുന്ന പ്രയത്നം
ജനകൈന്ദാവാണ്? വേർതിരിച്ചതിൽനിന്നു പ്രകാശം പ്രേ
മബന്ധത്താൽ അകപ്പെടുന്ന കഥ അങ്ങനെയു ചുരുക്ക
കത്തിലും വായന ചെയ്തല്ലോ. നോക്കൂ, എല്ലാ കാര്യങ്ങളും
സന്ദർഭാനുസരണം പ്രവർത്തിക്കണം. ഇവിടെ ചാൽ ഇ
പ്രകാരമുള്ള സംഭവം വന്നതാണെന്നു സൂചിക്കണം.

(ചരിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു.)

ശക്ത — ഇങ്ങനെയുള്ളതിൽ എന്തൊരു ചുരുക്കവുമാണ്?
മൊഴുത്തു പരമസുന്ദരിയും മേയർ നല്ല വിദ്യാഭ്യാസമാ
ണ്! മൊഴുത്തിന്റെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനില്ല
തൊന്നിപ്പോകും മേയർത്തന്നിനുള്ളും മുഖശ്ലീശ്ലീശ്
ഇങ്ങനെയും ചിലകളും സാധിക്കുന്നതിനുള്ളതും സമുപേ
ക്ഷമാണ്!

—o-o-o-

൦൦൮൦൪

സ്ഥാനം — മിൽമിഡാട്ടി — പ്രതാപസിംഹന്റെ കൂടാരം
പുറത്തു — അടുത്തായി.

പ്രതാപസിംഹൻ വിലാപമായു മാറിയിട്ടുള്ളതിൽ കൈ
കെട്ടിക്കൊണ്ടു തന്നെയു നില്ക്കുന്നു.

[illegible]

പ്രതിഭാ സിംഹമെൻ നീ ഭൂമിയിൽ അർജ്ജുനനാകട്ടെ. ഓ
 ഇതു നീ സമയത്തു വെട്ടേണ്ടതെൻ പ്രഭാതദിനം
 ഭവേദിനം നന്നൊതിരേകം. ഭൂമിയിൽ അർജ്ജുനനാകട്ടെ.
 പ്രതിഭാ - ഇതാണിത്? ഭവേദിനം, സിംഹമെൻ?

ഗോവിന്ദ - ജിതേന്ദ്ര മഹാമുഖർ!

പ്രതിവ—ഇത് ന. നമ്മുടെ വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു?

അനുബന്ധം : ഒരു വിശേഷവർത്തമാനം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്

പ്രതാപം — ധ്വി അർത്ഥം

കുറവിലുള്ള അനുബന്ധ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെക്കുറിച്ചും
കുറവിലും.

புதிதில் - கெட்டுப்போனது

ശോധനാ ശക്തി നിർമ്മാർത്ഥം കാണിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള ഗു
ണമൊഴ്ത്താൽപ്പകർന്നാശിരം നന്നെ വെമ്പുന്നു
ഒരു ചെറുതലിമണലായെടുത്തു

புறாவைக் கைது செய்தீர்களா?

ഗോവിന്ദ—അതേ, മഹാരാജൻ സലീകും മാനസിംഹനും തമ്മിൽ യുദ്ധകാര്യത്തെക്കുറിച്ചു വാഗ്വാദമുണ്ടായി. ഉടൻതന്നെ നമ്മളെ ആക്രമിക്കുന്നതിനു സാധന കല്പന കൊടുത്താപ്പോൾ മാനസിംഹൻ അതിനെ വിരോധിച്ചു. അപ്പോൾ ശക്തസിംഹൻ വന്നു മാനസിംഹനു കോരമുട്ടി രക്തത്തെ ഉപാധിച്ച് കാണിച്ചുകൊടുത്തു. ഒട്ടും താമസിയാതെ അതേരാത്രിയിൽകൂടെ മൃഗമൃതനെ ഇങ്ങോട്ടുകൊണ്ടുവരുന്നതാണ് അദ്ദിഹം ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്.

പ്രതാപ—(ഭീനശബ്ദംവിട്ടുകൊണ്ട്) ഗോവിന്ദസിംഹം! ഇനി കട്ടം താമസിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല നാളെ പ്രഭാതത്തു തുടങ്ങുന്ന ശത്രുക്കളുടെ പാളയത്തെ ആക്രമിക്കുന്നതിനു സാമന്തന്മാരെ കല്പന കൊടുക്കണം. ഇനി ശത്രുക്കളുടെ ആഗമനത്തെ പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടാതെ ഉടൻതന്നെ ആക്രമം ആക്രമിക്കണം. ഖലാക്കോട്ട (ഗോവിന്ദസിംഹൻ വോക്സ) .

പ്രതാപ—(ലാഞ്ഞിക്കൊണ്ടു സഹസ്രം, ശക്തസിംഹാശക്തസിംഹാ ഹാ' ഇതു തനിക്കുരുപമായ പ്രവൃത്തിതന്നെയാണ്. താൻ മേവാധിനെ നാമാവശേഷമാക്കുമെന്നു ജ്യോതിഷികൾ പറഞ്ഞതിനെ ഞാൻ നല്ലപാലെ സ്മരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞാനിപ്പോൾ ഉന്നയെന്നായിപ്പോയി. ശാസ്ത്രം പിഴക്കുമോ? നന്നായി അങ്ങനെതന്നെയാണു വേണ്ടത്. ചത്താരിനെ ഉപരിപ്പിക്കുന്നതിനു ഞാൻ ശക്തനായില്ലെങ്കിലും അതിനുവേണ്ടി പ്രാണനെ കളയുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കും.

(വിന്നിൽകൂടി ലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു .

ലക്ഷ്മി—പ്രാണനാഥാ! അങ്ങ് ഇതുവരെ ഉറക്കുകയോഴിച്ചിരിക്കുകയോണോ?

പ്രതാപ—നേരമെന്നെയി?

ലക്ഷ്മി അപ്രമാണ കഴിഞ്ഞു. അവിടനിളവരെ കണ്ണു
ടച്ചിട്ടില്ലല്ലോ.

പ്രതാപ — എനിക്കറക്കം വരുന്നില്ല

ലക്ഷ്മി — ആധ കൊണ്ടാണോ അങ്ങനെയൊക്കെ വരാത്തതാണോ
ഉന്നം ആദ്യമായിട്ടേയോ യുദ്ധം അത്രയുംധാരാമാണോ
ജയാപജയം ഒക്കെവന്നതല്ലേ. രാപാലെ ഇരിക്കും വരും
ണ്ടതു വരും. ജീവിതവും മരണവും അന്തിയന്നാകും നോ
രമ്പോക്കല്ല പാടില്ല എന്താണോ മനസ്സാപപ്പെട്ടി
ന്നത്?

പ്രതാപ — നാളെ കാലത്തുതന്നെ മറ്റുള്ളവരുടെ പാള
യത്തെ ആക്രമിക്കുന്നതിനോ ഞാൻ കല്പന കൊടുത്തി
ട്ടുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്രമായിട്ടുള്ള രാഷ്ട്രക്കോട്ടയിൽ പാടി
ച്ചിരിക്കുന്നു ശരീരത്താലുള്ള രാഷ്ട്ര മൃഗവരം തലയിൽ
കയറിയിരിക്കുന്നു. എനിക്കു തീരെ ഉറക്കം വരുന്നില്ല
ലക്ഷ്മി — അവിടന്നു പിന്നെയല്ലാം ഉറക്കമുള്ളതു നാളെ
യുദ്ധമാരംഭിക്കുന്നതുകൊണ്ടു അവിടത്തേക്ക് അന്യേക
സംഗതികളോടൊപ്പം ചിടക്കണ്ടതായും പലപ്രകാരത്തിലു
ള്ള കയ്യുതകളുടെ വേഷങ്ങളായും വരുന്നതും. ഇ
പ്പോൾ അല്പം ഉറങ്ങുന്നപക്ഷം നാളെ ശരീരത്തിന്നു
ഓജസ്സും തേജസ്സും വരികും

പ്രതാപ — ഉറങ്ങിയാൽ കൊള്ളാമെന്നോ എനിക്കാഗ്രഹം
മുണ്ട്, പക്ഷെ ഉറക്കം വരുന്നില്ലല്ലോ. എന്റെ നയ
നങ്ങളെ നിറുക്കൊണ്ടു വിമിശിതജ്ഞാക്കുന്നതിനോ ആ
ക്കോണു സംമേളമുള്ളതാ?

ലക്ഷ്മി — വത്ര, അങ്ങനെയുറക്കുന്നതിന്നു കൊഴലമുണ്ടോ
എന്നു ഞാനൊന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കട്ടെ

(ഇരുവരും കൂടാരത്തിനകത്തേക്കു പോകുന്നു.)

സ്ഥാനം—~~തൃശ്ശൂർ~~ കിഴക്കുള്ള താമസിക്കുന്ന ഈ
ടാമത്തുകൾ ഉൾപ്പെടെ

സമരം - അഭിമാനം.

கேள்வி: திரு. என். பி. சிவசாமிநாயகர்
 (1) கீழ்க்கண்ட வினாக்களுக்கு பதிலளிப்பாரா:

[illegible][illegible][illegible]

കോടതി. . മണ്ണിറക്കി തീർച്ചയായും കിട്ടിയെന്നതാണ്. ഏ
റക്കി ൧൭൯൦ വരുന്നില്ല.

செய்து — 1. பொதுமக்கள் மிகுந்த மிகுந்த கவனம்
கொடுக்கிறீர்?

മേഫർ—ഉൾ, അതിനെ പറ്റി നിങ്ങളുടെ ചോദ്യങ്ങൾ
 ഉണ്ടാണെന്ന് വിചാരിച്ചിരുന്നത് വേദം കൈ
 വെച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം
 എന്തായിരുന്നുവെന്ന് വിശദീകരിക്കുക.

കൊല്ലത്തു നിന്നും കടലിലേക്ക് കുളി തുടങ്ങി.

മേലർകൂട്ടം തിരിച്ചു വന്നു വന്നിട്ടുള്ള ചോദ്യം
 തന്നിരിക്കുന്ന പരമ്പരയിൽ ഏകദേശം 1000 സ്ഥിതി
 നൽകി. അതിൽ നിന്നും 1000 തോളം തോളം
 കേൾക്കുക, നോക്കുക വെങ്കി ഉറക്കേണ്ട സമയം
 ഇരുപതും തെറ്റിപ്പോയി. അതിൽ ഉറക്കേണ്ടിയിട്ടു
 വെങ്കിയാണ് മറ്റൊരു പക്ഷം ഉറക്കം വരാത്തതിന്റെ
 കാരണവും കണ്ടുപിടിക്കുകയാണ് ഉറക്കേണ്ടതിന്റെ
 ഭാഗം എന്താണോ ചോദ്യം ചെയ്ത പക്ഷം ഇരുപതും

സമാധാനം നേരുന്നതായതിനും അതേവഴിയെ നന്നാക്കുവാനും ഏനിക്കും പരമാർത്ഥ സാധിക്കുകയില്ല എന്നുള്ളതു് -- ഏതുതുകയാണു്?

മേയർ -- പരവുമായിട്ട് സാധിക്കുന്നില്ലാ, അതുതന്നെ ഒരൊത്തുതുകയാണെന്നാണു്?

മേയർ -- നിങ്ങൾ വല്ലതെ ചെട്ടയാണു് അതുതന്നെ ഏതെന്നു ഉത്തരം ഉട്ടിച്ചിട്ടു മിന്നാതിരിക്കുകയാണു് പോലു്, ചെവിത്തോർത്തു നിങ്ങൾക്കു വല്ലതും കേൾക്കുവാനുണ്ടോ?

ഒരാളത്തു് -- ഏതുതുകയാണു്?

മേയർ -- ഉം, മുഹമ്മദാസനും ഏതാത്തുകയാണു് ഉറക്കുന്നതു്?

ഒരാളത്തു് -- ഏതുതുകയാണു് ഉറക്കം വരാത്തതെന്നാണു് അതാൻ ചോദിക്കുന്നതു്?

മേയർ -- അപരങ്ങളെ കൂടെ പല ഇവിടെ കേൾക്കാവാനുണ്ടു്?

ഒരാളത്തു് -- അത്രയുംതന്നെ അതാൻ ചോദിച്ചതിന്നു സമാധാനം പറയു?

മേയർ -- നിങ്ങൾക്കു് ജെപ്റ്റാത്തങ്ങളെ മെയ്യാളികൾ കാണുവാനുണ്ടോ?

ഒരാളത്തു് -- ഇവയും ചോട്ടുത്താണു സമാധാനമായില്ല

മേയർ -- അതു പറക്കു കാവൽവെട്ടിച്ചതായിരിക്കാം

ഒരാളത്തു് -- വേറൊരു ഏനിക്കു നിങ്ങളുടെ വാക്കു കേൾക്കേണ്ട.

മേയർ -- ഇല്ലാ, ഇല്ലാ, കേൾക്ക.

ഒരാളത്തു് -- വേണ്ടാ, ഏനിക്കു കേൾക്കേണ്ടാ.

മേയർ -- അല്ലാ, കേൾക്ക.

ഒരാളത്തു് -- വേണ്ടാ, നിങ്ങൾ പറയേണ്ടാ.

മേയർ -- അതാൻ പറയുന്നപക്ഷം,

ഒരാളത്തു് -- അതാൻ കേൾക്കുകയില്ല

മേയർ -- നിങ്ങൾക്കു കേൾക്കേണ്ടവരും

(ഒരുമുത്തു മനു കുക്കുകൊണ്ടും മേയറിക്കൻ മുഖം
പൊതുതന്നെ; ആവധ കൈ വിടീക്കുന്നു.)

മേയർ ഏറ്റിപ്പു നിന്നുണ്ടു മോഹം മനസ്സിലായില്ലേ?

ഏതാ തവ നി അന്താ? — എന്താ നിന്നുണ്ടു?

ഒരുമുത്തു — പോകൂ, പോകൂ

മേയർ — ഞാൻ പോകുന്നു (പോകുവാൻ ശഠിക്കുന്നു)

ഒരുമുത്തു — ഏറ്റിപ്പു പോകുന്നു; ഇതെന്നു കേട്ടിട്ട്
പോകൂ

മേയർ (ഗിംഗെറ്റിൻ), പറയുവാൻതന്നെങ്കിൽ പറയു

വിന്നെയും മെമ്പരം ധാരണപെട്ടു. എറ്റിപ്പു നിന്നു

കൂടെ മോഹം മനസ്സിലായില്ലേ? വാസ്തവം പറയു

ഒരുമുത്തു — ഉച്ഛ്വേസത്തി, മനസ്സിലായി ആശ്ചര്യ

മണത്തിന്നു വല്ല ഉപദേശമുണ്ടുണ്ടു?

മേയർ — ആശ്ചര്യം? എന്താ ഒരു കരുത്ത് സാധാരണ

ത്തിൽ പറഞ്ഞുകൂടെ? ഉത്രയൊക്കെ വെച്ചുകൊടുത്തു

തെന്തിനാണു? ഏറ്റിപ്പു ഏറ്റിപ്പു മോഹം മനസ്സിലായി

ഇതെന്നു നൂതന സംഭവമെന്നു മല്ല മനസ്സിലാക്കും ഒരു

പത്രം സംഭവം വെച്ചൊക്കെ വെച്ചൊക്കെ മല്ല

ഒരുമുത്തു — അത്രേതാ നി കൂടിപ്പോകുവാൻ

മേയർ — അത്രേതാ നി സംഭവമെന്നു മല്ല സംഭവം

വെച്ചൊക്കെ മനസ്സിലാക്കിയതു?

ഒരുമുത്തു — അത്രേതാ വെച്ചൊക്കെ അത്രേതാ നിന്നാണു

ന്നാ ഉത്രയൊക്കെ വെച്ചൊക്കെ മല്ല

മേയർ — നാങ്ങും മനസ്സിലാക്കിയതു ഇതെന്നു നിന്നാ

പൊതുവായില്ലേ? ഏറ്റിപ്പു വിന്നെയെന്നു നാ

ങ്ങും മോഹം മനസ്സിലാക്കിയു?

ഒരുമുത്തു — അത്രേതാ മല്ല മനസ്സിലാക്കിയതു

മേയർ — കറിക്കൽ വെച്ചൊക്കെ മല്ല മനസ്സിലാക്കിയതു

ഒരു കായ്ക്കും ആനാനു അതിന്റെ പറ്ററി ക്ലേശിക്കുന്നു
ഒരുമുതൽ—എന്തുതന്നെ?

മേലർ—ഒരു കായ്ക്കും ആനാനു ഇരിക്കട്ടെ ആൻ ഈ
ബന്ധത്തെ ഉറപ്പിക്കുന്ന കായ്ക്കൽ സാധിച്ചാൽ
൨൫൦൦ ഇല്ലായ്ക്കെന്ന ഒരു വാഗ്ദാനമുണ്ടാകട്ടെ.

ഒരുമുതൽ—കായ്ക്കും എന്തും നാലിനെക്കുറവാനാണു
നമ്മൾക്കു കരുതുന്നതു്.

മേലർ—ആന മരം നല്ല കേരളം നികല്പിക്കുക
നാലായിട്ടുണ്ടു് നിന്നു കടന്നു വന്നിട്ടുണ്ടാല്ലോ എ
ന്നുമാത്രമേ ആൻ വിചാരിക്കുന്നുള്ളൂ ആൻ ഒരു കാ
യ്ക്കത്തിന്നു പറ്റാൻ പ്രാണൻ കേൾക്കുന്നതായാൽകൂടി
അതു നാലു കടന്നു കർത്തിയുകയാല്ലെന്നു നി
ബാധിക്കുവാൻ പറ്റാല്ലോ. സത്യം പറകയാണെന്നിൽ എ
വിടെ ഇതാൽ വെളക്കം കാൽ സൂക്ഷ്മങ്ങളു്

ഒരുമുതൽ—നിന്നെ നോക്കുകയോ?

മേലർ—എന്താപിന്നെ? നിന്നെ അറിയുമായി ഒരുമുതൽ
ഒന്നു കടന്നു വന്നു കടന്നു ആനാനു ഈ പരിച
യം പരമാർത്ഥതയെ പ്രാപിക്കാതിരുന്നാൽ എന്തിനെ
ഒന്നാൽ കൃതാന്തതയാണു് ഉണ്ടാകുക? എത്ര പ്രയത്ന
ചെയ്താലും ആൻ ഇത്തരത്തിലാണു് അതിർത്തു്? ഈ സ
ന്ദർഭത്തിൽ ആൻ ഒന്നു കടന്നു അധികാരം പ്രയോഗിക്കാ
തെന്നാൽ ഇതുവരെ ചെയ്ത പ്രയത്നമെല്ലാം നിഷ്പ
ലമാകും ആൻ ഒന്നു വെളിയായിട്ടു വെളിയല്ല
അല്ല, നല്ലതു നല്ലതു പോയി കടന്നുവരുക ഒഴുയാ
യെന്നു അനുസ്മരിക്കുന്നതു് എന്നാണു് അങ്ങനെയു
ള്ളു

ഒരുമുതൽ—നല്ലതു, പോകുക നാലിനെ നാലു പാർക്കു
ണ്ടു്.

മേലർ—നാലിനെ അറിയുന്നതു് നല്ലതു മേലർ നാലു
കൊള്ളു; അതിന്നു വരുത്തു

(൧൪ മുതൽ പൊക്കുന്നു)

[illegible]

എല്ലാവരും—ജയജയ, ധർമ്മപ്രതാപസിംഹാ!

പ്രതാപം—സഹോദരാ ധർമ്മസിംഹാ, സഹോദരാജയസിംഹാ! നമ്മുടെ വേദനാർത്ഥനിയായ ജയമല്ലഭന്റെ പുത്രന്മാരാണെന്ന് ഭാർയ്യകൾക്കും പിത്തേരിന്റെ മക്കൾക്കെന്നു സത്യമുണ്ട്. ആർക്കുവെങ്കിലും വലിയ തോക്കിന്റെ ഉണ്ടകളേറു പ്രാണാപായംകൊണ്ടു ജയമല്ലഭന്റെ പുത്രന്മാർ മേൽ സംഗ്രാമസിംഹാ! സന്തോഷിയവർ ഹൈ വംശത്തിലാണ് അങ്ങനെയുണ്ടായിപ്പോകുന്നത്. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ നാമത്തെ ധർമ്മപ്രതാപവതിയോടും മാതാപോടുംകൂടെ ചിത്തോദിനയെത്തിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പോഷകത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഹോളൂ, അദ്ധമം അദ്ധമം. നിങ്ങളേതെ. സല്യംബർ രാജാവായ ഗോവിന്ദസിംഹാ, ഉണ്ഡാവതരോമിദാസാ, ശാലാപതിമാനാ, വിങ്ങളുടെ പൂർവ്വപുരുഷന്മാരും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനാവേണ്ടി പ്രാണന്യഗം ചെയ്തുള്ളവരാണ്. ഇന്നത്തെ യുദ്ധവും അത്യന്തപ്രകാരമുള്ള ധർമ്മയുദ്ധംതന്നെയാണെന്നു നമ്മുടെ ധർമ്മവർക്കും അർദ്ധകൈയശ്ശിനെ പൂരിപ്പുകൊണ്ടുതന്നെ യുദ്ധാനിയിൽ ചാട്ടവൻ!

(പോകുന്നു,

എല്ലാവരും—ജയജയ ധർമ്മപ്രതാപസിംഹാ, ജയജയ!

(പോകുന്നു,

(അല്പം ഉദത്തമായി കേൾക്കും ഭയത്തോടെ)

—

ക ര ഗ മ പ ധ ന ള !

സ്ഥാനം—ഹിൽജീഹാട്ടി യുദ്ധഭൂമി.

സമയം പ്രഭാതം

സമീപം മഹാജയമല്ലഭൻ നീൽക്കുന്ന മഹാബത്തു യുദ്ധരാജാവിനെയെത്തുകൊണ്ട്! അവിടെത്തന്നെ പ്രതാപസിംഹനെ മനസ്സിലാക്കുക!

സലീം ഇല്ല.

മഹാബലത്തു് അതാ ആ കണ്ടെന്ന ചുകന്ന കൊടിയുടെ ചുവട്ടിലായി നില്ക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കറുത്ത കതിര അശോഭമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാന്ദ്യം ഏതു വിശാലവും ആകൃതി എത്ര മനോഹരവുമാണ് കയ്യിൽ റീണ്ട വർദ്ധം, കക്കത്തിൽ കറുത്തുണ്ടു് ഇതുതന്നെയാണു പ്രസവസിംഹൻ

സലീം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലത്തുഭാഗത്താണു്?

മഹാബലത്തു് - സഹസ്രാബ്ദം മാത്രമാണു്.

സലീം - ഇടത്തുഭാഗത്തേയ്?

മഹാബലത്തു് - സലൂബെർ മാത്രം ഗോവിന്ദസിംഹൻ.

സലീം - നോക്കൂ, ഏല്പാവതം നേരിട്ടുനില്ക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു് ഏതു 'സുഹാഗസുഹാഗ'യിലിരിക്കുന്നു' കരളത്തിൽനിന്നു നിലം പ്രവഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കൂ. അവർ നാശമാകുന്ന കണത്തിലു മുന്നോട്ടുവരുന്നു. നമുക്കു മടങ്ങാതെ നോക്കൂ, അവർ ശിലാപ്രതിമകളെപ്പോലെ വിശ്വലന്തായി നില്ക്കുന്നു. ഇവർ അങ്ങോട്ടുനിൽക്കുന്നുതാണ്

മഹാബലത്തു് - അതതു്, അവർ ആദ്യത്തെ ഇടത്തു കിടക്കട്ടെ എന്നാണു മാനസിംഹന്റെ കല്പന

സലീം - അതു തിരിച്ചു വിസ്തീർത്തമാണ് ഞാൻ ശത്രുക്കളോടുകൂടെ

മഹാബലത്തു് - വേണ്ടാ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്, അതു മറെറാസിംഹന്റെ കല്പനക്കു വിരോധമാണ്

സലീം - മാനസിംഹന്റെ കല്പനയോ മാനസിംഹന്റെ കല്പന എന്നു ബാധിക്കുകയില്ല ആരവിടേ? എന്റെ അയ്യായിരം മടങ്ങാതെ വിളിച്ചു ഞാൻ ശത്രുക്കളോടുകൂടെ പൊതത്തിനോക്കട്ടെ.

മഹാബലത്തു് - തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അവിടന്നു വ്യത്യാ

യി ജപിക്കുന്ന അഹികണ്ഡത്തിൽ ചാടുന്നതിന്നു യ
തികരുത.

സലീ—മോശത്തൂത്! നിങ്ങളും എന്റെ വാക്കിനെ ശ്ര
ദ്ധ കേണു ക്ലേശ്യാ പോഷിച്ചു ഇപ്പോൾ തന്നെ പോവു
മോശത്തൂത്—വരുമെന്താ ഹൃദ (പ്രവർത്തനം)

സലീ—മോശസംഹാരം ഇത്ര ഗവ്വം? ഒരു സാധാരണ
ഭടന്റെ അധികാരവുമൂട്ടി എന്തിനിലപ്പേനോ? എ
ന്നെ ആരുംതന്നെ വാഗ്വക്കുന്നുല്ല! മോശസംഹാരം!
തന്റെ താ തമിഴെങ്കട്ടുണ്ട് ആട്ടെ, ഈ യുദ്ധം അ
വസാനിക്കട്ടെ. എന്താർ തന്റെ ഗവ്വാനു ശക്തിപ്പെട്ടു
ഇരിക്കട്ടെ

(പ്രവർത്തനം)

സംഭവം

മംഗം മാറുന്നു 2

സ്ഥാനം—ഫർത്തിയാട്ടി രണ്ടാമതും

സമയം— വകുൽ മൂന്നു മണി.

പ്രതാപസംഹാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാപതി
യും ആയുധപാണ്ഡിത്യമായി കതിരപ്പുവായി ചെത്തുന്നു.

പ്രതാപ—മോശസംഹാരവെട്ടി?

മോശം—ആരംഭം കൂടാതെത്തിലാണോ? മോശാജൻ, അ
ക്കുണ്ട് ആ കിരീടം ഇറങ്ങട്ടെ തന്നെ.

പ്രതാപ—എന്തിന്?

മോശം—ഈ കിരീടം കാരണം അങ്ങ് ആരാണെന്ന് എ
ല്ലാവരും മനസ്സിലാക്കുന്നു.

പ്രതാപ—അതു കൊണ്ടുണ്ടോ ഭോഷം?

മോശം—പ്രഭുവിന്റെ സമീപം അധികത്തെ നോക്കു വാങ്ങിയ
തന്നെ

പ്രതാപ—വയോട്ടെ. പ്രതാപസംഹാരം ചിലപ്പോൾ

മുഖം ചെയ്യുന്നത് 1) മറ്റൊരു സ്ത്രീ, മോശം
ഇല്ല, മറ്റൊരാളിൽ മുതലായവർ ഞാൻ പ്രതിപത്തി
മാണെന്നു ധർമ്മമുള്ളതല്ല. പക്ഷേ മറ്റൊരു
വ്യക്തിയെ ഏതെങ്കിലും കാര്യവുമായും

മനോ-കലാ പദ്ധതി -

புராதன உருவ வகை சான்று உள்ளதான மது இறக்கு
மல ௧௧

മോഹി. കൃഷ്ണസ്വാമി-തമിഴ്

മെസ്സേജ് | മറ്റെന്തെങ്കിലും വാർത്തയുടെ അടിസ്ഥാനപരമായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ഒരു രീതിയാണ്.

സമീപം വിജയം നഗര യാത്രയ്ക്കു പ്രതാപസിംഹമന്ദിരം?

പ്രതിപദം ൧൦൦൪-നു, ഏതാർക്കുവന്നാൽ പ്രതിപദം
 ൧൦൦൪

സംഗം ൨ - ഞാൻ ഭൂമിയിലുണ്ടായിരുന്ന സമയത്ത് വെളിച്ചം
മിന്നുന്നതു കണ്ടുപോകുക.

புறாவைப் பற்றி, 4 மணி அளவில் இவ்வாறு வந்து
(இவ்வாறு 3 மணி அளவில் வந்தது)
அவ்வாறு வந்தது. 2 மணி அளவில் வந்தது.
வந்தது. 3 மணி அளவில் வந்தது. 4 மணி அளவில் வந்தது.
5 மணி அளவில் வந்தது. 6 மணி அளவில் வந்தது.
7 மணி அளவில் வந்தது. 8 மணி அளவில் வந்தது.
9 மணி அளவில் வந்தது. 10 மணி அளவில் வந்தது.

പ്രസ്താവ ഏതുതരം ക്ലാസ്സോഗാമകളാവാം മലർന്നുണ്ടാകും?

(കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തതല്ല.)

പ്രമാണങ്ങൾ - ചർച്ച, ഏകീകരണങ്ങൾ

(മമ്മിബത്തുമാൻ സൈന്യസമേതം പ്രതാപസിംഹമാനാഭമിഷണ തത്സമയം പന്തിൽകൂടെ യോദ്ധരും കുറെ സൈന്യം വന്നു വന്നതായ ബിരുദമിടുന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ മുറിവേൽക്കുന്നു പ്രതാപസമ്മനെ മക്ഷിടുന്നു. തന്നെ മുന്നോട്ടു വരുന്ന സമയത്തു മാരാ മുറിവേറ്റു വീഴുന്നു.)

മാനാ തിരുമറപ്പുകൊണ്ട്, എനിക്കു കഠിനമായ മുറിവേറിട്ടുണ്ട്.

പ്രതാപ — അല്ലെങ്കിൽ മാനാ വിടരുമോ?

മാനാ — ഞാൻ ഒരു സമയം മരിച്ചുപോയാൽതന്നെ, തിരുമറപ്പുകൊണ്ട് മട്ടം വൃന്ദാവിശേഷം, പക്ഷേ അവിടന്നു മടങ്ങിപ്പോകണം. ശത്രുക്കൾക്കും കൂട്ടുകൾക്കും ഇവിടെ വന്നു ചേരുന്നതാണ് അല്ലാത്തപക്ഷം വലിയ അപകടത്തിലകപ്പെട്ടു.

പ്രതാപ — മാനാ, അങ്ങനെയൊരു കാര്യം കാര്യം വരുത്തരുത്. ഇവിടെ വന്നു എനിക്കില്ലെന്നും മാനാമോണ് ഈ പാഞ്ഞെത്തിയെന്ന് താല്പര്യം അല്ലെന്ന് ശത്രുക്കൾ വന്നോളൂ.

(മോറാണെത്തുമായിട്ടു യുദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടു പ്രതാപസിംഹൻ കാൽതെറ്റി ശവക്കുന്നിന്മേൽ വീഴുന്നു. മോറാണെത്തുമായിട്ടു ചെന്നാട്ടുചെന്ന പ്രതാപസിംഹന്റെ കഴുത്തറക്കുന്നതിന്നു ഭാവിശ്വരൂപം ഗോവിന്ദസിംഹൻ സൈന്യങ്ങളെയുംകൊണ്ടു അവിടെ എത്തുന്നു.)

മാനാ — ഗോവിന്ദസിംഹാ, വന്നതെന്തായിരിക്കണം!

ഗോവിന്ദസിംഹൻ — മോറാണെത്തുമായിട്ടു പേരായാളെ ഇങ്ങനെയൊരു സമയം ചെയ്തുകൊണ്ടു അവിടെ വിട്ടു പോകുന്നു.)

മാനാ — ഭയം പോന്നതാൻ യാതൊരു കാര്യവും കാണാൻ പറ്റാത്ത മുഴുവനും നശിച്ചു ഈ സമയത്തിൽ അവിടന്നു മടങ്ങുകയാണ് ഉത്തരം.

പ്രതാപ — ഇല്ലെന്ന് ഒരിക്കലുമില്ല. ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തുകൂട്ടിൽ പ്രാണനുള്ളതുവരെ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യും. മണാകുന്നത്തിൽനിന്നു പിൻതിരിയുന്നതിന്നു ഞാൻ ശിക്ഷിച്ചിട്ടില്ല (എഴുന്നേറ്റു) കൊണ്ടുവന്നു എന്റെ പാതകം.

മാനാ — ഭയം തിരുമറപ്പ്, ഇപ്പോൾ അവിടന്നു എ

എന്നുള്ളതിന്നു മുമ്പേ, ശത്രുക്കളുടെ മഹാസൈന്യം വന്നുണ്ടു്

പ്രതാപ — വന്നോട്ടെ, വാളമുഖിയുടെ!

(വേഷംകെട്ടി)

മന്നം — ഓർ കഷ്ടം! അങ്ങയുടെ ഉദ്ദേശം എന്താണെന്നു് ഏനിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ഭഗവദസൈന്യസാഗരത്തെ കടപ്പാൻ ഈ ചെറിയ തോണുകൊണ്ടു സാധിക്കുമോ? ഇപ്പോൾതന്നെ നാണയുടെ പ്രാണൻ പോകുമല്ലോ ഓർ ചാലൻ! അങ്ങയുടെ ഇച്ഛ അപ്പോഴെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന!

ഇവനിതുവളിക്കണമെന്നുകാലം വേണമവശതലവിക്കണമെന്നാവാം വേണം
ഇതിവിധിവിധിമുതി പ്രാണികൾക്കൊക്കെയ
ധിതമധിതമെങ്കിലും ലഘുരല്ലേതുതേ

—

൧൦൮൦ 8

സ്ഥാനം . ശക്തസിംഹന്റെ കൂടാരം

സമയം — സന്ധ്യ

ശക്തസിംഹൻ തനിയെ വാല്യുന്നു .

ശക്തസിംഹന്റെ കൂടാരം നടക്കുന്നു വലിയ തോക്കുകൾ ഗമിക്കുന്നു ഉന്നതത്തായ സൈന്യങ്ങൾ കൂടുകൂടിക്കുന്നു കൽപകൾ മുറളുന്നു ആ വകൾ ചെന്നുവെളിക്കുന്നു യുദ്ധകാര്യം മുഴങ്ങുന്നു ആസാഹസ്യമാണെന്നായ ഭടന്മാർ പ്രാണവേദനയോടെ പിലവെളിക്കുന്നു ഞ് യുദ്ധത്തന്റെ മയംകുറവുമ്പോൾ ഒരു ഭാഗത്തു ലക്ഷോപലക്ഷം ഭഗവദസൈന്യങ്ങളും ഏതുഭാഗത്തു് ഇരുപതിനായിരം രജവൃന്ദന്മാരും ഒരു ഭാഗത്തു വലിയ തോക്കും മുറുഭാഗത്തു വാളും കുന്നവും മാത്രം പ്രതാ

പ്രസിദ്ധന്റെ ഇതരവൃത്ത സാധാരണമായ ശൈ
 ത്വം നോക്കി പ്രതാപാ! അങ്ങു ധൃതൻതന്നെ. ഇന്നു
 ഞാൻ ഏകൻ സൗന്ദര്യം കല്പിക്കുകയുണ്ട്. അങ്ങയുടെ
 അമാന്യമായ പരാക്രമം കണ്ടു. പൂർവ്വത്തിൽ അ
 ഞ്ഞു. ഏകൻ ജ്യേഷ്ഠൻ തന്നെയായി. ഇന്നു അ
 ഞ്ഞു. അപ്രസംഗ കണ്ടപ്പോൾ ഏകൻ നയനങ്ങ
 ല്ല അനിന്നു പ്രേമാശ്രുധാര മറയ്ക്കാതെ ഒഴുകിക്കൊണ്ടി
 രുന്നു. അദ്വിതീയ ഭക്ത ഭക്തപരമാത്മൻ. അദ്വിതീയ ഭക്ത
 ങ്ങളിൽ ഏകൻ ശിരസ്സിനെ അപ്പുറക്കുന്നതിന്നു. എ
 ന്നിലെ കരശലായ മോഹമൊഴൊന്നുണ്ടു. പ്രതാപാ! പ്ര
 താപാ! ഇന്നു സർവ്വ സേവാധരമിട്ടു കയ്യിൽനിന്നും
 അങ്ങയുടെ പരാക്രമപ്രശംസയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും
 വാഴ്ത്തുന്നില്ല. ഈ പൂർവ്വ കേൾക്കുവാൻ ഏകൻ
 അദ്വിതീയ ഭക്തന്റെ ഞാൻ പല്ലവോലം വാഴ്ത്താൻ
 യി കരുതുന്നു. ഇവകളുള്ള പ്രശംസയെ പാത്രമായ
 പ്രതാപൻ കരുതുന്നു. ഏകൻ ജ്യേഷ്ഠൻമാനെന്നു
 ഇതി സംഗതിയാലോചിക്കുമ്പോൾ എന്തിനെന്നാകുന്ന
 കൃതമന്ദത പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ പ്രയാസം. ഈ മോ
 ഹമായ മോഹാധിനെ മുഗ്ദ്ധന്മാർ നാമാവശേഷം
 കിത്തിടുന്നതിന് കാരണമുതന്നായ ഏകനത്തന്നെ
 ഞാൻ ഇന്നു ശപിക്കുന്നു, കേടിക്കാട, ധിക്കാരം ല
 ങ്ങുകൊണ്ടും പര താപംകൊണ്ടും ഏകൻ ശിരസ്സി
 നെ അപ്പുറം വെക്കുന്നു. ഈ പൂർവ്വമായ മോഹമെന്തെ
 ന്നും അപ്രമാദിക്കുന്നതിന് മുഗ്ദ്ധന്മാരെ കണ്ടറിമുവ
 തത്തിയത്ര ഞാനാണല്ലോ എന്നുള്ള പശ്ചാത്താപം
 ഏകൻ മറയ്ക്കാതെ മേടിക്കുന്നു.

(മോഹമൊഴൊന്നു പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശകുന്ത — പറയൂ, മൃഗം ഏങ്ങനെ നടക്കുന്നു

മഹാബലത്തു് — ഒന്നാമതും ചോദ്യം യുദ്ധം പൊടിവാറു
ന്ന ഏല്പാവയെ വെട്ടുക, മുറിക്കുക എന്നിത്യാദിക
കൂടെ ഉല്പാദനമായിരിക്കുന്ന സമയത്തു് അങ്ങുതാ
ത്രം ഈ കൂടാരത്തിൽ സൗഖ്യമായി കിടന്നു വിശ്ര
മിക്കുന്നു അങ്ങയുടെ ഖഗോളം കേൾക്കുന്നെ!

ശക്ത — ഓഹ സാഹസീ, അങ്ങനെയൊന്നിടത്തുലും ഏ
തെന്നു ടി. ച. ച. ച. വെണ്ണുന്നള്ളി അധികാരമില്ല ഞാൻ
ആരുടേയും കീഴകുറവല്ല, സേവകനായ സന്നദ്ധനാ
ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നിരിക്കുന്നതു്

മഹാബലത്തു് — അങ്ങുൻ ആരുടേയും ഭൂത, പല്ലവനോ? മു
ഖസ്തരുടെ സാമന്തനാകയാണോ അങ്ങു് ഈ ക
ണ്ട കാല മെല്ലാം ചതുർത്ഥ്യയുടെ ദർശനാദിൽ കഴി
ച്ചു കിട്ടിയതു്?

ശക്ത — നിങ്ങൾ കുറച്ചു മയ്ക്കുവെക്കു സൗഹൃദം

മഹാബലത്തു് — ഏന്തിനുവേണ്ടി?

ശക്ത — ഇപ്പോൾ ഏന്തിന്നു ശിക്ഷിക്കു കറുപ്പുപിടിച്ചി
രിക്കുന്നു, അല്ലാത്ത പക്ഷം യുദ്ധസമയത്തു ഞാൻ കൂ
ടാരത്തിലിരിക്കുകയില്ല

മഹാബലത്തു് — മതി മതി, ശീക്കു പാഞ്ഞതതു മതിയാക്കൂ,
അങ്ങയുടെ യോഗ്യത കണ്ടു കഴിഞ്ഞതു്

ശക്ത — നിങ്ങൾ അങ്ങനെയൊക്കെ മനസ്സിലാക്കീട്ടുള്ളതെ
ങ്കിൽ വല്ല, ഏന്തിന്നു പരാക്രമം കാണിച്ചുകാണം (വാ
ളുതന്നു)

മഹാബലത്തു് — മഹാമഹാ, ഞാൻ തയ്യാറാൺ

മഹാബലത്തു മഹാദം വാല്യങ്ങളു അതിവിടക്ക് അ
ന്നിന്റായിൽ ആരുടേയൊ ശാസ്ത്രം ദേഹിക്കുന്നു,
അന്നിന്റായിൽ — പ്രതാപം വിരഹൻ വിന്നാദം, വോ
ളു എന്നിക്ക് അഭയത്തിന്റെ ഉത്തരംഗം ആവ
ശ്യമുണ്ടു്

ശക്ത... ഹൈ' സഭിരിന്റെ സഹമല്ലേ കേൾക്കുന്നത്?
 പ്രതാപസിംഹന്റെ മണലുമിയിൽനിന്നു ഓടിപ്പോയോ?
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാണാധാരം വെള്ളത്തുന്നതിനാൽ
 യിരിക്കാം മുഗൾസൈന്യം അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചെടുത്തു
 ന്നത്. ഹേ സാഹബ്, അങ്ങ് അല്പംകുറിച്ചു, ഞാൻ
 ഇപ്പോൾതന്നെ മടങ്ങിയതും എന്റെ കതിരേ എവിടെ?

(വേഗത്തിൽ പോകുന്നു)

മഹാബാബ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അർദ്ധസമ അത്യാശ്ചര്യ
 കരഞ്ഞു. നിശ്ചയമായും പ്രതാപസിംഹന്റെ പ്രാ
 ണവിശ്വാസം വെള്ളത്തുന്നതിനാണ് അദ്ദേഹം പോയി
 കിടന്നത്. വിധിവൈഭവം ചിത്രംതന്നെ! പ്രതാപ
 സിംഹൻ തന്റെ മരുമകന്റെ വാളുകൊണ്ടു മുറിവേ
 റുകിടക്കുന്ന സമയത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജൻ
 ആ പുരുഷകേസരിയുടെ പ്രാണനാശം വെള്ളത്തുന്നതി
 നു കഴിച്ചു ചായുന്നു

(ചിന്തയെ അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു)

കംഗം ൪

സ്ഥാനം - ഓർഗിസ്റ്റി ഒരു ചെറുനഗീരിം

സമയം - സന്ധ്യ

പ്രതാപസിംഹൻ ഒരു ചത്ത കതിരയുടെ മേൽ ത
 ഇരുന്ന് കിടക്കുന്നു]

പ്രതാപ... നശിച്ചു, സമുദ്രം പശിച്ചു മൃണലിംഗസന്തതി
 റിടയിൽ എല്ലാം കലശലിച്ചു! എന്റെ പതിനഞ്ചാ
 യിരം സൈന്യവും മുടിഞ്ഞുപോയി! എന്റെ പ്രാ
 ണപ്രിയനായ കതിരും ചത്തു. ഞാനും ഈ നഗീ
 രിത്തെ മൃതപ്രായനായി കിടക്കുന്നു എന്നെ ഇങ്ങോ

എന്തുകൊണ്ടുവന്നതാണിത്? എന്താൻ പഴയ മിത്രമായ ചേടകൻ എന്താൻ കഷ്ടാവസ്ഥയെ വീക്ഷിച്ചു ഉടനെ എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ടവനായി, ഞാൻ എത്രതന്നെ തടഞ്ഞിട്ടും വിട്ടുപോകരുത് വിവിധങ്ങളായ ഉപദ്രവങ്ങൾ കൂടിയും അറിയപ്പെടുന്നതും നേരിട്ടുകൊണ്ട് എന്നെ അത്രയുംത്താളം കൊണ്ടുവന്നു സ്വന്തത്തിന്റെ മേൽ ക്ഷമയോടെയും ഇത്രയെല്ലാം കഷ്ടപ്പെട്ടതും? അല്ല മരിക്കുകയല്ല, എന്റെ പ്രാണപ്രാണനത്തിനുമേൽ തന്നെ. ഈ സാധകതയെ സ്വന്തപ്രാണനെ പരിത്യജിച്ചിട്ടുകൂടി എന്നെ മോശപ്പെടുത്തി! “ഓ കറുത്ത കുതിരക്കാരാ, വിട്ടുപോ” എന്നു പിന്നിൽനിന്നൊരു പരാമർശവും കേട്ടിരുന്നു ഞാൻ മണക്കുന്നതാൽ “എന്തിനാടിപ്പോന്നു മരിക്കുകയെന്നു ചേർത്തു ഇങ്ങനെയൊരു വിചാരിച്ചിരിക്കാം ചേടകാ, പ്രിയപ്പെട്ട ചേടകാ, വിരജിതം? ഓടിപ്പോയാൽ? സമരമേഖലയിൽ നേരിട്ടുവന്നു മരിച്ചു മരിക്കാമെന്നു കഷ്ടം! പ്രതിരോധം ചെയ്താൽ മരിക്കുമെന്നാടിപ്പോയെന്നു ചരഞ്ഞു കേൾക്കും മരിക്കുമെന്നു ചേടകാ മരിക്കുന്നതല്ലെങ്കിൽ എന്റെ മരുമക്കയെ പരിചരിച്ചുവെല്ലാ ഞാൻ തടഞ്ഞുപിടിച്ചു വിരജിതമാക്കി വിവിധ പ്രായസ്കന്ദം എന്താൻ തല വീശിയിരുന്നു

എന്താസാൻ മരണവും മരിക്കാൻമരണവും മരണവാണികളായ പ്രായശ്ചിത്തം

എന്താസാൻ—അതാ പ്രതാപസിംഹൻ കിടക്കുന്നു.

മരിക്കാൻ—അയാൾ മരിച്ചുപോയി, വിശ്വരത്നനെ

പ്രതാപ—(എഴുന്നേറ്റ്) ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല ഇപ്പോഴും

മരിക്കുകയല്ലെന്ന് യുദ്ധം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല വാളെടുത്തു. മരിക്കും—മരിക്കും!

മരിക്കും—വിശ്വരത്നനും

(പ്രതാപസിംഹൻ അധിപനായതോടും ചോരാതെ. അതിനിടക്ക് അണിയറയിൽ ആളുകൾക്കൊരു സ്വരം കേൾക്കുന്നു.)

അണിയറയിൽ — മര കറുത്ത കതിരക്കാരാ, നിൽക്കൂ പ്രതാപ — ഇവയും ജ്വലിക്കുക വരുന്നുണ്ട്. ഞാൻ നിൽക്കുന്നായി.

മുറ്റം — ഭരണി, വാഴ്വ വെച്ചു.

പ്രതാപ — പ്രാണിയുണ്ടെങ്കിൽ ഏതൊക്കെണ്ട വെച്ചു.

വീണ്ടും യുദ്ധം ചെയ്യുകൊണ്ടു പ്രതാപസിംഹൻ മുർച്ഛിതനായി വഴുത തത്സമയം ശക്തസിംഹൻ അവിടെ വന്നുചേരുന്നു.

ശക്ത — നിൽക്കൂ

പ്രതാപ — ഒരു കാടനുംകൂടി വന്നു നിൽക്കൂ

മുറ്റം — ഇപ്പോഴേയും കഥ കഴിഞ്ഞു.

ശക്ത — ഏതാൽ അങ്ങിനെയൊക്കെ (പ്രതാപം ഇരുവരോടുകൂടിത്തുട്ട് അവരെ കൊന്നുവിടുന്നു.)

ശക്ത — ഇവിടെ ചെല്ലുകൊണ്ടു ഇപ്പോൾ പ്രതാപസിംഹൻ യാതൊരാളെയും വിടുകയില്ല. ജ്യേഷ്ഠൻ അദ്ദേഹത്തെ മരിച്ചു വെച്ചു. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ വെട്ടി കൊന്നുവെട്ടി. 'പ്രായ' വെട്ടി കൊണ്ടുവന്നു. പ്രതാപസിംഹന്റെ മുഖത്തു തളിക്കുന്നു.)

ശക്ത — ജ്യേഷ്ഠൻ ജ്യേഷ്ഠൻ

പ്രതാപ — എന്തിന്? ശക്തനോ

ശക്ത — പ്രായാധിക്യം സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചിട്ടില്ല. ഹേ — ജ്യേഷ്ഠൻ, ഞാനാണ്

പ്രതാപ — ശക്തൻ, ഞാൻ തന്റെ കൈവശം വെട്ടിയോയില്ല. പക്ഷെ, ഒരു കാര്യം വേണം കരുതുക വെട്ടി മുറിച്ചുവെട്ടി ഒപ്പം കൊണ്ടുവരുന്നതിനുമുമ്പ് ഏതൊരു കൊണ്ടുവരുന്നതും. അതിനുമുമ്പം ഏതൊരു

ശിരസ്സുടത്തു് തന്റെ സ്വാമിയായ ആകാശം സ
 ജ്ജ്വലിച്ചുകൊള്ളൂ. എന്നെ ബഹുനാളെ അങ്ങനെയു
 കൊണ്ടുപോകട്ടെ! യുദ്ധംചെയ്തുകൊണ്ടുതന്നെ മ
 മിക്കണമെന്നായെന്നു ഏകദേശ ആഗ്രാഹം. വേക്ക
 തലമേലും പൂർവ്വം കരിയ്ക്ക പശാകെ ഗണിക്കാതെ
 സാരഭൂമിയിൽനിന്നു വെട്ടിപ്പോന്നു. ഞാൻ എത്രത
 നെ പരിശുദ്ധിച്ചും അതിന്റെ ഗതിയെ തടയുവാ
 ന്നും സാധിച്ചില്ല. വേക്കളിൽനിന്നു മരിക്കേത
 ന്നു വായ്പത്തൽനിന്നു ഞാൻ വഞ്ചനപ്രയത്നം ക
 വലത്തുവെച്ചു് എന്നെ ഇതാലോചിക്കും അവരാനിക്ക
 തേ! എന്നെ കൊന്നുകളയണം. അന്നു! ഇല്ലാത്ത
 സഹോദരനെന്നു വെച്ചു തന്റെ മനസ്സിൽ കരുണ
 തോന്നിക്കുന്നതിന്നിടമുണ്ടാക്കിപ്പോന്നു. അൻ
 വയസിലും ഞാൻ വെക്കകൾക്കു് താൻ ചതു
 ത്വന്റെ ഉപദേശത്തും ഞാൻ അധ്വാനംഗത്തും.
 അൻ വയസു്, ഞാൻ തന്റെ കൈകൾ കിടക്ക
 ന്നു താൻ എന്നെ അസ്ഥിപ്പുകൊണ്ടുപോകരുതെന്നു
 ചാറ്റുപട്ടി കിടക്കുന്നതുമെങ്കിൽ എന്നെ സം
 മരിപ്പിക്കുകയല്ല. ഞാൻ തിരുവെഴുത്തുപ്രകാരവും വ
 ള്ള ഉപകാരവും ചെയ്തട്ടെങ്കിലും അതിന്നു പ്രതിഫ
 ലമായിട്ടു് വിസ്ഫോമകാശത്തെ മറ്റൊരു അന്നു
 പ്രാപിക്കുന്നതല്ല. എന്റെ ഒടുവിലത്തെ അപേക്ഷ
 യെ സ്വീകരിക്കണമെന്നു ഞാൻ അന്നുതന്നെ അപേ
 കയ്ക്കു് എന്റെ വെക്കയിൽ കറുത്ത താമരകളെല്ലാം
 വെക്ക എന്നു ബോധിക്കരുതേ. എന്റെ മാവുടേ
 തുറന്നുകിടക്കുന്നു, ഇതിൽ തന്റെ വാഴ കയറ്റി
 കൊള്ളൂ.

ശങ്കര—(വെക്കകൾക്കൊത്തു്) ദയയോ! അങ്ങനെയെ വി
 ശാലമായ മാവുടേതിൽ വിശ്രമിക്കുന്നതിന്നിടമു്
 അന്നുവരും തന്നെ!

പ്രതാപ—ശങ്കരാ, താനാണോ ഈ ഭഗവത്താരുടെ ക
യ്യിൽനിന്നു് എന്നു ചോദിച്ചതു്?

ശങ്കര—അങ്ങനെയു വീരന്മാരുടെ ആദരമാണു് സ്വർഗ്ഗ
ത്തിന്റെ രക്ഷകനും രാജവൃന്ദലത്തിന്റെ ശങ്കരല
ലാലവും അങ്ങനെയെന്നാണു് ഞാൻ ആവുപ്പോരാ
യിരിക്കുമ്പോൾ ഈ പാതകന്മാരുടെ കൈകൊണ്ടു ച
രിക്കുന്നതിനു് അങ്ങനെയു അനുചരിക്കുമോ? ഞാൻ ഇ
തുവരെ അങ്ങയുടെ മഹത്വമറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. എന്നു
കേൾക്കുകയാണു് ഞാൻ അങ്ങയെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുവാണെന്നു
വിചാരിച്ചപ്പോൾ ഇതൊന്നു പരീക്ഷിക്കണമെന്നുള്ള
ഇച്ഛയാകട്ടെ ഞാൻ അന്നൊരു ദിവസം അ
ങ്ങയെ ദിവ്യവേഷത്തിന്നു ക്ഷണിച്ചതാൽമയില്ലേ? അ
ങ്ങനെയു കേൾക്കുന്നു ഞാൻ അങ്ങനെയെന്നു് ഇന്നു
ത്തെ യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു് ഏതൊരു മനുഷ്യലായി. അ
ങ്ങനെയു വീരനും തൊന്നു മീതപ്പോണു് അങ്ങനെയു പ്ര
തികൂലമായിത്തന്നെയുവന്നു! അതിന്നു ചത്താണു് ഞാൻ
എന്നു ചോദിച്ചാരുടെ അധഃപതനം വരുത്തി ഈ
പോരാളിയുദ്ധത്തിൽനിന്നു അങ്ങനെ മരിക്കുന്ന
തന്നെയു സാധിക്കുമെങ്കിലും മേലാധിപൻ അവ
നത്തിന്നു മാറ്റം കാണയില്ല. അങ്ങനെയു രാജവൃന്ദല
പ്രദീപമാണു് അങ്ങനെയു വീരകുസരിയു പൂജയാക്ക
മെന്നാണു് കേൾക്കുവാനു് അങ്ങനെയു അവരായത്ത
ക്കുകയാണു്!

(കാൽക്കൽ വിഴുന്നു.)

പ്രതാപ—അന്നോ! അന്നോ!

(ഇരുവരും പരസ്പരം ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നു.)

ശക്ത—മുറിവേററു മരിച്ചു

പൃഥ്വി—(ചരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാധിക്കാതെ വിണ്ടു വെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു)

ജൂലിയൻ—ശക്തസിംഹം, മനോഹരമായ വായനയിലുള്ള റിപ്പോർട്ട് ഇങ്ങോട്ട് കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത് ഇതു കോടതിയാണ്

ശക്ത—ഇതെന്താണ്? കോടതിയോ? മഹാമാലിന്യം, ഇതു ശാസ്ത്രാധികാരികൾക്കു ഞാൻ വിചാരിച്ചത് ഞാൻ വേണ്ട സാധനം വെട്ടിയും വിട്ടുവെട്ടിയും വെട്ടിയും സമോദയംമാത്രമേയെന്നാണു ഞാൻ വിചാരിച്ചത്

പൃഥ്വി—(ഏതാനും ശ്രമിച്ചും ചരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാധിക്കാതെ കുഴങ്ങുന്നു)

സലീം—ശക്താ, സാധനങ്ങൾക്ക് ചെലുത്തിയ മറ്റു വടി വെട്ടു

ശക്ത—യുവമാലിന്യം, അങ്ങനെയുള്ള വെട്ടിയും അറിയേണ്ടതല്ലെന്നെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു ചോദ്യംകൊണ്ടാണ് ഉത്തരം എന്നാണ് ഞാൻ വ്യക്തമാക്കുകയും ഉത്തരം വരെയും മുഖസ്തംഭിക്കാതെ സഭാ പരിഷ്കരണ കമ്മിറ്റി കേൾക്കുമ്പോൾ ഏതാരുമെങ്കിലും തിട്ടപ്പെടുത്തും

സലീം—അങ്ങനെയൊന്നും ഞാൻ ചോദിക്കാൻ പറ്റാത്തതല്ല. ശാസ്ത്രാധികാരികളുടെ പേരും വിഷയം മുറയ്ക്കാതെ നിയമം കൊണ്ടുതന്നെ?

ശക്ത—ഞാൻ

പൃഥ്വി—അതു ഏ. എൻ. അതുകൊണ്ടാണ് വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

ശക്ത—അങ്ങനെയൊന്നും കേൾക്കുകയോ, അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യുകയോ പറ്റാത്തതല്ല?

പൃഥ്വി—(കാൽ ചാർച്ചയോടെ പറയുന്നു)

സലീം—റിപ്പോർട്ട് അങ്ങനെയൊന്നായിട്ടുണ്ടോ?

ശക്ത—റിപ്പോർട്ട് കേൾക്കുകയോ ചെയ്യുകയോ പറ്റാത്തതല്ല.

റിവേറു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന പ്രതാപനെ കൊല്ലുന്നതിനു തുനിഞ്ഞിരുന്ന ആ റീവേറാകണി കൂടെ പ്രാണാപായം വരുത്തിയതു ഞാൻതന്നെയാണു്

ആമേൽ—നിങ്ങൾതന്നെയാണോ ആ വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്തതു്? നിങ്ങൾ കൃതസ്ഥനും ചതിയനും ആണെന്നു് നമുക്കു് തെളിവുണ്ടാണു്

ശക്ത—മറുപുതികളേനി! ഞാൻ എളയമ്മയുടെ ഭാഗത്തേയ്ക്കു ചാഞ്ഞു നൽകുന്നതു സാധാരണമല്ലേ? (പ്രത്ഥിവാചുൻ റിണ്ടും ചിരിക്കുന്നു) ഭഗവാൻ ഭാസ്താൻ ചതിയോ? കൃതസ്ഥനാ ആകെപ്രാകട്ടെ; ഭീരുവല്ല നല്ല വട്ടാണികളാണിട്ടു, മുറിവേറു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഒരു ശൂന്യന്റെ പ്രാണാപായം വരുത്തുന്നതിനു ഭാവിക്കുന്ന സമയത്തു ഞാനൊരന്തൻ ജീവനു വെച്ചോളാ കൊന്നു നേട്ടുവാൻ തക്കപ്പേടത്തി ഞാൻ കൊടുത്തല്ലോ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്

സഖി—താൻ വിശ്വാസവഞ്ചനമാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു തിരികറിവല്ലേ?

ശക്ത—അങ്ങിനെതന്നെയായ പിന്നും വേറെ ഇതിവേഗമാണു് അറിയുതം? ഞാൻ ചാഞ്ഞുതന്ന റിശിദസഞ്ചാതകന്മല്ലേ? ഈ റിശിദസഞ്ചാതം ഞാൻ വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്തിട്ടു് ഭക്ഷിതം കട്ടെ ആശയ്യപ്പെടാനില്ല ഞാൻ മുഗാണാമോടു ചേർന്നു് ആദ്യത്തെ ഏന്റെ മോഴ, ഏന്റെ മധ്യം, ഏന്റെ മന്ത്രം ഏതിലോട്ടു വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്തില്ലേ? ഇപ്പോൾ വിശ്വാസവഞ്ചനയുടെ ഇകു കണ്ടുകിട്ടി ജീവിക്കുമായി. ഇന്നത്ര ചാഞ്ഞാണോ ഞാൻ വഞ്ചനാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടുകൂടാ എന്ന സൂക്ഷിച്ചില്ലേ? ഞാൻ ന്യായം വിതരണ യുക്തമായി പ്രതാപനെ കൊല്ലുന്നതിനു

വേണ്ടി വിശ്വാസപരമകന്യായായിത്തീർന്നു. ഞാൻ വി
 ശ്വാസവഞ്ചനം ചെയ്തതു ശമിക്കുന്നതാണ്; പക്ഷെ
 മണ്ടാമന്തത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ മക്കിക്കുന്നതിനുവേ
 ണ്ടിയാണു വിശ്വാസവഞ്ചനം പ്രവർത്തിച്ചതെന്നൊരു
 വ്യത്യാസമേയുള്ളൂ. ഈ പ്രതാപസിംഹനാരാണ്?
 ഏന്റെ സഹോദരൻ; അത്രമാത്രമല്ല, തക്കതായ ആ
 യുദ്ധങ്ങളോടുകൂടാതെ തന്റെതന്നെപ്പോലും നാലരട്ടി
 കൈന്യതയോടു ചേർന്നിരുന്ന വിജയം നമ്മുടെ ദേശ
 ത്തിന്റേതും ഞാൻതന്നെയും ഏകദേശമെന്നുവുമാണ്.
 ചുരുവിട്ട (പ്രതാപസിംഹന്റെ സകല പ്രവൃത്തികളും
 വ്യക്തമാണെന്നുള്ള അവസ്ഥയിൽ തലയാട്ടുന്നു.)
 മാർവാഡ് -- (വളരെ വളരെ ചന്ദ്രനായിട്ടുള്ള ഭൂതം
 തന്റെ മന്ത്രികളോട്)
 ആരോ കൂട്ടുകളിൽ സംഗ്രഹിച്ചതായ പ്രതാപസിംഹ
 നല്ലേ?
 ശക്ത -- പ്രതാപസിംഹൻ പാശ്ചാത്യനാണെന്നുപോ
 സ്വദേശത്തിന്റെ ഹിതകാരിയാണ്.
 സർവ്വം പ്രതാപസിംഹൻ ദ്രോഹത്തെല്ലെന്നാണോ താൻ
 സ്ഥാപിക്കുവാൻ പോകുന്നത്?
 ശക്ത. പ്രതാപസിംഹൻ ദ്രോഹിയും ആകുമ്പോൾ ചക്ര
 വർത്തി ചിത്തോമലകളുമാകുന്നതാണോ, അല്ലേ?
 മാനീകാശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ചില വിശേഷസംഭവങ്ങളു
 കെ ലക്ഷണങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
 മഹാമന്ത്രിയെ കയ്യടക്കുന്നതിൽ ആളുകളെ
 ന്നും, അസാധ്യത്തെ ബലാൽക്കാരമായി അട്ടിപ്പറക്കു
 ന്നതിന്നു വിജയമെന്നും, കീഴടക്കിയ രാജ്യത്തെ യഥേ
 യും ഭരിക്കുന്നതിന്നു സമാധാനമെന്നും സർവ്വസാധ
 ഹാരം മുതലായ അതിവ്യക്തങ്ങളെക്കുറിച്ചു രാജഭരണി
 യെന്നോണം നോക്കുന്നു ചെയ്തിരിക്കുന്നത് അതിൽ

നാനാ ഭൂതകായ വസുവിനെ വീണ്ടെടുക്കുന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുന്നവൻ ദ്രോഹിയെന്നെന്നും തീർപ്പുകല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. രാജനീതിക്കനുസരണം എത്ര നിരന്തരമാണ്! ഭയം കൃത്യത്തിൽ വെച്ചു ഭയം കൃത്യവുന്നി കൃത്യത്തിൽ വെച്ചു നികൃത്യവും ലജ്ജാപരവും നിപവുമായ കൃത്യങ്ങളെയാണ് ഈ രാജനീതി സംസ്കരിക്കുന്നത്. അതിനനുസരിച്ചുള്ളതാണ് സാധിക്കുന്നത്. ശ്രേഷ്ഠങ്ങളും മഹത്തമങ്ങളുമായ കർമ്മങ്ങൾ ശിക്ഷാർഹമാകുമ്പോൾ കന്ധിതങ്ങളാണെന്നും ഗണിച്ചു വരുന്നു.

പൃഥ്വി.—(ശങ്കതസിംഹൻ പറഞ്ഞതു ശരിയല്ലെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ തല കുലുക്കുന്നു.)

സലീം—നങ്ങളുടെ അഭിപ്രായപ്രകാരം ചക്രവർത്തിക്ക് എന്തൊരു പേരാണ് കൊടുക്കേണ്ടത്?

ശങ്കത—ചക്രവർത്തി മിനുസമാനത്തിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ കവച്ചക്കാരനാണ് സാധാരണ കൊള്ളക്കാരൻ. സൂക്ഷ്മം വെള്ളി മുതലായ നാണയങ്ങളെയാണ് കൊള്ള ചെയ്യുന്നത്; ചക്രവർത്തി രാജ്യങ്ങളെയാണ് അപഹരിക്കുന്നത്. എന്തൊരു വ്യത്യാസമേ ഉള്ളൂ.

പൃഥ്വി.—(അത്യാശ്ചര്യത്തോടെ മുഖം ചുളിക്കുന്നു.)

സലീം—ഇവ! അങ്ങേയില്ല, അവർക്കു! ഇവയെ കുറ്റാഭാവം വെക്കട്ടെ.

(ചില ശിപായിമാർ പ്രാവശ്യം ശങ്കതസിംഹനെ മകകവിയെന്നു വെല്ലുന്നു.)

സലീം—ശങ്കതസിംഹൻ, തന്റെ ശിക്ഷ എന്താണെന്ന് അറിയാമോ?

ശങ്കത—ഏറിക്കയറുന്നത് മൃത്യു! തലസ്തംഭത്തെ ശിക്ഷയുണ്ടോ? അത് ക്ഷത്രിയനാണ്; ഏറിക്ക മരണത്തിൽ തയ്യാറെല്ല. ഏറിക്ക ചാക്കൻ പേടിയുണ്ടെന്നു വരികിൽ ഞാൻ കളവുപറഞ്ഞു സേവയ്ക്കു കൂടുകയല്ലാതെ ഒരിക്കലും സമ്പ്രദായം വരുകയില്ലെന്നു തന്നെ. ഏറിക്ക

പ്രാണനിൽ കൊതിച്ചുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ സേവയ്ക്കുവാൻ മുഗളന്മാരുടെ കൂടെ ചെന്നിപ്പോയി. മടങ്ങിവരുമ്പോൾ സത്യം പറഞ്ഞാൽ മുഗളന്മാരെനിന്നും മാറ്റുതക്കതെന്നു ശിക്ഷകൊണ്ടല്ലാ ഞാൻ കടൽ വന്നപ്പോൾ വളരെ നാളോളം മുഗളന്മാരായി സഹവസിച്ചുകൊണ്ട് എനിക്ക് അദ്ധരം നല്ല പരിചയമായി. ആകുമ്പോൾ ചക്രവർത്തിയെപ്പോലും ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹം വലിയ കൗശലക്കാരനും അവിചേകിയും കറുത്താലിതിതന്നെ മരുതമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള ചെറിയൊരു ധനം മുർഖനും ദ്രോഹിയും മകതപാനത്തെ ഇല്ലിക്കുന്ന പിശാചുമാണ്.

പുസ്തകം— (കരുണാമുഖിയോടു കൂടെ ശക്തസിംഹനെ നോക്കുന്നു)

പ്രഭു!— നാൻ മുമ്പത്താൽ നന്നു പുറത്താക്കപ്പെട്ടവനും മുഗളന്മാരുടെ ഏച്ചിൽ നശിക്കുന്നവനുമായ കെണ്ടിനായനാണ്. കണ്ണു ചുരുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചതിയെന്നു ശിക്ഷിക്കണമെന്ന്, പക്ഷെ അതനുഭവിച്ച് ഈ ചവിട്ടും വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടുപോ— (ചവിട്ടുന്നു) ഇങ്ങനെ തടവൽ കൊണ്ടുപോയാൽ പാളെ പ്രഭാതത്തിൽതന്നെ കയ്യോളെ പായാട്ടു കയ്യോളെ മുമ്പിലിട്ടു കൊടുക്കണം.

(പോകുന്നു)

ശക്ത— തിരിച്ചറയത്തക്കപോലുള്ള വല്ലവനും ഈ കയ്യോളം മനുജന്മാരുടേതാകാ? പിന്നെ എന്തൊരു ശിക്ഷ ലഭിച്ചാലും എനിക്കു വേദായമില്ല. ഒരു പ്രായശ്ചിതമെങ്കിലും മനുജന്മാരുവേണം!

പുസ്തകം— (വെണ്ടും കരുണാമുഖിയോടു കൂടെ ശക്തസിംഹനെ നോക്കുന്നു)

(ശക്തസിംഹൻ തന്നത്താൻ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അസമയം ശിവാതിരൻ അദ്ദേഹത്തെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നു)

൧൦൮൦ 2

സ്ഥാനം—ഒഴുക്കുതുണിസയുടെ മുറി.

സമയം—പകൽ മൂന്നുമണി.

[മേഘറും ഒഴുക്കുതും നിൽക്കുന്നു. മേഘർ ചാത്തി
ക്കൊണ്ടു മുളിപ്പാട്ടു വാടുന്നു.]

ഒഴുക്കുതു്—(മേഘറിന്റെ മുഖഭാവം കണ്ട്) ഒടുവിൽ

എന്തു സംഭവിച്ചു? മുഴുവൻ പറയൂ

മേഘർ—പ്രണയത്തിന്നു നല്ല സ്വാഭിപ്പേ?

ഒഴുക്കുതു്—എന്താണു പറയേണ്ടതു്?

മേഘർ—പ്രേമത്തിന്നു നല്ല മാധുര്യമില്ലേ?

ഒഴുക്കുതു്—ഉപ്പു്, താടിസ്വാദമില്ലേ?

മേഘർ—സമീപവർത്തമാന മാധുര്യം—‘യർത്തനരതീന്ദ്രവേ
ദനാ’

ഒഴുക്കുതു്—പോവൂ; എനിക്ക് കേൾക്കേണ്ടാ’

മേഘർ—അല്പമെങ്കിലും കേൾക്കൂ!—

ഒഴുക്കുതു്—ഇല്ലാ, എനിക്ക് കേൾക്കാൻ ഇഷ്ടമില്ല

മേഘർ—കേട്ടേ കഴിയൂ കഷ്ടം. ഹാ! സ്വന്തം എന്താ
ണു ചെയ്യുക.

(മേഘർ കൗതുകപൂർവ്വതയോടെ ഒഴുക്കുത്തിന്റെ നോക്കു
നോക്കുന്നു.)

മേഘർ—ആ സാധു തന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ പ്രാണനെ ക
ഷ്ടപ്പെടുത്തിയും പകരം തന്റെ ജ്വലന കളിത്തറി
ട്ടാണമിക്കുന്നതു്

ഒഴുക്കുതു്—മേഘർ!—

മേഘർ—സഖീമിന്റെ പ്രവൃത്തി വളരെ ഉചിതമായി.
ഇത്തരത്തിലുള്ള മനുഷ്യരെ ഇങ്ങനെയെന്നയാണു ശി
ക്ഷിക്കേണ്ടതു് ഇതിൽ സഖീമിന്റെ പേരിൽ യാതൊ
രു തെറ്റുമില്ല

കുടുംബശ്രീയുടെ സഹായത്തോടെ എന്തെല്ലാമുണ്ടാക്കാൻ പറ്റുമെന്ന്?

കേരളം - ഞാനെന്താ ചെയ്തുക! ഞാൻ വേണ്ടവിധമെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ചു; പക്ഷേ സലീം ഇടയ്ക്കു ചാടിവിട്ട് ഹിറ്റോറം തകരാറാക്കി.

മിറ്റിങ്ങ് ശക്തിയുള്ളതോ കൈപ്പറ്റാത്തതോ സമീപ ക
ലണ്ടനിലായിട്ടുണ്ടോ?

മേയർ. കുപ്പം, ബിരുദമെടുത്തിന്റെ കപ്പനയുടെ ഉദ്യോഗത്തിൽ തിരിച്ചുവന്നിരിക്കുന്നു.

ഒരു ചുട്ടു നിലയിൽ ചാർജ്ജ് ചെയ്ത വാഹനങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു.

മേയർ—താഴെ എല്ലാം നഗരസഭകളാണ്. വടക്കിൻ
കരസ്ഥം മേയർ ഇതു നഗരസഭാകൾ. പൂർണ്ണ വടകി
യ്ക്കു ഡിവിഷൻ തലമുറ പ്രാണൻ പ്രിയപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു
യിരിക്കും.

செய்து - சுவரில் ஈரத்தினைப் புகட்டுவது
கொடுக்கிறது.

[illegible]

கி.சி. 18-ஆம் நூற்றாண்டு — ஸ்ரீரங்கம் கி.சி. 18-ஆம் நூற்றாண்டு

മോർ... അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണി, പാദം മുതലായ സ
മ്പൂർണ്ണവസ്തുക്കൾ യഥാക്രമേണ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളത് സ
ർവ്വകാലിക ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴി
പ്പിൽ ശരിക്കു കാണാൻ കഴിയും. ഈ കൈവരിനെ ഒരിക്കലും
യാതൊരു കാരണത്താലും ശക്തനായ ഒരു ശിരസ്സിന് പാദമുദി
ക്കുന്നതിനും കല്ലറയ്ക്കുന്നതിനും വിധിക്കുന്നു. അതിവിശിഷ്ട,
അദ്ദേഹം ഇതിനും പ്രസിദ്ധം, പലതരത്തിലുള്ളതും, അതാ
ണ് അദ്ദേഹം!

ഒരു ജനതയ്ക്ക് - വിവിധതയിൽ പ്രകാശമുണ്ടോ?

മേൽ പറഞ്ഞിരുന്ന പ്രതിപക്ഷത്തെപ്പറ്റി ശിരസ്സ് കഥാകൃ
 മകനായും ഇല്ലാത്തതും ആണ് അദ്ദേഹത്തിന് ജനന
 സമയത്ത് ഈശ്വരൻനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഇ
 തിന്ന പ്രതിപക്ഷമായി ശക്തനായിത്തീർന്നു വന്നു
 വന്നതായതും ഈശ്വരൻ ആർക്കുപിടയുന്നതി
 ന് കരുതണം അതുകാരാൽല്ലാ നോക്കൂ, ആരൊ
 കിലും വന്നെന്റെ ശിരസ്സ് കണ്ണത്തിൽനിന്നു വേർ
 പെടുത്തുന്ന ചക്കം എന്തൊരുവസ്തുവായിരിക്കും?
 ഞാൻ നിൽക്കും, എന്റെ ശിരസ്സ് എന്റെ കാഴ്ച
 യെ പൂർണ്ണമായി കിടന്നുപോയി; എന്നാലത്തെ അവസ്ഥ
 കണ്ടാണിത്? ഒരി ചെന്ന നാണമിങ്ങാത്തത്? എന്തി
 ന്നാലൊരു കൈനും ദിക്കിലൊന്നും നിൽക്കുക ഉപേ
 മിട്ടുപോയല്ലോ'

മേൽ പറഞ്ഞിരുന്ന വിചാരിച്ചാൽ നിശ്ചയമായിട്ടും
 അദ്ദേഹത്തെ മരിക്കാൻ സാധിക്കും അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ പ്രാണാപായം വന്നുപോകും ഞാൻ ഒരു ദിവ
 സംഭാലും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിന്നു ശക്തനല്ലെന്നു വി
 ഞ്ഞു ധരിച്ചുകൊള്ളു അദ്ദേഹത്തിന്നു ജീവനാശം
 വരികെന്നുപോകും ഞാൻ വിചാരിച്ചു മരിക്കുമെന്നു സ
 ത്യം ചെയ്യുന്നു

മേൽ പറഞ്ഞിരുന്ന പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യാൻ ഭാവിയിലേ
 യൊന്നെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു ആതിഥേയനാണിത്ര
 അഭിമാനം ഇതിന്നുമുമ്പുതന്നെ അസംഖ്യം സ്ത്രീപുരു
 ഷന്മാർ പ്രേമപാശത്തിൽ കെട്ടിട്ടു ജീവന്മാരും ചെ
 യ്തിട്ടുണ്ട് പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നത് ഇത്രയൊക്കെ
 കൊട്ടിയറിയിക്കുന്നു വിശുദ്ധമനുഷ്യനല്ലെന്നാണ്
 എന്റെ അഭിപ്രായം പലയാളുകളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു
 ള്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളതും നിങ്ങൾ പക്ഷേ അ
 തിന്നുവെച്ചു.

കേരളത്തു് - അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാണനെ മക്കിക്കുന്നതി
നു യാതൊരുപായവുമില്ലെന്നുണ്ടോ?

മേയർ - (വളരെ ഗൌരവത്തിൽ തല കുലുക്കിക്കൊണ്ടു്)
എന്റെ പ്രാണനെ ശ്രമിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊരു ഉ
പായവുമില്ല' അതു വിശദീകരണ വിഷയമായും
ഉപയുക്തം. അല്ലാതെ മറ്റൊരു ഉപായവും എനിക്ക്
അന്യമില്ല. ചാട്ടു, ഒരു കർമ്മം വേണം വിശദീ
കരിക്കുവാനുപയുക്തം വേണ്ട അല്ലകാലം വേണ്ടകാ
ലം വിശദീകരണ വിഷയമായ ഉപായം കാട്ടില്ല

കേരളത്തു് - അതെങ്ങനെയാണു്?

മേയർ - വിശദീകരണമായി അപകടമുണ്ടാകുവാ
നുള്ള ഒരു ഉപായമുള്ള വില്ലിപ്പുറമെങ്ങിലെന്നു, മേ
മ്പിൽ കൈയാനന്തരം മേലവെച്ചു് അതിനെ ഒരു ക
സുവസ്ത്രംകൊണ്ടുളുടി, അതിനുള്ള നാലാഞ്ഞാലി
വതിച്ചുളുള ഒരു കോപ്പുവെക്കണം അതിനകത്തു
വിഷയമുണ്ടായിരിക്കണമെന്നു പറയാവുന്നല്ലോ മന
സ്സിലായല്ലോ? ആ കോപ്പുവെച്ചു് ധവളമായ ഒരു
കൊണ്ടെടുത്തു് കൈയാനന്തരം ഒരു കോപ്പുവെച്ചു
കൊണ്ടു് തൊണ്ടിപ്പുഴത്തിന്റെ കരയെ വെല്ലുന്ന
ചുണ്ടുകളുടെ റെയിൽ വെക്കണം അല്ലോപോലും വേ
റത്തു പോകാതെ വിധത്തിൽ വായിൽവെച്ചുവെക്കേ
ണം കയ്യിൽ ഒരു ചെറിയൊരു മര തൂണിനെ സ
രിച്ചുകൊണ്ടു് ചെറിയൊരു സന്ധ്യമുറിയെ് വാഗ്ഗി
ണയെൽ ഒരു കത്താലം വാടണം വാണു് അതു മി
ഴവൻ കുടിച്ച് അവിടെത്തന്നെ ഇരുന്ന മരിക്കണം
നോക്കൂ, കയ്യും കാലും മറുമാട്ടിക്കെട്ടു് ഈ തര
ത്തിൽ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നവരെ കറുപ്പു ദിവസ
ത്തേക്കെങ്കിലും വിശദീകരിക്കുവാൻ പോകുന്നത് നില
വന്നേക്കാം വിശദീകരിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതിനാലാകെ
അവിശ്വാസത്തിൽ വാടകമോ നോവലോ എഴുതുന്നതി
നുള്ള സാമഗ്രിയായത

சொத்து - ഭൂമി, “ഏലിപ്പു പ്രാണവേദി”, പൂജ
 ക്കു വെച്ചതാണ്” എന്ന മട്ടിൽ നേർക്കാക്കി നേർത്ത
 നേരം കളകയാണ്

[illegible]

ജനാർദ്ദൻ മിശ്നർ എന്ന കവിയെ പറ്റിയാണ്

210 200 100 0

அதே நேரத்தில், இந்த மாதிரி நிகழ்வுகள் மீண்டும் நிகழக்கூடிய சாத்தியத்தை குறைக்க, அரசாங்கம் என்ன நடவடிக்கை எடுக்க முன்வருகிறது? அது குறித்து என்ன நடவடிக்கை எடுக்க முன்வருகிறது?

കേരളം—നിങ്ങൾ ഒരു കർമ്മം ചെയ്യണമെന്നും എല്ലാം
 ഗുണപ്പെടും

കൊച്ചിന്ത് ജ്യോതിർമഠം വായ്പയ്ക്കുവാനായി കൊടുത്ത പണം തിരിച്ചടയ്ക്കാതെ മറ്റുള്ളവർക്ക് ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു.

മേഘർ നിങ്ങൾക്കകറിവായാ ഭോഗമാണെന്നു കാണി കർ വിശ്വസിക്കത്തക്കവണ്ണം അന്നങ്ങനെ കിടക്കണം. ഇപ്പോൾ പ്രാണൻ പോകുമെന്ന് അവർക്കു തോന്നണം. വൈദ്യന്മാരും ഫക്ടീംമാരും വന്നാലും നിങ്ങളുടെ ഭോഗത്തിനു യാതൊരാശ്വാസവുമുണ്ടാകരുത്. ഇവരെക്കൊന്നൊന്നും ഇവരുടെ ഭീനം രോഗാനുതിനു സാധിക്കുകയില്ലെന്നും ഇതിനെ ദൂരികരിക്കുന്നതിനുള്ള മന്ത്രം ശക്തസിംഹനാ മാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടുമെന്നും ഞാൻ സലീമിനോടു പറയാം. പിന്നെ ശക്തസിംഹനെയു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരികയായി അദ്ദേഹം വന്നു കന്റംപിച്ച് നിങ്ങളുടെ ഭീനമെല്ലാം സൂക്ഷിക്കിക്കൊണ്ടും അദ്ദേഹം നിങ്ങളെ വിവാഹവും ചെയ്യും. നേരമ്പോക്കിന്റെ ഉറപ്പുള്ളതെന്നു, അതിനുശേഷം കൂടി അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യും!

മൊളത്തു് — ഏഷ്ടമുക്കി, ഞാൻ എന്തുതന്നെ തെറ്റാചെയ്താലും എന്തിനെത്തന്നെ വിസ്തീർത്തും പിന്നാക്കമാലും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അനുകൂലതയെപ്പറ്റി (കരയുന്നു)

മേഘർ — ഹൈ! കരയുകയോ? ഹൈ കരയരുത് എന്റെ നേരെ നോക്കൂ, മേഘ കരയരുത് മേഘപ്പട്ടാണാ നമില്ല സമാധാനപ്പെട്ടുകൊള്ളൂ ഞാൻ ശക്തസിംഹനെ കണ്ടിട്ടുണ്ടകാളോം എന്തിനെത്തന്നെ കണ്ടിടുന്നതിനു സാധിക്കുകയില്ലെങ്കിൽ തോറിപ്പോൾ നോക്കുമ്പോൾ പറയുമോ? ഇതാൻ നിങ്ങൾക്കൊരു തെറ്റാമല്ല ഞാനാണ് തെറ്റാകാൻ നിങ്ങളിലവരേയും പരിചയമാക്കിയതു ഞാനാണ് നിങ്ങളുടെ അനുരാഗം നിന്റേ അടുത്തിരിക്കാൻ ഉള്ള ചലിപ്പിച്ചു ഗ്രാമത്തിനു തന്നെ നാശം സംഭവിക്കത്തക്ക സ്ഥിതിയിലാക്കിത്തന്നു എന്റെ കയ്യിലുണ്ടെ പണിയാണ് ഞാൻ ശക്തസിംഹനെ കണ്ടിടുന്നതെന്നു മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹം

ജനകൊണ്ടു ജനജന്മിയെ കല്യാണവും ചെയ്തിപ്പി
ച്ചേക്കാം ഞാൻ ഒരു കാഴ്ചത്തിലേപ്പോൽ ജന്തു വൃ
ണ്ണമാക്കാതെ ചിർത്തിയിരുകയില്ലെന്നു വിശ്വാസരി
യാമല്ലോ നിങ്ങളുടെ ശകരനെ മതിച്ചുക്കൊണ്ടു
ഞാൻ ജൈവത്തെ സാക്ഷികരിച്ച ശവഭം ചെയ്യുന്നു
പോതി ഭവം കഴകിട്ടു വന്തു കരണകരണതു കഴ്ന്നു
വന്നിരിക്കുന്നു മേ, പോതി ഭവം കഴകിട്ടു വന്തു

(മോളത്തു പോകുന്നു)

ജേഹർ—(ഗൽഗമസംഗത്തിൽ) മോളത്തു! ഏകദർ
ഈ ദോഷാധിനിത്യത്തിൽ അറിയാൻ ഉപദേശ
ക്കത്തു എന്നു ചെളിച്ചുന്നിപ്പു നേകാം. ഞാൻ
ജനത്തെ ഏകദർ ജനതരംഗത്തിൽ നിന്നു അകറ്റു
വാൻ എത്രയോളം ശ്രമിക്കുന്നുവോ അതിലധികം
കഷ്ടതാട്ടുകൾ അനുഭവിക്കേണ്ടുന്ന സ്വലംപടിക്ക
ന്നു ഞാൻ ജനത്തെ അകറ്റുന്നതിന്നു സാധാരണ
ലധികം പ്രയത്നിക്കുകയും അസംഖ്യം ദാഹോന്മാ
കൾ വരുകയും ചെയ്യാറുണ്ടെന്നു കേൾക്കാം. അ
ധികമു ശിക്ഷിക്കുന്നതിന്നു സാധിക്കുന്നില്ല അനുഭ
വിക്കേണ്ടുന്ന ദാഹം എന്തിനെയെ കണ്ടിട്ടാണു
ഞാൻ പ്രഥമമായി അങ്ങനാൽ ആകൃഷ്ടനായത്. ഹി
ന്നെ അങ്ങനെയെ ധാരയും കഷ്ടതയും വിമിശം
ജ്ഞാനം അസ്ഥയിൽ അറക്കുകയായി കീറാമിട
ന്നു. ഈ അറിവ് കൃഷ്ണയിൽ നീറ്റിപ്പിടിക്കുകയാണു ചെയ
യുന്നതു് ജല്ലാ, ജല്ലാ, ജല്ലാന്നു കൊടുക്കാതെ ഞാൻ
ജനത്തെ കൊടുത്തു. ഈ അനാഥയും ധൂമയുമായ
പെൺകുട്ടിയെ വെണ്ടു ഞാൻ ദർശനം സൗമ്യരണ
വരിത്രമിക്കും കൈവരേ! ഏകദർ ധൂമയകൈവരി
ലൊളിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ ധൂമയത്തന്നും അധർമ്മ ക
ന്യസ്സിലാകുന്നതിന്നു തടയാക്കത്തേ, ജല്ലാത്തവക്കും അ
ധർമ്മ ഭവത്തിനിടയാകും—ദൃഷ്ട ഹമായ ഭവത്തി
ലകപ്പെടും

‘സലീം നിശ്ശബ്ദമായി മുറിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു .

സലീം — മേമർ!

മേമർ — സലീംമാ?

സലീം — എന്താ തന്നെയെ ഈ നാലോ ചിടുന്നതാ? ഒരു കൈയെടുക്കുക?

മേമർ — അകത്തുണ്ടു്, ഇപ്പോൾതന്നെ വരും സലീം! നിങ്ങൾ ശക്തസിംഹനെ കൊല്ലുന്നതിന്നു കല്പന കൊടുത്തുവോ?

സലീം — മൂഢം, കൊടുത്തു.

മേമർ — ഇപ്പോഴാണ് ശിക്ഷ നടത്താൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതാ?

സലീം — നാളെ പ്രഭാതത്തിൽ നായാട്ടു നായ്ക്കർ അയാളുടെ കഥ കഴിക്കും.

മേമർ — സലീം, നിങ്ങൾക്കു ചെറുപ്പമാണു് ബാല്യത്താൽതന്നെ മരുന്നുവരുടെ പ്രാണനെക്കണ്ടു കളിക്കുന്നതു യുക്തമല്ല.

സലീം — ഓ! ഇതു കളിക്കേണോൻ കോടതിമുമ്പാകെ വിധി പറഞ്ഞതാണു്.

മേമർ — ഇപ്രകാരമുള്ള അഗാധമായ തീപ്പുറസമയ കോടികോടി മനങ്ങൾക്കു് അപമൃത്യു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു് വിധി പറയുന്നതിന്നു നിങ്ങളാണു്?

സലീം — ഞാൻ യുദ്ധരാജാവാണ് ഏനിക്കു വിധിപറയുവാൻധികാരമുണ്ടു്.

മേമർ — ഞാൻ രാജകുമാരിയാണ് ഏനിക്കും കല്പിക്കുന്നതിന്നധികാരമുണ്ടു്.

സലീം — നിന്റെ അഭിപ്രായമെന്താണു്? ഏനിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

മേമർ — എന്നാൽ കേട്ടോളൂ ശക്തസിംഹനെ വിട്ടു അണമെന്നാണു് എന്റെ അപ്രത്യാശ.

സലീം—നീ പറയുന്നതുകൊണ്ടോ?

മേയർ—അതേ, ഞാൻ പറയുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ.

(സലീം പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു)

മേയർ—സലീം ഇതു കളിക്കേണ്ട കാര്യമല്ലാ ഇതൊഴി
ച്ചു നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമുള്ളതു ചെയ്താൻ വിരോധമില്ല. ശ
ക്തസിംഹം നാ ഉടന്നു. അല്ലെങ്കിൽ.

സലീം—എന്തു സംഭവിക്കും?

മേയർ—അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻതന്നെ പോയി ഏകദേശ
കൈകൊണ്ട് അടുത്തുതന്നെ വിട്ടുകൊടുക്കും. എന്റെ ഗ
തിയെ തടയുന്നതിനു തക്ക ചെയ്തുകളിയാൽ ആഗ്രഹം
ലില്ല എല്ലാവരും മേയറുനിസ്സാജകമാണെന്നു അ
റിയും.

സലീം—മുത്തമകളാണെന്നു വിചാരിച്ച് അച്ഛനമ്മ
മാർ ലാളിച്ചു ലാളിച്ചു നീ നിലത്തുനിന്നു വീഴുന്നതു്

മേയർ—ഇതൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടാവശ്യമില്ല ശക്തസിം
ഹം നാ വിട്ടോ ഇല്ലായ്ക്കു എന്നുമാത്രമേ ഏറിക്കൂറ
യുണ്ടു.

സലീം—ശക്തസിംഹം നമ്മുടെ ഒരു സൈന്യാധിപ
ന്മാരെ കൊലചെയ്തു വിവരം നീ അറിഞ്ഞില്ലേ?

മേയർ—കൊലയല്ലാ നോട്ടീസിനു യുദ്ധംചെയ്തു പ്രാ
ണഹാനി വരുത്തിയതാണ്.

സലീം—നോട്ടീസിനു പൊതുതുകയോ? അയാൾ അന്ത
രികൃഷ്ടനായ ഒരു കൃത്യമാണു ചെയ്തതു. ആദ്യംതന്നെ
നമ്മുടെ പക്ഷത്തിൽ ചേർന്നശേഷം.

മേയർ—സലീം! ഇതു നീചകർമ്മമാണെന്നു പറയുന്നവ
രും ഇത്തരത്തിലുള്ള ദീനകൃത്യം കൈവെക്കുന്നതിന്നു
അർഹതമാണ് ശക്തസിംഹം തന്റെ സഹോദര
നെ ആപത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാനുവേണ്ടി നി
ങ്ങൾക്കു അടുത്തുതന്നെ ബഹുമാനിക്കുമോ?

സലീം—നിശ്ശങ്കം.

മേൽ—അപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതിൽ ഞാൻ നിശ്ചയമാ
യും അദ്ദേഹത്തെ നിന്ദിക്കുമായിരുന്നു ലോകത്തിൽ
പ്രമാണിയായവരോ, സഹോദരന്മാരോ വലിയ
തു് സ്പഷ്ടമായ ചിലരെ യജമാനന്മാരായിട്ടും ചിലരെ
ശിഷ്യന്മാരായിട്ടും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല ഭൂപ്രവേശം ചെയ്ത
മുതൽക്കുതന്നെ സഹോദരന്മാർ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം
സ്ഥാപിതമാണ് ആ ബന്ധത്തെ വേർപെടുത്തുന്ന
തിന് ഈ ജന്മത്തിൽ സാധിക്കുകയില്ല. സഹോദരാ
കളുടെ പരമവിദ്യ അദ്ദേഹങ്ങളുടെ പ്രതിഭയെ ചെയ്യുന്ന
തരത്തിലായിരിക്കാം സഹോദരൻ പരമമനുഷ്യ സന്നിധി
യെ പ്രാപിച്ചപ്പോൾതന്നെ. അവർ തമ്മിലുള്ള ദൈവ
ദാനം ചിഹ്നമാണ്. വിചിത്രമായ ഒരു സിദ്ധി അ
വർക്കുണ്ടായതാണ്. ഈ യുദ്ധം സഹോദരസ്നേഹത്തി
ന്റെ ഭരണത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നു ധരിപ്പിക്കു
ന്നതായിരുന്നു സഹോദരസ്നേഹം അപ്രകാരമുണ്ടായതും
ഈ ശത്രുക്കളുടെ ദ്രവത്തിൽ നിമിത്തം കാഴ്ചയിൽ
വികടവും തീരെയുണ്ടായിത്തന്നെ ഈ യുദ്ധം
സ്നേഹത്തിന്റെ പ്രചാരം മാത്രമാണ് സർവ്വകാല
ചെയ്യണം പ്രാപിച്ചാൽ ചിഹ്നമായിട്ടുള്ളതായിട്ടുള്ള
സ്നേഹത്തെ നിരസിച്ചാൽ സാധിക്കുകയില്ല സദാ
ബലിയിൽ വീശിക്കൊണ്ടിരുന്ന മഹാമരുതൻ
കൊടുങ്കാറ്റായിത്തീർന്നാൽതന്നെ അത് അല്ലാതെ
തെക്കുമാത്രമേ നിലനില്ക്കുകയുള്ളൂ, ഏറ്റവും കൊടു
ങ്കാറ്റാടിക്കുകയില്ല

സർവ്വം—ഹൃദം, ഏതുകൊണ്ടു വയ്ക്കു് ഇന്നു നിശ്ചയം
യഥാഭാവം നിശ്ചയമായൊരു വശാലത്തു പിടിച്ചു
പിടുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല
നിശ്ചയം സഹോദരൻ ചെയ്ത പീഡിപ്പിക്കുന്നതിൽ ലേശം
ആശങ്കയുമില്ല നിശ്ചയം സഹോദരസ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു്

മേൽ—ചെയ്ത, തീർന്നു എന്നിങ്ങനെ

സലീം—അല്ലാ വരമോയ്മമാണ് നിറക്കുക അയാളുടെ കൂടാരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു സംഭാഷണം ചെയ്തില്ലേ?

മേയർ—ഏതെന്നാടിപ്രകാരം ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതിനു നിങ്ങൾക്കധികാരമില്ല

സലീം—ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ ചോദിച്ചുകൊള്ളൂ

മേയർ—ശകുന്തിയെ വിട്ടയക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്നു പറയൂ

സലീം—നിശ്ചയമായും ഇല്ല നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്തുകൊള്ളൂ.

(സലീം ബാലപ്പെട്ടു പുറത്തു പോകുന്നു. മേയർ അല്പനേരത്തേക്കു സ്തബ്ധനായി നിൽക്കുന്നു.)

മേയർ (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഈ ജോലി എനിക്കുതന്നെ ചെയ്യേണ്ടിവരമോ? എനിക്കിതിനു ത്രാണിയില്ലെന്നുണ്ടു പക്ഷേ സലീം വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നത് അതൊന്നു കാണിച്ചുകൊടുത്തു ഇരിക്കൂ

(പോകുന്നു.)

—

൪ ൦ ൧ ൦ ൪

—

സ്ഥാനം—കാരാഗാരം

സമയം—പ്രഭാതം.

ശകുന്തിയുടെ വസ്ത്രപ്പെട്ടവനായ ശകുന്തിയെ ഇരിക്കുന്നു.

ശകു—രാത്രി അവസാനിച്ചു അങ്ങോട്ടുകൂടി എന്റെ കൂട്ടമായ ആയുസ്സും കഴിഞ്ഞുകൂടി. ഇത് എന്റെ അവസാനത്തെ പ്രഭാതമാണ് ബലിയുടേയും സുന്ദരവുമായ എന്റെ ശരീരം ഇന്നു ചക്രവർത്തിയെ നിലത്തു

കിടന്നുവെട്ടും. ലോകം ഏന്റെ ഭീഷണസംഗ്രഹത്തെ കണ്ടുകൊണ്ടുനിൽക്കും; വേക്കു ഏനിക്കു മാത്രമേ കാണാവാനുണ്ടുതയ്യുണ്ടാകയുള്ളൂ. ഞാൻ!— ഈ 'ഞാൻ' എന്നു പറയുന്നതാരാണ്? എവിടെനിന്നു വന്നു? എവിടെയുപോകുന്നു? എത്രതന്നെ ആലോചിച്ചിട്ടും എന്റെ സഹായം തീർന്നില്ല. ഗണിതംകൊണ്ടൊരു പലവുമില്ല, ദശഗണസംകൊണ്ടും ഇതെന്ന പ്രകൃതികരിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഞാൻ ആരാണ്? നല്ലതു വചനങ്ങൾക്കുമുമ്പു ഞാൻ എവിടെയായിരുന്നു! നാളെ ഞാൻ എവിടെ ആയിരിക്കും! ഇന്നുതന്നെ ഏന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു സമാധാനം ലഭിക്കും— ആരാണ്?

കയ്യിൽ ഒരു വാളുക്കും പിടിച്ചുകൊണ്ടു മേഘജനീസു പ്രവേശിക്കുന്നു

മേഘർ— ഞാനാണ് മേഘജനീസു

ശക്ത— രാജകുമാരി മേഘജനീസുയോ?

മേഘർ. അതേ, അവൾതന്നെ

ശക്ത— നിങ്ങൾ ഇത്ര പ്രയാസപ്പെട്ട് ഇങ്ങോട്ടു വന്നതെന്തിനാണി?

മേഘർ— അങ്ങയുടെ പ്രാണനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനാണ് ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്

ശക്ത— എന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനോ? ഏനിക്കു ജീവച്ചിരിപ്പാനാഗ്രഹമില്ല

മേഘർ— (ആശ്ചര്യത്തോടെ) 'ദൈവ' അങ്ങു ജീവനിൽ കൊളുയിക്കല്ലേന്നോ? അങ്ങൾ ഈ മഹാമാമായ പ്രിയയെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനു ലേശം മടിയുണ്ടല്ലോ?

ശക്ത— ഇല്ല, അതെ ഇല്ല. ഏനിക്കു ഈ ഉഴി നന്നുപഴുകിപ്പോയി. ദിവസേന പ്രഭാതത്തിൽ ഒരു സൂര്യൻതന്നെയാണു ഉദിക്കുന്നത്, രാത്രിയിലും ഒരു ച

ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചു കാണുന്നതു് ചിലപ്പോൾ ഇത്തരം തരണമായിട്ടും കാണുന്നില്ലെന്നില്ല എല്ലാപ്പോഴും അതേ വൃക്ഷങ്ങൾ, അതേ മൃഗങ്ങൾ, അതേ പക്ഷികൾ, അതേ നദികൾ, അതേ ആകാശം. ഇതു കണ്ടു കണ്ടെന്തിന്നു മുമ്പിത്ത. മരണത്തിനുശേഷം മറ്റൊരു ലോകത്തു് ഒരു ലോകം, പക്ഷെ അവിടേയും ഇതിന്റെ പക്ഷപ്പെടുന്നതായ് വിക്കുമെന്നു് ഏതൊക്കെ നിശ്ചയിച്ചു

മേയർ—അങ്ങനെയു് ആയുസ്സിൽ കൊതിച്ചല്ലേ?

ശങ്കര—തീരെ ഇല്ല. ഞാൻ ഏതൊരു ആയുസ്സു് കഴിഞ്ഞതിൽ ഉന്നതിയും അധോഗതയും അറിയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്, ഏകിലും എവിടെനിന്നോട്ടു പോകുന്നതു് പ്രതിയില്ല. ഒരു അഭിപ്രായവും ഇല്ല. മരണത്തെപ്പറ്റി സ്വാഭാവികമായി കൊള്ളാമെന്നാണു് എവിടെപ്പോൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു് മരണമെന്നതു് വീഴ്ച കേട്ടു വരികയാകുമ്പോൾ അതിനെക്കുറിച്ചും, ആ വീഴ്ചയെക്കുറിച്ചും ഏതൊക്കെ പരിശോധിച്ചില്ല. ഇന്നു് അതും മറ്റൊന്നും

മേയർ—അങ്ങനെയു് ഐസക് ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണമെന്താണു് കേൾക്കുവാനില്ല?

ശങ്കര—എനിക്ക് ഈ ലോകത്തിൽ ആരും എന്നെപ്പറ്റി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഏതൊരു പ്രശ്നമുണ്ടാകുമായിരുന്നു ഇതുവരെ ഞാൻ ആത്മഭയം സ്നേഹപാശത്തിൽ പെട്ടിട്ടില്ല. ആരും എന്നോട്ടു പ്രേമം തോന്നുന്നതിന്നു് ഞാൻ അറിയാത്തു്, ഞാൻ ആത്മഭയം കടക്കാമാല്ല—എല്ലാ കടവും വീട്ടു കഴിഞ്ഞു (സ്വ.ഗതം, പക്ഷെ ഒരു കടം മാത്രം ബാക്കിയുണ്ടു് സ്വർഗ്ഗം എന്നു് അവമാനിച്ചതിന്നു് ഞാൻ പ്രതികൂലം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടു് ഇത്തരം പാപം ബാധിക്കുകയുണ്ടു്

മേലർ ഈ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുന്നതിന് അങ്ങക്കു ഗ്രാമമെല്ലാം?

ശക്ത—(വെട്ടുന്ന ഒരു സൂക്ഷ്മത്തോടെ) ഓം രാജകുമാരി, എനിക്കു നന്നു താല്പര്യമുണ്ട് അല്പനേരത്തേക്കു കിപ്പം സ്ഥതന്ത്ര്യം ലഭിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു നിക്കു മേലർമുഖം ഒരു പ്രതികൃത ചെയ്തതിനുശേഷം അറൻ വീണ്ടും ബന്ധനത്തിൽ വന്നുകൊള്ളാം വിശ്വരക്ഷ സാധിക്കുന്നപക്ഷം അല്പനേരത്തേക്ക് ഏതെന്ന ഈ കാമാന്തരത്തിൽ നിന്നു പുറത്താക്കിത്തന്നാൽ കൊള്ളാം.

മേലർ—ശിവാതി!

കാവല്ക്കാരൻ പ്രവേശിച്ചു അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

മേലർ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവിലങ്ങിളി.

(കാവല്ക്കാരൻ ചങ്ങലയഴിക്കുന്നു മേലർ കഴുത്തിൽ നിന്നു തണുമാലയൂരി അയാൾക്കു കൊടുക്കുന്നു.)

മേലർ—വേഗം പൊയ്ക്കൊടു താൻ ഈ രാലയെ വിറകളുത്തേക്കു. ഇതു കുറഞ്ഞ പക്ഷം ലക്ഷം ഉറപ്പി ക വിലമതിക്കും മേലിൽ ചിലവു കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടുന്ന തേതുവിധമാണെന്ന് അലോചിക്കുകയേവേണ്ട പൊയ്ക്കൊടു.

(കാവൽക്കാരൻ അഭിവാദ്യം ചെയ്തു പോകുന്നു.)

ശക്ത—(അല്പനേരം അശ്വയുത്തോടുകൂടി നിന്നതിനുശേഷം) എനിക്കു നിങ്ങളോടൊരു കാര്യം ചോദിക്കാനുണ്ട് ഏതെന്ന ബന്ധനത്തിൽ നിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നതിനു വിങ്ങൽ ഇത്ര പ്രയാസപ്പെടുന്നതിനാൽ?

മേലർ അതറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രശ്നമെന്താ?

ശക്ത—വെറുത്ത ചോദിച്ചതാണ്.

മേലർ—(സ്വഗതം) ഇപ്പോൾതന്നെ ഏകദേശം ഉദ്ദേശത്തെ പറഞ്ഞാലെന്താണു ചെയ്തത്. ഈ അവസരത്തിൽതന്നെ കാര്യം തീച്ചയാക്കാമല്ലോ (ശക്തനോടു)

പുസ്തകങ്ങൾ കേന്ദ്രംകൂടി ഏകീകരണ സമോദിയിൽ കണ്ടുകിട്ടിയാൽ അത് അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്നും അതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം.

ശകുന — ഉപ്പു, ഉപ്പു; എല്ലാ ദൈവങ്ങളും

മേലിൽ...കാർവറും...കാർവറും...കാർവറും...കാർവറും...കാർവറും...

ശക്തി — ഉദ്യമനായകൻ

[illegible]

Order ID — 68970900

മേഖല: ജാതി, ഭാഷ, മതം, മറ്റു വിവിധ

ശങ്കര: - ഏതൊരു വിദ്യാഭ്യാസവും അർത്ഥശൂന്യമായ ഒരു പ്രതാപം ഉണ്ടാകുമോ?

ചേരർ അത് അവർക്കുമാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂടൂ വോട്ടു നോക്കു വൃക്ഷങ്ങളുടെ അടിമുപ്പാർ സ്വതന്ത്ര നാൾ വേർത്തു വാമനം തയ്യാറാക്കി അടക്കിയ മുള പൂക്കളെക്കുറിച്ചോർ വിമോചിപ്പിച്ച അതും അങ്ങയുടെ ഗതിയെ തിടയുകയല്ല, അങ്ങനെ ഒരേയ്ക്കു തന്നിടയെ വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ—

ശക്ത—വ്യാപാരമോ! മിന്ദുവിനു മുസൽമാൻസിയ്യ
മായി വ്യവഹാരബന്ധമോ?എന്നു ശാസ്ത്രപരമമെന്ന്

മലയാളം—അങ്ങയുടെ ഫിനാൻസ് പ്രാഗത്ഭ്യമുണ്ടാകണമെന്നും അങ്ങയുടെ പൂർവ്വകൻ ബാപ്പാദായൽ മുമ്പാകെ അർപ്പിക്കുന്ന വിവരം ചെയ്യട്ടേ.

ശേഷം—ജിന്റു സിംഹസഖ/വരഹമുരളൻ

മലയാളം - ഏതാനും ചോദ്യങ്ങൾ: വിവാഹം ഉണ്ടായില്ലെന്ന് ശ്രീ
സം ഏതാനും വേണ്ടിയാണെന്ന് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളത്? വിവാ
ഹസംഗ്രഹത്തിന്റെ ആദ്യം സ്കോപ്പം, അഥവാ പ്രേമ
മാണ് ആനന്ദം വികിരണം ചെയ്യുന്ന വിവാഹം

ഒരു ശാസ്ത്രപ്രകാരവും 7 ചിലമല്ല. നദികൾ സമുദ്രത്തോടു ചേരുന്നതും, ചിലകൾക്കിടയിൽനിന്നു നക്ഷത്രങ്ങൾ പ്രതിയിടലിന്നു വരുന്നതും, ചന്ദ്രൻ വൃക്കയെ ഉടന്നു പടന്നുകയറുന്നതു ചെല്ലാം. ഒരു പുരോഹിതന്റേയും കാലിയുടേയും സഹായത്തോടെയെന്നു യാണു്.

ശക്ത—രാജകുമാരി! ഏറിയ ശാസ്ത്രങ്ങളെ യേദില്ല വശത്തേപ്പോലും തുണപ്രായമായി കരുതുന്നവൻ ശാസ്ത്രംകൊണ്ടെന്നാണു പ്രയോജനം?

മേയർ—ഏതാൽ അങ്ങനെയുണ്ടുതന്നെയല്ലേ?

ശക്ത—(സംഗ്രഹം) ഇതുവരെ എന്തു കേൾക്കുന്നു? ഒരൊന്നാകട്ടെ നേർമ്പോക്കു് ഇതുവരെ ഞാൻ സ്ത്രീകളെ പരീക്ഷിച്ചുവോക്കിയില്ല. അതും അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു കഴിയാത്തതാണു് വെണ്ടു്?

മേയർ—അങ്ങനെയുണ്ടുതന്നെയോ? പറയൂ.

ശക്ത—അതേ, സമ്മതംതന്നെ.

മേയർ—പരമേശ്വരൻ സാക്ഷിയുണ്ടെന്നു പറയൂ.

ശക്ത—ഞാൻ പരമേശ്വരനെ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.

മേയർ—അങ്ങനെയൊരു സ്ഥിതിയും ഇല്ലെങ്കിലും പരമേശ്വരൻ സാക്ഷിയുണ്ടെന്നു പറയൂ.

ശക്ത—പരമേശ്വരൻ സാക്ഷിയുണ്ടു്.

മേയർ—പോയതു്, ഞാൻ ഏകദേശം കഴുത്തിൽനിന്നു് ഈ വിചാരം ക്ഷാൻത മുതൽക്കു ചില അങ്ങനെയുടെ കണ്ണത്തിൽ ധർമ്മം പ്പിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചു. ഇതാണു് അപമാനം സംഭവിപ്പാനിടയാകത്തു്. യുഗപതൻ സാക്ഷിയുണ്ടു്.

ശക്ത—ഇതേ, നന്ദി സാക്ഷിയുണ്ടു്.

മേയർ—പറഞ്ഞു.

ശക്ത—പോയതു് (അല്ലെങ്കിൽ ഉറക്കത്തിൽ പതുക്കെ) ഇതുവരെ ഏകദേശം കേൾക്കുന്ന ശാക്തിയുണ്ടെന്നു കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ ഇതാ ഒരു നേർമ്പോക്കുകൂടി.

മരിച്ച

അനുപ്രഭാവം

ജോശി—കാട്ടിപ്പൊയ്ക്കോ?

പുതുമ്പി—അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ട ചോയിരിക്കുന്നത് ഒരു ഉത്തുന്നീസയും കൈമാച്ചുണ്ട്

ജോശി—എന്തെ

പുതുമ്പി—ഇതുതന്നെയാണു് വേറെ ഒരു സംഗതികൂടിയു ണ്ടു് യുദ്ധരാജാവു സഭയിം ചക്രവർത്തിക്കു വളരെ ബലമായി ഏഴുതിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണു് ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു്

ജോശി—എന്തെ

പുതുമ്പി—നാളെ ചക്രവർത്തി ഇജാത്തിൽനിന്നു നടങ്ങിവരും

ജോശി—ഏതെവിനാണു്?

പുതുമ്പി—ഇവരുടെ വഴക്കു തടയുന്നതിനു്—അല്ലാതെ എന്തിനാണു്? ഇവ വഴക്കു വന്നു കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഒരു ഭാഗത്തു് മോസസിഫെൻ; മറുഭാഗത്തു സഭയിം—ഒരു ചുറ്റത്തു് രാജ്യം, മറുചുറ്റത്തു പൗരൻ! ചക്രവർത്തിയു് ഇരുവരുടേയും ഉപേക്ഷിപ്പാനും വിട്ടുത്തീരുന്നല്ല വഴക്കേതുമായി തീരാനാണു് ഏകീകൃതം

ജോശി—എന്തെന്നു്?

പുതുമ്പി—“മോസസിഫെൻ നമ്മുടെ ആശ്രയിതാവല്ലേ? നമ്മുടെ ശമ്പളംകൊണ്ടു് ഉപജീവിക്കുന്ന ആളല്ലേ?” എന്നു സഭയിലെവരും “ഹേമ മാനസഫെൻ! അങ്ങനെയൊക്കെയുടെ വാക്കു വിലക്കെടുക്കരുതു്” എന്നു് അദ്ദേഹത്തോടും പറയും

ജോശി—രാണു പ്രതാപസിഫെൻറെ വർത്തമാനം വല്ലതും കേട്ടുപോ?

പുതുമ്പി—ഉറ്റം, എന്തെ അങ്ങനെയൊന്നും കിട്ടുന്നതു്? അദ്ദേഹം കാട്ടത്തോറും അലഞ്ഞുവരികുന്നു! ആകുമ്പോ

മറ്റാരുടെയും അറിയാതെ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്താൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം.

മറ്റാരുടെയും അറിയാതെ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്താൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം.

മറ്റാരുടെയും അറിയാതെ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്താൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം.

മറ്റാരുടെയും അറിയാതെ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്താൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം. അതിനാൽ അത് അനാസ്താസിയുടെ അറിവായിരിക്കുമെന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തണം.

(സംവധാനത്തിൽ പോകുന്നു)

സ്ഥാനം—ആകുഞ്ചന്റെ മുറി

സമയം പ്രഭാതം

ആകുഞ്ചർ സുഖമായി കിടന്നുകൊണ്ടു ഊക്കു വലിക്കുന്നു. പൂന്തോക്കുഗന്തു സലീം നിൽക്കുന്നു.]

ആകുഞ്ചർ—സലീം, മാനസിഫെൻ തന്റെ ഒരു പ്രകാരത്തിയും അവമായിച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം വല്ലതും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതുകൊണ്ട് കല്പനപ്രകാരമാണ്.

സലീം—അതെ! താങ്കൾ അവിടെയിട്ടുണ്ടാണോ അവർ? എന്തു ചെയ്തു? എന്തുകൊണ്ട് ഇത്ര വലിയ രാജ്യത്തെ യുദ്ധമാക്കാവൂ? മാനസിഫെൻ ഒരു സ്വാധീനത്തെ സേവാപതി! ഫൽഹു ഖാട്ടിയായിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം എന്റെ കല്പനയെ ലേശം ബാധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതെന്തെന്തിനാ? വിരോധമായി പ്രവർത്തിച്ചു. ഒരു രാജ്യത്തെയും അന്യരും പ്രാവശ്യം.

ആകുഞ്ചർ—(കറച്ചുവെച്ചുവെച്ചിട്ട്) ഹം! എങ്കിലും മാനസിഫെൻറെ വേലിൽ കററുകൊണ്ടു ഞാൻ കറങ്ങുന്നില്ല.

സലീം—അങ്ങനെ മാനസിഫെൻറെ തെറ്റു കണ്ടെന്നതെങ്ങനെയെന്ന്? അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ സ്ത്രീകളെ നല്ല വാസ്കവും പരകയാണെങ്കിൽ അങ്ങനെയെന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തെ പൂജിച്ചു ശിഷ്യരിൽ കയറ്റി വച്ചുവെക്കുന്നു.

ആകുഞ്ചർ—കറച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സന്ധിയിൽ മാനസിഫെൻറെ കററുകൊണ്ടെന്നതെന്താണെന്നു പറയൂ.

സലീം—അദ്ദേഹം എന്റെ കല്പനയെ ലംഘിച്ചു.

ആകുഞ്ചർ—അദ്ദേഹത്തിന് അധികാരം കൊടുത്തതെന്താണെന്നതാണ്. ഒരു സന്ധിയിൽ അദ്ദേഹമായിരുന്നു.

സലീം. എന്നാൽ ഏതൊ ഏതൊ മുദ്രയായിട്ടാ വാഗ്ദാനം
യുദ്ധത്തെതിന്നുണ്ടു്?

ആകുബർ. — യുദ്ധകാലത്തു് അദ്ദേഹമെന്നിട്ടു് പെരുമാ
റു യുദ്ധകൊശം പ. അന്തരിശുതന്നെ

സലീം. മാനസികമന്ദൻ ശിഷ്യനായിട്ടുണ്ടു്?

ആകുബർ. ഇ. അഹ്മദാബാദം കൊണ്ടുപോയി കിട്ടിയു.
അൻ ആദ്യത്തെ യഹൂദന്മാരുടെ മേലുപരിവൃ
ദ്ധതയായിത്തീർന്നതിനുള്ള യോഗ്യത സമ്പാദ്യം അ
യാണു്, വേണ്ടതു് യുദ്ധം ചെയ്ത ജയം മേൽനോട്ടം
മറ്റും മറ്റും ഭയപ്പെടുന്ന സമ്പാദ്യം ചില അ
കാലമാണിപ്പോൾ. പാസാലാമെൻ എന്നു് എത്ര ത
ള്ളമാറ്റമുണ്ടെന്നു തോന്നിയെന്നിട്ടു് ഈ മേൽനോട്ടം
ഒൻ സഹായത്തോടു കൂടിയാണു് അൻ മേൽനോ
ട്ടത്തിലെ അദ്ധ്യക്ഷം — അതായതു് അഹ്മദാബാദാ
ൽവരെ — കൈവശപ്പെടുത്തു്.

സലീം. അദ്ദേഹത്താൻ അവിടത്തെ പേരിൽ എത്ര
നമുണ്ടായിരിക്കും, പക്ഷെ എന്നു് പറ്റുപോവാൻ
ഒരു കരുതുന്നതു്.

ആകുബർ. — പോട്ടു് ഈ അഹ്മദാബാദം ദുഷ്ടതയുണ്ട
ല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളു്. പ. യുദ്ധം പാസാലാമെൻ
നതാലം മുഖ്യ തന്നത്താൻ സഹായം ചെയ്തന്നാ
നാണു് ശിക്ഷിക്കുന്നതു് മേൽനോട്ടം എന്നു് വ
ളരെ അല്ലാത്തതെന്നു താൻ തൊരിടലാക്കു
ന്നു. പ. യുദ്ധം പാസാലാമെൻ എന്നു് അദ്ദേഹ
ത്തെ വളരെ കരുതാൻ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടുള്ള ആ
വശ്യമെല്ലാം തീന്നാൽ പഴയ ചെയ്തപ്പിന്നെപ്പോലെ
അൻ അദ്ദേഹത്തെ പാസാലാമെൻ അതുവരെ പാ
സാലാമെൻ പെരുമാറ്റം എന്നു് എന്തെന്നു് അൻ
യുദ്ധകാലമാണു്.

സലീം. അദ്ദേഹത്തെ ഇഷ്ടപ്പെടാൻ പക്ഷെ എന്തെ

കാടൻ മാവസിംഗന്റെ കല്പനയനുസരിക്കുന്നതിനു സാധിക്കുകയില്ല എന്നു അറിയപ്പെട്ടതിന് അവിടന് അദ്ദേഹത്തെ ശാസിക്കാത്ത പക്ഷം ഞാൻ എന്റെ സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് അതിനു പ്രതികൂല ചെട്യമെന്നു ഭവനത്തെ സാക്ഷാത്ക്കാര്യമായിട്ടു ചെയ്തെന്നു ഞങ്ങളിലധരിച്ച് ശ്രേഷ്ഠനാണെന്നു ഞാനെന്നു ചർച്ചിച്ചു വന്നുവെട്ടു

പാലിനേൽ കൈവെക്കുന്നു

ഇതിന്നുപോലുള്ള, സലീം ഞാൻ ആയുസ്സാധായിക്കുന്ന് കാര്യത്തോളം ഈ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധികാരി ഞാൻതന്നെയാണു; താൻ പലതും ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കേണമെന്നായ തീക്കാരം താൻ പക്ഷേ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതു താൻ കഴിപ്പിച്ചാലും ലഭിക്കണമെന്നു മോഹമുണ്ടാകിൽ നേർവഴിക്കു നടന്നുകൊള്ളു, അല്ലാത്ത പക്ഷം താൻ മറയ്ക്കുന്നതും താൻ കൈവെക്കുന്നതും പലതുകൊണ്ടു കാലം വെച്ചുകൊള്ളണം സലീം. അങ്ങനെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം ചതുരന്തിരുടെ കൈവശമല്ല ഇരിക്കുന്നത് എന്നു ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തും.

(പോകുന്നു)

ഇതിന്നുപോലുള്ള, സാമ്രാജ്യം പൂർണ്ണമായിട്ടു വന്നുവെക്കുന്നു; മാതാപിതാക്കളുടെ പ്രിയതന്മാർക്കു നിവൃത്തിയുണ്ടാകുന്നു; പ്രാണശ്വാസം ചെയ്തു വന്നുവെക്കുന്നു; താൻ പലതും സന്താനങ്ങൾക്കു കൈവെക്കുന്നു; എന്നു വാചകങ്ങളെക്കൊണ്ട് അമർത്തിയാൽതന്നെ പൊടിപ്പുമാക്കത്തക്ക ബലമില്ലായെന്നു വെളിവാക്കുന്നതും ഗുഹ്യമല്ലാത്തതും എന്തിന്നു സലീം കേൾക്കുന്നവനെല്ലാം—ഭവനത്തിൽ അവിടുന്ന് സ്നേഹപാശംകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു പാതാകാരമാകെ എത്ര ഉണ്ണുവ

ബാഹ്യകീർത്തനത്തിലൂടെയും ഏകീകൃതപ്രാദേശികതയോടും
ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നും. ഇതു വേണ്ടത്? രാജമുഖർജിനും
മുഖർജിനും

(തേക്കുന്നീനു പ്രവേശിച്ച് അഭയാർത്ഥി ചെയ്യുന്നു)

മേയർ തിരുമനസ്സു ഓർത്തതെന്നു അറിയും

മുഖ്യമന്ത്രി. മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ വലിയതായ ഒരു അറബി ചുവടുവെട്ടിയിട്ടുള്ളതായതാണ് കേട്ടത്.

മോഹൻ—ജിതാനിപ്പാലി മണ്ടവരക്കു ഹോഡിപ്പിക്കുന്ന
കുറുപ്പു വിചാരിപ്പാറു ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്, പ
ക്ഷേ സഹിഷ്ണുക്കൾക്കു നല്ലതെന്നു ഏറ്റവും കിര
മനസ്സാലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണു കേൾക്കുന്നത്.

எனது கவனம் வரவும், கீழ்க்கண்டவற்றை எடுத்துக் கொள்ள உதவும்
பயமுண்டா?

കേരളം, ബംഗാൾ, ഫ്രീഗാൾ ഉൾക്കൊണ്ടു്

ബി.കെ.ബർ - കർമ്മശാലിനെന്നു പറയുമ്പോൾ?

தேவர்திரிசுநாதர் காலத்தில் மலையாள இராணுவத்தினர்
யும் இருந்தனர்.

തിരുക്കുറുപ്പൻ— യോഗ്യമാനും, വിവാഹമം, പെരുമ്പിള്ളി
 യാ' നൃസിന്റെ ഗുരുമകന്റെ മകന്റെ മകൻ' എന്ന കൂടാതെ വേറെ
 ചില മൃഗവിവാഹമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുവരികെ

02ഫർ—ഇത്തരക്കു ആതാ മായ സഹകരിച്ചല്ലെല്ലാ. അവിടത്തെ അർത്ഥനായ ഉമമുഖൻ ചക്രവർത്തിയെന്ന വഴി കാണിച്ചിട്ടുള്ളല്ലോ അതും പോലെയിൽ അവിടത്തു ഒരു വഴി അറിയുന്നില്ലെന്ന്

ജനകുണ്ഡം സാമ്പത്തിക കാര്യങ്ങളുടെ പരിശോധനാ ഇഷ്ടദിനം ആയി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. അതിനിടയിൽ അദ്ധ്യക്ഷൻ പറഞ്ഞു.

●മഹദ്—മുണ്ടും സമന്തനെന്ന

ആകെ ബർപ്പിട്ടുകൊണ്ടുവന്നു സമരം നടത്തുന്നത്?

മേലർപ്പം ചെയ്ത കണക്കുകൾ അതേ വിവരങ്ങൾ ഇതും വിവരിക്കുന്നു.

வினாக்கள்—விடைகள்
கொள்வனவு அமைச்சர்: (அ) ஆம்.

മേൽപ്രകാരമുള്ളവയുടെ ഭേദമായിട്ടും ജനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരപ്പെടുന്നവയെപ്പറ്റി വിചിന്തനം നടത്തുന്നതിനായിട്ടും പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായിട്ടും സർക്കാർ ശ്രമിക്കുന്നു.

[illegible][illegible]

[illegible]

வினாக்கள்: கீழ்க்கண்ட கேள்விகளுக்குத் தகுந்த விடையளிப்பதற்காகக் கோரியிருக்கிறேன்.

മേൽ ശക്തിയിൽ വെച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അതിനെ
 ഉപയോഗിക്കുക എന്നതാണ് ഇന്ന് ആദ്യം
 ആദ്യം, അത് അതിനുവേണ്ടിയുള്ളതാണ്
 ഇത് ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം
 ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം
 ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം
 ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം
 ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം
 ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം ആദ്യം

കുടുംബശ്രീ - ശാസ്ത്രപരമായ ഭക്ഷണാഭ്യർത്ഥനകളിൽ
അടങ്കൽ, വാങ്ങിയ തുകയുടെ നിർമ്മാണ കരാറാ
ണുണ്ട്.

கேட்க—ஊழல், ஏதானா கிளர்ச்சியில் ஈடுபட்டு
கோதல்,காதல்' ஆகியவை வரம்புபாதி ஆகா
வனவகாமிசைத் துறைகளில்—கேட்க—கா
காதல்வகாமிசைத் துறைகளில் உறுதியுறு
யுறு.

മുഖ്യമന്ത്രി— അത് കടന്നുപോകുന്നതിനും അതിന് മുമ്പ് തന്നെ സമയം വരുമ്പോൾ, പത്തുനാലു മണി വരെ സമയം വരുമ്പോൾ അതിനെ പറ്റി കൂടുതൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ് എന്റെ

சுதேபனது அரங்கவியல் நூல்களும் கவிதைகளும்
கோலநாயகனாகியதால் அந்த நூல்கள் மிகவும்
புகழ் பெற்றன.

[illegible]

ആകാശം - കേരളം' നാടകം, തകർത്തതിനോ ഇല്ലാത്തതിനോ അർത്ഥം വ്യക്തമാക്കുന്നതിനോ എന്തെങ്കിലും ആവശ്യം ഉണ്ടെന്ന് അറിയാൻ കഴിയാത്തവിധം ആകാശം - കേരളം' നാടകം തകർത്തതിനോ ഇല്ലാത്തതിനോ അർത്ഥം വ്യക്തമാക്കുന്നതിനോ എന്തെങ്കിലും ആവശ്യം ഉണ്ടെന്ന് അറിയാൻ കഴിയാത്തവിധം

സരിക്കുന്നതു റിപ്പബ്ലിക് കടമയാണ് മതി, ഇനിതൊന്നും പാഴായ്ക്കൂ

(ആകുബർ കവിതനായി പോകുന്നു)

മേമർ— (ഭാർദ്ദുജ്ഞാതെ) ഏന്റെ കയ്യിൽ മെന്താണെന്ന് ഏനിജ നല്ലപോലെ അറിയാം. ആരെങ്കിലും ഏന്റെ അമ്മയെ വിവരിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അതിലേക്കും ഒരു ഭാഗസാധനമായി വിചാരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ അടിച്ചു തൊൻ ഇനി താമസിക്കുകയില്ല. അയാൾ ഹെന്റസ്ഥാൻ പത്രവഴിത്തോളക്കിസ്സിൽത്താഴോ ആകയാലും വേണ്ടില്ല വിശാലമായ ഭൂമിയിൽ പച്ചത്തുളും കാടുകളും മറ്റും ധാരാളമുണ്ടല്ലോ തൊൻ വാസ്തവ്യമാത്രം സ്ഥിരമിച്ചുകൊള്ളാം ഇന്നു മുതൽ തൊൻ രാജകുമാരനല്ല; കൺ സാധാരണ മനുഷ്യൻ. ഇപ്പോൾമുളള രാജാവേയ്ക്കു രാജവീക്ഷണത്തിന്റേ അധികാരം നല്ലതു ഭിഷക്കന്മാർക്കുമാണു

(പോകുന്നു)

അംഗം ൪

സ്ഥാനം— മാനസംമേന്റെ ആഗ്രയിലുള്ള മാളിക

സമയം— സന്ധ്യ

(മാനസംമേൻ തന്റെ മുറിയിൽ തനിയെ ലാളിക്കുന്നു)
മാനസിം—ദൈവത്തിന്റെ വിവാഹ കലം നിത്യവും അവിടെ ഏറ്റവും ഉത്തമമായി പാട്ടു പാടുകയും ചെയ്യാം. എന്തെങ്കിലും കാരണം വരുമെന്നോണം തോന്നുന്നത് കഷ്ടം! ഇത്രയും ആളുകളുടെ അവസ്ഥ എത്ര ദുഃഖമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. മേവാഡിലെ പവിത്രവംശത്തോടു സംബന്ധപ്പെട്ടെന്നപക്ഷം ട. മൂടെ ഈ കളികൾ കഴിക്കാത്തതാണ്

അതിനാൽ ചതുവർത്തിയുടെ സ്വഭാവപരമായ സേവനത്തിന് യുദ്ധമന്ത്രി അനുകൂലമായിട്ട് ചിന്തിക്കുകയും ഗവണ്മെന്റിന്റെ സഹായിയായിട്ട്, യുദ്ധമന്ത്രിയുടെ സാധാരണപരമായ നിയമപരമായ ഉത്തരവുകൾക്ക് അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും അദ്ദേഹം അഭ്യർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി.

മാനസിക അങ്ങയെ നോട്ട വിഭാഗമാണെന്നതിൽ
റയറം. എന്നാലും അങ്ങയുടെ ശരീരത്തിൽ ആയുധം
പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ പക്ഷം അസ്സുവഴന്നില്ല അതു
ചക്രവർത്തിയുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മേലിലെന്നുവാങ്ങി

സംഗ്രഹം—പാലക്കാട് മുതൽ തിരുവനന്തപുരം വരെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന
യോദ്ധ്യകളെക്കുറിച്ച് ഇന്നത്തെ നിലയിൽ എടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മാനസിക അസ്വസ്ഥതയ്ക്ക് ആദ്യംതന്നെ ശിക്ഷിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതാണ് മനോരോഗ ചികിത്സയുടെ ആദ്യ ഘട്ടം.

૧૭. જાણીએ છીએ કે, જો કોઈ વ્યક્તિ ૧૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૩.૫૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૨૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૩.૦૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૩૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૨.૫૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૪૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૨.૦૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૫૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૧.૫૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૬૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૧.૦૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૭૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૦.૫૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૮૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૦.૦૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૯૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૦.૦૦% રિટેનિશન મળે છે. જો તે ૧૦૦૦ રૂપિયાની નોંધપાત્ર બેંક ડિપોઝિટ રાખે તો તેને ૦.૦૦% રિટેનિશન મળે છે.

(അനൗപമമനർദ്ദ കയ്യിൽ വാളു കൊടുത്തു)

മാനസിൽ—(വാളു വാങ്ങിപ്പോയി) തിരുമാനത്തിലേക്കു വന്നു
 ണ്ടോ? (സഖീം മാ.ന.സി.യിൽ പോയിട്ടില്ലെന്നും സഭ
 യിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു)

മുറമ്പിം - ജ്ഞാതാൻതർ കർപ്പിം

സുഖീം . ഇല്ലാ: ഒന്നു കേൾക്കുകയാ

(സമര സിംഘം വാക്യത്തിൽ മാധ്യമ മേഖലയ്ക്കു കാലം
നൽകിയിട്ടില്ലെന്നു)

മനസ്സം—(ഗർജിച്ചുകൊണ്ട്, എന്നാൽ ഇഷ്ടപോലെ
ആയിട്ടു തന്നെയാൽ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളൂ

(മാനസിംഗൻ സ്കീംപോട്ടു പൊതുക്കയും സ
ലീം പാലിതനായട്ടു പനാക്കം കുറുക്കും ചെയ്തത)

[illegible]

സലാം—ഇത്ര അധികപ്രസംഗമാ! (വീണ്ടും കാനസം
മനോഹരികൾ)

(പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു)

മോഡ—(ഒരു കെട്ടിടം ഉപയോഗിക്കുകയാണ് ഇപ്പോൾ കേരളം മി
 ധ്യത്തിൽ വില്പന) മതിയാകൂ, മതിയാകൂ; ഇതു എ
 ഫമാണ്, രണ്ടാകണമല്ല

(മേലയുടെ ഇവർ വേണ്ടും കണ്ടു പരിശുദ്ധ സഭയിൽനിന്നു ഹൃദയത്തിൽനിന്നു വാഗ്ദാനം അനുഭവിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയാതെ പോകാത്തതു കണ്ടു കണ്ടു തന്നെപ്പോലും മേലയെ വേദാന്തപരമായി കണ്ടു സഭയിൽനിന്നും — (ആഗമത്തിന്റെ, 'ഞാൻ' അവളാണോ! മറ്റൊരാളാണോ? മേലിന്റേതാ?)

—200—*Journal of Management Education* 34(2)

2020 7

1999

ஸ்பர்சு — உதேயபுரத்தில் ஒரு வருகாழ்வாசுவாச

உதாரணம்:

സമീപം - സമീപം

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തൽ കമ്മിറ്റിയിൽ ചേർന്നു.

പ്രതിവ - കോളേജിലും കൈവട്ടപ്പോയി. ധൃതകുടി,
ഗോഗംഗാ എന്നീ കോട്ടകളും ഗ. ഉ. ഓം കരസ്ഥമാ
ക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഉടയപ്പുരും മഹാമുത്തുവാഴ്ചയുടെ അധി
നത്തിൽ പെട്ട എല്ലാം 6 മുട്ടാപാത്രത്തിലും ഒരവ
യെപ്പറ്റിയുള്ള മുഖംമാത്രം മോഷ്ടിച്ചു. ദക്ഷ കാല
ത്തു കൈകൾക്കും വന്നതെല്ലാം മഹാമുത്തു കാലത്തു വി
ണ്ടെടുക്കാൻ സാധിച്ചപ്പോൾ പലവിധ മോഷ്ട മോഹി
മണ്ഡി' ഹൽദിപ്പൊട്ടിയുൾക്കണങ്ങിയവയെ മോശ
യോഗം സംഭവിച്ചവയായ വിണ്ടുപോയവയെ ചുവത്തി
വിപ്പിക്കുന്നതായും മറ്റും കാലം സാധിക്കുകയുണ്ടായി.

പ്രസാധനത്തിൽ ഈ പ്രവേശിക്കുന്നു.

പ്രതാപ. ഈതേ' നിന്റെ ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞുവോ?

ഈ—ഉവ്വ് അയ്യോ, ഇതേതൊരു സ്ഥാനമാണ്?

പ്രതാപ—ഉദയപുരം വന്നു.

ഈ. —വളരെ മനോഹരമായ പ്രദേശം എന്നൊരു ശാ
നത എത്ര സന്ദർശം

(ഭോജനസാമഗ്രികളുമെടുത്തുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മി പ്ര
വേശിക്കുന്നു.)

പ്രതാപ—കുട്ടികൾക്കു ഭക്ഷണം കൊടുത്തുവോ?

ലക്ഷ്മി—ഉവ്വ് ഞാൻ അവിടുത്തെക്കു ഭക്ഷണം കൊണ്ടു
വന്നിരിക്കുന്നു.

പ്രതാപ—ഞാനെന്നതാണു ഭക്ഷിക്കേണ്ടതല്ല? എന്നിങ്ങ ലേ
ശം വശപ്പിച്ചു.

ലക്ഷ്മി—ഇന്നത്തെ ദിവസത്തിൽ ജലപാനംകൂടി ചെയ്
്തിട്ടില്ല, എന്നിട്ടും വശപ്പിച്ചെന്നോ?

ഈ—അയ്യോ! അല്പം വല്ലതും ഭക്ഷിച്ചു.

പ്രതാപ—അടുക്കൂ, അവ ടെ വയ്ക്കൂ.

ലക്ഷ്മി. (പ്രതാപസിംഹന്റെ മുമ്പിൽ ഭോജനഭോജനം
വെച്ചിട്ടു, ഞാൻ വോയി കുട്ടികളെ ഉറക്കിട്ടുവരാം.

(ലക്ഷ്മി പോകുന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ ഫലമൂല
ങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചു കൈ കഴുകുന്നു.)

പ്രതാപ. രജപുത്രന്മാർ വിവിതമായ ജീവനും ഇതുത
ന്നെയാണു് പകൽ മുഴുവനും ഉപവസിപ്പതിനുശേ
ഷം അത്താഴത്തിനു ഫലമൂലങ്ങൾ. പ്രഭാതം മുതൽ
കുഴപ്പമനംവരെ അത്രയധികം ചെയ്തിട്ടു രാത്രി
വെറും നിലത്തു ശയിക്കുക ഇതാണു രജപുത്രന്മാർ
അനുഗ്രഹമായ ജീവിതം. ദേശസേവനത്തിനുവേ
ണ്ടു് കഷ്ടപ്പെടുന്ന സമയത്തു പരിക്കേറു ഈ പലമു
ലങ്ങൾ അതുതന്നെക്കാൾ സ്വാമുജ്ജ്വലമാണു് മാത്ര

ഇത്രയും ചെയ്യുന്ന പക്ഷത്തു് ഈ ധൂളിമെന്തായുംകൂടി പൊപ്പുശബ്ദത്തോടുകൂടി സുഖകരമാണു്

(ഭീതസൈന്യാധിപനായ മാറ്റുകൻ പ്രവേശിച്ചു അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു)

പ്രതാപ—ആരും? മാറ്റുകയാ?

മാറ്റുക—അതേ തിരുമാന്ദ്യം കൊണ്ടു്, ഞാൻ തന്നെയാണു് അങ്ങയുടെ ഭാഗചാനിയായസ്ഥ കേട്ടിട്ടു ഞാൻ കാണാൻ വന്നതാണു്

പ്രതാപ—വളരെ നന്നായി

മാറ്റുക—മാറ്റുക, സൗഖ്യം തന്നെല്ലാ

മാറ്റുക—അങ്ങനെയിയാ? നിങ്ങൾ നന്നു ചർച്ചിക്കുന്നുവല്ലോ?

പ്രതാപ—ഇവർ ആയുഷ്കാലമായിരിക്കുന്നതുതന്നെ ആയുഷാണു് ഒന്നാമതു ശമിക്കുന്നതു സുഖമില്ലായ്മ, രണ്ടാമതു പ്രത്യുപശ്ചാദം സമീപത്തിലു വരികുന്നതിന്നു വിരുദ്ധമായാണു് സഭയെത്തന്നെ ദോഷമെന്നു ഇല്ലാ വകിൽ മുഴുവനും കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടു് ഇപ്പോൾ മാത്രമേ ഇവർ അല്പം ആഹാരം കുഴിച്ചുള്ളു

മാറ്റുക—ഇപ്രകാരം ഏതു ദിവസം കുഴിച്ചുതുവാൻ സാധിക്കും?

പ്രതാപ—അങ്ങാ! ഏതൊരു വേണ്ടതു് മിറകുകളെ കാട്ടാൽ ദോഷമെന്തിന്നു ഏറ്റാട് ചെയ്തിരുന്നു. തന്മയം അതായതും മുഗളന്മാർ വന്നു വളർത്തു. ഞാൻ ഏകദേശം ഇങ്ങനെയുള്ളകാരമൊരുമിച്ചു വെച്ചതാണു് ഇതിൽ കൂടെ പത്തുകാരും വഴി നടന്നിട്ടാണു് ഇവരെ ഏത്തിയതു് ഇവരെ സ്ഥലത്തിലും കൊണ്ടുപോന്നു് (മാറ്റുക മാത്രമേ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്)

മാറ്റുക—തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഒരു വർത്തമാനം കേട്ടുവോ?

പ്രതാപ—എന്താണു്?

മാറ്റം - വീതിയോടുകൂടി സൈന്യങ്ങളെ പറ്റി നായാടിയെ
ഈ ചോദ്യത്തിനുകയാണ് ഇവിടെ ആയിരം കൈയ്യ
ബദലു ഉണ്ട്

പ്രശ്നം: 'ചരിത്രം' ആയോർത്തിട്ടുണ്ടോ?

മാറ്റം - ഇവിടെത്തന്നെ ഇന്ന് അന്യായമായി ജനനങ്ങൾ
 ഭരിക്കുകയാണ്. അവയുടെ വലിയ വിജയം മറ്റൊരുതരത്തിൽ
 ലഭിക്കും. ഇതേപ്പറ്റിത്തന്നെ അന്യായമായി ചെയ്യുന്നതാണ്
 നിങ്ങളുടെ കാര്യം.

പ്രശ്നം— പക്ഷേ ഏതെങ്കിലും ഒരു നടന്മാർ മാത്രം
ഉത്തരം—

മാറ്റം - ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യക്തിയുടെ അഭിപ്രായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനായി പ്രാബല്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രകാശ പുന്നാൽ വേഗം പോയി ഒരു നൂറുക്കൂളി ഈ
 പെറ്റപ്പത്തീട്ട് വെട്ടി ഇന്നു രാത്രി മറയ്ക്കാനാക്കെ കൂടാമ
 ഒന്നു വെട്ടുന്നാമോ വേഗം, വേഗം പോയിട്ട് വെട്ടി

മാറ്റം കല്പനയോടെ (ഗുണമോട്) അനുജത്തി, സി
 ഞ്ഞോടേം നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞു. അല്ലാത്തപക്ഷം
 ഐശ്വര്യം കല്പനയോടെ ജപിച്ചിരുന്നെന്ന് സാധ്യമെന്നു
 അറിഞ്ഞുകൂടാ. (പോകുന്നു)

പ്രതിപാ—ഈ ജീവിതത്തെ ന്യായപരമായി കണ്ടാൽ മതി. എന്തായാലും ഈ ലോകത്തിൽ ഒരാളെങ്കിലും ഈ ആപത്തുകാലത്തു അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിയ ഒരു മിശ്രണത്തെ ലഭിച്ചതായി കരുതേണ്ടതായിപ്പോയി.

2000-2001

புராதன—புரிதல்கள் மிகுந்த!

இது . ஓர் அபிவிருத்திக்குரிய பூர்வாங்க நடை நடைகள்? இது
பொருத்த நடை நடைகள்? இது பூர்வாங்க நடை நடைகள்?

മിടുകയുള്ളു പരസ്പരസ്നേഹവും സമരോപനയും വലിപ്പിക്കുകയും അന്യന്റെ ദുഃഖത്തെ ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നതിന്നു തന്നാൽ കഴിയുന്നപ്രകാരം യത്നിക്കുകയുമല്ലേ ഒരു ഔദ്യോഗികത്തിന്റെ പരമോദ്ദേശ്യം? അല്ലാതെ കലഹമുണ്ടാക്കിത്തീർന്നു ജീവിതം ക്ലേശാവഹമാക്കിത്തീർക്കുവാണോ വേണ്ടത്?

പ്രതാപ—മകളേ! അയ്യോ! സൗഹൃദത്താടെ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിന്നു സാധിക്കുന്നപക്ഷം ഈ ലോകം തന്നെയല്ലേ സ്വർഗ്ഗം?

ഇര—അച്ഛാ! സ്വർഗ്ഗം എവിടെയാണ്? ഈ ഭൂമിതന്നെ സ്വർഗ്ഗമായിത്തീരണമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. ഈ ലോകം എന്നാണു പരാമർശം, പ്രീതി, ഭക്തി എന്നിവകളുടെ വളനിലമായിത്തീരുന്നത്, എന്നാണു മനുഷ്യർ സ്വാർത്ഥപ്രതാപത്തിന്റെ ഉഭയകണ്ഠ പരമാപകാരത്താൽ ദൃഷ്ടിവരുന്നതും, അത് ഈ പുണ്യധിതനെന്നതാണു സ്വർഗ്ഗം.

പ്രതാപ—എന്റെ കുട്ടി! അതിനാലും എത്ര കാലം കഴിയണം?

ഇര—അച്ഛാ. നമ്മൾ അക്ഷരാർത്ഥത്തോടുള്ള ജനിച്ഛിപ്പി കല്പനകളും ഈ മകുതപ്രവാഹത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞു പോകുന്നതിന് ഒരു നവ്യത്തിയുമില്ലേ?

[പ്രവാഹത്തിന്റെ വേഗധാമിയായ മേഘമുതിസായയുടെകൊണ്ട് അമരസിംഹൻ പ്രാവശ്യിക്കുന്നു.]

പ്രതാപ. അമരസിംഹമെന്ന? ..തന്റെ കൂടെ ആമാണ്?

അമര—ഇതുവരെ മാനസിംഹന്റെ ദൂതനാണെന്നാണു പറയുന്നത്, പക്ഷേ ഞാനത്ര വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.

[മേഘർ പ്രതാപസിംഹന്റെ നേരെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു.]

പ്രതാപ—താൻ മാനസിംഹന്റെ ദൂതനാണോ?

മലയാളം - അങ്ങനെയൊരു തന്നെയോണോ പ്രതാപവ്യക്തിത്വം? ഈ ക്ലിപ്തം അങ്ങനെയൊരു വാസ്തവം? ഈ പാലം ഉപയോഗം തന്നെയോണോ അങ്ങനെയൊരു അനുഭവം? ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെയോ അങ്ങനെയൊരു അനുഭവം?"

പ്രകാശം—അതേ, അതേ തന്നെയാണു പ്രകാശസീമ
യൻ. സൂര്യൻ വരയ്ക്കു, തിന്നുന്നതാണിത്?

മലയാളം: സത്യം പറയുന്നതിനെ നീക്കം ചെയ്യാം. വാസ്തവം പറയുന്നവരും അങ്ങനെയായിട്ട് എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണം.

പ്രവാചകൻ - ഞാൻ തന്നെ ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല

[illegible]

പ്രതാപ - ഫിറോ ആകാഷ്?

42. ഏത് . അറബി നമ്പർ ഉപയോഗം?

പ്രശ്നം. ബ്രിഷ്ഠാഷിട്ട് ഈ വേഷത്തിൽ ഇവിടെ ഉൾപ്പെട്ടാൽ

മേയർ—ഞാൻ കററാൽ ഉദ്യോഗേതരപ്പെട്ടുകൊള്ളാം ഇങ്ങനെയൊരു പണയം പക്ഷേ ഇപ്പോൾ ഇവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചിട്ട് അങ്ങയുടെ പട്ടണത്തെ പരിചരിക്കേണ്ടതാണ് എന്റെ അർത്ഥം

പ്രതാപ—ഇപ്പോൾ പട്ടണമാണെന്നു പറഞ്ഞില്ലല്ലോ മേയർ സ്ത്രീകളുടെ ദേഹത്തെക്കുറിച്ചാണ് അവിടെക്ക് ആവശ്യം?

പ്രതാപ—അതുകൊണ്ട് എന്തു പറയാൻമതി.

മേയർ—എന്റെ പട്ടണത്തിൽ അങ്ങയുടെ പാലശത്രുവാണെന്നും അതിനപ്പോൾ അങ്ങയുടെ ആശ്രയത്തിൽ വസിക്കണമല്ലോ. എന്റെ അടുത്ത ദൈവ കേട്ടാൽകൂടിയെന്നു വിശ്വസിക്കുകയില്ലെന്നു സത്യം ചെയ്യുന്നതുവരെ ഞാൻ എന്റെ ദൈവ പരകയല്ല

പ്രതാപ—ഞാൻ ഐക്യമായിത്തീരുകയും ആശ്രിതപരിതാപം ഐക്യമായിത്തീരുകയും ചെയ്തുകൊള്ളൂ

മേയർ—എന്റെ അടുത്ത്—

പ്രതാപ—പറയൂ, പറയൂ

മേയർ—എന്റെ അടുത്ത്—അങ്ങയുടെ പാലശത്രുവായ ആക്സർ പട്ടണമാണ്

(പ്രതാപസംഭാവനയിൽ വിശേഷമായി സ. ശ്യാമം തീവ്രമായിത്തീർന്നു മേയറുടെ നാമം നോക്കുന്ന)

പ്രതാപ—നിങ്ങൾ എന്നു വരുത്തുകയല്ലല്ലോ

മേയർ—മാണാതിരുമാനം, ഞാൻ എന്റെ ആയുധം ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ളതില്ല

പ്രതാപ—ആക്സറുടെ പുത്രി എന്റെ സമീപത്തുവരുവാനൊരുക്കുകയാണോ?

മേയർ—ഞാൻ ചാടിപ്പോന്നതാണ്

പ്രതാപ—എന്തിനുവേണ്ടി?

മേഘർ—നന്ദാ

ഇത—ഏനിക്കു മനസ്സിലായി, ഇവർ മേഘരാണ്

പ്രതാപ—നീ ഈ സ്ത്രീയെ അറിയുമോ?

ഇത—അച്ഛാ, ഞാൻ ഇവരെ അറിയു. ഇവർ ആകെ
ബറുക്കു പൂശി മേഘരുന്നിസമാണ്

പ്രതാപ—ഏവിക്കുവെച്ചുണ്ടു പരിചയം?

ഇത. ഫൽഭിന്ധാട്ടി യുദ്ധംകണത്തിൽപെട്ട്

പ്രതാപ. (വിസ്മയത്തോടെ ഏഴനീറു) മേഘരുന്നി
സേ, നിങ്ങളുടെ ശത്രുവുത്രയായാലും ഇപ്പോൾ
ഏന്റെ ആശ്രയത്തിലാണല്ലോ വന്നിരിക്കുന്നത്. ഇ
പ്പോൾ ഏന്റെ അവസ്ഥ: കരുത്തും ആശ്രയപ്രദമ
ല്ലാ; ഞാൻ സ്വയമേവ നിരാശ്രയനാണു എന്നാ
ലും ഞാൻ നിങ്ങളെ ഇവിടെ അഭയമുണ്ടാക്കുകാ
ളും, കരിക്കലും തൃപ്തിപ്പെടുത്തില്ല. വെട്ടു, അകത്തേക്കു
പോകാം കട്ടികളുടെ അടുത്തടുത്ത അരികിലേക്കു പോ
കുക

(ഏല്ലാവരും ഹൃദയത്തിലേക്കു പോകുന്നു)

—൧൧—

നാലാമങ്കം.

൧൦൧

സ്ഥാനം—ചിന്താസമാഹൃതി

സമയം—ഉച്ച

പരമേശ്വരൻ തറിയെ അടുത്തിൽ ചാത്തുന്നു,
ശക്ത സഖിം, ഞാൻ, ഏതു ദിവസമേ യി ഈ ഭൂമിയിൽ
സ്വസ്ഥനായിരിക്കുന്നു; പക്ഷേ ആ പവിഴത്തിന്റെ
പ്രതിബിംബത്തെ കാത്തും ഞാൻ വിസ്മയിച്ചുപോയെന്നു
താൻ വിചാരിക്കുന്നു ആശ്രയിക്കാൻ പോയവ
രികളു ഞാൻ അനേകം മനുഷ്യരെക്കണ്ടു, അതിൽ ശേഷം

ശക്ത—തന്നെപ്പോലുള്ള ശക്തിയെന്നതാണ് വേറെ വല്ലതും പറയാനുള്ളതിൽ പറയു; എന്നാണമിങ്ങതെന്തി?

ഒരുകൂത്തു—നാഥാ! (വീണ്ടും കൌനിയാടി നില്ക്കുന്നു)

ശക്ത—ഒരു കാര്യമുണ്ടല്ലോതെ ഈ നട്ടച്ചക്ക കേവലംനോഥാ? പ്രാണേശപരാ? എന്നു പറയുന്നതിനാണോ ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടി ഇങ്ങാട്ടു വന്നത്? ഈ സമയത്തു് അപ്രകാരമുള്ള സംബോധനം എത്ര അനുചിതവും അസംബന്ധവുമാണ്? നവംനവമയ പ്രേമം ഉല്പന്നമാകയാ് സമയത്തു ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ ശരഭനങ്ങളാണ് പക്ഷേ നമ്മുടെ അനുരാഗത്തിന് ഒരു സംവത്സരത്തിലധികം പഴക്കംചെന്നു കഴിഞ്ഞു. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഈ നട്ടച്ചക്കിവിടെ വന്ന് നോഥാ! 'പ്രാണേശപരാ' എന്നു പറയുന്നതു സന്ദർശിത യോജിക്കത്തരും അസഹ്യമായിട്ടാണു തോന്നുന്നത്

ഒരുകൂത്തു—നാഥാ! പുരുഷന്മാരുടെ പ്രേമത്തെ കുറിച്ചു ഏറികൂറു പഠിച്ചതല്ല, പക്ഷേ സ്ത്രീകളുടെ അനുരാഗം ശാശ്വതമായിട്ടുള്ളതാണെന്നാണ് ഏകൻ അഭിപ്രായം.

ശക്ത—പുരുഷന്മാർ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതും സ്ത്രീകൾക്കുണ്ടാകയില്ലെന്നതാണ് ഇതിന്റെ താല്പര്യം

ഒരുകൂത്തു—നാഥാ! അങ്ങാളിത്ത സംബന്ധം ഇത്ര തൃപ്തിമാണോ?

ശക്ത—സ്ത്രീപുരുഷസംബന്ധം ഇതുതന്നെയാണ് പൂരോഹിതൻ രണ്ടു നാലു ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതുകൊണ്ടു് തെവിശേഷമുണ്ടാകുമെന്നതോന്നുമില്ല അതിനും പുറമെ നമ്മുടെ വിവാഹസമയത്തു് അതുകൂടി ഉണ്ടായിട്ടില്ല അതുകൊണ്ടു സാമുദായികദൃഷ്ടിയിൽ നിങ്ങൾ ഏകൻ പറഞ്ഞല്ല, വെറും പ്രേയസി മാത്രം.

ഒഴുക്കുതട്ട് - ശബരിമല മുഴുവനും അടയ്ക്കണമെന്നായിരുന്നു
 അ. പ്രഭാകർ.

கனம் உறுப்பினர்: இப்போது இவ்வாசானை பொதுமக்கள்
க. ஸ்ரீகிருஷ்ண ரெட்டையார் அவர்களின் புகாரை
கேள்விகளில் சம்பந்தம் இல்லை என்று சொல்லுகிறேன்.

(ഒഴിച്ചുകൂട്ടരുത് തലയ്ക്കും അടുത്ത് വേദിക്കണം.)

ശക്തി - സ്പീജൽ ഇപ്രകാരമാണ്! ഏതു നിസ്സാരം
ഏതു ഹൃദയഹാസ്യം, കാര്യപരമാണു നമ്മളിലെ സു-
ന്ദരികളുടേതെന്നു വിചാരിക്കുന്നത് അമരത്തെത്തന്നെ
കനറ പരഞ്ഞിട്ടാവശ്യമില്ല മഹാപുരുഷനെ നിശ്ചയ-
ജ്ഞം വീചലപ്പെടുത്താത്ത ഒരുതരം വാഗ്ദാനമാണു മ-
ഹാപുരുഷന്റെ സുരക്ഷാപല്ലവണ ജന്തുക്കൾ ചരയു-
മറ, സുശരിക്കത്തലാവ ഏതു കളിപ്പാമ്പാണ്? ഇതു നെ-
പോയിപ്പിടിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ആളുകൾ മാധ്യസ്ഥ്യമുള്ള
തും, തലകുറച്ചതായ ഒന്നാകുന്നു മലയാളത്തിലെ ഭവന-
ങ്ങൾ! (അപ്പോൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ട്, ചാക്കു ഏതു വികൃതപ-
രോക്ഷങ്ങളാണു പുറത്തു പോകുന്നത് വെർച്വൽ മുത-
ലായുതന്നെ ഏതു ദുഷ്ടവർത്തമാണ്? മരണശേഷം
മനുഷ്യ ദിവസം കിടക്കുന്നപക്ഷം ഈ രക്തത്തി-
ന്റെ കഥ വായനക്കാർക്ക്

• ഭൂമിയിലെ ജീവികളുടെ പ്രകൃതി

പ്രകാരം (അഭിപ്രായപ്പെട്ട) വിഷയത്തെക്കുറിച്ച്
കേന്ദ്രസർക്കാരും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട

ശക്ത - ബാധ നാനൂ ഉത്തുൽതന്ന വിവർത്തന
ധീരനായ ആചാരം യോഗാജ്ഞാനം, പ്രാദേശിക
തൃണാധിപ ഇവിടെ താഴെക്കിടന്നു നൂറു മൈൽ
ആകും തന്നെയാകട്ടെ

323 401 01000000

ശകുന്ത — എന്താൽ വെറുക്കോളൂ

(കുറ്റാഭ്യർത്ഥങ്ങൾ വേദകുന്നു)

ശകുന്ത സ്വലീം. ധർമ്മം! ഭഗവൻ! സാമ്രാജ്യം! നിങ്ങളുടെ അഭിമാനംകൊള്ളിപ്പാൻ കമേസമയത്തുതന്നെ ഞാൻ നശിപ്പിച്ചുകൊള്ളണമെന്നും

(വേദകുന്നു.)

രംഗം 2

സ്വദേശം — നോബോജി ഉത്സവം

സമയം — സന്ധ്യ

(പുരാമഹത്തു മാല കുടുംബമുക്കൊണ്ടു വേവു വില്ലുന്നു. അയാൾ ഇടക്കുകൊണ്ടു മേശമേൽവെച്ചു കൈപ്പടംകൊണ്ടു കണ്ണും താഴെ, അടുക്കിപ്പോലും ലാഭത്തിലൊണ്ടാകുന്ന സൂക്ഷ്മ പാക്കിക്കാണെന്നു തന്മൂലം അതിനെ നോക്കുമായ വസ്ത്രം ധരിച്ചുകൊണ്ടു ഒരു സ്ത്രീയും അവിടേക്കു ചെല്ലുന്നു)

സ്ത്രീ — റാക്കെട്ടെന്താണു നല്ലതെന്ന്?

മേവ — മൂലം.

സ്ത്രീ. ഇങ്ങോട്ടു തന്നെ, നോക്കട്ടെ ഈ പുഷ്പത്തിന്റെ വേലമെന്താണു?

മേവ — പാരിജാതം

സ്ത്രീ — വേല വർദ്ധിക്കുന്നു, പക്ഷേ മാല നന്നു ചെറിയതാണു് വിലയെന്തു്?

മേവ — അഞ്ചു മോഹർ

സ്ത്രീ — ഇതാ അഞ്ചു മോഹർ. മാല ഇങ്ങോട്ടു തന്നെ. ഞാൻ ഈ മാല ചക്രവർത്തിയുടെ കണ്ണത്തിൽ ചാർത്തും.

(മാലയുടേകൊണ്ടു വേദകുന്നു)

മേവ . ഈ സ്ത്രീ ചക്രവർത്തിനെന്നതാണു സംശയമി
ല്ല ചക്രവർത്തിയെ കേൾക്കുന്നതും കാണാനില്ലല്ലോ
(മറ്റൊരു തരുണി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

തരുണി . ഈ പൂമാല കിരീടം വില്ലാത്തതുവായാണോ?

മേവ . ഇതേ.

തരുണി . ഇപ്പോഴു തന്നെ, പോകുക, ഈ മാലയെടുത്തു
പോക്കിയശേഷം മറ്റൊന്നെടുത്തു്)

തരുണ . ഇതേതു വൃദ്ധമാണ്?

മേവ . കടമ്പിൻപുറമാണ്.

തരുണി . ഇതാ വിലയെടുത്തുകൊള്ളു (വില സാണയ
ക്കുറിക്കൊടുത്തു മലയുറക്കൊണ്ടുപോകുന്നു.)

മേവ . ഇത്ര ഏതൊരു മേൽത്താഴ്ചയെ ഉത്സവമാണ്! ഇ
വിടെ കിട്ടാത്ത വസ്തുക്കളെല്ലാം കയ്യിലെത്തേ സാൽവ
കിരീടം, ഇരുപതെട്ടെ പിച്ചളപ്പാത്രങ്ങൾ, ചീനത്തെ മ
ൺ പാവകിരീടം, തുഷ്ണിപാത്രത്തെ പരവധാനികിരീടം,
സിംഹമുത്താഭസ്യ ശംഖുകിരീടം ഇത്യാദി സമൃദ്ധവസ്തുക്കളും
ഇവിടെ കിട്ടും ഞാൻ ഇതുപോലെയൊരു കേമമായ ഉ
ത്സവം കണ്ടിട്ടില്ല

കണ്ഠാത്തിൽ മാലയും ചാത്തിക്കൊണ്ടു് ആകുഞ്ചർ
പ്രവേശിക്കുന്നു

ആകുഞ്ചർ . ഈ മാലകെട്ടിയതാണോ?

മേവ . തിരുമനസ്സു്! ഞാനാണു്

ആകുഞ്ചർ . ഹിതങ്ങൾ മറ്റൊരാളുമാനസിംഹന്റെ സേവ
കിയാണോ?

മേവ . ഇതേ.

ആകുഞ്ചർ . (സംഗതം) സഖിം ഭാഗ്യപിടിച്ചോടിനട
ക്കുന്നള്ള കാരണം മനസ്സിലാക്കി ഇവൾ ഇത്രവലിയ
സാമ്രാജ്യത്തിലെ യുവരാജാവുവെന്ന് പറഞ്ഞാൽ തിരികെ
ത്തന്നെ യോഗ്യതയുള്ളവളാണു്, സംശയമില്ല. (മേവ

മാധ്യം കൊണ്ടുവന്നു, നിങ്ങളുടെ മാലകളെല്ലാംകൊണ്ടു
 ഒരു (എല്ലാം നോക്കു യതിനശേഷം) ഇതിനെല്ലാംകൂടി
 വിലയെന്താണു ?

മേവ—ആയിരം മോഹർ

ആകുബർ—ഇതാ എടുത്തുകൊള്ളു നിങ്ങളുടെ മാലകളെ
 എല്ലാം ഞാൻ വാങ്ങുന്നു

(ആകുബർ മോഹർ വൃണ്ണിക്കൊടുത്തു മാലകളെ
 ല്ലാം എടുക്കുന്നു)

മേവ—ഞാൻ ഇവയെല്ലാം ചക്രവർത്തിയിന്നെ നൽകി
 കയ്യിൽക്കൊണ്ടു തന്നതാണോ?

ആകുബർ—വേണം

(വേദിക്കുന്നു)

രംഗം മാറുന്നു !

സ്ഥാനം—അന്തേ നെറോജ് ഉത്സവം

സമയം രാത്രി

(ചില വാത്സക കഥ നൃത്തം ചെയ്തുകൊണ്ടു വരുന്നു)

തോട്ടിരാഗം. ത്രുകം അളം

- 1 ഇന്നിട്ടീവരാലകൊണ്ടുലങ്കരിക്കുന്ന
 ലീലാഗതിരമ്യയാത്മ്യംകിട്ടീടുന്നു.
- 2 സുന്ദരങ്ങളാകും ഹസ്തപുഞ്ചനങ്ങളിൽ
 വാദ്യോജ്യാംഭരങ്ങളുണ്ടു മാത്രംകഥനോദം
- 3 ചാരുതരംഭാരണത്തിൽ വിനുവന്നീടും,
 സുന്ദരം വരുന്നീടുന്നു ലീലാലെല്ലാം
- 4 സുന്ദരംഭാരണങ്ങളിൽ ഇളംകല്ലോല
 ഇല്ലാത്തതൊക്കും പാലം വാക്കുന്നു

5 കീഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നവരിൽ ഏവർ 'ജനകുടുംബ രഹിത' മെന്റാലിറ്റി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു?

අපගේ ම උදෙසා 2

സ്വാ. 100 . കൗരവർജ ഉത്സവസ്ഥാനത്തു നിന്നു രാജധാനിയ്ക്കു 20 കിലോ / മൈൽ ദൂരെ ചുഴലിക്കുതിർച്ച നദിയിൽ

സമയം - കുതി

[മോശി വഴിയറിയാതെ തിരിയെ കിടന്നു ചുറ്റുന്ന മേഖലത്തുകി ജെ.കെ.സി. പ്രവേശിക്കുന്നു; ജെ.കെ.സി. മേഖലയിൽ നിന്നുചിട്ടയായ കർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ട്?

മോശം—എന്തിനെ ചഴിക്കുക? ചക്രവർത്തി തിരുനെൽവേലൂർ
കൊണ്ട് എന്തെങ്കിലും കാരണമുണ്ട് അതാൽ .
മുൻപോട്ടെത്താൻ ചക്രവർത്തിയെന്നൊരു നിങ്ങളെ
ഒരു മനസ്സിലാക്കുക?

അോശി—ചതുരത്തിയല്ലാതെ ഇതരചുരുക്കന്മാരോടും ഇ
വിടെ വരികയല്ലെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്.
അജി—വെട്ടുകൾ ശരിയായോ? സുന്ദരി! നിങ്ങളോടൊ
ന്നെന്നു ഞാൻ ചോദിക്കട്ടേ?

ജോഷി—പ്രതിവാദി കവിയായ പൂതലിമാജിന്റെ വനി
താഭാവം മെമ്പർമാർക്കറിയാമോ? ജോഷിയിൽ ഒരു
സ്ത്രാഭാവമുണ്ട്.

ആക്ഷേപം നോക്കി ൩ അംഗം ഈ ഉത്തരവ്യിൽ വർഷം ആദ്യത്തെത്തവണയായാണോ?

ജോലി. അനേക തിരുമസ്സകളാണു്, ഇവിടെയിരിക്കെ
 ചെയ്തിരുന്ന പല പരാധർമ്മങ്ങളെ അവനോ ദർശിച്ചെ
 യ്തു് ഏകദിന മാർഗ്ഗം പറഞ്ഞുതന്നതുകൊണ്ടു് —
 അതുകൊണ്ടു് ഇവന്മാർക്കുവാനുള്ള വഴി വളരെ എളുപ്പം

கொண்டு, அதனை இயக்குவதற்கு உரிய நடவடிக்கைகளை எடுக்க அரசாங்கம் முன்வருமா? அல்லது அரசாங்கம் இதை கவனத்தில் கொள்ளாது என்பதை அறிய விரும்புகிறேன்.

ജോശി—കുതിരിപ്പാട് ഭയവു ചെയ്യു എന്ന് കേൾക്കുന്നു. ഇതു വഴി പറഞ്ഞതായാ ഇതിൽ പ്രതി പോകാമോ?

(പ്രോഫസ്സർ അവിഷ്കാരം)

ജെ.കെ.എസ്. ഡി.വെ. തടവറ, റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുകയും ഇ
തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ, ഇവിടെ ഏതെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും
യിൽ കൂടി പ്രവേശിച്ചു വരാതെത്തന്നെ കരുണയ്ക്കു
ണ്ടാകണം.

കേരളം—കുറ്റിപ്പുറം വഴിയിലെ ഒരു കടൽ.

எனக்குத் திரைப்படம் கமழிப்பதெல்லாம் அது
விசை மூலக்களை அழித்து எவ்வாறு மாற்றுகிறது
என்ற உண்மை அறியப்படுகிறது. அது உண்மை
மட்டுமல்லாமல் உண்மை உண்மை

[illegible]

எனவே, — எங்கள் விமானத்தை அழைக்கவேண்டி
எளிதில் அழைக்க முடியாத நிலைமை உருவாக

ചെറുപ്പം. പക്ഷെ പലർക്കും ഇത് വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ജാ.വി.ഒ. 3   ബാ. 2   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   11   12   13   14   15   16   17   18   19   20   21   22   23   24   25   26   27   28   29   30   31   32   33   34   35   36   37   38   39   40   41   42   43   44   45   46   47   48   49   50   51   52   53   54   55   56   57   58   59   60   61   62   63   64   65   66   67   68   69   70   71   72   73   74   75   76   77   78   79   80   81   82   83   84   85   86   87   88   89   90   91   92   93   94   95   96   97   98   99   100   101   102   103   104   105   106   107   108   109   110   111   112   113   114   115   116   117   118   119   120   121   122   123   124   125   126   127   128   129   130   131   132   133   134   135   136   137   138   139   140   141   142   143   144   145   146   147   148   149   150   151   152   153   154   155   156   157   158   159   160   161   162   163   164   165   166   167   168   169   170   171   172   173   174   175   176   177   178   179   180   181   182   183   184   185   186   187   188   189   190   191   192   193   194   195   196   197   198   199   200   201   202   203   204   205   206   207   208   209   210   211   212   213   214   215   216   217   218   219   220   221   222   223   224   225   226   227   228   229   230   231   232   233   234   235   236   237   238   239   240   241   242   243   244   245   246   247   248   249   250   251   252   253   254   255   256   257   258   259   260   261   262   263   264   265   266   267   268   269   270   271   272   273   274   275   276   277   278   279   280   281   282   283   284   285   286   287   288   289   290   291   292   293   294   295   296   297   298   299   300   301   302   303   304   305   306   307   308   309   310   311   312   313   314   315   316   317   318   319   320   321   322   323   324   325   326   327   328   329   330   331   332   333   334   335   336   337   338   339   340   341   342   343   344   345   346   347   348   349   350   351   352   353   354   355   356   357   358   359   360   361   362   363   364   365   366   367   368   369   370   371   372   373   374   375   376   377   378   379   380   381   382   383   384   385   386   387   388   389   390   391   392   393   394   395   396   397   398   399   400   401   402   403   404   405   406   407   408   409   410   411   412   413   414   415   416   417   418   419   420   421   422   423   424   425   426   427   428   429   430   431   432   433   434   435   436   437   438   439   440   441   442   443   444   445   446   447   448   449   450   451   452   453   454   455   456   457   458   459   460   461   462   463   464   465   466   467   468   469   470   471   472   473   474   475   476   477   478   479   480   481   482   483   484   485   486   487   488   489   490   491   492   493   494   495   496   497   498   499   500   501   502   503   504   505   506   507   508   509   510   511   512   513   514   515   516   517   518   519   520   521   522   523   524   525   526   527   528   529   530   531   532   533   534   535   536   537   538   539   540   541   542   543   544   545   546   547   548   549   550   551   552   553   554   555   556   557   558   559   560   561   562   563   564   565   566   567   568   569   570   571   572   573   574   575   576   577   578   579   580   581   582   583   584   585   586   587   588   589   590   591   592   593   594   595   596   597   598   599   600   601   602   603   604   605   606   607   608   609   610   611   612   613   614   615   616   617   618   619   620   621   622   623   624   625   626   627   628   629   630   631   632   633   634   635   636   637   638   639   640   641   642   643   644   645   646   647   648   649   650   651   652   653   654   655   656   657   658   659   660   661   662   663   664   665   666   667   668   669   670   671   672   673   674   675   676   677   678   679   680   681   682   683   684   685   686   687   688   689   690   691   692   693   694   695   696   697   6

മേൽ പറഞ്ഞവർക്കുവേണ്ടി അതേ അർത്ഥം എഴുതിയ കവിതകൾ ഇവ.

അതുകൊണ്ട് പ്രിയേ, 'കേവലംകൊണ്ട്' അർത്ഥമായി തീർന്നിരിക്കുന്ന വസ്തുവിന്നിങ്ങുള്ള സത്തുസ്ഥിതമായ കാരണമായ ഉത്ഭവത്തിലൂടെ ഇന്നു നടന്ന സംഗതിയെപ്പറ്റി ഞാൻ ആരോടും ശബ്ദിക്കുകയോ ചെയ്യയില്ലെന്നു നന്നായല്ലോ മേലിൽ നിങ്ങളോടൊന്നും ആവശ്യപ്പെടുകയില്ലെന്നും ഞാൻ വാശത്തോടെ ചൊല്ലാം. നിങ്ങൾക്കു മനോഹാരി വരികയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല ശ്രേയസ്സു വരികയുണ്ടെന്നു ചൊല്ലും. നിങ്ങളുടെ ഗർവ്വത്തോടു മത്സരിക്കും മറ്റൊരു ഉന്നതമായ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചും നമിക്കേണിവാകയില്ല വത്ര, നടത്ത.

(അതുകൊണ്ട് മനോഹരമായ ജോലിയുടെ കൈപ്പിടിക്കുന്നു.)

ജോലി—(വെട്ടുന്നു കൈകൾക്കിടയിലായിട്ട് അർത്ഥം നിന്നു കരാറുകൾക്കുണ്ടാകുന്നു) പാവം! ദൈവം! പൂർണ്ണം! എന്റെ കയ്യിലെത്താണെന്നു മാത്രമല്ല കൈകളിൽ

(അതുകൊണ്ട് പൊന്നാകും മാറുന്നു.)

ജോലി ഞാൻ മാനുഷീയാണെന്നാൽ വെട്ടുകയല്ല കലാശ്ലാഭകന്മാരായ ചില രാജാക്കന്മാർ തങ്ങളുടെ പത്നമാരെ ഈ വൈശാലികമായ ഉത്സവത്തോടു ഉന്തിയെത്തി അയച്ചു തങ്ങളുടെ മനസ്സു വിട്ടു തിന്നുന്നു—ഇവർ മിനുക്കുകയാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇക്കാര്യം അസംബന്ധം മിനുക്കും തങ്ങളുടെ കലാശ്ലാഭകന്മാർ പരിശുദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട് പ്രഭുക്കളുടെ കൈത്താലും ചതുരത്തിനുമായ അങ്ങനെയുള്ളവർക്ക് പഴയതും ചെയ്യുന്നതു പഴയതല്ല പൊതുവെ ഇനി എഴുതുന്നതൊട്ടുവകയിൽ (കുത്തി ഉയർത്തിക്കൊണ്ട്) ഇവർക്കുവേണ്ടി മാത്രമേ മാറ്റം വരികയുള്ളൂ!

ആകുബർ—ഇല്ലാ, ഇല്ലാ റിങ്ങാർ വൃതമാന്തി ശുശ്രൂഷയടക്കേണ്ടാ ഞാൻ പാവത്രകളായ സ്ത്രീകളെ മുളയംഗമമായി അടിയറവിക്കുന്നു ഞാൻ ഭാഷയും മെസ്സിയേയേയും ഇഷ്ടത്തിന് വേദാധാരായി അറവളെ സ്തംഭിച്ചിട്ടില്ല ആകുബർ മഹദ്യുദ്ധത്തെ സ്വയം അറിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും മഹദ്യുദ്ധത്തെ അറിയുന്നവനാണ് ഡ്രോ, ഞാൻ റിങ്ങളെ പുറത്താക്കിത്തരാം
(ജോശി ആകുബറുടെ പിന്നാലെ പോകുന്നു)

രംഗം ൪

സ്ഥാനം—പുത്ഥിരാജന്റെ മുറി.

സമയം. രാത്രി.

പുത്ഥിരാജൻ കവിതയുണ്ടാക്കുന്നു.

ബ്രഹ്മപോക യഥാബ്രഹ്മ സുഖപോക യഥാ സുഖം ।
ഗമപത്ത് + തഥാ സമ്രാട്ടാകുബർ പാലത്തേ സ്വകാൻ ॥

പുത്ഥി. — ഇതിന്റെ മൂന്നാംപാത്തിന്റെ മെന്റസ് ശരിയായിട്ടില്ല ഒരു ചകാരം ചേർക്കാൽ തരക്കേടില്ല.
(ജോശി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പുത്ഥി. — എന്താ ജോശി, ഉത്സവം കണ്ടു മടങ്ങി വന്നവെ?

ജോശി—ഉവ്വ് നാഥാ കണ്ടു മടങ്ങിവന്നു!

പുത്ഥി. — വാസ്തവം പറയൂ, വളരെ സന്തോഷമായില്ലേ? ഞാൻ ആദ്യംതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല? ഇപ്രകാരമുള്ള ഉത്സവം ലോകത്തെവിടത്തും ഉണ്ടാകയില്ല ചക്രവർത്തിയുടെ യോഗ്യതയെ തക്കമണ്ണമുള്ള ഉത്സവമാണ് (വീണ്ടും അതേ കവിതയെന്ന ചൊല്ലുന്നു)

ബ്രഹ്മദേവൻ കയർ ബ്രഹ്മാ സുരലോക യഥാ വൃഷാ
ഗന്ധർവ്വരം ച തഥാ സുരേന്ദ്രധാകുന്ദർ പാലയന്തേ സ
കാൻ |

ജോശി. ഞാൻ അങ്ങനെയുണ്ടാക്കുന്നു ഇപ്രകാരമുള്ള കവിതയുണ്ടാക്കുകയാണു് ഭക്തന്മാരുടെ ശിരസ്സു ലബ്ധകൊണ്ടു് 'മരണില്ലല്ലോ' 'പാവു് അനുപോകുന്നില്ലല്ലോ' ഇപ്രകാരമുള്ള മുഖവുരും—

പുരുഷപി—ഏതാ ജോശി. ഇതിലൊന്നാണു് അസത്യം? പശുപത്ത യഥാർത്ഥത്തിൽ ഇപ്രകാരം അഥവാ ഞെന്നാണു് ഏകന്റെ വിശ്വാസം അദ്ദേഹത്തെ ഇതിലധികം പ്രശംസിച്ചാൽകൂടി നന്നു് അത്ഭുതമോകതയായിരിക്കുകയില്ല അദ്ദേഹം തന്റെ ബാഹ്യബലം കൊണ്ടു കാബൂറ്റുതൽ ഞാൻകൂടിയെന്നുള്ള ഭേദമില്ലാത്ത വിടിച്ചുകൊണ്ടു് ധൈര്യത്തോടുകൂടി ചിലിക്കുന്നു—

ജോശി—ഹാ ഹാ, പറയു—അദ്ദേഹം ഹൃദയാജാക്കനാകുണ്ടു് സൂര്യനെ തന്റെ മേൽനോട്ടം നോക്കിക്കൊണ്ടു് വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു്—

പുരുഷപി—ഏതാണു് നിങ്ങൾ ആകുമ്പോൾ കണ്ടിട്ടില്ല, അതുകൊണ്ടാണു് ഇപ്രകാരം സംസാരിക്കുന്നതു്

ജോശി—ഹാ! കണ്ടു, ഞാനിന്നു കണ്ടു കാരണം ഇന്നെന്നെസ്സഹായിച്ചിട്ടില്ലാത്ത അങ്ങനെയൊരു യജ്ഞത്തിലും ആകുമ്പോൾ വേദാസൂരികളുടെ പശ്ചാത്താപം ഉൾപ്പെടുത്തിയതു്!

പുരുഷപി—ഐ! ഏതാണു് പറയുന്നതു്?

ജോശി—പറയുന്നതെന്താണെന്നാ? അങ്ങനെയൊരു കാര്യം, കണ്ടാണു്, അഥവാ ഒരു പുരുഷനോ ആണെന്നു വരുമിതിന്നു പ്രതികൂലമായൊന്നും. അല്ലാത്തപക്ഷം ഞാൻ അതാധാരണയെന്നു വിചാരിക്കും.

ഞാൻ വിധവയാണ്. ചങ്ങീരവത്തിൽ എന്റെ സ്ത്രീക്കുറുന്നതിനാലാലും അങ്ങനെയൊക്കെയുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടാ—എന്താണു മിണ്ടാത്തത്? ജീതക്കൂലം കലപാണുവാരാരുമു, ചൊല്ലുന്നതില്ലാത്തവരും, പ്രാണമേന്തിമിത്തരും ശബ്ദനാശമായ മരിച്ചവരായാലികളെ കണ്ടിട്ട് എന്തിനു ചുരുങ്ങിയശേഷമാടുത്തിട്ടു വെറുപ്പുതോന്നുന്നു. ഇപ്പോൾ രണ്ടുവേണ്ടി നമ്മളെല്ലാവരും വരളിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾക്കുക. അതാണ് പ്രശ്നമെന്നു വന്നു. എന്റെ കണ്ണുണ്ടെന്നല്ലെന്നതിനുള്ളതേകെട്ടു എന്റെ കൈകൾകടന്നുപിടിച്ചു. എന്തൊരു കഥയാണ്! ഇതു കേട്ടുകൊണ്ട് അങ്ങനെയൊന്നുവന്നായി നില്ക്കുന്നവരും.

പുഞ്ചമി— ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ പട്ടണമാണിത്?

മോശി—വളരെ യഥാർത്ഥമാണ് ഈ കലസ്സി അസൂയ
 തായി കണ്ടെത്താൻ ഹരദെപ്പട്ടത്തുണ്ടു സംഭാവ്യമാ
 ണോ! ഇതിലും അധികമായി വല്ലതും അറിയാണു
 മെന്തെന്നെങ്കിൽ അങ്ങു പോയി സാന്നിദ്ധ്യത്തുനിൽ
 ഭാഷ്യയാട്ട് ചോദിച്ചു അവർ തന്റെ പാതിവ്രത്യ
 നേതൃം ധർമ്മത്തെയും മെകെവടിത്തു് ആകർഷർ മം
 നംചെയ്തു പ്രവണങ്ങളുമണിഞ്ഞുകൊണ്ടു സന്നിധിയെ
 ണ്താടെ ഗുഹത്തിലേക്കു ചടങ്ങിയിരിക്കുന്നു അങ്ങയു
 മട സഹോദരൻ മായസിംഹൻ ഒട്ടം ശക്തികൊണ്ട്
 ഈ കലടയെ തന്റെ ഗുഹത്താൽ കയറ്റി പാച്ചി
 ച്ചിരിക്കുന്നു. യാതൊരാൾ പണിമാരെ വെടുത്തു
 സംസാരിച്ചു ചെയ്യാത്തതിനാലായി ആർത്തംശക്തി
 ലഭിച്ചല്ലാത്ത കാര്യം വന്നുവല്ലോ! ആർത്തം
 ത്തിന് ഇത്ര അധോഗതി സംഭവിച്ചുവല്ലോ! നിന്ദ
 തന്നെ.

(செயல்பாடுகளில் பங்கு எடுக்க)

പ്രശ്നം.—ഈ കേട്ടുകേൾവാൻ! ഇക്കാര്യം ശരിയായതാണോ? എന്താണു ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതു് എന്നീ ഒരു

സ്ത്രീലോകത്തില്ല അഥവാ എന്നെക്കൊണ്ടെന്നു കഴി
യുണ്ടു? എന്നിരിക്കൊരു ഉപായവും തോന്നുന്നില്ല

മംഗം ൧

സ്ഥാനം—പദ്മതാമര

സമയം—സന്ധ്യ

[ഇരു രോഗാതുരയായി കിടക്കുന്നു സമീപത്തു മേ
ഫരണീസ ഇരിക്കുന്നു

ഇരുൾ—മേഫരി!

മേഫരി. —എന്താണു ബ്രൂഷ്ടബ്ബ!

ഇരുൾ—ജന്മ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഏഴുനേര പൂർത്തേയ്ക്കു
പോയതെന്തു വാണു്? ഞാൻ മരിക്കാൻ പോകുന്നതു
കൊണ്ടാണോ?

മേഫരി. —ജന്മ അങ്ങനെ പറയരുതു്

ഇരുൾ—പറഞ്ഞാലെന്താണു്? ഇതിനകാൾ വാസ്തവമാ
യ മറ്റൊരു സംഗതി ലോകത്തിലുണ്ടോ? ആയുസ്സ്
എത്രകാലത്തേയ്ക്കുണ്ടെന്നു വിസ്തരിച്ചുവെച്ചാ, എങ്കിലും
മൃത്യു ശാശ്വതമാണു് ജീവത്തെ കായരയെന്നോ കൂട
മെന്തോ എന്തുതന്നെ നാമകരണം ചെയ്താലും വേ
ണ്ടില്ല; മരണം ഉറച്ചു കാര്യമാണു്—പൂർവ്വാണു് മൃ
ത്യുരൂപിയാരു സമുദ്രത്തിലെ താംഗങ്ങൾക്കു തുല്യം
ജീവകൾക്കു അല്പസമയം ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്നതാണു
ഷംഖിങ്ങു അതിർത്തന്ന ലയിക്കുന്നു അ നാഭിയായി
രിക്കുന്നതവിട്ടാ നിറച്ചിടപെടുകിടക്കുന്ന ഇഷ്ടിവാൻ,
കളുകടിനന്റെ സ്വപ്നത്തോടു തുല്യം ആവിർഭവിക്കുക
യുണ്ടാകുമിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മേഫരി. —എന്താണു്?

ഇതും—നോക്കൂ: നിങ്ങൾ ഭഗവദാജ്ഞകൃത്യവും, ഞാൻ ജ്ഞപ്രകൃത്യകൃത്യമാണ്. നിങ്ങളുടെ അസ്ത്വരം ഏന്റെർ പിതാവും ബാലവൈരികളുമാണ്. അന്യോന്യമുപദേശനാട്ടിടം കാക്കിക്കാതിരക്കിത്തക്കവിധം പരമശത്രുക്കൾ പക്ഷെ നിങ്ങളെന്റെ സഖിയാണ്. പൂവു ജാമാഞ്ചിതരായ മൈത്രിയാണെന്നു തോന്നുംവണ്ണം നാം തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം ദ്രാഹതയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മൾതമ്മിൽ പാപമുക്തരായിട്ട് അല്ലെലിവസങ്ങളേ ആയിട്ടുള്ളൂ. നമ്മുടെ പ്രഥമദേശമുണ്ടായത് ഏകിയപ്പന്റെ കൂടാരത്തൽവെച്ചാണ്. മേഘനിനോമ്മയില്ലേ?

മേഘർ ഉവ്വ; നല്ല വാർത്തയാണ്.

ഇതും—അതിനശേഷം സ്വപ്നത്തിലാവാ വന്ന നമ്മെ സ്നേഹപാശകൾക്കു ബദ്ധ്യിച്ച ആ സ്വപ്നം അല്ല നേരത്തനുള്ളിൽ മാഞ്ഞുപോകത്തക്കിപ്പം വളരെ മാധുര്യമുള്ളതാണ്. ഇവിടെയും സംഗമത്തിനിടവരക്കത്തവിധം ഞാൻ നിങ്ങളോടു വേർപിരിയുകയാണ് എന്നിങ്ങു തോന്നുന്നു.

മേഘർ—വീണ്ടും സംഗമം സംഭവിക്കും. എവിടെവെച്ചു?

ഇതും—(ആകാശത്തിലേക്കു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു) അവിടെ വെച്ച്. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കുസ്ഥാനം കാണാൻ സാധിക്കുകയല്ല. സൂര്യന്റെ തീവ്രപ്രകാശത്തൽ അസംകൃതം നക്ഷത്രങ്ങൾ കളിത്തരുകിടക്കുന്നതുപോലെതന്നെ ജീവനത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ ഉത്സവമുള്ളത്തരുകിടക്കുന്നു. മീവന്റെ ഈ തേജസ്സു കെടുന്ന സമയത്തു് ആ അപൂർവ്വതോജാമയമായ മാജ്യം മിന്നി പ്രകാശിച്ചു തുടങ്ങും. ഫാ! ആ കാഴ്ച എത്ര മനോഹരമാണ്!

(മേഘർ മനോഹരമായി ഇരയുടെ മുഖത്തു നോക്കുന്നു.)

ഇതും. നോക്കൂ മേഘർ, നിങ്ങൾക്കു് ആകാശം കാണാതില്ലേ? എത്ര വീഡവും സുന്ദരമാണ്! സമ്പ്രദായമു

[illegible]

22.10.1971 - கிழக்கு மதுரை மாவட்டம் கிழக்கு மதுரை நகரம்
தெய்வக் கோயிலுக்கு அருகில் உள்ள கிழக்கு மதுரை நகரம்

ഇതര ഇലകളെല്ലാം വാഷിനിക്കെസാറുവൃത്തിയിൽ പ്രതിബിംബം ചാത്രരേഖയ്ക്ക് നോട്ടാർഗ്രാഫിക്സനുസരിച്ചും തിരുത്തലുകളെക്കുറിച്ചുള്ള മറ്റുള്ളവയ്ക്കും കേരള ഈ സ്കൂളുകൾക്കും ഈ ബുക്സുകൾക്കുമുള്ള പാവം ഇത്—

കേരളം (മലയാ. മാ.വ) ഈ വർഷത്തിൽ മുഖ്യമന്ത്രി നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു)

ഇതും (ആദ്യവേദം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം) ഏ.സി. ൧൨
൧൦൦ വർഷം. ഒന്നാം ഉറക്കട്ടെ.

ചന്ദ്രനും ചന്ദ്രനും പ്രകാശസമേഹം പ്രദർശിക്കുന്നു

പ്രതിനി — (പ്രതാപം തുടർ ഉറങ്ങുകയുണ്ടോ?)

കേരളം, അതും ഇന്ത്യയിലേക്കു വന്ന ഉറങ്ങിയ ഉറക്ക

പ്രൗഢ കേരളം, ഇ.പി.പി.യുടെ കേരള വിശ്വകോശം, ഞാൻ ഇവിടെ ഇരിക്കുന്നു.

മേൽപ്രകാരം തൊഴിലുടമകൾക്ക് തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപകാരപ്രദമായ ജോലിയെടുത്തു കിട്ടുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആവശ്യമായതന്നെ വ്യക്തമാക്കുക.

പ്രകാരം—ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്ക് പലതരം സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവർക്ക് പലതരം സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇവർക്ക് പലതരം സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

പഥത്തെ പരിചരിക്കുന്നതിനു ഞാൻ തീരെ അസമ
തനായിത്തീർന്നുവോയി

[ലക്ഷ്മി പ്രവേശിക്കുന്നു.]

ലക്ഷ്മി. ഈ ഉറക്കുകയാണോ?

പ്രതാപ. അതേ, ഉറക്കുകയാണ് എന്തിനാണു കട്ടികൾ
നിലവിലിട്ടത്?

ലക്ഷ്മി. — അവരിലൊരാളെങ്കിലും റൊട്ടി തിന്നുന്ന സമയത്തു്
ഒരു കാട്ടുപൂച്ച വന്നു റൊട്ടി കടിച്ചുകൊണ്ടുപോയ

പ്രതാപ. — ഇന്ന് അവരെന്താണ് അത്താഴം കഴിക്കുക?

ലക്ഷ്മി. — എന്റെ കാഹരി ഞാൻ അവർക്കു കൊടുത്തു. ക
ര പട്ടിണികൊണ്ടാണു പക്ഷേ കേട്ടു പറയുകയില്ല
ല്ലോ

പ്രതാപ. — (അല്പനേരം മിണ്ടാതിരുന്ന് തിന്നാശേഷം) ലക്ഷ്മി!

ലക്ഷ്മി. — നാഥാ!

പ്രതാപ. — ലക്ഷ്മി, എന്നെ എത്ര ചിട്ടിയിടുന്നതുകൊ
ണ്ടാണു നിങ്ങൾക്കീകഷ്ടമെല്ലാം അനുഭവിക്കേണ്ടിവ
ന്നിരിക്കുന്നതു് ഈ അധികം ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ടിവരുക
യില്ല ഞാൻ ശത്രുക്കളോടു കയ്യു ചകിപ്പെടുവാൻ
ഓവിക്കുകയാണ്

ലക്ഷ്മി. — പ്രഭോ! എന്തു്?

പ്രതാപ. — ഞാൻ തീരെ അശക്തനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു
നിങ്ങളുടെ കയ്യുപ്പാടു കാണുമ്പോൾ എന്റെ ചെത്തു
മകനു കുറുക്കുമ്പോൾ തുറന്ന ഗുഹകളിലും മുട്ടലുകളിലും
ലും ഏതു കരലം മൂലിച്ചു മരിക്കുവാൻ സാധിക്കും? ഉദാ
രപണത്തിനുള്ള മദ്ധ്യേണമോ വസിക്കുന്നതിനായ്
വസതയോ ഇല്ല. അതും വേദം; ഒരു ദൈവമെങ്കി
ലും സൂക്ഷ്മനിദ്ര ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സാധിക്കുന്നില്ല. എ
ന്നിരിക്കുകൊണ്ടാണു കൂസലില്ലതാലും നിങ്ങൾ —

ലക്ഷ്മി. — ഞാൻ നാഥാ അങ്ങയുടെ ആശയത്തെ അനു
ഷ്ഠിക്കുന്നതാണ് എനിക്ക് എന്തൊരു ആഹ്വാനകരം

പ്രതാപ - കയ്യുപാദകളെപ്പറ്റി എന്നതിന് ഭരണിയണ്
ഞാൻ വരുമ്പോൾ നന്നായുകൊണ്ടു സമ്പന്നം സമ്മിക്കുന്ന
തിനുള്ള ശക്തി എനിക്കു സ്വതസ്സുപദായം പ
ക്ഷെ പ്രകൃത്യാ അനുഭവകരമായ സൂക്ഷ്മതയിൽ ത
ന്നെ വലമുണ്ടാകുകയില്ല.

ലക്ഷ്മി - ഞാനൊരു സൂക്ഷ്മതയുള്ള വിചാരിച്ചു അത്
എന്നെ ഇപ്രകാരം അവമാനിക്കുന്നത് പതിയുടെ സ
മയത്തെ അനുഭവമായി കരുതുന്നതായും അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ ദാമ്പത്യത്തെ മാനവമായി പരക്കെക്കണ്ടുന്നതിനും
സൂക്ഷ്മതയായും അനുഭവകരമായ പലപ്രകാരത്തി
ലും ചെറുപ്പമുൾക്കൂടി സമ്മിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. അവ
യുടെ ജീവിതത്തെ ഒരു ശതമാനമായിക്കൊണ്ടുനിൽ ഉ
ദ്യമമാണു സാധ്യമാകുന്നതായും തങ്ങളുടെ കർമ്മ
വൃദ്ധിക്കുണ്ടാകുന്ന മാത്രമല്ല, പരമാവധിമാണെന്നുള്ളതിനു
വർ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്. ധാർമ്മ്യത്തിന്റെ കാര
ലിൽ ഒരു ചെറിയ മുറിച്ചു പറയാതെത്തുടർന്നു എന്റെ
മുദ്രയെത്തൽ എത്ര ചേർന്നുണ്ടെന്ന് അവിടെക്കുറി
യ്ക്കുക? തന്മൂലംകൂടിയ ഞങ്ങൾ മാതാപിതാക്ക
ന്മാരെ പ്രാണനും സ്നേഹിക്കുകയും, പതിയെ ഈ
ശ്രദ്ധാർഹമായി കരുതുകൊണ്ടു തങ്ങളുടെ സമ്പ
ന്നതയെയും അദ്ദേഹത്തിൽ അർപ്പിക്കുകയും, ഏ
തൊക്കെ കൊടുത്തിട്ടു സമുദായത്തെ മെൽക്കുകയും
ചെയ്യുന്നു.

പ്രതാപ - ഞാൻ മൂലം ഈ സാധുക്കൾക്കുള്ളതി ഇ
പ്രകാരം കയ്യുപാദകളെപ്പറ്റി അനുഭവപരമല്ല!

ലക്ഷ്മി - ഒരു രാജാവിന്റെ ധർമ്മം പ്രജാപരിപാലനമോ
സ്വസ്ഥതാവഹിപ്പാലനമോ?

പ്രതാപ - ലക്ഷ്മി, നീ ധന്യയാണ് നിനക്കു സമുദായ
യെ സൂക്ഷിക്കുകയുണ്ടായില്ല. സമുദായം സംര
ക്ഷിക്കുകയും ഈ സമയത്തുള്ളതിനുള്ളതെല്ലാം

ധർമ്മത്തിന്നു നീ പരവർത്തിയല്ല. എന്തെന്നൊക്കട്ടെ
നീ സാധിക്കുകയില്ല. ഞാൻ ദുർദ്വൈതനാണ്, നി
ഷ്ഠാർത്ഥനാണ് എന്തെന്നു ചിലർ ചോദിക്കുന്നു. ഞാൻ
അർത്ഥകാർത്ഥനായിട്ടു വന്നിട്ടു, നിങ്ങൾ എന്തെ
ങ്കിലും കാരണത്താലാണ്

ഇതും ചോദിക്കൂ!

ലക്ഷ്മി—എന്താ കേളേ!

ഇതും—എത്ര കഷ്ടമാണായിരിക്കുന്നു! അതേ ചോദ്യം,
എത്ര കഷ്ടമാണ്!

ലക്ഷ്മി—എന്താണ് ഇതും?

ഇതും—ഈ ദുർദ്വൈതം! ഇതിൽ ദൈവമനുഷ്യനായ
എത്ര അർത്ഥകാർത്ഥനാണ് ദുർദ്വൈതനായിട്ടു എത്ര ദൈ
വമനുഷ്യനായാണ് ദുർദ്വൈതനായിട്ടു എത്ര ദൈവമനുഷ്യനായാണ് ഇ
തെന്നൊക്കട്ടെ ചോദിക്കൂ.

പ്രശ്നം—(ലക്ഷ്മിയോട്, ഇവർ സാക്ഷാൽ കാണുകയാ
ണെന്നാണ് അറിയുന്നത്)

ഇതും—(ഞെട്ടിക്കൊണ്ട്, എല്ലാം മറന്നുപോയി! ഇതെ
ന്താണ്? അതേ, ദുർദ്വൈതമെന്താണ്?)

ലക്ഷ്മി—മകളേ ചോദ്യം എല്ലാവരും ഇവിടെത്തന്നെ
ഉണ്ട്.

ഇതും—അതേ, മേൽ എവിടെയാണ്?

ലക്ഷ്മി—വിളിക്കൂ? അതാ അവിടെ വരുന്നു.

(കൈനായകൻ മേൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇതും—മേൽ എവിടെ ആയിരുന്നു? ഈ സമയത്തു
എന്തെങ്കിലും കാരണത്താലാണ് ചോദ്യം, ഞാൻ ഇ
തെ ചോദിക്കുന്നു. വരി, എന്തൊരു കാര്യം വാങ്ങ സംസാ
രിക്കൂ.

ലക്ഷ്മി—മേൽ ഇതേ, വിളിക്കുകയാണെന്നാണ്?

ഇതും—അല്ല അതേ, എന്തെങ്കിലും കാരണത്താലാണ്
ഇതെന്നു ചോദിക്കുകയും എന്തെങ്കിലും മറുപടി

യി. ഞാൻ ഇതാ പോകുന്നു മോഹിതം മുഖ് ഏറ്റവും
 ക്കു മെഴു വാക്കു പായാമിട്ടു കേട്ടോളൂ അതുകൊണ്ട്
 മെഴുവ് കഴിഞ്ഞു കൂട്ടാത്തപ്പോൾ അത് എന്തിനാണ്
 അങ്ങനെയൊരു പാട്ട് എഴുതേണ്ടി വന്നത് എന്ന് ചിന്തിക്കുക
 പക്ഷേ സാധിക്കുകയോ കഴിയാതെ പോകുകയോ ചെയ്യുന്നതിനാൽ
 അങ്ങനെയൊരു പ്രാണിയല്ല അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു
 വ്യക്തിയായി പോകുന്നതാണെന്നാണ് കരുതുക
 കൊണ്ടു സാധ്യമായിട്ടുള്ളതല്ല അങ്ങനെയൊരു വ്യക്തി
 ക്കിന്നെ. അതുകൊണ്ട് മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെ കൈകൊള്ളി
 ന്നതു ചിലപ്പോൾ കർമ്മമാണെന്നതിനുള്ളിലെന്നപോലെ
 അവിടുന്ന് അങ്ങനെയൊരു ഇഷ്ടത്തിനു വിധേയം
 ചെയ്യേണ്ടതല്ല പ്രായോഗികമായിട്ടുള്ളതല്ല പ്രാണിയോടുകൂടി
 ചെയ്യുന്നതു കഴിയാതെ പോകുന്നു എല്ലാം വെട്ടുകൊടു
 യേണ്ടതല്ല സാധ്യമായിട്ടുള്ളതല്ല കർമ്മമാണെന്നതെ
 ന്നതെന്തിനാൽ സാധ്യം എന്തെന്നു കൊള്ളാതെ അവിടുത്തെ
 കൈകൊള്ളാതെല്ലാം കൈകൊള്ളാതെ എല്ലാം അങ്ങനെയോ
 യെ എടുത്തൊടുക്കേ ഇങ്ങനെയോ എന്തു കാലത്തോ
 ഡാലി മെഴുവ് ഞാൻ പോകുന്നു എന്ന് ഒരു പക്ഷേ
 ഇതു മോഹിതം അല്ലെങ്കിൽ പോകുന്നു അവിടുത്തെ എടുത്ത
 പ്പോലെ വ. ചാക്കുന്നതും എടുത്തതല്ല കേട്ടുള്ളതെന്തിനാൽ
 പാഞ്ഞ മേയർ ഇവിടെ വന്നതു് അവിടുത്തെ വെട്ടുന്നതിനാൽ
 കൂട്ടിച്ചേർത്തതല്ല അവിടുത്തെ പക്ഷമാക്കിയതല്ല
 കൂട്ടിച്ചേർത്തതല്ല മേയർ നമുക്കുവെച്ചു കൊടുത്തതല്ല
 ചോദിച്ച നമുക്കു വെട്ടുന്നതല്ല മേയർ മിത്രത്തില്ല
 പക്ഷേ സാധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല ഇവയെ അല്ലെങ്കിൽ
 ഞാൻ അങ്ങനെയൊരു

മേയർ—ഇതാ മേയർ, വിജയം വരുന്ന വാക്കു
 കൂടെ വിജയം വരുന്നതല്ല എടുത്തതല്ല വെട്ടുന്നതല്ല

ഇതര — ഏനിക്കു സന്തോഷമായി, ഞാൻ ഇതര വേദം കണ്ടു (മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ചരണങ്ങളെ സ്തംഭിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്) അനുജത്തി, ഞാൻ ഇതര വേദം കണ്ടു ഏറെൻ കരണം അത്യന്തം സുഖകരമാണു് ഞാൻ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ മടിയിൽ കിടന്നു് അർദ്ധരാത്രി സംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടു് മരിക്കുന്നു ഞാൻ ഇതര വേദം കണ്ടു

ലക്ഷ്മി—ഇതര ഇതര

പ്രസാദ—ഇതരമാ! ഭഗവാനാ !

-- --

രംഗം 5

സ്ഥാനം—ആകാശത്തിന്റെ സമുദ്രസ്ഥലം

സമയം—ഉച്ച

[ആകാശം കയ്യിലൊക്കെത്തു വീടിച്ചുകൊണ്ടു് ഉത്സാഹപൂർവ്വം അങ്ങുതന്നെ ലാളിക്കുന്ന പുരോഹിതൻ മാതാപിതാക്കന്മാർ വന്നു]

ആകാശം—രാജൻ, അതേയെന്നു ധനം, നാണു് അങ്ങയ്ക്കു സാധ്യമല്ലാത്ത കാരുണ്യം, അങ്ങയെക്കൊണ്ടു് ഇതിന്നു കാൻ സാധിക്കാത്ത ശത്രുവുമില്ല, അങ്ങു പ്രതാപശാലി ഹൈന്ദവത്തിന്നു കൈവന്നു പത്തിച്ചു ഇന്നു പുനർവിവാഹം വരുന്നതെന്താണു്?

പരമാത്മന്തു്—വാൻ പ്രിയമായിട്ടു് ആകാംഭാവിത വന്നുചെയ്യുന്നു !

ആകാശം—മഹാത്മന്തു്! ഇന്നു പട്ടണാ മുഴുവനും വിജയകരമായവരും കൊണ്ടുവന്നു; മഹാത്മാവും പട്ടുകൊടികൾ പാറ്റിക്കുന്നു; ദാമനികളിൽ നൃത്തം നൃത്തം കൊടുത്തു കൊണ്ടു; ദീപ്ത ചിത്രം ആകാശം പാറ്റിക്കുന്നു ലയൽ ഹിന്ദുക്കളുടെയും മുസ്ലിമാന്മാരുടെയും വിജയസന്തോഷം വന്നു; കേന്ദ്രങ്ങളിലും പട്ടിക

കൂലും പ്രാത്ഥന നടത്തണം; ആഴ്ചയിൽ ദീപാവലി വേണം. സാധുക്കൾക്കു മുഷ്ടാനവും ഉടുപ്പുവെക്കുകയും കൊടുക്കണം, ജനങ്ങളെല്ലാവരും സത്തുഷ്ടചിത്തന്മാരായരിക്കണം ഇന്നു പ്രതാപസിംഹൻ എന്തെന്തുമായി കമ്പിട്ടിരിക്കുന്നു, ഹൃസ്വം ഉദയം മഹാബത്തു' വേഗം വേഗം.

മഹാബത്തു് — കിട്ടി, വേഗം (വേഗം)

പൃഥ്വിരാജൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ആകാശൻ — വരു കവിരാജൻ! ഇന്ന് അങ്ങനെയൊരു സന്തോഷവത്തമാനമുണ്ടു് ഇതിനെക്കുറിപ്പു് അങ്ങു് ഉത്തരവുണ്ടാകണം.

പൃഥ്വിരാജൻ — ആദ്യത്തെ സന്തോഷവത്തമാനമെന്നതാണെന്നു കേട്ടാൽ വേണ്ടില്ല.

ആകാശൻ — പ്രതാപസിംഹൻ എവിടെ കിടക്കുന്നിരിക്കുന്നു.

പൃഥ്വിരാജൻ — തിരുമാറ്റം കൊണ്ടു മഹാബത്തു പരയുകയല്ലേ?

ആകാശൻ — ഈ കത്തെടുത്തു വായിച്ചപ്പോഴുള്ള (പൃഥ്വിരാജന്റെ കയ്യിൽ പത്രം കൊടുക്കുന്നു.)

പൃഥ്വിരാജൻ — (പത്രം വായിക്കുന്നു.)

ആകാശൻ — രാജൻ! പ്രതാപസിംഹനെ നന്നു മറുപടിയാണു കൊടുക്കണമു്?

പ്രതാപസിംഹൻ — ചക്രവർത്തി! മഹാബത്തു വായിക്കുന്നു. അങ്ങനെയൊരു ആഗമം പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരിക്കുകയാണു് എന്തെന്നു തിരുമാറ്റം സൽക്കരിക്കുന്ന പ്രകാരം തന്നെ ദേവാധിപ! വിശ്വഭാഷണനെ സൽക്കരിക്കണം (അല്ലാതെ മറ്റൊരു യാചിച്ച സാധനം) പക്ഷെ പ്രതാപ! ഇല്ലാതെ അങ്ങനെയുള്ള അഹമതിയെല്ലാം മഹാബത്തു വായിക്കുന്നു. ദീപി അനുവാദം.

അതിനെപ്പറ്റി എന്തു ചെയ്യാം? എന്താണിതിന്റെ പ്രതിഫലം
 വെച്ചു കാണിച്ചു
 പുത്തൻ നാളെക്കൾ വളരെ ഉദാരം മോഹമാണ്
 (പോകുന്നു)

മാനസിം—പ്രതാപ, പ്രതാപ! അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കാര്യത്തെ
 നോക്കൂ? ഇന്നു കേവലമായിട്ടു സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു
 ഇന്നു പശ്ചാത്തലം അന്ധമായി
 (സംവയനത്തിൽ പോകുന്നു)

—

മംഗലം

സ്ഥാനം—പുത്തൻ നാളെക്കൾ കോളികയുടെ പുരോഹിതം.
 സമയം പ്രഭാതം
 ബീക്കാനേർ, മാർവാഡ്, ഗോളിയർ, ചന്ദ്രൻ മു
 തലായ രാജാക്കന്മാരും പുത്തൻ നാളെക്കൾ ഇരിക്കുന്നു
 മാർവാഡ്—പ്രഭാതത്തിൽ ഉത്സവവും കഴിഞ്ഞു
 ഗോളിയർ—പ്രതിപക്ഷം നടന്നുവന്നതായ രാജപുത്ര
 സുരീകയുടെ രാജാക്കന്മാരും സമാധിച്ചു
 ചന്ദ്രൻ (ബീക്കാനേർ രാജാവിനോട്) അങ്ങനെയുള്ള
 വരയ്ക്കു എന്താണ് ആരോടുകൂടുന്നത്?
 ബീക്കാനേർ—അതൊന്നാണു വരയ്ക്കുന്നത്?
 ചന്ദ്രൻ—ഇങ്ങനെയൊന്നാണു വരയ്ക്കുന്നത്? എ
 തായൊക്കെയും വല്ലതും വെട്ടിയൊക്കുന്നു
 ഗോളിയർ—ഇങ്ങനെയൊന്നാണു വരയ്ക്കുന്നത്? ഉത്സവത്തിലൊക്കെ
 വെട്ടിയൊക്കുന്നു എന്നു പറയുകയുണ്ടോ? അതു വെ
 സ്തവ്യമാണെന്നോ?
 ബീക്കാനേർ—അതെ ഏതൊക്കെയാണ്
 ഗോളിയർ—വെട്ടിയൊക്കുന്നത്—പ്രഭാതത്തിൽ ഉത്സവം കണ്ടു

മടങ്ങിവന്നിരിക്കുന്ന ഹീക്കോനേർ രാണിയുടെ ആരെ
 ഞങ്ങളുടെ കീലക്കം ഞങ്ങളുടെ മാളികമുകളിലിരു
 ന്നാൽ കേൾക്കാം ഹോ! ഹോ! ഏറെനായ കീലക്കമാ
 ണ് റിന്റക്കു ചവിട്ടിക്കിട്ടിട്ട് ഇപ്രകാരമുള്ള
 വാദം ദേവിയുണ്ടെന്നങ്ങുറപ്പില്ല അവയുടെ വാദം
 മിഥിയിട്ടു തിരിച്ചറിയിക്കുന്നതിന്നു ഏന്നാണു്—മുഗ്ദ്ധരായ
 ട്ടുമാർക്കല്ലാതെ വന്നിട്ടു, ഭവിക്കു കിട്ടിയിട്ടു എന്ന
 വാദം പുറപ്പെട്ടവ അന്നതിന്നു സാധിക്കുകയല്ല!

മാർവരഡ് ആളെ; ഇത്തരഗണ രാണയെ എന്തുവിധ
 മാനെ സൽക്കരിച്ചിട്ടു? സത്യം പറയു?

ഹീക്കോനേർ—വിധിപ്രകാരം സമാധാനം ചെയ്തു
 ഗമാളിയർ. എന്തു തരത്തിലാണു് സത്യം കേൾക്കട്ടെ?
 ചങ്ങരി—ഹോ ഹോ പറയൂ, ഇറന്നു പറയൂ?

ഹീക്കോനേർ—വെള്ളപ്പൊക്കം അവരവരുടെ മാളിക
 യിൽ ചെന്നു ചോറ്റിക്കുന്ന പടന്നു രാണിമാരെ എന്തു
 വിധത്തിലാണു സൽക്കരിച്ചതെന്നു തന്നെല്ലാവാകും എ
 ല്ലാവരും വിശ്വസിക്കുന്നു സത്യം പറയണമെന്നു ആ
 ല്ലാത്തതന്നെ ചട്ടംകെട്ടുന്ന അവരുടെ സന്മാനങ്ങളു
 കെ മുമ്പാകെ കൈവെച്ചുകൊണ്ടു് ധർമ്മത്തെ സാ
 ക്ഷിയാക്കി, അങ്ങിളി എന്തുപ്രകാരമാണു സമാധാനം
 ചെയ്തതെന്നു സത്യം ചെയ്യിക്കുന്ന വാദംകൂടുന്ന വ
 ിധിയിൽ എല്ലാവരും നിശ്ചയിച്ചതാവാം?

കണ്ണു ചുരുപ്പിച്ചു തുറന്നിട്ടു മഴ പൂ വെത്തി മീന
 വസ്ത്രവും ധരിച്ചുകൊണ്ടു് ജോശി പ്രവേശിക്കുന്നു ഈ
 യക്ഷസംഗ്രാമം കണ്ടു ഉടനെ എല്ലാവരും എഴുന്നേ
 ത്കുന്നു.

ജോശി. (കൈകളും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് കഷ്ടമാ
 കരയെഴുപ്പും ഉറക്കുമുറയുന്നു) ഹേ മരുപുത്രരാജാക്കന്മാ
 രേ! ഹേ മരുപുത്രജാതി! അവരോ ധർമ്മമേ! ഇന്നു പൂ

[illegible]

மேலும், இப்போது சாத்தனபுரம் இருகாலை
தொடர்ந்து பூதாபுரம் வரை வாய்விட்டு
நாள் பதனில் மூலத்தை தவிர்த்து வருகின்றனர்.

യിൽ അന്തരമുള്ള കാലത്തു ഞാൻ അങ്ങനെ ഉപേക്ഷിച്ചു ധർമ്മത്തെ സ്വീകരിക്കും. പതിനെ തന്റെ പതിനെ രക്ഷിക്കുന്നതിനു സാമന്ത്രിയില്ലെങ്കിൽ പതിനെ സ്വയംവേദം തന്റെ ധർമ്മത്തെ പരിവർത്തിക്കും.

— 7 —

സ്ഥാനം—പ്രവൃത്തമാണ്

സമയം—രാത്രി.

[പ്രതാപസിംഹനും ലക്ഷ്മിയും.]

പ്രതാപ. മേയ്ക്കുന്നീസ എവിടെയാണ്?

ലക്ഷ്മി. മേയ്ക്കുന്നീസ തയ്യാറാക്കുകയാണ്!

പ്രതാപ. ഞാൻ മേയ്ക്കുന്നീസയെ എന്റെ മകളെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട് എന്റെ സ്നേഹവും ഇവളെപ്പോലെ ഗുണപതിയായതിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ ഈ ശപഥനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു

[ലക്ഷ്മി കരയുന്നു.]

പ്രതാപ. മേയ്ക്കുന്നീസയെ പിന്നെയും ദാക്ഷിണ്യം നൽകി ഉടെ കൈൾ സ്വപ്നത്തോളമാണ് പോയിരിക്കുന്നത് വികാരം എന്തിനാണ് വ്യസനിക്കുന്നത്?

ലക്ഷ്മി. നാഥാ! (കരയുന്നു.)

പ്രതാപ. ഇനി നമ്മൾ എത്ര കാലം ജീവിച്ചിരിക്കും? കരയേണ്ട, വേഗത്തിൽ നമുക്കു പുത്രിസമീപത്തു വന്നുചേരും!

ലക്ഷ്മി. നാഥാ! അവിടുന്നു അരിക്കുന്നു, ഇനി ഞാൻ കരയല്ല അങ്ങ് എന്റെ ഗുണമാണ് പ്രാണേശ്വര! അങ്ങനെയൊരുപയോഗം ശിഷ്യത്തിനായാൽ കൊള്ളാമെന്നു എനിക്കു മോഹമില്ല.

(പോകുന്നു.)

ഗോവിന്ദസിംഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു

ഗോവിന്ദ — മഹാരാജൻ, അവിടന്ന് ആകുബർ ചതുര
തയ്ക്കു കീഴടങ്ങിയ വിജയ സന്തോഷവർത്തമാനം പ്ര
മാണിച്ച് ഇന്ന് ആഗ്രയിൽ മഹോത്സവം നടന്നുവ
ന്ന്. രാജകുമാരികളിൽ കൊടകുറു വരുന്നു. രാജമാ
റ്റുള്ളിൽ വേദപത്മനാഭനാഥൻ അനുഗ്രഹം നാഭി
കുറു മുഴങ്ങുന്ന ഇത് അങ്ങയ്ക്ക് അഭിമാനവശമാണ്
പ്രതാപ (യാത്രാവശ്യമാകട്ടെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) അഭി
മാനകരംതന്നെയാണ്.

ഗോവിന്ദ — വർത്തമാൻ സിംഹാസനത്തിനു വലത്തുഭാ
ഗത്തുള്ള ആസനമാണ് അങ്ങയ്ക്കു കിട്ടിയിരിക്കുന്നത്
പ്രതാപ — സൂട്ടാട്ടിൻ അടുത്തുവന്നു അനുഗ്രഹം

ശക്തസിംഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ശക്ത — ജ്യേഷ്ഠനായവനാണ്?

പ്രതാപ — ആരാണ്? ശക്തനോ?

ശക്ത — അതേ ജ്യേഷ്ഠൻ, ഞാൻ തന്നെയാണ് മുഗള
രാജാക്കന്മാർ ചെറുപ്പത്തിൽ അങ്ങയെ സഹായി
ക്കാനാണു ഞാൻ വന്നു നിൽക്കുന്നത്.

പ്രതാപ — വേണ്ടു അമ്മേ, ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ആരു
ടേയും സഹായത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ല. ഞാൻ മ
ഗളന്മാരുമായി സന്ധി ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

ശക്ത — ഹേമ അവിടന്ന് ആകുബറോടു തോറ്റുവോ?

പ്രതാപ — കഷ്ടം, ഇപ്പോൾ ആകുബറുമായിട്ട് എനി
ക്കൊരു വഴിയുണ്ട്. മേറാഡും ചിത്തറാജും കോമളകീ
രും എല്ലാം പൊക്കോട്ടു

ശക്ത — ലോകം പരിമറിക്കും

പ്രതാപ — പരിമറിക്കുമൊട്ടു!

ശക്ത — മാർവാഡും മംഗരയും ചിരിക്കും

പ്രതാപ—ചിരിച്ചോട്ടേ

ശക്തൻ നാസംഗമൻ പരിഹാസിക്കും.

പ്രതാപ — (ദീപശാലാസം വട്ടുകൊണ്ട്) പരിഹാസിച്ചോട്ടേ, എന്തുചെയ്യും.

ശക്തൻ—ജ്യേഷ്ഠൻ! അങ്ങയുടെ മുഖത്തുനിന്ന് ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ പുറപ്പെട്ടതെന്നു ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽ പോലും വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല.

പ്രതാപ—ഞാനെന്ത് ഞാൻ എന്നൊക്കെ ചെയ്യേണ്ടത്? ആർക്കു കേൾപ്പിയിരുന്നതെന്നു കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതിനു സംധിക്കുകയില്ല.

ശക്തൻ. മരുമകൻ എല്ലാകാലവും കരുപോലെ ഇരിക്കുകയില്ലെന്നു തന്നെയാണ് ഏതേറയും വാദം. ഇതുവരെ മേലാപിനു കഷ്ടകാലമായിരുന്നു, രേപിൽ നല്ല കാലമായിക്കൊള്ളും. ഈ സംഗതിയറിയിക്കുന്നതിനാണു ഞാൻ വന്നത്.

(പ്രതാപസംഗമൻ മെഴുനം ധരിക്കുന്നു)

ശക്തൻ—ജ്യേഷ്ഠൻ! ഞാൻ ഫിൻസഹാർമിറ്റും കരസ്ഥമാക്കിട്ടാണു വന്നിരിക്കുന്നത്.

പ്രതാപ—താനോ തനിക്കു സൈന്യങ്ങളെവിടേയിനു ലഭിച്ചു?

ശക്തൻ. ഞാൻ പോർത്തുഗീഷ് സേനാധിപന്മാരുടെ ശേഖരിച്ച “ഞാൻ പ്രതാപസംഗമന്റെ അനുജനായ ശക്തിസംഗമനാണ് അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുന്നതെന്നു മനസ്സുള്ളവരെല്ലാം, എന്നോടൊക്കെച്ചെയ്തവിൻ” എന്നു മുറവിളിച്ചു കൊണ്ടാണു ഞാൻ വന്നത്. ആ പേരിന്റെ മഹാഭക്തിയുടെ ഗുഹ്യസ്ഥതാകൊല്ലാം പരിമാമയം, ചിതാക്കുന്മാർ സന്തോഷത്തോടെ, ചിത്താക്കുന്മാർ ധർമ്മത്തോടെ ഉപേക്ഷിച്ച് ഏതെന്നു സഹായിക്കുന്നതിനു വന്നുതുടങ്ങി. വഴിയിൽ ഗതാഗ

തം ചെയ്തിരുന്ന ചുമട്ടുകാർക്കു് തങ്ങളുടെ ശിശുക്കൾ
ത്തെ താഴത്തിട്ടും കൂനമ്പാർ തങ്ങളുടെ കാച്ചിക്കത്തെ
നിയന്ത്രിക്കുകയും അസ്ത്രമെടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നെൻ
പക്ഷേ ദയയാലോകങ്ങൾക്കു മീതെ ദയയാലോകം വന്നുചേ
ന്നിട്ടുണ്ടു് അങ്ങയുടെ ദേവന്റെ ഇന്ദ്രജാലം അങ്ങരി
യെന്നില്ല. പക്ഷേ എന്തിനാവാം

കുമാരശാഹനൊരുമിച്ച പൃഥ്വിരാജൻ പ്രവേശിക്കുന്നു;
പൃഥ്വിരാജനെയെവിടെ?

പ്രതാപ—എന്തു? പൃഥ്വിരാജനോ! നിങ്ങളെങ്ങനെയോ
൭൯ ഇങ്ങോട്ടുവന്നതു്?

പൃഥ്വി—അവിടുന്നു ആകുലനല്ല കീഴടങ്ങിയോ?

പ്രതാപ—ഉം, പൃഥ്വിരാജ്

പൃഥ്വി—ഘതഭാഗ്യനായ കുമാരനെ കട്ടവിൽ നാണം
നിയമപ്പെട്ടുകൊണ്ടും ശ്രദ്ധിക്കുന്ന ഉപപക്ഷിച്ച്! ഞ
ങ്ങൾ പണ്ടുതന്നെ ഭൂഷണമാണു്. ഞങ്ങൾ കാസമാ
രായി തീന്നിട്ടു വളരെക്കാലമായെങ്കിലും അങ്ങൊരു
വൻ മാത്രം തന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ പർവ്വതമു
പോലെന്നുണ്ടെന്നുള്ള കഥകൾക്കു ഞങ്ങൾക്കുതൃപ്തം
ആശ്വാസപ്പെട്ടായിരുന്നു. ആകുലന്റെ സന്നിധാന
ത്താൽ ഉത്തമാംഗത്തെ വെട്ടിപ്പോക്കു കരുവൊക്കി
ലും ഉണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾ അദ്യോക്താവും പറഞ്ഞു സമാന്ത
പ്രകാരമുണ്ടു് ഇപ്പോൾ ആ കോടലത്തു് നാശമായി
പ്പോയി.

പ്രതാപ—നിങ്ങൾ, നിങ്ങളുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ ബീക്കാണർ,
ഗാളിയർ, മാർവ്വായ് ഇത്യാദി സകല രാജാക്കന്മാ
രും നിങ്ങളായ വിവാസങ്ങളിൽ എപ്പെട്ടു ആകുല
ന്റെ സൂതി പാദകന്മാരായിത്തീർന്നിരിക്കുമ്പോൾ
ഞാൻ കരുവൻ മാത്രം ദിനംപ്രതി ക്ഷുഭിക്കുന്നതി
നുള്ള ക്ഷണങ്ങളിലും ലഭിക്കാതെ കയ്യെപ്പട്ടു നി
ങ്ങൾക്കു് രാദിശമായി വാഴുന്നതെന്നു പറയുന്നതിൽ
ലജ്ജതോന്നുണ്ടല്ലോ?

പുത്തമി... തിരുമേനി... അധരനായ കരടി... അന്ധനായി...
 നായി... ഹൃദയം... തുടങ്ങി... ചെട്ടുകൊണ്ടു... നടക്കുന്നു;
 പക്ഷേ... തുടങ്ങി... കിടന്നു... ചത്താലും... ആരും
 കിടക്കുകയില്ല!... ഭവനം... അസംഖ്യമെന്നെങ്കിലും
 സൂര്യൻ ഒന്നു ഉള്ള സൂര്യശാക്തീയമായ മൂലിയെ കൃ
 തിക്കാർ കരിക്കൊണ്ട് ഉപദ്രവം കാലുകൊണ്ടു ചവി
 ടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നിടും ഉത്തരഗമനായ പദ്യതം
 ദാരിദ്ര്യാവസ്ഥയിൽ കൂടി ഹിമാലയം നമിക്കുന്നി
 ട്ടു, ലോകത്തിലുള്ള സാധാരണ ജീവികൾ തങ്ങളുടെ
 കർമ്മമായ പ്രാണൻ, ജന്മമായ സുഖദുഃഖങ്ങൾ,
 ജന്മമായ വിശ്വാസങ്ങൾ ഇത്യാദികളിൽ ഭൂമിയ്ക്കു
 സത്യധർമ്മത്തെ കൈകൊടുത്തു ഇന്ദ്രിയപരിശു
 ഛി വരുത്തിക്കൊണ്ട് ജീവിക്കുന്നതിനുള്ള, സത്യതേ
 വ്യായനയ കര സത്യാധി വന്ന അവർ അന്ധനായ
 ദേശം ചെയ്യുന്നു അതുകൊണ്ട് രൂപം അജ്ഞ
 ത്തിന്റെ സത്യത്തിന്റെ മേന്മയിൽ വെളിച്ചമു
 കത്താണു ചെയ്യുന്നത് കാലാഹിതത്തിന്റെ അസ്വകാ
 മം അദ്വൈത്തിന്റെ മറ്റൊരു ഉത്തരഗമനായ
 ജാതിക്കുന്ന അറിയാൻ സ്പഷ്ടംഗങ്ങൾ അദ്വൈ
 ത്തന്റെ കീഴ്ത്തിയ മിക്കാപകലം പ്രസരിപ്പിക്കുന്നു
 അപ്പോൾ അപ്രകാരമുള്ള സിദ്ധതാഗ്രിശാലയാല
 കാൽ ഉൽകൃഷ്ടനാണ് സുപ്രഭാതം ഉദ്ഭവിക്കുന്ന
 തിരുമാത്രമല്ല, സുപ്രഭാതമാണെന്നു സത്യമായതെ
 ജനങ്ങളെ പാപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയാണ് അങ്ങ
 നു അനുഗ്രഹിച്ചതല്ലേ? അങ്ങനേ അനുഗ്രഹിക്കാ
 ലിക്കുന്നതിനും ശക്തമായതാണ്

പ്രകാപം—ഭാരതവായുദത്ത ഭൂഗർഭനാഭത്തെ അധിനിവേശം നൽകി വീണ്ടെടുക്കുമെന്ന ഉറപ്പുതന്നതാകട്ടെ പ്രായം കൂടിയവരും ചെറുപ്പവരും ഭൂഗർഭനാഭത്തെ അധിനിവേശം ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. എത്ര ദിവസംകൊണ്ട് നിലവിലുള്ള അറകൾ അധിനിവേശം ചെയ്യുമെന്നു കേൾക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

[illegible]

പ്രതാപ്—മിസ്റ്ററാജാക്കന്മാരെക്കൂടാതെ അറുപതാണ്ടിനിടെ കൊണ്ടു തൃപ്പൂർ വരാത്ത ഒരു യോഗ്യതയുള്ളവർക്ക് ആക്സസ് നൽകാൻ സാധ്യതയിൽ ജാതകവാചം മുഴുവനും ജയിച്ചു വീണ്ടെടുക്കുന്നയാളാണ്.

ശിക്ഷാ ബോർഡ് ഇതാണ് പ്രവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക.

പൂർണ്ണ-തിരുമനസ്സ് ഇതന്നെ പ്രതിഭിംബം ചെയ്യുന്നതിന് നമുക്കുണ്ടാകേണ്ട സഹായത്തെ അപേക്ഷിച്ച് പാർവ്വതിയോടൊന്നിനെ അടുത്തു ചെന്നു ഇങ്ങനെയൊരു നാളെ അങ്ങനെയൊരു പ്രാപ്തിയിലാക്കണം, അങ്ങനെയൊരു വിധം ഉണ്ടാകണം.

4. **சோயிஸ்** - இரட்டினம் கைத்தூதுகி டாண்டா அபிதா
 டூகொள்த் அப அப்துல் கெரகாண்டிதெனகதா
 ஸ்?

പ്രശ്നം—ഞാനെന്തൊക്കെ ചെയ്യണം? എന്റെ പക്കൽ സൈക്യാട്രിക് മെഡിസിൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അതിനെ എന്തൊക്കെ ചെയ്യണം? എന്റെ സഹധീനത്തിൽ പത്തു കടന്നാർ തികച്ചു.

ശക്തം _____ ആയ ഒരു പുരുഷൻ പെട്ടെന്നു മരിച്ചു.

പ്രകാരം ഏതെങ്കിലും കൈവശം ധനമുണ്ടെന്നുവരുമെങ്കിൽ അതാണു ഒരു സേനയെ ഏല്പാൻ ചെയ്യാമായിരുന്ന. ഇ ഡയറക്ടറിൽ ഒരു കൈവശമില്ല.

മാകാ-തീരുമാനം എടുക്കാൻ' ധാരാളമുണ്ട്'

പ്രതാപ - 2 ന്നിവർണ്ണ! രാമമെവിടെ? എന്റെ അമ്മ

വിൽ വെട്ടുകത്തോളം ലഭ്യമായിട്ട് ഒരു കവിടിപ്പോ
വുളിപ്പു

മാമാ—മാജനസംഗതയിൽ കവിടിയില്ലെങ്കിലും പണ
ത്തിന് അർഹമില്ല.

പ്രശ്നം—പ്രശ്നം നിങ്ങൾക്കു ചാത്തുളം വന്നുപോയാ.
നിങ്ങളെന്താണു അസംബന്ധം പറയുന്നത്. ധനം എ
വിടെ നിന്നു കിട്ടും.

മാമാ—തിരുമനസ്സ് ചിത്തമാലിന്റെ ഐശ്വര്യകാല
ത്തു് എന്താർ പൂവിടുകയാർ മാജനസംഗതയിൽ നിന്നു വള
രെ ധനം സ്വദാരിച്ചിട്ടുണ്ടു് ആ മുതലല്ലാം ഇപ്പോ
ഴം അവിടത്തെ സേവകന്റെ അധീനത്തിലുണ്ടു് അ
വിടന്നു കല്പിക്കുന്നവരും എല്ലാം കൊണ്ടുവന്നു് അ
യുടെ ചമണങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്

പ്രശ്നം—നിങ്ങളുടെ മേകവശംഎത്ര മുതലുണ്ടു്
മാമാ—മരമാമാ! ആപയ്യപ്പെട്ടതതു ഇതവതിനായി
തം സൈന്യങ്ങൾക്കു പതിനാലു വർഷത്തെ ശമ്പളം
കൊടുക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്ന സ്വത്തുണ്ടു്

(എല്ലാവരും വിസ്മയത്തോടെ അത്ഭുതം നോക്കുന്നു)
പ്രശ്നം—മന്ത്രപ്രഭാ! നിങ്ങളുടെ സ്വാമിക്കു കിതയ്ക്കാൻ
കൊമ്പുളം അരിനാദിക്കുന്നു പക്ഷേ മേവാലി മാജന
സംഗതാർ തങ്ങളുടെ സേവകന്മാർക്കു ദാനം ചെയ്തു സ്വ
ത്തു തിരിയെ വാങ്ങിക്കു പതിവല്ല ആ ധനം നി
ങ്ങൾക്കുവേണ്ടിക്കുന്നതിനാണു തന്നിരിക്കുന്നതു് നി
ങ്ങൾ തന്നെ അതനുഭവിച്ചുകൊള്ളണം

മാമാ—തിരുമനസ്സി. ഇപ്രകാരമുള്ള പ്രണയകടത്തിൽ
സേവകന്മാരുടെ ധനം വാങ്ങിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ഒരുമോ
പ്പുളിപ്പു ഇന്നത്തെ മേവാലിന്റെ അവസ്ഥ എത്ര
ശോചനീയമാണു് ഹിന്ദുസ്ഥികൾക്കു പണിയിക്കുന്ന ദു
ശൈവ നന്നാലാചിമുന്ദോദു ഹിന്ദുക്കളുടെ തല്ലാലാ
വശവയന്താണു് അവരുടെ ദേശം, ധർമ്മം, ധനം

[illegible]

ശേഷം മറ്റു കാര്യങ്ങൾ ചർച്ചയ്ക്കുക. യോഗം പൂർണ്ണമായിരുന്നു.

പ്രതാപം എന്ന ചർമ്മം ഉണ്ടാകട്ടെ എന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുകയും ഒരു മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെയും ഭീമം മറ്റും കാരണങ്ങളാൽ മറ്റൊരു സ്വർഗ്ഗത്തെ കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തതായിരുന്നു (പ്രതാപം).

[illegible]

சாலை—கவுடம் வரை பூக்கூடு வந்திருக்கிற
வகைகளில் பூக்கூடு வந்திருக்கிற வகைகளில்
பூக்கூடு வந்திருக்கிற வகைகளில்

செகை:— ஸ்தான் போயி கெய பூண்டி கெய கிணை நு
 னு துதன் கெ து புகழிக்கு னுதவந. பாயிநு தோ
 கெயகெது நுதரகெயகெயகெய

(പ്രോക്യൂറർജനറൽ മായം)

പുനർവി—(ശക്തനെന്നു തടഞ്ഞു) നിൽക്കു ഞാനും ഒരു
 കിട്ടു വരാം ദേശത്തെ മുഴുവനും ഉള്ളിലിപ്പിക്കുന്നതും
 ഒരു ഗ്രീകത്തെ ഗാനം ചെയ്യുന്നതെന്നു ജോശി എ
 ന്നോട്ട ചെല്ലാമുപദേശം ചെയ്യാം. ഇന്നു ഞാൻ ഒരുപ്ര
 കാശ് ഒരു പാട്ടു പാടട്ടെ. ആ ഗാനം ഞൻ പ്രതി
 ധ്വാനിക്കാൻ മുഴങ്ങട്ടെ. ആ ഗാനം ദേശ
 മാസകലം ഉള്ളിലിപ്പിക്കും. അതു നാലുപുറത്തായി
 ഒരു പർവ്വതത്തിലുള്ള ശിലകളെക്കൂടി ഉണർത്തും. ഓ
 ണ്ടുപ്രകാരം സിംഹൻ സമുദായത്തോടു വന്നു വർത്തിക്കട്ടെ
 എല്ലാവരും. ഓണാ പ്രകാരം സിംഹൻ സമുദായത്തോടു
 വന്നു വർത്തിക്കട്ടെ

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

—

മ ട ഗ ട 8

—

സ്ഥാനം — പർവ്വതം

സമുദായം — പ്രഭാതം

പുനർവിരാജനം പാടുകയും. അപ്പം ഉറക്കായി റാട്ട
 കർ വില്ലെന്നു. പുനർവിരാജനം ഗായകനായും പാടുന്നു.
 പദ്യം.

വോമിനായിട്ടൊരുക്കിട്ടു മരുതലവം

ഒന്നെത്തി, നാം ജാതോയി.

മാതാവെക്കൊത്തിട്ടുണ്ടും ചുമച്ചവകൾ വായി

ഒന്നെ സന്താനമല്ലേ?

ജായയ്ക്കും തന്റെ മാതാവിനും ധികവിപ

ഒരുത്തിട്ടുണ്ടാവില്ല സാജീവ.

ശ്വാഗതം ചെയ്യാൻ മടിക്കുന്നതു കലപുരുഷം.

ഒന്നൊക്കെത്താലോർമ്മമാരേ?

കാഞ്ഞാൽ സമുപാധമാനം പെട്ടമതുലവിലം
സഞ്ജീവ് ശ്രദ്ധവട്ടി-

ദാലസ്യത്തോടു കാലം വെറുതെയിഹകഴി-
ക്കുന്നൊരസ്സുവൃദ്ധം

ആയുസ്സോര! വെടിഞ്ഞിപ്പൊഴുതണയവിടി
മാതൃകൃമിക്കടുക്ക-

നാപത്തേത്തീർത്തിടേണ്ടെന്നതു ഞാനു തന്നെയ-
നാക്കൊഴും കൃത്യമല്ലേ? ൧

ഒക്കും പത്രക്കുറം നേരിട്ടുണകിലുക്കൊരും
മേടിച്ചുകൊണ്ടു മുമ്പാ-

ദാക്ഷേപം വിട്ടു കേറാതെ ജ്ഞാനി വിപ-
ത്തിലലഞ്ഞോളുകൊരവിൻ

ശബ്ദാലം കൂട്ടിപ്പോ നിറവുമിടിക്കോ-
ടൊക്കുകൊപ്പം മണത്തിൽ

പ്രഭുക്കും കാമമൂല മനമുളിവാ നിശാരം
മാറ്റൊലിക്കൊണ്ടിടട്ടേ. ൪

ധർമ്മം പാലിപ്പുന്നാൻ മയക്കുമിരിക്കാ-
ത്തൊലം വേദകുറം മെക്കാ-

കർമ്മത്തിൽ പെരുത്തുമേറ്റം പുരുഷരിവിടെയു-
ക്കെങ്കിലും വന്നുകൊരവിൻ

ജ്ഞാനസത്യതമോവത്തണവതു തനിയെ-
തന്നിത്തരക്കിക്കൊരവിൻ

ജ്ഞാനിക്കണെങ്കിൽ വന്നീടുവിനസ്യ തുണമെ-
ന്നൊത്തുകൾ ചോരകിപ്പിൻ.

(എല്ലാവരും വേദകുറം)

സ്ഥാനം മാനസിംഹന്റെ മാളിക

സമയം — സന്ധ്യ

(മാനസിംഹനും മഹാബലനും)

മാനസിം — ശക്തസിംഹൻ വരുടെ പ്രധാന കച്ചവട

അതാവളമായ മാലപ്പുറത്തെ കൊള്ളിച്ചെടുത്തോ?

മഹാബലൻ — ഉവ്വ്, മഹാമാജാ

മാനസിം — അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗന്ധം ഇത്രത്തോളം വലി
ച്ചുവോ?

മഹാബലൻ — പ്രതാപസിംഹൻ കോമളമീടത്തെ സ്വാ
ധീനപ്പെടുത്തി അവിടെ കോട്ട പണിയുകയാണോ?

മാനസിം — റിങ്ങർ വരിനായിരം മുഗൾയോദ്ധാക്കളെ
യുദ്ധകോണ്ടു ഹിന്ദുമാരാകോട്ട പെട്ടെന്നുകൊളുത്തി.
വേണ്ടിവരുന്നപക്ഷം തൊൻ കുറെ സൈന്യങ്ങളേയും
കൂടി അയക്കേണ്ടതാകാം

മഹാബലൻ — കല്പനമേ. ദൈവം.

(പോകുന്നു.)

മാനസിം — ദൈവത്തിലെ ഈ യുദ്ധം അത്യാവേശത്തോടെ
നേതായിരുന്നു. അതിൽവെച്ചു പ്രതാപസിംഹൻ തന്റെ
വൈദഗ്ദ്ധ്യം മുഴുവനും പ്രദർശിപ്പിച്ചു. മുഗൾ സേനാപതി
ശാഹബാജന്റെ സൈന്യത്തെ കാരാത്തു ക
രിയീവശോലെ പരാജയിപ്പിച്ചു പ്രതാപസിംഹാ! അ
രു ധന്യനാണ് ഇന്ന് ഈ ആത്മാവത്മത്തിൽ അങ്ങ
ക്കു തുല്യനായ ഒരു വീരൻ ഇല്ല എന്നു വിധത്തിലേകിലും

അങ്ങയുടെ കടംബദ്ധമായി ഒരു വിവാഹബന്ധം സ്ഥാപിക്കാൻ സാധിച്ചെന്നുവരുകിൽ ഞാൻ ഏതു ഉൽകൃഷ്ടനാകുമായിരുന്നു; വേക്കു ഞങ്ങളുടെ ഭാഗ്യചക്രം വന്നാകാം തിരിയുവാനാണു ഭാവിയിൽ നീക്ക് അങ്ങയുടെ കിരസ്സി ശരീരത്തിൽനിന്നു വേർപെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയും അതു കണ്ടിടുകയില്ല മുഗളന്മാരുമായുള്ള സംബന്ധത്തെ അകറ്റുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതായാലും അതുവരെയുള്ള ബന്ധം വേർപെടാനാണു് ഇടവരുന്നതു് ഏറ്റവും കീഴ്മുതലാൻ സമ്പ്രദായത്തോടു ഭിന്നപ്രതിപെടാൻ ഗ്രഹം വലു ചൂവരിക്കയാണെന്നു കൌശലക്കാരനായ ആർക്കുവർ മനസ്സിലാക്കിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു സഖീകാൻ ദേവതയെ വിവാഹം ചെയ്യുകൊടുത്തു് ഏന്റെ ബന്ധത്തെ ഒന്നുകൂടി മുറുക്കുന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുന്നു അതിന്നുപുറമെ സഖീകൻ ഞാനും തമ്മിലുള്ള വൈരവും ഇതുകൊണ്ടു തീർക്കണമെന്നുകൂടി വിചാരിച്ചുണ്ടു് ആർക്കുവരിന്റെ ദീതി ഏതു കട പാമാണു്?

[വയലിൽ പതുക്കെ മേഘ പ്രഭാവമുണ്ടാകുന്നു]

മാനസിം.—ദേവതയോ?

ദേവ.—അതേ!

മാനസിം.—എന്താണു്?

ദേവ.—ഏന്റെ വാവാഹം വിശ്വയിച്ചു കഴിഞ്ഞുവോ?

മാനസിം.—ഉവ്വു്

ദേവ.—സഖീകരാതോ?

മാനസിം.—അതേ, അങ്ങനെയെ

ദേവ.—ജ്യേഷ്ഠൻ സമ്മതമെന്നയാണോ?

മാനസിം.—എവിടെ സമ്മതമാണെന്നിലും അല്ലെങ്കിലും

ഫലം ഒന്നുതന്നെയാണു ഇതു് ആർക്കുവരിന്റെ ഇച്ഛയാണു്! അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇച്ഛ ആക്കത്തന്നെയാണു്

ദേവ.—ജ്യേഷ്ഠൻ സമ്മതമല്ലെന്നു താല്പര്യം അല്ലേ?

മാനസിം—ദേവേ'

ദേവ—എന്നാൽ ഈ കല്യാണം നടക്കുകയില്ല.

മാനസിം—ദൈവ! കഥയില്ലാത്ത വാക്കു പറയരുത്. ഇതു സമ്രാട്ടിന്റെ ഇഷ്ടമാണ്!

ദേവ—സമ്രാട്ടിന്റെ അധികാരം വിശ്വം മുഴുവനും ബാധിച്ചുകൊണ്ട്, പക്ഷേ ദേവ വിശ്വാസത്തിന് പുറത്താണ് ഈ വിവാഹം നടക്കുകയില്ല.

മാനസിം—വിശ്വീതം പറയാൻ മിടുങ്ങു ഞാൻ വാക്കു കൊടുത്തു കഴിഞ്ഞു.

ദേവ—ബ്രഹ്മാ, എന്നോടു ചോദിക്കാതെ നിങ്ങൾ വാഗ്ദത്തം ചെയ്യുമോ? സ്വാതന്ത്ര്യം ചോദിക്കാതെ പുരുഷനോടു ബോധിപ്പുപോലെ അനുജനും പിടിച്ചുകൊടുക്കത്തക്ക നിസ്സാരജീവികളാണോ സ്ത്രീകൾ?

മാനസിം—ഭാവയിൽ അനുജത്തിയുടെ ജീവിതം സുഖസമാർത്ഥമായിത്തന്നെ വശംവത്തമാണ് ഞാൻ സമ്മതം കൊടുത്തത്.

ദേവ—സമ്രാട്ടിന്റെ യെപ്പെട്ട ചെങ്കുത്തല്ലല്ലോ.

മാനസിം—അല്ല.

ദേവ—ബ്രഹ്മാ, പുണ്യസമ്മതമാണോ?

മാനസിം—അതേ.

ദേവ—എന്നാൽ പിന്നെ എന്തിനു വിവാഹമൊന്നുമില്ല.

മാനസിം—ദേവേ, നിനക്കിവിവാഹം അത്ര സമ്മതമല്ലെന്നുണ്ടോ?

ദേവ—ബ്രഹ്മാ, അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ പിന്നെ എന്റെ സമ്മതം നോക്കാവുന്നതോ? ബ്രഹ്മാ സമ്മതമായ കാര്യം എന്തിനും ഗുണകരമായിരിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. അതുതന്നെയാണ് എന്റെ കർത്തവ്യം.

മാനസിം—ദേവേ, വിവാഹവിവാഹമൊക്കെ സൗഖ്യം ഉണ്ടാകും.

മേഖ. ഹൃദയാൽ തരക്കേടില്ല, വക്കേഷ് ഏറിയ തിരവ്വി
ശ്വസനമില്ല സ്വാധാരണത്തിൽ പോകുന്നു)

മാനസം—എന്റെ ഈ സാക്ഷാദഭിക്ഷുപ്പലെ ഉദാസി നായും ക്ഷാമസങ്കരയും കിഞ്ചിദ്യവാരണയുമാണ് മഹാജ്ഞാലികളെ കാണാൻ പ്രയാസം ഒന്നാ ജ്ഞാതൻ പാടുന്നു. പാട്ടുകേട്ടാൽ വിശേഷവിധിയായ കന്നം തന്നെ സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തോന്നും അവളുടെ സ്വകാര്യവും അന്ധാരണമാണു ദർബാദീഭക്തപോകിട്ടു; സമയമായി

(കോന്നിംമൻ ചാത്തയെ അർജ്ജുനനിമിത്തമാക്കി
 പോകുന്നു അർജ്ജുനനും കഴിഞ്ഞശേഷം വേഗം വീണ്ടും
 പാടിപ്പോയ ആയിരക്കണക്കിന് പ്രായശ്ചിത്തവും ഉടനെ
 തന്നെ പൂർത്തമാക്കി പോകുകയും ചെയ്യുന്നു.)

100

1952

സ്ഥലം നം   എൻ സമരമിപ്പി

ಗುರುತು: _____

ശ്രീകൃഷ്ണസിംഹൻ ശത്രുപാണിയായ് ചാർത്തുനാ.

ശക്തി - ഫിസേ: ഫിസേ! ഫിസേ. സർവ്വത്ര ഫിസേ. ഈ ലോകത്തെന്നു ഒന്നൊന്നാകത്തം കൾപ്പാലത്താണ് ഭൂ കമ്പം, വെള്ളിപ്പൊക്കം, മോഹം, ഭാഗ്യം, ഇത്യാദി കൾ നിമിത്തം ലോകത്തിൽ നിത്യം ഏതു ജീവനാശമാണു സംഭവിക്കുന്നത്? മേൽകൊണ്ടും സർവ്വജ്ഞിയെങ്കൊണ്ടെന്തോ എന്നു തോന്നുംവണ്ണം ലോകം കാമ ത്രോധാദികൾക്കു വശമവതമായി യുദ്ധം കലഹം, പരദ്രോഹം, തുടങ്ങിയ ദുഷ്കൃത്യങ്ങളെ പ്രതിഭിന്നം വശം

പ്ലാച്ചുവർണ്ണ രാജ്യപ്പാലയെക്കുറിച്ചും ഒരുപാട് നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ
യാൽ അത്ര കഠിന പാപമായിട്ടാണ് കരുതപ്പെടുന്ന
തു. പക്ഷേ ഈ പാപം എത്രത്തോളം മഹത്വമുള്ളതാകും
അത്ഭുതമായതാകും പാപം എടുത്തു വരുമ്പോഴും അത്ഭുതം തുട
ർച്ചയായി ഉണ്ടാകാവുന്നതാകും മഹത്വമുറപ്പാക്കാൻ അർദ്ധൻ
കൈകൾപാതകിന്റാണെന്നു ഓർക്കേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും
ഒരുപാൾ സമയംകണത്തിൽ വെച്ച് എത്ര പാപമി
റികളെ മഹത്വമെന്നുവോ അത്രയുകൾക്കു വീരനാണെന്നാണു
കരുതേണ്ടതാണ്. മഹത്വമെന്തെങ്കിലും പരമശാസ്ത്രം
കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്. അപ്പോൾ ഉണ്ടായാൽ പരമശാസ്ത്രം
യ്ക്കിടയ്ക്കു പക്ഷേ) നോക്കൂ, അത്ഭുതം മഹത്വമുള്ള വസ്തു
കളിത്തുള്ളതാണ്. ഇതു ശുദ്ധവസ്തുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. —
അത്ഭുതം വീണ്ടും കൈകൾക്കാണ്

• **ഒറ്റാലുവിക്കൻ** പരിപ്രക്രിയകളുടെ പ്രാധാന്യം

ശക്തിതരം വെച്ചു, എന്തിനാണിത് വെച്ചത്?

ഒക്ടോ—സിങ്കല നസ്സ്, ദുർത്തിന്റെ പൂർവ്വഭാഗത്തെ മ
കാൽ ഇടലാശുപാദം. ഇവിടെയുണ്ടായിരുന്ന യാതൊരു മറ്റ
പുതിപ്പ്

செய்து கொண்டு வருவது நல்லது. அப்படி செய்து கொண்டு வருவது நல்லது.

398 ഇല്ല, അത്ഭുതം, കൊണ്ടു

പരിഷ്കരിച്ച കോളിംബിയൻ പട്ടണത്തിന്റെ "കുലശാല" (1)

தமிழகத்திலுள்ள பல்வேறு இனங்களும் உடனடியாகவே
(தமிழகத்திலுள்ள பல்வேறு இனங்களும் உடனடியாகவே)

ശമന മഹാന ത്ത്വിചക് വ്യഭാതന്ത്രജ്ഞനാണ്. അ
യാൾ ആദ്യകാലത്തെ ഈ ദുഷ്ടത്തിന്റെ കീഴടക്കലിൽ
ജാലരഹിതനായിത്തീർന്നു. മനസ്സിലാക്കുക. ഇനി
ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ഞാൻ മൃത്യുവിന്റെ വാലിൽ
ചാടുന്നതിനേക്കാൾ സന്തോഷമാണ് പരമം സമീപം

തന്നാട്ടു പ്രതികൂല ചെത്താൻ സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ
[തലമുടിയുൾഴിച്ചു വിതറിക്കൊണ്ടു ഒഴുക്കുതുണീസ
പ്രവേശിക്കുന്നു.]

ശകുന്ത — ഓരോതുണീസ! നിങ്ങളുടേക്കാട്ടു വന്നതെന്താണി?

ഒഴുക്കുതുണ്ണ് — നാഥാ, അങ്ങനേ ഇത്ര നേരത്തേതന്നെ ഏങ്ങോട്ടാണു പോകുന്നത്?

ശകുന്ത — രിക്കുന്നെതിന് ഉത്തരം കിട്ടിയില്ല? ഇവിടെ കിടന്നിട്ടേയ്ക്കു പോകാം എന്നതേങ്ങു പിടിക്കുന്നത്? സംഗതി മനസ്സിലായില്ലെന്നുണ്ടാ? എന്നാൽ കേട്ടോളൂ: ഞാൻ വിട്ടുപോകുവാൻ മുമ്പാകെ ഈ കോട്ടയെ ആക്രമിച്ചിരിക്കുന്ന വിചരം നിങ്ങളൊത്തട്ടില്ലേ? ഒഴുക്കുതുണ്ണ് — ഉവ്വ്

ശകുന്ത — അദ്ധിപ്താവേ ഏകദേശം ഇതിനെ ജയിച്ചുവെന്നു മട്ടായി. കോട്ട ശത്രുക്കളുടെ കൈവശം അകപ്പെടുന്നതനുഭവ പ്രാണതാപം ചെയ്യുന്നതു രാജാക്കന്മാരുടെ കഥയല്ലാതെ അർക്കകാണ്ടു ഞാൻ സുനാസമേതം ദുർഗ്ഗത്തു നിന്നു ബലം ചാഗത്തു പ്രവേശിച്ചു ശത്രുക്കളോടു പോരാടി പ്രാണൻ കളയുന്നതിനു മാവിടെ കൗഠം (വീണ്ടും പീടകികളുടെ ഗർജനം കേൾക്കുന്നു) അതാ, കേട്ടുകൊള്ളൂ. ഇപ്പോൾ എന്നെ അവഴെക്കു ഞാൻ പോട്ടേ

ഒഴുക്കുതുണ്ണ് — നിൽക്കൂ, ഞാൻ കൂടെ വരാം

ശകുന്ത — നിങ്ങളും പോരാമെന്നോ? പോരുന്നതിലേക്കോ? ദൈവിമാക്കു സുഖം ഉ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശത്രുഹിതമല്ലാ സമരഭൂമിയെന്നു നിങ്ങൾ വാക്കു അറിഞ്ഞിട്ടില്ലായിരിക്കാം. അതു മൃത്യുവിന്റെ കേളിരംഗമാണി

ഒഴുക്കുതുണ്ണ് — നാഥാ, ഏ നിങ്ങളോടൊന്നിനായി

ശക്ത — നിങ്ങൾ സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പ് എടുത്തു പ്രാവശ്യം മരിക്കുന്നു; പക്ഷെ ഈ മരണം വളരെ പ്രയാസമുള്ളതാണ്.

ഒരുമയ്ക്കു് എന്തിനെല്ലാം കാര്യം ഞാൻ മുഗർദ്ധം ചെയ്തിലാണു് ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു് എ. ൧൨ മുതലുവെന്നു കയമില്ല. പക്ഷെ ഉത്തമാടു ഞാൻ കാര്യം അവർ ചിന്തയുമല്ല ഞാനും അങ്ങനെയായിട്ടുവരും.

ശക്ത — (അല്പനേരം ആശയക്കുഴപ്പത്തോടെ ഒരുമയ്ക്കിനെ നോക്കിട്ട്) മരിക്കുന്നതിന്നു വാങ്ങുകയെന്നതാണത്രെ താല്പര്യം? വിടുകയല്ലല്ലോ? പെറ്റപ്പാലേ? കരേ കാലത്തേക്കുള്ള സംസാരസുഖത്തെപ്പോലെന്നതന്നെ നിങ്ങൾക്കിടയുണ്ടു്.

(ഒരുമയ്ക്കു നിസയുടെ മുഖം ചുക്കുന്നു.)

ശക്ത — മനസ്സിലായി ഈ നിർദ്വേഷമയുടെ താല്പര്യം മനസ്സിലായി. നിങ്ങൾ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു പക്ഷെ ഞാൻ ഇത്ര നിഷ്ഠാനാണ്ല്ലോ എന്നാണു നിങ്ങളുടെ വിചാരം. ഒരുമയ്ക്കു് 'എന്നെന്നോളധികം സുന്ദരനായ പുരുഷന്മാർ ധാരാളമുണ്ടു്'

ഒരുമയ്ക്കു് — (പെട്ടെന്നു ശരതസംഹാരം നേരെ തിരിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ടു സ്വച്ഛസ്വഭാവത്തിൽ സ്ഥിരതയോടെ വീണ്ടും പറയുന്നു) വാഥാ! പുരുഷന്മാരുടെ സ്നേഹത്തെപ്പറ്റി എന്തിനെടുത്തെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതില്ല എങ്കിലും 'സ്രീകൃഷ്ണ' ഒരു പ്രാവശ്യം മാത്രമേ അങ്ങനെയൊക്കെയുള്ളവനു് എറിക്കൊണ്ടും ഇന്ദ്രിയപ്രീതി വരുത്തുന്നതിനു് ഉതകുന്ന കാലത്തോളമേ പുരുഷന്മാർക്കായ വസ്തുവിൽ സ്നേഹമുണ്ടാകയുള്ളൂ. സ്രീകൃഷ്ണാദി സ്നേഹം അപരമായ ഔഷധാദി തുണിപ്പിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന കനാണു് വിധഗം, നിരാശ, മാനമാനി

എന്നീ അവസ്ഥകളിലും അന്ധരുകളുടെ പ്രേമം 'പ്രവൃത്തിക്കനുരോധം' ഇല്ലാ സ്ഥിരമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു.

ശങ്കര — നിങ്ങൾ ഭഗവദ് പീഠാധിപന്മാരാണ്. ചെട്ടിപ്പണക്കു തോന്നുന്നവരെല്ലാം ഇഷ്ടപോലെ ആകട്ടെ എന്നോടൊരുമിച്ചു വന്നുകൊള്ളൂ. ഒരളത്താലും മരണത്തിൽ തേക്കില്ലെന്നുവെങ്കിൽ എന്റെയുടെ വരുന്നതിനും ദാമോദരല്ല എന്നുവേണ്ടതിൽ തരക്കണക്കെന്നാണെന്നുള്ള ആഗ്രഹമെന്നു പറയൂ?

(പ്രിയം വീരകികളുടെ ഗർഭം കേൾക്കുന്നു.)
ദൈവത്തു — വീരന്മാരുടെ മേൽക്കൽ വേണമെന്നാണ് എന്റെ താല്പര്യം എനിക്ക് അങ്ങയുടെ സമീപത്തുവന്നു യുദ്ധം ചെയ്തു മരിക്കണം.

ശങ്കര (പ്രിയം നിന്നു കേൾക്കുന്നു) വാക്കുകൊണ്ടുള്ള യുദ്ധമല്ലാതെ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതല്ല യുദ്ധം നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

ദൈവത്തു — ഇതുപോലെയല്ല ചെയ്തു വരാക്കീട്ടില്ലെങ്കിലും ഞാൻ മൃഗമധഃശയ്യയിൽ ചിറ്റുന്നവളാണ് എന്നിങ്ങനെ വാളിട്ടുള്ള പോക്കുന്നതാവാം.

ശങ്കര — എന്നാൽ തമാശയില്ല വേഗം പോയ യുദ്ധത്തിൽനിന്നും കൈയെടുത്തു. നോക്കൂ, വലിയ തോക്കിന്റെ ഉണ്ടവന്നു പ്രയത്നമൊന്നുപോലെ നാശമുള്ള ചുമലും ചെയ്യുന്നതല്ല തെറ്റിപ്പോകുന്നതല്ല.

(ദൈവത്തുനിന്നു പോകുന്നു. ദൃഷ്ടിയിൽ പിന്നെ കറയുന്നതുവരെ അദ്ദേഹം അറിയുന്നതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.)

ശങ്കര — ഇവർ വാഴ്ചവഴിയിൽ എന്നോടൊരുമിച്ചു മരിക്കുന്നതിനൊത്തത്തിരിക്കുകയാണോ? സ്രീകൃഷ്ണന്റെ പ്രേമം കേവലം വിഭാഗം — കേവലം സംഭോഗം — മാത്രമല്ലെന്നുണ്ടോ? ശത്രുക്കൾ കരുതുന്നതു ലാഭമുയർന്നു കിട്ടുമിരിക്കണം.

ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ വിഷയം പ്രവേശിക്കുന്നു.

ശക്ത — വട്ടാളം തയ്യാറായോ?

ദുർഗ്ഗാ — ഉവ്വ്, തയ്യാറാക്കുകയാണ്.

ശക്ത — ഞാനിതാ വരുന്നു.

(ഇരുവരും പോകുന്നു)

മ ഞ ന മ ഞ ന

സ്ഥാനം — ചിലർ പരമ ദുർഗ്ഗാദേവിയെക്കുറിച്ച്

സമയം — പ്രഭാതം.

മതിലിന്മേൽ മുകളിൽ ശക്തസിംഹാസനം വിരവേലം
ധ്വനിമയമായ ഒരുമുഴക്കം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ശക്ത — മൃഗങ്ങൾക്കുണ്ടാകാറുള്ളതാണ്, ചോട്ടു, അതാ ശക്ത
പ്രഭാതം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ മൃഗത്തെ പിടിക്കു
ന്നും ഇതു വിശദമാക്കുന്ന സാധിക്കുന്ന കാര്യമാ
ണോ?

മൃഗമുട്ട — അതേ, സാധിക്കുന്നതുതന്നെയാണ്.

ശക്ത — എന്നാൽ പോകുക. കഴിയില്ലാത്തതാണ് ഈ
മൃഗത്തെ കടന്നു വിടയുമാണെന്നു ധരിച്ചുകൊ
ള്ളൂ.

മൃഗമുട്ട — അതേ, എനിക്കറിയാം.

ശക്ത — പോകുക എന്നതാ താമസം? മൃഗമുട്ടയോ
പോയോ?

മൃഗമുട്ട — അങ്ങനെയൊരു സമയത്തുണ്ടാകാൻ എ
നിക്കറിയാം. മൃഗമുട്ടയോ? അങ്ങനെയൊരു മൃഗമുട്ട
യുണ്ടാകട്ടെ. എനിക്കറിയാമോ? എന്റെ സമ്പ്രദ
യം നശിക്കാൻപോകുന്ന സമയത്തു എനിക്കറിയാവ
ടിക്കാത്തതാണ്. ഇതുവരെ അറിയപ്പെടുന്നില്ലാത്ത
നിമിഷങ്ങളിലും എപ്പോഴെങ്കിലും അറിയപ്പെടാൻ സാ

വിചേഷാകെന്തൊരാശയുണ്ടായിരുന്നു; എന്ന പ്രേമ പൂർണ്ണമായി കടാക്ഷിക്കും; അനുരാഗത്തോടെ "പ്രിയ രാമ" എന്നു വിളിക്കുന്നു കേൾപ്പാൻ സംഗതിയുണ്ട്; എന്നുള്ള ആശയം മൗര്യമാണു ഞാൻ ഇതുവരെ മി ചിട്ടിതന്നത് ഇന്നത്തോടുകൂടി അതും അസ്തമിക്കും; പിന്നെ ഏതൊരാണു ഞാൻ യജമാനനായി?

ശക്ത—പോകുക!

കൊള്ളൂ—പോകുക, ശക്തസിംഹന്റെ പാണിപോയ ഞെ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു നല്ലൂ ( )

ശക്ത—എന്താ വേണ്ടതു്?

കൊള്ളൂ—നാഥാ! നാലിയവരും മൃത്യുവിന്റെ വായിൽ ചാടുവാൻ പോകുകയും ചെയ്യുന്നതു് അതിനുമുമ്പ്, ചന്ദ്ര സൈന്യങ്ങളുടെ സമക്ഷം ഈ യുദ്ധകോലാഹലത്തി ന്നടുത്തു്, ജീവനക്കണസന്ധിസ്ഥലത്തുവെച്ച് അങ്ങ യുടെ മുഖത്തുനിന്നു 'ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു' എന്ന തേജമാദി കിരണങ്ങളിലും കേൾക്കുന്നതിനിട യ്ക്കായാൽ കൊള്ളാമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടു്

(അണിയറയിൽ യുദ്ധകോലാഹലം മുഴങ്ങുന്നു)

ശക്ത—കൊള്ളൂ, കാമിനീകാമകന്മാർ സുഖനിദ്രക്കുളള സ്ഥാനമല്ല പേർക്കുളളതെന്നു ഞാൻ മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ!

കൊള്ളൂ—നാഥാ, അതെനിക്കറിയാമെങ്കിലും ഈ നിർഭാഗ്യയുടെ കടക്കത്തെ അപേക്ഷയെ—ഈ അപസാ നപ്രാപ്തനായെ—തള്ളിക്കളയരുത്! ബന്ധുക്കളേയും പരിജ്ഞാതേയും മോഹവ ലാസങ്ങളേയും ഉപേക്ഷി ച്ചിട്ടാണു ഞാൻ അങ്ങയെത്തന്നെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നതു് പ്രേമപുഷ്പം അങ്ങയുടെ വദനാവിനത്തിൽ വന്നു ഗളിതമായ മധുചൊഴിയെ പാനം ചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹം തുടങ്ങിട്ടു വളരെ കാലമായ

ശക്തൻ—ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുമോ?

ഇന്നു—(അപ്പോഴുള്ളതുകൊണ്ടു കണ്ണും മൂടിക്കുന്നു)

ദൈവത്തു്—നല്ല കാര്യം, അങ്ങു പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുകയില്ലെന്നോ? തീരെ അപരിചിതനായ അമ്മയുടെ പാദങ്ങളിൽ വിശ്വസവുമ്പോൾ എന്റെ സദാസ്വഭവവും അപ്പിച്ച സ്ഥിതിയ്ക്ക് അങ്ങയുടെ വാക്കുമാത്രം ഞാൻ വിശ്വസിക്കുകയില്ലെന്നോ? അങ്ങയുടെ വാക്ക് അസത്യമാവാതെക്കൂടി തക്കതെല്ല. ഞാൻ ഉറപ്പാക്കും യാചിക്കുകയാ തക്കതെല്ലായ്ക്കൊരു ചെയ്തയില്ല ഇതുപോലെ അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടില്ല, ജീവതാഗതി നാശമെന്നു സമയത്തു് ഇനി ചെയ്യയുമില്ല ഇത്ര കേട്ടിട്ടെന്താണു പ്രയാജനം എന്നു ചോദിക്കുന്ന പക്ഷം ഞാൻ മെമ്പലായാണു്, സ്ത്രീയ്ക്കു് ഇതിലും വലുതായ ഇപ്പു ലോകത്തിലെല്ലാന്നാണു സമാധാനം. ഇന്നു് അഗ്രഹണിയാണെന്നുപക്ഷം എനിക്ക് സുഖമായിരിക്കാം പറയു മരിക്കുകയും വരയു

ശക്തൻ—ദൈവത്തു് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു സ്വാധീനമുണ്ടു് നിങ്ങളുടെ മുമ്പത്തു ദൈവമുണ്ടായിട്ടു വരുത്തുന്നു. സ്വകരണനവനായ മാധ്യമമാണു് ഇതെവനിതാസാധാണമായ ഈ യോഗ്യതയെ മട്ടംതന്നെ ശ്രദ്ധിക്കാത്ത ഞാൻ ഒരു ഭൂർദ്ധന്തെന്നു തീരെ അധുനം സ്വാമിച്ചുമാണു് തൂലം ലോകമാസകലം സ്വാതന്ത്ര്യമായിട്ടാണു ഞാൻ കാണുന്നതു് ഈ കാര്യം സ്വപ്നത്തിൽകൂടി ഞാൻ വാചാരിച്ചിട്ടില്ല ദൈവത്തു്! ദൈവത്തു്! ഇന്നു നിങ്ങളെക്കൊരു വിദ്യയാണു പ്രയാജിച്ചതു്! എന്താൻ കൈത്തിൽകൂടി വാചാരിച്ചെന്നു ഈ ദുഷ്ടചിന്താസരണ നിങ്ങളെന്നു തീരെ ഭൂമികരിച്ചിരിക്കുന്നു' ഈ ഇന്ദ്രജാലം പ്രയാജിക്കുന്നതാണു് ഇത്ര ഉറവകിച്ചാണെന്നാണു്!

ഒഴുത്തു വായു, വായു 'ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു' എന്ന് ഒരിക്കലിലും പറയു. അതായത് വായു മുഴങ്ങുന്നു. ഇത് അനുസ്മരിക്കുന്നു, വേഗം പറയൂ, (വീണ്ടും ശക്തിപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ല) ഒരു തവണ—ഒരു തവണ മതി

ശക്തി - ഒഴുത്തു ഞാൻ സത്യമായിട്ടും നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ഞാൻ നിങ്ങളെ ഹൃദയംഗമായി സ്നേഹിക്കുന്നു. എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ടവരേ! തടസ്സപ്പെടുന്ന വാക്കുകളെ പാലാളിത്തം നിങ്ങളെത്തന്നെ ഒഴുത്തു, പ്രിയതമേ ഇതുകൊണ്ട് കഥയാണിത്! എന്റെ മുഖത്തു നിന്ന് ഇപ്പോഴുള്ള വാക്കുകൾ പുറപ്പെടുന്നതെന്താണ്? കെട്ടി നിൽക്കുന്ന പ്രവാഹം തുറന്നപ്പോൾ അതിന്റെ ശക്തിയെ തടയുന്നതിന് ഞാൻ ശക്തനല്ലാതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഒഴുത്തു സത്യമായിട്ടും ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുന്നു, അതായത് സ്നേഹിക്കുന്നു. എന്റെ പ്രേമത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നതിന് ഇത്, മെലുസം ലഭിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ദൈവം മാത്രമേ വിളിക്കുന്നു. ഞാൻ തടയാതെയും പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്റെ പ്രേമം ഇവിടെ വെച്ച് ഉൾക്കൊള്ളും. അത്ഭുതികളും മെയും

ഒഴുത്തു - എന്റെ വാക്കുകൾ ലഭിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ളി എനിക്കുമാത്രമുണ്ട്

ശക്തി - (ഒഴുത്തു കൊണ്ടുവരുന്ന മുഖത്തു ചെന്നിറുകൊണ്ടു ഗർഭസ്ഥാഭിമുഖീകരിച്ച്) ഒഴുത്തു! എന്റെ ഒഴുത്തു!

ഒഴുത്തു - മതി, മതി, ഇത് എന്തും മറ്റുമായ മുഹൂർത്തമാണ്! അതിലുപരിയായ സ്വപ്നം മരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഇതു തടയാതെക്കൊണ്ട് ഇപ്പോൾതന്നെ സംയുക്തസംഗതാഗമം കർമ്മം ചെയ്യണം

ശക്തി — പോകുക; അശ്വത്തർ തയ്യാറാണു്

(ഇരുപതും അവിടെ നിന്നു താഴത്തീർത്തു അങ്ങി
യറയിൽ യുദ്ധകോലാഹലം മുഴങ്ങുന്നു ദുർഗ്ഗാദ്ധ്യക്ഷൻ മ
തിലുള്ള അഴി ചെല്ലുന്നു.)

ദുർഗ്ഗാ — യുദ്ധം ആരംഭിച്ചു ജയം നേടുന്നതിന്നു് ഒരു ഉ
പായവും കാണാനില്ല. എതിർഭാഗത്തു പകുതിയായി
കൊല്ലത്താൽ; ഇവിടെ ആയിരം മെച്ചത്താൽ മാ
ത്രം! എന്തൊരു കോലാഹലം! എന്തൊരു ഭീഷണഗ
മെന്നാ!

(അങ്ങിയറയിൽ 'രാണാപ്രതാപസിംഹൻ ജയി
ക്കട്ടെ' എന്നു മുറവിളി കേൾക്കുന്നു.)

ദുർഗ്ഗാ — (ആശ്ചര്യത്തോടെ) ഇതെന്താണു്?

(അങ്ങിയറയിൽ വീണ്ടും "രാണാപ്രതാപസിംഹൻ
ജയിക്കട്ടെ" എന്നുള്ള ശബ്ദം കേൾക്കുന്നു.)

ദുർഗ്ഗാ — ആവു, ഇവിടേക്കുപോയില്ല രാണാതിരുമനസ്സു
കൊണ്ടു ദുർഗ്ഗത്തെ മരിക്കുന്നതിന്നു ചൈത്ര്യസമേതം
വന്നിട്ടുണ്ടു് ഇവിടേക്കുണ്ടോ. (പോകുന്നു.)

മംഗളം

സ്ഥാനം—ദുർഗ്ഗത്തിന്റെ സമീപത്തുള്ള പൊക്കുളം—

പ്രതാപസിംഹന്റെ മൂടാരം.

സമയം—സന്ധ്യ

പ്രതാപസിംഹൻ, ഗോവിന്ദസിംഹൻ, പൃഥ്വീരാ
ജൻ എന്നിവർ ആയുധപാണികളായി നൽക്കുന്നു.]

പ്രതാപ—ഇതെല്ലാം ദേവിയുടെ പ്രസാദത്തന്നെ

പൃഥ്വീ — മഹാബലത്തുവാൻകൂടി തടവുകൊണ്ടായല്ലോ.

ഗോവിന്ദ—മൃഗ്ഗമായിരം മുഗൾസൈന്യം നശിച്ചുപോ
യി

പ്രതാപ—ഗോവിന്ദസിംഹൻ, മഹാബലത്തിനെ ഇക്കൊട്ട
കൊണ്ടുവന്നു

(ഗോവിന്ദസിംഹൻ പോയി കൈവിലക്കിയിട്ടിരി-
ക്കുന്ന മഹാബലത്തിന്റെ ശിപായിമാരോടുള്ള കൌണ്ടു
വരുന്നു)

പ്രതാപ. കൈവിലക്കിയിട്ടുണ്ടു

(ശിപായ മഹാബലത്തിന്റെ കയ്യാകം ഉറക്കുന്നു.)

പ്രതാപ. മഹാബലത്തിന്! പോകാം ഞാൻ തന്നെ വിട്ടു
യക്കുന്നു. അത് ജപ്പോറത്തന്നെ ആഗ്രഹിക്കുക പോകു-
ന്നും ഈ യുദ്ധത്തിനിടയിൽ ഏനിക്കു മാന്യസിംഹനും
മായി സമഗ്രമുണ്ടാകുമെന്നുഞാൻ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു
വെന്ന്! അദ്ദേഹത്തോടു ചരയണം അദ്ദേഹം ഈ സ-
മരണത്തിൽ വന്നിരുന്നെങ്കിൽ ഏനിക്കു ഹൽദിപാട്ടിക്കു
പകരംവീട്ടാമായിരുന്നു മുഹറസേ നാപതി മാന്യസിം-
ഹനോടു് ഒരു താലൂക്കുകളിലും വൊരുതരി നോക്കി
യാൽകൊള്ളാമെന്ന് ഏനിക്കു് ആഗ്രഹമുണ്ടെന്ന്! അ-
ദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കണം എന്നാലപ്പോറ പോകാം
(മഹാബലത്തിനു കൈയായി താലൂക്കു അല്പം ലഭിക്കുന്നു)

പുരുഷ. മദയപുരം അവിടത്തെ അധീനത്തിലായില്ലേ?

പ്രതാപ. ഉവ്വു്

പുരുഷ. ഇവി ചിത്തോർ മാത്രമേ അധീനമുള്ളൂ, അല്ലേ?

(ശക്തസിംഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

പ്രതാപ. അനുജാ വത്ര! (ഏഴുനേര ശക്തസിംഹനെ
കൊന്നുവെക്കുന്നു) അനുജാ! ക്ഷണനേരം കൈവകിപ്പുറം
തന്നെവെങ്കിൽ ഏനിക്കു തന്നെ ജവനോടെ കോ-
ണാൻ സാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു

ശക്ത. ഭയപ്പെടാ! അങ്ങനേ് എന്തെ ചെയ്തില്ല, പക്ഷേ
, ഭീതിഭയം മനസ്സു വിട്ടു് ഈ യുദ്ധത്തിൽ എന്റെ സ-
മുസംഭവം നശിച്ചു

പ്രതാപ. ഏന്താണു സംഭവിച്ചതു്?

ശക്ത. എന്റെ പത്നി കൊല്ലത്തുനിന്നു മരിച്ചുവെന്നു്!

പ്രതാപ - തന്റെ ഭാര്യ ക്ഷേമമുണ്ടെന്നിസന്ദേഹം!!

ശക്ത - അതേ, ഏന്റെ ഭാര്യ ക്ഷേമമുണ്ടെന്നിസ.

പ്രതാപ - ഞാൻ മുമ്പാകെനിന്നിന്നെ വിവരമെ ചെ
യ്ക്കുമോ?

ശക്ത - ഇവ്വ്, കേൾക്കാ! ഞാൻ മുമ്പാകെനിന്നിന്നെ ക
ല്യാണമെ ചെ

പ്രതാപ - (അല്പനേരം കൈനടയ്ക്കി) പിന്നെനിന്നെശേഷം
മണ്ട കൈകൾകൊണ്ടും ശിരസ്സിലിട്ടിട്ട്) അന്ധാ!
അന്ധാ! ഞാൻ ഇതു ചെയ്യുകയല്ല ഏന്റെ സുഖ
സന്ധ്യ കളിക്കുകയും ഇത്രകാലത്തായും ഞാൻ ഏ
ന്റെ വംശത്തെ വെടിമുഖത്തു (ശ്രദ്ധയോടെ) വിട്ട
കൊണ്ടു് അല്പനേരം മണ്ടയെന്തിനെന്നിന്നെശേഷം വി
ട്ടും, കണ്ടെത്തുകയെന്നിന്നെശേഷം കണ്ടെത്തുകയെന്നി
ട്ടും) ഇല്ല ശക്തസിംഹാ! ഏന്റെ പ്രാണപോഷാർ
പ്രിയനായാൽകൂടി ഞാൻ ഇതു സമ്മതിക്കുകയല്ല ഇ
ന്നുമുതൽ ഞാൻ ഏന്റെ സോദാഹര്യ, ഏന്റെ അരു
മല്ല, മേവാധുരാജവംശത്തോടു തന്നെക്കൊരു സംബ
ന്ധമില്ല. ഹിന്ദുക്കൾക്കു് ഞാൻതന്നെ കൈവശ
പ്പെടുത്തുകയാണു് അവിടേനിന്നു തന്നെ കാട്ടിക്കുന്ന
തന്നു് എനിക്കു യാതൊരുധികാരവുമില്ല. ഇന്നുമുതൽ
തന്നെയും ആ ദുഷ്ടനേതയും മേവാധുരാജ്യത്തിൽനിന്നു
ബഹിഷ്കരിച്ചാക്കുന്നു.

പൃഥ്വി - തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഏതാണു ചെയ്യാൻപോ
കുന്നതു്?

പ്രതാപ - പൃഥ്വിരാജാ! ഞാൻ ചെയ്യാനതെന്നതാണെന്നു്
എനിക്കു വല്ലഭോകളെ അറിയാം. ശക്തസിംഹാ,
ഇന്നുമുതൽ തന്നെ മേവാധുരാജവംശവുമായി യാ
തൊരു ബന്ധമില്ല. (ശ്രോധംകൊണ്ടും ദീപംകൊ
ണ്ടും പരവശമായിട്ടു് പാണിഭയംകൊണ്ടു് ഭുജനംചെയ്
തു്തന്നു.)

ഗോവിന്ദ—തിരുമനസ്സ്—

പ്രഭാവം—ഗോവിന്ദസിംഹാ! മിണ്ടാതിരിക്കു എന്റെ പ്രാണനെക്കൊണ്ടു കൂട്ടിച്ചിട്ടുകൂടി ഞാൻ ഇതുവരെ ഈ പരിത്രയശേഷിന്റെ മധ്യം തന്നെ ചെങ്കിച്ചവൻ ഇതിനുവേണ്ടി എന്റെ ഭാര്യ, പുത്രൻ, സുഹൃത്തുക്കൾ എന്നിവരെക്കൂടി ഞാൻ ഉപേക്ഷിക്കും എന്റെ കൂട്ടിൽ പ്രാണനുള്ള കരളത്തോളം ഞാൻ ഈ മനുഷ്യന്റെ മധ്യംതന്നെ പരിഹരിക്കും എന്റെ കാലശേഷം വരുന്നതെല്ലാം വന്നുകൊള്ളട്ടെ

പുരുഷി—തിരുമനസ്സ്! ശക്തസിംഹൻ ഈ യുദ്ധത്തിൽ—

പ്രഭാവം—എന്റെ വലകയ്യായിരുന്നു. പക്ഷേ വ്യാധിഗ്രസ്തനായാൽ വാക്യമുക്തി വേദിച്ചുകൂടിയല്ലാതെ നിശ്ചയിച്ചല്ലാ (പോകുന്നു)

പുരുഷി—കുഴപ്പം! നവോദ്യമായ രാജസ്ഥാനമേ! (പോകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്മുറ ഗോവിന്ദസിംഹൻ മെനേമയായി ഗമിക്കുന്നു)

ശക്തൻ—ജ്യേഷ്ഠ! ഞാൻ അങ്ങനെ ഈശ്വരനോടു ഇല്ലം വെട്ടിക്കൊടുക്കുകയും അങ്ങനെ തുച്ഛപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ളതിൽ ഞാൻ ഒരുമിക്കുന്നില്ലെന്നു ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല. ഞാൻ അവളെ വധാധരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ഒരിക്കലും പല പ്രാവശ്യം പറയാം അങ്ങനെയൊരു വിധം മനുഷ്യനുള്ള മഹാമുഹൂർത്തമോ, പുരോഹിതന്റെ മന്ത്രോച്ചാരണമോ, അഗ്നിമുഹൂർത്തം സാക്ഷ്യമോ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെങ്കിലും അതും യഥാർത്ഥമാണെന്നു തന്നെയാണു് ഞാൻ അവളെ വധാധരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് പറയുന്നതുതന്നെ എനിക്കിപ്പോൾ കരളമാണു് ഓണാതിരുമനസ്സ് കൊണ്ടു്, അങ്ങനെ ദേവനാണെന്നു ഞാൻ സ്വയംതീർന്നു; പക്ഷേ ദൈവമുള്ളതെന്നീ സത്യം ഒരു ഭേദിയായാണു് അങ്ങനെ എന്റെ കണ്ണുകളെ കിഴിപ്പിച്ചു പ

[illegible]

(സാക്ഷാത്കാരത്തിൽ പ്രവേശനം)

സ്വന്തം കോമളമീരത്തിലെ ഉദയസാഗരസെനകീരം.

സമയം—ചന്ദ്രികയുള്ള രാത്രി,

[അമ്മത്തന്നീടു തമ്പിയെ ഇരുത്തുവാൻ]

മേമർ ഏതു മനോഹരമായ രാത്രി! നാലുഭാഗത്തും ഏകദാസ നിശ്ശബ്ദത! ഏകദാസയുള്ള നിലാവ്! (അല്പനേരം താമസിച്ചിട്ടു) പക്ഷേ, സ്വസ്ഥയായിരിക്കുന്ന സമയത്തു് ഞാളേക്കാൾ ഏതൊരു പാശകൾക്കും ഭാഗ്യമെന്നു തന്നെയാണു് ഇരുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടും അദ്ദേഹത്തെ ശരിക്കുന്നതിനു് ഏറിയ സാധിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ ഏകദാസ പിതാവിന്റെ അപാരമായ അസ്ഥിമയമായും അനൂപത്തിലെ മാളികയേയും ഞാൻ സെപറ്റു മാത്രമായി, വീണ്ടും ഏകദാസ ഇരുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? ആ കഥയിൽനിന്നും ഏകദാസ പൂർവ്വം ഗുണമുള്ള വന്നാൽപ്പടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോര മനോഹരമായിരിക്കുന്നു ഞാൻ ഇവ കടന്നു ഉടലെ പ്രതിഭയെ കണ്ടു്. ഞാൻ ഇതുവരെ ഞാൻ ആ സത്യത്തെ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏകദാസ ഇവിടെവിട്ടു പോകുന്നതിനു് ഏറിയ മനോഹരമായിരിക്കുന്നുണ്ടോ? അമ്മത്തന്നീടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചോരയെ അങ്ങനെയായിരിക്കാം. പക്ഷേ അതിനുള്ള കാരണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വേഷം കേൾക്കുന്നതുതന്നെ ഏറിയ കൈയെ ആനന്ദകരമാണു് ഏറിയതിന്റെ കാരണം. അദ്ദേഹം സാധിക്കാത്ത മട്ടായി ഇതുവരെ ഏറിയതിന്റെ ഇരുത്തുക സഹായമുണ്ടായിരുന്നു ആ മേമരിയായെടുത്തു് സഹായസഹകാരിയു് ഈ പ്രകാശത്തിൽ നിന്നും, ഈ കിരണത്തിൽനിന്നും ഞാൻ ഏകദാസ പ്രാണനെ കണ്ടു് കണ്ടു്. ഇദ്ദേഹം ആ അനൂപത്തിൽ

ശിശുപാൽ ഇനി ഇവിടേവിട്ടു പോകയാണ് ഉത്തരം എന്റെ ഉള്ളുകളിൽ പറഞ്ഞയാൽ ഒരേമുതലായി സർ അന്ത്യനമസ്കരണത്തിനായിട്ടാകും എന്റെ പ്രിയ സോദരി! ഞാൻ വിടമെളകണ്ടിട്ടത്രേ കാലമായി! യോഗക്ഷേമമറിഞ്ഞതിനകം! എന്തിനേ സാധിച്ചിട്ടില്ല ഓണം തിരുനാളിന്റെ ഒരുക്കപ്പെട്ട ശാന്ത സിംഹാസനം ആ സംഗതി ഗുഹ്യമായി വെച്ചിരിക്കുകയാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത് കരുതവെന്ന് ഈ മഹാപുരം കാര്യവഴികൾ ഓണയുടെ ശ്രോത്രവർണ്ണനം വ്യാപകമുണ്ടാവുകയും അദ്ദേഹം അതതു വാഗ്ദാനിച്ചിട്ടുള്ള അതു കേട്ട ഉടനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവം പകർന്നു ഞാൻ കണ്ടു പ്രേക്ഷകന്റെ സന്തോഷത്തോടു ഇപ്രകാരം നിറഞ്ഞുകൊണ്ടു സാക്ഷാത്കരണത്തിനുള്ള ഒരുവഴി എത്രത്തോളമുണ്ടെന്ന് എന്തിനേ മാർഗ്ഗമായിട്ടുള്ള ഈ താത്കാലിക വിവാഹമന്ദിരമാണ്? ഈ അന്ത്യത്തിനു മുമ്പെന്തിനാണ്? അനുജത്തി! ഒരേമുതലായിട്ടു സ' ഞാൻ വല്ല അപമാനവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അതു നിങ്ങളുടെ കൗതുകത്തോടുകൂടി കാര്യമാണ്! നിങ്ങൾക്കു സുഖമാണെങ്കിൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായും അനുജത്തിയുടെ സ്മരണാർത്ഥത്തിൽ ഞാനും ലഭിക്കാത്തുണ്ടു

[ദാസി പ്രവേശിക്കുന്നു]

ദാസി—രാജകുമാരിതമ്പുരാട്ടി!

മേഘർ—(ഞെട്ടിക്കൊണ്ടു) എന്താണ്?

ദാസി—ഓണത്തിൽ തമ്പുരാകളുടെ മേക്കുവന്നിരിക്കുന്നു. അമ്മതിരുനാളിന്റെ അറയിലെ അന്ത്യനമസ്കരണത്തിന്റെ പൂർവ്വത്തിലൊരാളായിട്ടെന്ന് അടുത്തു നിൽക്കുന്നതിനായിട്ടാണ്

മേഘർ—എന്തിനായിട്ടാണ്? എന്തിനാണ്?

ദാസി—ദാണാതികരസ്സിക്കു കൈവശമുണ്ട്. കമാൻ കിടന്നുനി ഇങ്ങോട്ടു വന്നിപ്പോ?

മേയർ—ഇല്ല

ദാസി—എന്നാൽ പിന്നെ അദ്ദേഹം എവിടെപ്പോയി? ഞാൻ പോയി അദ്ദേഹത്തെ അന്വേഷിക്കട്ടെ.

(ദാസി പോകുന്നു)

മേയർ—അച്ഛാ! അച്ഛാ! അങ്ങനെയ്തോ ഇപ്പോഴാകിലും എന്നെ കാൽ വന്നുവെല്ലാ. എഴുത്തിലെ വർത്തമാന മനോഭാവത്തെ നോക്കൂ. ആരാണി? അമരസിംഹനോ?

(അമരസിംഹൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

അമര—അതേ, ഞാൻതന്നെ

മേയർ—ഇപ്പോൾതന്നെ അങ്ങനെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ദാസി ഇവിടെ വന്നിരുന്നു. നടക്കൂ, പോകുക.

അമര—നിൽക്കൂ, അല്പനേരം കഴിഞ്ഞിട്ടു പോകാം. (സർവ്വം ചെന്നു മേയറുനീടയുടെ കൈ കടന്നുപിടിക്കുന്നു.)

മേയർ—ഹൈ! ഇതെന്തൊരു കഥയാണി! എന്റെ കയ്യു വാട്ടു

അമര—വിടാം; പക്ഷേ ആദ്യംതന്നെ ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ. എനിക്കൊരു കാര്യം പറയാനാണി

മേയർ—ശബ്ദം കേട്ടാൽ അങ്ങു മദ്യം സേവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുമല്ലോ. പറയൂ, എന്നാണു വേണ്ടത്?

അമര—ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിരുന്ന സംഗതി കാര്യമുണ്ടോ? നോക്കൂ, ഈ സമസ്തിൽ ചന്ദ്രബിംബം എത്ര പ്രകാശമായി പ്രതിബിംബിച്ചിരിക്കുന്നു! കാണാൻ എന്തൊരു കൗതുകമാണി! നോക്കൂ

മേയർ—ഇവ്വി, കണ്ടു.

അമ്മ—നീലവസ്ത്രമായ അങ്കുശം, സർവ്വേശ്വരിയുടെ പൂജിതപോലെ മനോഹരമായ പത്രിക, ഏന്ദ്രിയത്തെല്ലാം കണ്ടുവോ? ഈ സൗന്ദര്യമെല്ലാം ഏന്ദ്രിയമേഖലയിലായാ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്?

മേയർ—ഏന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൂടി റാപ്പട്ടു, ഹൃദയത്തിലേക്കു പോകുക

അമ്മ—നീണ്ടതുകുറിഞ്ഞുകൂടെകിൽ ഏന്ദ്രിയം സുഖത്തിനാവണമിയാണോ? ഇങ്ങല്ലേ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്

മേയർ—വഴിമാറി നില്ക്കൂ

അമ്മ—മേയർ! ഒരുവൻ ഈ ഗ്ലാസ്സിലുള്ളതു മുഴുവൻ കുടിച്ചതിന്റെശേഷം പിന്നെ പ്രകൃതി അതു അയാളുടെ ഓരോക്കളുടെ സമീപത്തുവെച്ചതെന്തിനാണു?

മേയർ—പോകുക, ഹൃദയത്തിലേക്കു പോകുക (പോകുവാൻ തുടങ്ങുന്നു)

അമ്മ (വഴിതടഞ്ഞു്), ഞാൻ ഇതുവരെ ഏന്റെ ആഗ്രഹം ഉള്ളിലാക്കിവെച്ചിരുന്നു, ഇപ്പോൾ ഏന്റെ കൈയുടെ സാധിക്കാതായ കേമത്തിനു കേൾപ്പു ഞാൻ യുവാവും റാക്കറ്റും യുവതിയുമാണു് അതും ചോദാ, ഈ വിജയസ്ഥലം—ഏതു കൌതുകമുള്ള പൂമ്പാലാവു്!

മേയർ—നോക്കൂ അന്റെ ഇന്നും മദ്യപിച്ചിട്ടുണ്ടു് അങ്ങയുടെ വാക്കിന്റെ ദോഷം ഗൗരവം അങ്ങനെയുണ്ടില്ല അമ്മ—ഇല്ലാ മേയർ, ഏന്ദ്രിയം നല്ലപോലെ അറിയും (ചീണ്ടും മേയറുനീ സത്യം കേൾക്കേണ്ടതു മിത്രം)

മേയർ (ഉറക്കം) ഏന്റെ കൈവിട്ടു

അമ്മ—മേയറുനീ സൗ, പ്രിയ (മേയറുനീ സൗ വെച്ചുകൊണ്ടുണ്ടെന്നതിന്നു നിമിത്തം)

മേയർ—അമ്മ സിംഹം, ഏന്റെ മകളായിട്ടു (കൈ വിട്ടു)

കിടന്നുതന്നെ കൂറു കിട്ടുകയാണ്, ആവിടെ വല്ലവരുമുണ്ടെങ്കിൽ ഇങ്ങോട്ടുവന്നോടി വരണം

(ലക്ഷ്മിയും പ്രതാപസിംഹനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

പ്രതാപ - എന്താണു? അന്തിവിടെ ഉണ്ണ് (ഗംഭീരസ്വരത്തിൽ) അമരസിംഹൻ!

(അമരസിംഹൻ കേൾക്കുന്നീടുമ്പോൾ കൈ

വിട്ടു ഭൂമി തൊടുന്നില്ലെന്നു)

പ്രതാപ - അമരസിംഹൻ, ഇതെന്താണു? ബാല്യത്തിൽ ഇപ്രകാരം അലസനായിരിക്കുന്നവൻ യൗവനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും ഭാഗ്യവാനും ആവില്ലെന്നു കരുതുന്നതല്ല. ഞാൻ മുൻകരുതുന്ന കയ്യെടുത്തു പാലം എന്റെ പത്രം നമ്മുടെ മേൽപ്പലിയിക്കുന്ന ഒരു അലസനായോ? ഇപ്രകാരം ആസ്ത്രം പ്രവർത്തിക്കുമെന്നു ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽപോലും വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. ഭൂമിയിൽക്കു, കല്ലുകളിൽ, കടലിലും; ഞാൻ നിന്നു പേരുകേട്ടവർക്കു മുമ്പാകെ

(കൈത്തോക്കു എടുക്കുന്നു)

അമര. അല്ലേ! അല്ലേ! (പ്രതാപസിംഹന്റെ കാൽക്കൽ വീഴുന്നു)

പ്രതാപ. ഭീരു! പാശ്ചാത്യ! ക്ഷത്രിയവംശത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടു മരണത്തിൽ യൗവാ? നിൽക്കൂ

ലക്ഷ്മി - (പ്രതാപസിംഹന്റെ കാൽക്കൽ വീഴുന്നു) നാഥാ, ക്ഷമിക്കുന്ന ഇതു ഏതൊരു ദോഷമാണെന്നു ഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന മനസ്സിലായിട്ടു വളരെക്കാലമായിട്ടു ഞാൻ അറിയുന്നതോടൊന്നു നടിക്കുകയാണു് ഉണ്ടായതു്

പ്രതാപ. ഞാൻ ഇപ്രകാരം ക്ഷമിക്കുന്നതും അകമ്പടിയുള്ള ക്ഷമിക്കുന്നതും അപരമായല്ല

മേയർ - മഹാഭാരതം, അവിടുന്നു ഇങ്ങിനെ വരുത്തി

മാപ്പ കൊടുക്കണം! ഇദ്ദേഹത്തിനിടേക്കു സമ്പന്നിയില്ല; മദ്യപിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു —

പ്രതാപ. ഓ! ഇവൻ മദ്യപാനം ചെയ്തവനിരിക്കുകയാണോ?

അമര—അപ്പോ, ഇത്തവണ കുടിക്കണം

പ്രതാപ. (തോക്കെടുത്തു്) ഇല്ല; ഞാൻ കുടിക്കുകയും കുടിക്കുകയില്ല.

മേയർ. നിരവധി, അവിടന്നു പുത്രമകളെ ചെല്ലത്തേ ലക്ഷ്മി (അമരസിംഹന്റെ മുഖത്നിന്നു്) എന്നെ കൊന്നതിനുശേഷം ഇവന്റെ കഥ കഴിച്ചുകൊള്ള.

(തത്സമയത്തു പ്രതാപസിംഹന്റെ തോക്കു പൊട്ടി ലക്ഷ്മി പിഴന്നു)

മേയർ. അയ്യോ എന്നതാണു പററിയതു് അയോ! അയയോ! (കൊടുമ്പെന്നു ലക്ഷ്മിയുടെ മൃതശരീരത്തെ മടിയ്ക്കലിട്ടു വരുന്നു)

പ്രതാപ. ലക്ഷ്മി!—ലക്ഷ്മി!—

ലക്ഷ്മി. നാഥാ! അമരസിംഹൻ മാപ്പ കൊടുക്കണം. ഏന്റെ ആയുഷ്കാലത്തിനിടയ്ക്കു് കഷ്ടതകൾ മാത്രമേ അങ്ങയുടെ ഇഷ്ടത്തിനു് പരമാധാരം ചെയ്തിട്ടുള്ളു അതിനെനിന്നു മാപ്പ തരണം ഈ അനുഗ്രഹത്താലു് ഏനിക്ക് അങ്ങയുടെ പാദാശവിനമിച്ചിൽ സ്ഥാനം തരണം! (പ്രതാപസിംഹന്റെ കാൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ലക്ഷ്മിയുടെ പ്രാണവിയോഗം സംഭവിക്കുന്നു)

പ്രതാപ. മേയർ, ഞാൻ എന്നതാണു ചെയ്തതു്?

(അമരസിംഹൻ സ്കന്ധമായി വീഴുന്നു മേയർ നീസ കയുന്നു)

പ്രതാപ. പാദമലപാദ ഞാൻ പൂജിക്കുന്നതിൽ ഏതു മഹാപാപം ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം! അനിമിത്തം എന്നതല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ലാതെ എന്നിങ്ങനെ സമ്മതിക്കേണ്ടി

വന്നിരിക്കുന്നത്? കഷ്ടം! എന്തിനെക്കുറിച്ചു കാണാനില്ല,
തലതിരിയുന്നു. (കുറിച്ചു വിഴുന്നു)

—

സമാനം—ആകാശാനന്ദൻ കോവിലകത്തുള്ള ഒരു മുറി.

സമയം—ഉച്ച

[ആകാശാനന്ദൻ മാന്യരോടും മുമ്പത്തോടുമുഖം
പോക്കി നിൽക്കുന്നു]

ആകാശൻ—മാന്യസിംഹാർ, ഞാൻ എല്ലാം കേട്ടു. കാരോ
ന്നോരോന്നായി നഗ്നനായ കോട്ടകളെല്ലാം കൈകുട്ടി
പലകുന്നു മഹാബലത്തുപോലും തോറ്റുപോയി രജപു
ത്രന്മാർ അന്യായമെടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയും പ്രതാ
പൻ ദയപരമായി വിട്ടയച്ചു. അങ്ങനെയൊരു ഏറ്റക്കിളി
കേൾക്കേണ്ടിവന്നുവല്ലോ

മാന്യം—നിനക്കിത് 'സ്പെക്കുലേഷൻ', പ്രതാപസിംഹൻ ഇ
യ്ക്കൊരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ചോടെ കേൾക്കാനായിരിക്കുന്നു
അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗതിയെ അടയ്ക്കുന്നതിന് കരുതൽ
സാധിക്കുകയില്ല!

ആകാശൻ—ഹെ രാജൻ!, ഇതു കേൾക്കുന്നതിനല്ല അ
ങ്ങനെയൊരു വരുത്തിയിരിക്കുന്നത്!

[മാന്യസിംഹൻ കൈനം അടയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു]

ആകാശൻ—ഇത് യുദ്ധത്തിൽ മുഗളന്മാർക്കു തോൽവിയില്ല,
പോരാട്ടം നോക്കൂ സാക്ഷാൽ! ഇതിനെക്കുറിച്ച് മാത്രമല്ല
കുറച്ചും സംഭവിക്കുകയുണ്ടാകുമല്ലോ ഞാൻ ഇതുവരെ
അമ്മതി വിത്തിയ ഒരു രാജാക്കന്മാർ വീണ്ടും ശത്രു
സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതുണ്ടെന്നും പോലും മാത്രമല്ല, സമാന
തയുണ്ടെന്നുവന്നാൽ അത് കേൾക്കേണ്ട കാര്യമാകുമെന്നും
ഇതൊന്നും കേൾക്കേണ്ടതല്ല! ഇതൊന്നും സമാന

വാസുകിന്റെ സകലവും പുറത്തു മുട്ടിക്കും പാവപ്പെട്ട
പ്രോപ്പറതന്നെ ധർമ്മം സംസ്കരിക്കാൻ പകരം
പ്രതാപസിംഹന്റെ ഈ വിജയവാന്ത കേൾക്കു
വേണ്ട. ഇതൊരാളാക്കുവാൻ അഭിപ്രായമെന്തായി
മിക്കതെന്നു് അത്ത് ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ? അവയുടെ
സ്വഭാവസ്സേന്മയും പകർച്ചവ്യാധിപോലെ പടരുന്ന
തല്ലേ!

മാനസിം . (തലതാഴ്ന്നിരിക്കാൻ, ശരിക്കെന്നതാണു്)

ആകുന്ദൻ— ആദ്യത്തെ ഇസ്സാഹിതി ഗോപ്യമായി വ
സ്തുപാദനം പ്രാപ്തം എങ്ങനെയെങ്കിലും പ്ര
താപകൻ ഉദ്യമത്തെ തടയണം ഇതിനുവേണ്ടി എ
ന്തെന്നു ചോദിക്കുകയും വേണ്ടില്ല
(മാനസിംഹൻ മിണ്ടാതെ വില്ലുന്നു.)

ആകുന്ദൻ— (മാനസിംഹന്റെ മോഹിതമറിഞ്ഞിട്ടു്) മ
ഹാജൻ പ്രതാപസിംഹന്റെ വിജയം അങ്ങനേ
സന്തോഷപ്രദമാണെന്നു് അറിയാം. മാസ്കുവത്തിൽ
അദ്ദേഹം ബഹുമാനം തരുന്ന എന്റെ പ്രിയമിത്രമാ
യു ഗോവാൻ ദാസ്സ്, അൻറയും സന്താനങ്ങളുടേയും
സുഖാരോഗ്യത്തിനുവേണ്ടി ഇത്രയൊക്കെ കഷ്ടപ്പെട്ടു
സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള മാസ്കുവത്തിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ
അങ്ങനെയൊക്കെ കാതിരിക്കുകയില്ലെന്നാണു് എ
ന്റെ വിചാരം.

മാനസിം . സുഗ്രാജയോടുകൂടുന്നതെന്തെ പ്രതാപ
സിംഹൻ മരിക്കും വിചാരിച്ചിട്ടില്ലെന്നാണു് ഞാൻ
മാസ്കുവത്തിൽ അന്നു് ചാത്താൻ അദ്ദേഹം
ഒപ്പുവെക്കുന്ന മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തെ വാഗ്ദാനമുള്ള അ
ദ്ദേഹത്തിനു സ്വഭാവധീവര്യം ലഭിക്കണമെന്നു
ല്ലാതെ അന്യരായും കരസ്ഥമാക്കണമെന്നിട്ടു
യില്ല.

ആകുന്ദൻ— അതെവിടേറിയം ഞാൻ ചാത്താൻ വി

ട്ടു കൊടുക്കുന്നവർക്കും എന്റെ രാജ്യംകൂടി എന്റെ കൈവിട്ടുപോകരുത് എന്ന് കരുതിക്കൊള്ളൂ ഈ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠയിൽ അങ്ങുക്ക് എന്തെന്നു കഴിയുന്ന പ്രകാരം സഹായിക്കേമെന്നറിപ്പിക്കാം എന്നാൽ അങ്ങു എന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ മകനാണ്, അതും പോലീസിൽ അടുത്ത മാസത്തിൽ അങ്ങയ്ക്കു അങ്ങയുടെ മംഗളത്തോടു കൂടി സംബന്ധം കൂടി വന്നുകൂടും എന്നിക്ക് അങ്ങയുടെ മേൽ ൧൩ പാശ്ചാത്യരുള്ളതുകൊണ്ട് ഇതു പറയേണ്ട ആവശ്യമേ ഇല്ല.

മാനസിം—നിവൃത്തിയുള്ളതോളം ഞാൻ ചിന്താർപ്പിതുകൊടുക്കുകയില്ലെന്നതന്നെ തീർത്ഥാടകനായതിനാൽ ശപഥിച്ചുകൊള്ളൂ.

ആകുബർ—ഒതി മതി. എന്നിങ്ങനെയുടെ പേരിൽ പൂണ്ണവിശ്വാസമുണ്ട്.

മാനസിം—എന്നാൽ എന്തെന്നു ചോദിക്കുന്നതിന്നുവേദിക്കണം.

(അഭിവാദ്യം ചെയ്തുപോകുന്നു.)

ആകുബർ—(മാനസിംമാർ പോയശേഷം മുറിയിൽ ലാത്തിക്കൊണ്ട്) ശരണമടയ്ക്കുന്ന തന്റെ അധീനതയിൽ പെട്ടതെന്നതിന്നു ശ്രമിക്കുന്നവൻ ആദ്യംതന്നെ തന്നത്താൻ കേൾക്കുന്നതിന്നു യത്നിക്കേണ്ടതെന്നു ഞാൻ അറിയായ ദിവസം സമീപമോടു പറയുന്നുണ്ടായി. ഉടനെതന്നെ ദേഷ്യംകൊണ്ടു ഞാൻ എന്റെ പ്രാണനാശം പ്രിയയായ എന്റെ മകളെ ഉപേക്ഷിച്ചു ഈ പൗരോജ് ഉത്സവത്തിൽ മരണമുണ്ടായപ്പോൾ ചിന്താശതകകാണ്ടു മരുപുത്രരാജാക്കന്മാരുടെ വൈരാഗ്യം സമ്പാദിച്ചു. ഇപ്പോൾ എന്നിക്കത്തലാം കാലവരുന്ന മഹാജാതുവാന്റെ വകയിൽ വന്നു മേക്കുന്നിപ്പയുടെ സ്ഥിതി എന്നിങ്ങനെ സ്പെലായം മേക്കുന്നിപ്പയുടെ മേക്കുന്നിപ്പയുടെ ഉപേക്ഷിച്ചു എന്റെ മേക്കുന്നിപ്പയുടെ ഉപേക്ഷിച്ചു എന്റെ പാശ്ചാത്യന്റെ അടുത്തകാലം.

പോയി ഇന്ന് ഏതെങ്കിലും കാര്യം സംഭവിച്ചുവെന്ന്
ഞാൻ കേൾക്കേണ്ടി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ചിലർക്കു മേൽ വെച്ച
വെളിച്ചം എഴുന്നീട്ടുണ്ട് എന്റെ പുതിയയോടുകൂടി ഏറ്റവും
കുറഞ്ഞുവന്നു ചെറുത്തുവെന്ന് കേൾക്കേണ്ടി അങ്ങനെയൊരു
കാര്യം സംഭവിച്ചതായാ ഇത്ര വലിയൊരു നന്മയെക്കുറിച്ച്
ഇത്ര വെളിച്ചം.

(തവണക്കാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ആകാശം—മേൽ, മേൽ, നീ മടങ്ങിവന്നോ?
ഞാൻ നിന്റെ സകല കാര്യങ്ങളെയും കേൾക്കി
കൊണ്ടുവന്നു നീയും എന്റെ കൈകൾക്കു കൈ
കൊണ്ടു.

അ. ഞ. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, മേലാധിപതിന്റെ കൈ
പറ്റാത്ത വന്നിട്ടുണ്ട്.

ആകാശം—(അത്ഭുതത്തോടെ) മേലാധിപതിനോ?
എന്താണ്, എന്തു വെളിച്ചം നൽകേണ്ടതായിരിക്കു
ന്നത്?

തവണ—കൂടെ കൈകൾ തിരുമനസ്സും എഴുന്നള്ളി
കൊണ്ട്.

ആകാശം—മേൽമേൽ സത്യം വന്നുവോ? എന്തിന്റെ?

(ആകാശം വെളിച്ചം ഉണ്ടാക്കി ചെല്ലുന്നതിനിട
യ്ക്കു മേൽമേൽ സത്യം വന്നുവോ? അല്ലെന്ന് എന്തെങ്കിലും
കാര്യം വീഴ്ചയോ അതിനിടയിൽ തവണക്കാരൻ കൈ
നടർത്തി വെക്കുന്നു)

ആകാശം—മേൽ, മേൽ! വെളിച്ചത്തിൽ നീ വന്നു
വോ?

മേൽ—അല്ലെന്ന് അല്ലെന്ന് അവിടന്ന് ഏറ്റവും ഉറപ്പായതാ
ണെ ഏതൊരു അപമാനം നിമിത്തം ആഗ്രഹിച്ചു
കൊള്ളുന്നതിനും ഞാനതിനെക്കുറിച്ചുള്ളതും, എന്തി
നും അതും ആപത്തു വന്നതായാ ഏറ്റവും ഉറപ്പായതാ
ണെ.

ആകാശം—മേൽ! എഴുന്നീൽക്കൂ, നിന്റെ സകല കൈ

ററുകൾക്കും മാപ്പു തന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു ഞാൻ ആദ്യം തന്നെ ഏഴുതിയയച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ ധീരുന്മാരെ ചക്ര വർത്തികളിനിന്റെ മുമ്പിൽ പുല്ലുപോലെ മുരളുപോന്നു ഞാൻ! മേയർ! മകളേ, റിയൂനിക്കു മാപ്പു തരികയില്ലേ?

മേയർ—ഞാൻ തിരുവനന്തപുരത്തെ മാപ്പുതരികയോ? ഏതു കാരണത്തിന്?

ആർക്കുവേൾ—നിന്റെ മുമ്പാകെയെല്ലാം ധർമ്മത്തെ നിന്ദിച്ചതിന്.

മേയർ—അതിനു ഞാൻ തക്കപറ്റു മറുപടി മാപ്പുതന്നിരിക്കുന്നു.

ആർക്കുവേൾ—ഞാൻ ഛത്താർചന്ദ്രൻ ചെയ്യാത്തവർക്കും വിമർശനവരികയല്ലായിരുന്നോ?

മേയർ—ഞാൻ അതു വിചാരിച്ചിട്ടല്ലാ തിരിയെ വന്നു് അപമാനത്തെ കയ്യാളി നിന്ദിച്ചപ്പോൾ ഏരിയക്ക് അവിടെ താമസിക്കുവാൻ വയ്യാതായി അദ്ദേഹം അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്തിട്ടു വന്നപ്പോൾ അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാൻ പറ്റാത്ത പക്ഷം ആർക്കുവേൾ മാപ്പു കൊടുത്തു. (ആർക്കുവേൾ മാപ്പു കൊടുത്തിൽ തല വെച്ചു കയ്യാളുന്ന വെട്ടു സഭാധ്യാപനങ്ങളെ പാഠനം, അദ്ദേഹം തക്കപറ്റും തക്കപറ്റും കൂടാതെ വരുന്നതെല്ലാം കൊണ്ടായി സഹിക്കുകയാണു് സ്പ്രിങ്ക്ലിന്റെ ഗൗരവമന്ത്രി ഇതിനിടക്ക് ഏരിയയെ നോക്കിപ്പോയി എന്തെങ്കിലും തരത്തിൽ തന്നെ ഇവന്നു തങ്ങളുടെ കൃത്യങ്ങളെ ആക്കലും കൂടാതെ വിശ്വസിക്കുകയാണു് അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണ വ്യക്തമെന്നതിന്നു ബോധ്യംവന്നു. ധർമ്മത്തെ അദ്ദേഹം അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്താൽ സഭാധ്യാപനത്തെക്കുറിച്ചു അങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്യാൻ പറ്റാത്ത പക്ഷം ആർക്കുവേൾ മാപ്പു കൊടുത്തു.

ആർക്കുവേൾ—പ്രതാപസിംഹൻ നിന്നോടൊരിക്കലും അനുചിതമായ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

മേയർ—അനുചിതമായ സംഭാഷണമാണെന്നു കരുതിക്കുന്നതിനാവണ്ടു് അദ്ദേഹം തന്റെ പ്രാണപ്രിയയെപ്പോലും സംശയിച്ചു.

ആകുബർ—പുറത്തു കറമെന്നും!

മോശ് - മെദിമ്പുരം റാണയുടെ പുത്രൻ അമരസിംഹൻ മദ്യപാനംചെയ്ത് ഏറെനേരം കടന്നുപിടിച്ച അതു കണ്ടുകൊണ്ട അദ്ദേഹം മകനെ വെടിവെക്കുന്നതിനു തോറകുടുത്തുപ്പോയ റാണി മദ്യത്തിൽ ചാടിവിട്ടു മരിച്ചുപോയി!

ആകുലൻ. ഫോ പ്രതാപസിംഹൻ! നിങ്ങൾ ഒരു പുരുഷ
പുംഗവനാകണമുള്ളതിനാക്കേണ്ടിപ്പോ. നിങ്ങൾക്കി-
ത്രാതോളം യോഗ്യതയുണ്ടെന്നു ഞാൻ സൂക്ഷ്മമായി
കൂടി വിചാരിച്ചിരുന്നല്ലോ! നിങ്ങളുടെ ഭിത്രമായി
കണക്കാക്കി ഞാൻ എന്റെ വഴിത്തുമാഗതിക്കുതയ്ക്കി-
യിരുന്നു; പക്ഷേ ശത്രുവായതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനം
എന്റെ എതിർമാഗതിയാണ് ഇപ്രകാരമുള്ള പ-
ക്ഷപക്ഷനിലയോടുള്ള ശത്രുത്വംകൂടി ഏറിക്കൂടിമാന-
കമാണു ഞാൻ ആകുലനല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ പ്ര-
താപസിംഹനാകുന്നതിനിച്ഛിക്കുകയായിരുന്നു. ഞാൻ
ചതുരന്റെയാണ് മനസ്സാലും മുമ്പാകെ എന്റെ
അധീനതിലാക്കേണ്ടതെന്ന് ഏറ്റവും ഗുഹ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കി-
ലും എന്റെ മനസ്സിനെ സ്വാധീനത്തിൽ വെക്കുന്ന
തിനുമത്രം ഏറിക്കൂടി ത്രാണിയില്ല ഈ കഷ്ടാവസ്ഥ
യിൽകൂടി പ്രതാപസിംഹൻ തന്നെ ശരണപ്രാപി-
ച്ചിരിക്കുന്ന ശത്രുവേട്ടന്റെ കയ്യിൽനിന്നുവെക്കു ത-
ന്റെ പുത്രനെപ്പോലും മറന്നിരുന്നതിനുമേലിപ്പോ!

മേൽ - അദ്ധ്യക്ഷൻ, എൻ്റെ അഭിപ്രായം
 എൻ്റെ അഭിപ്രായം പ്രകാരം ഇതിൽ
 സഭയ്ക്ക് ഒരു ചീഫ് അഡ്വക്കേറ്റ് ജൂഡീഷ്യൽ
 വകയ്ക്ക് ഒരു അഡ്വക്കേറ്റ് ജൂഡീഷ്യൽ
 വകയ്ക്ക് ഒരു അഡ്വക്കേറ്റ് ജൂഡീഷ്യൽ
 വകയ്ക്ക് ഒരു അഡ്വക്കേറ്റ് ജൂഡീഷ്യൽ
 വകയ്ക്ക് ഒരു അഡ്വക്കേറ്റ് ജൂഡീഷ്യൽ

ന്നു മനുഷ്യനല്ലാ, ദേവനാണ് അദ്ദേഹവുമായി യുഗം ചെയ്യുന്നത് അവിടത്തെയും വരുമല്ല; നാലുപോലത്തുനിന്നും കഷ്ടതകൾ അദ്ദേഹത്തെ പിടികൂടിയിരിക്കുന്നു. റാണയുടെ പത്നിയും പുത്രിയും മൃത്യുവശം ചെയ്തു; സാഹോദരൻ മേൽപ്പട്ടണം വൃത്തി തടിക്കാത്തതുകൊണ്ട് പൂരൻ ബാഹിഷ്കൃതനായി; ഈ ശോചനീയാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യനെ, യുദ്ധഭരണത്തോടു മദ്ധ്യമയല്ല.

ജെക്കബർ — എന്നാൽ അങ്ങനെയൊക്കെ ഉണ്ടെന്നു വിട്ടു യജ്ഞാനുവക്താവ് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു ചിത്തോർ വിട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

മേഹർ. ഇതുവരെ അദ്ദേഹം അതു സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. ഞാനൊരു കാര്യം മറന്നു റാണ എന്നൊരു കൈവശം തിരുമനസ്സുണ്ടാകൊള്ളു കത്തു തന്നെയുണ്ടു് (ഏഴു തെരുത്തു്) ജെക്കബറിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുന്നു.

ജെക്കബർ — ഇതു പ്രതാപസിംഹന്റെ കയ്യേറ്റംതന്നെയാണോ? (ഏഴുത്തു മേൽപ്പട്ടണം മടക്കിക്കൊടുത്തു.) എന്തുകൊണ്ടു് പൂർണ്ണ കാണാറില്ല മകളേ! നീക്കനെ വാരുളു.

മേഹർ — അതെടുത്തു വരുന്നതന്നെ.

“പ്രബലപ്രതാപ അങ്ങയുടെ മരുമകൾ ഭർത്താക്കുതന്നിട്ടു ഇഹലോകം വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യസനകരമായ വൃത്താന്തത്തെ ഞാൻ അങ്ങയെ അറിയിക്കുന്നു. ആ സാമൂഹ്യ പീഡ സഹായവുമാക്കിയിൽ പോരാടിക്കൊണ്ടു ജീവത്യാഗം ചെയ്തു അവിടെ യഥാർത്ഥം സംസ്കരിച്ചിട്ടുണ്ടു് —

ജെക്കബർ. അതു ഞാനു ഏതെന്നു കേട്ടിരിക്കുന്നു. ഉം, വായിക്കൂ, ഇനെയും പൂർണ്ണാദി ഏഴുതിട്ടുള്ളതന്നു കേൾക്കട്ടെ.

— “മേഴ്ത്തുന്നിടത്തു വെത്തമാനം യുദ്ധഭരണം ഞാൻ

മേഘമണീസുരയാട്ട ചാലിച്ച മനസ്സിലാക്കി അതിനരു
ന്ധനനെ ശക്തസിംഹൻ ഈ വംശത്തിൽ നിന്ന ബാഹി
ഷ്കൃതനാക്കി അയാൾ ഏകൻറെ സോദനനായിരുന്നു.
ഈ സമരത്തിൽ അയാൾ ഏകൻറെ വലകയ്യുമായിരുന്നുവെ
ങ്കിലും ഇപ്പോൾ ശക്തസിംഹനെ ഞാനായിട്ടും മേഘാധാ
യിട്ടും അതൊരു സംബന്ധവുണ്ടില്ല —

—“ഇപ്പോഴും വണ്ടനെത്തപ്പോഴെത്തന്നെ ഞാൻ അ
ങ്ങയുടെ ശത്രുവാണെന്ന് ചിന്തയാർ സന്തതമായിട്ടും ഇ
ല്ലെങ്കിലും ഹിന്ദുസ്ഥാനത്തിന്റെ അപരമത്താവായ ആക
വേദന്റെ ശത്രുവായിത്തന്നെ മിഷണറിയെ മാത്രമേ എ
നിക്കൊരു ആശ്രയമുള്ളൂ —

—“മേഘമണീസുര ശക്തസിംഹനെ വിവാഹം
ചെയ്തതും മേഘമണീസുര ഏകൻറെയുടെ കാമസിദ്ധിയിട്ടുള്ള വി
വരവും ഗോപ്യമായി വാക്കുണ്ടെന്നുള്ള അങ്ങയുടെ ഇ
ല്ലത്തെ ഞാൻ സ്പുഷ്ടമാക്കണമെന്നു സമീപമെന്നു വെണ്ണ
മായി വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളൂ ഞാൻ ഈ സംഗതി ഗുഹമാ
യി വെളിപ്പെടുത്തും

—“ഞാൻ മേഘമണീസുരയെ അങ്ങയുടെ സമീപത്തെ
കയറുന്നവരും എനിക്കു ചിന്തയാർകൊടു മാനം ചെ
യ്യാമെന്ന് അങ്ങ പരമമറിഞ്ഞിട്ടുള്ളാ മേഘമണീസുരേപ
ദ്ധ്യയായി അങ്ങയുടെ ആശ്രയത്തൽ വന്നതാണെന്ന് ഞാൻ
ആ തരണിയെ സമരത്തിൽ ബന്ധിപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത
തുകൊണ്ട് അതെ തിരിച്ചറക്കുന്നതിനും എനിക്കു
കാമില്ല. മേഘമണീസുര സേപ്താസാരം വരുക്കയും
പോകയും ചെയ്തവനെ മാത്രം ഞാൻ അതെന്റെ ഇഷ്ട
ത്തെ തടയുന്നില്ല മേഘമണീസുരയെ തിരിയെ പരമത്തെ
യച്ചതിനു പ്രതിഫലമായ ഞാൻ ചിന്തയാർ ആവശ്യ
പ്പെടുത്തില്ല സംഗതിയുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ ഏകൻറെ കയ്യ
ക്കൊണ്ടു ചിന്തയാർ കരസ്ഥമാക്കിക്കൊള്ളും. എന്നു —
നാണു പ്രതാപസിംഹൻ”

ആകുഞ്ചർ— (ഉറക്കം പറയുന്നു) പ്രതാപർ! പ്രതാപർ!
 ഞാൻ നിങ്ങളോടു സമാധാനമെന്നുപറിച്ചിരുന്ന
 പക്ഷേ നിങ്ങൾ എന്നേക്കാൾ വളരെ വളരെ ഉപരി
 യായ നഗ്നന്മാരെയാണ് അപകൃഷ്ടന്മാർ നിങ്ങൾ
 എന്നീക്കു കീഴടക്കിയ മാളാവും ഞാൻ ചക്രവർത്തിയു
 മാണെന്നു തെറ്റാൽപറിച്ചിരുന്ന എന്നാലിപ്പോൾ ചക്ര
 വർത്തിസ്വരൂപം നിങ്ങൾക്കുതന്നെയാണെന്നും ഞാൻ
 കപ്പലും തന്നെ മാളാവു മാത്രമാണെന്നും എന്നീക്കു മന
 സ്സിലായി നിങ്ങൾക്കു തോൽവിയും എന്നീക്കു ജയവുമു
 ണെന്നും ഞാൻ കരുതിയിരുന്നു പക്ഷേ തീർന്നു വിപ
 കീതമാണു സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് എനിക്ക് അറിയാ
 രായി. കേമൻ! നിങ്ങളുടേപ്പോൾ അനന്തപുരത്തിലേക്കു പോ
 കൂ നി പറഞ്ഞതു വാ ധ്വജമാണെന്ന് എന്നീക്കു ബോ
 ധംവന്നു ഇന്നുതൽ പ്രതാപസംഹാരമായി എനി
 കെങ്കെ ശത്രുതയുചിപ്പു അദ്ദേഹം ഏതെൻ മിത്രമാണ്
 ഇന്നുവരിൽ മുഗളന്മാരായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു
 ശിരമാതാമഃപാലും സ്ത്രീക്കുകയില്ല. മകളേ നി മാ
 മ്മികയിലേക്കു പോകൂ; ഞാൻ ഇതാ വരുന്നു

(പോകുന്നു)

കേമൻ — എന്റെ പരിപൂർണ്ണ സഹലഭമായി ഞാൻ ആകു
 ഞർ ചക്രവർത്തിയായും പ്രതാപസിംഹനായും കൂട്ടിജ
 ണക്കിയല്ലോ, തോട്ടത്തലക്കുള്ള ജനാദയുടെ സമീ
 പം വെക്കുന്നു, ഞാൻ എന്റെ കൈശശവർത്തി ക്രീഡി
 മ്മിയെന്ന പഴയ നഗ്നന്മാരുടെന്നു വീണ്ടും വന്നു പോ
 ന്നു അതാ ആ സ്വപ്നം ഏതു കണ്ണാണകരമായ മ
 ണിപാദം കേൾക്കുന്നു! താഴേക്കുടി യമുദാ നദി കഴുകുന്നു!
 എല്ലാം പൂർണ്ണസ്ഥിതിയിൽതന്നെയിരിക്കുന്നു; എന്നീക്കു
 മാത്രമേ വ്യത്യാസം വന്നിട്ടുള്ളൂ ഞാൻ എന്റെ ബു
 ദ്ധ്യവൃത്തികളൊക്കെ ശക്തസംഹാരം, ദൈവത്തു നീസ

കും, മാനസപ്രതാപസിംഹനും, ഏനിക്കുതന്നെയും
 ആപത്തുണ്ടാക്കിത്തീർത്തു ഞാൻ ചെയ്ത സ്ഥലത്തെ
 ല്ലാം ആപത്തും കപ്പമുണ്ടു് ഞാൻ ഏകുന്തുകിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ
 അതു സദൃശ്യ ശൃംഗോടുകൂടിയാണെന്നു കൈ
 വത്തിനരിയറും ഞാൻ കരുത്തി അനിയെ ഭൂമിയിൽ
 മുഴുവനും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന സപാഭാവികനിയമത്തിനു
 വിരോധം ചെയ്തതു കൊണ്ടു് ഒടുവിൽ ആപത്തിന്റെ
 ബീജത്തെയാണു് അങ്കുരിപ്പിച്ചതു് ശ്രേഷ്ഠമായ ഉദ്ദേശത്തെ
 പരിപാലിക്കുന്നതിനുവണ്ടി ഞാൻ സ്വാത്മ
 പരിത്യാഗമാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്തു് ആ സൂക്ഷ്മന
 റിയറും ലക്ഷ്യമേയമായിരിക്കുന്ന ബഹിർദ്വ്യാകുന്തുന്നി
 നു പിൻമാറി ലോകദൃഷ്ടിയിൽപെടാതെ അമങ്കാര
 തെ ഉപേക്ഷിച്ചു മെന്തായി ഞാൻ ഏകന്റെ കണ്ത
 വൃത്തേ നിരവേറുവാൻ ഭാവിക്കുകയാണു് ഇനി ദൈ
 വത്തിന്റെ ഇപ്പോലോകലവമെട്ടു

ക ള ള

സ്ഥാനം—മാനസിംഹന്റെ കോപിലകുന്തുള്ള കരുതി.

സമയം—രാത്രി.

ചാർവാക്, ഞിക്കാറേർ, ഗപാളിയർ, ചന്ദ്രൻ മുതലായ രാജാക്കന്മാരും മാനസിംഹനും ഇരിക്കുന്നു.

ചന്ദ്രൻ—ദേവ, ദേവ, മഹാരാജാമാനസിംഹ! അങ്ങനെയൊരു
 ഭക്തിമൂലത്താണു് ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകൾ പുറപ്പെട്ടു
 അവളല്ലാ!

മാനസം—അതെന്നെങ്കിലും അനുകൂലമായ വാക്കുവെ
 അതുവോ? രാജ്യമണ്ണസമ്പന്നമായതിനു തരക്കേടടുത്ത
 കിൽ ഞാനും നിങ്ങളുടെ പക്കത്തിൽ ചേർന്നു അതിനു

തടസ്സം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഒരു ദോഷവുമില്ല പക്ഷേ മുഗ്ദ്ധന്മാരുടെ മാധ്യമീതി കേവലം കയറിയും കൊലയും മാത്രമല്ല, ഹാസ്യം പോലെ വെറും പീഡനവും അർത്ഥഹീനമായ മാത്രമല്ല, മനസ്സും സ്നേഹവും പ്രദിയുണ്ട്.

നീക്കോളാസ് സ്നേഹത്തിന്റെ മറ്റൊരു ദോഷമനുഭവിക്കുകയും വിമുക്തിയിലൂടെയും. 'അത് സ്നേഹം ഉത്തമമാണെന്ന് തന്നെയും മറ്റൊരുതരത്തിൽ അത് ശുദ്ധമെന്നും വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്'.

മാനസം— ഇസ്കന്ധന്റെ അർത്ഥമില്ലാത്തതിന് ഞാൻ തുറിയുന്നില്ല പക്ഷേ ഒന്നാലോചിക്കുന്നുണ്ട്. ആകുലൻ ചതുർവർത്തിയാണെന്നിടം മനസ്സൻ തന്നെയാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ശമിക്കുമെന്നു വരുമെങ്കിലും അദ്ദേഹം കാമകാമപാദിശ്ചൈവ വശം വശം പോലെ മഹാമാക്കും ചില വീഴ്ചകളുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കാതെ നിശ്ചയിച്ചു. ആകുലൻ തന്റെ അർത്ഥമായെത്തുന്നതിനുള്ള കാര്യം, അതിനും കൂടുതൽ ചോദ്യംകൂടി ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കേവലം മനസ്സുകൾ ഉള്ള പീഡനം അദ്ദേഹം കൈയെടുത്തു. അദ്ദേഹം വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിനനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം അനുഭവിക്കുന്നതെന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ സാധിക്കും?

മാർവ്വസ്— ഇതു ശമിക്കുന്നതാണ്.

മാനസം— മിന്നുകയും മുസൽമാന്മാരും സംഭവങ്ങളിലൂടെ ഒന്നാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഇതനുകൂലം സഹാനുഭൂതികൾ നിമിഷമെന്നുവന്നുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന് താല്പര്യമുണ്ട്.

ഗോളിയർ അതിന്റെ പ്രയത്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഇവിടെ കണ്ടെത്തില്ല.

മാനസം— അസംഖ്യം ലക്ഷണങ്ങളും പ്രമാണങ്ങളുമുണ്ട്.

ആകുലൻ സ്വയം മുസൽമാനല്ല? പക്ഷേ അദ്ദേഹം

തനിക്കു ഹിന്ദുധർമ്മത്തോടു പക്ഷപാതമുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതിയറിയാത്തവരുണ്ടോ? മുമ്പാകെ ഹിന്ദുക്കളുടെ ധർമ്മഗ്രന്ഥങ്ങളിന്നു സാധിക്കുമെങ്കിൽ മറ്റേകാരാൽ വളരെ മുഷുതയെ ഹിന്ദുവായിത്തീരുമായിരുന്നു അതു സാദ്ധ്യമാല്ലാത്തതു കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം മുല്ലയാക്കടയും പണ്ഡിതന്മാരുടെയും സഹായത്തോടുകൂടി ഒരു നൂതനമതം സ്ഥാപിപ്പാൻ യത്നിക്കുന്നത് ഇതുകാതിക്കുടക്കം യാതൊരു ദോഷവുമുടാതെ ബുദ്ധമതത്തെ സ്വീകരിക്കാവുന്നതായ് മാക്കിയുള്ള ഉന്നതവദവികൾ ഹിന്ദുക്കൾക്കും മുമ്പാകെയാക്കും സമാനമായ പരിമുഖ്യമുണ്ടോ? ദോഷമത്രമുണ്ടാവിതന്നെ മത ഹിന്ദുസ്ത്രീയാണ്

ഗോപാലൻ - മതത്തിന്റെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചുള്ള മാറുന്നതിനുള്ള സാധനങ്ങൾ സഹോദരിയായ ഒരു ഹിന്ദുവുമായി യാകെന്നെല്ലാമുണ്ടാകട്ടെ (മാർഗ്ഗത്തിന്റെ പേരെ നോക്കൂ) മഹാമാർഗ്ഗത്തിനുള്ള നമ്മെസ്സുമായിക്കുമെന്ന് ആശങ്കിക്കുകയല്ലെങ്കിൽ അത് അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നു.

മാനസിം - അങ്ങനെയൊരു സാധനമുണ്ടെങ്കിൽ സംസാരിക്കാൻ ഐക്യമുണ്ടാകുന്നതുവരെ സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കുന്നതെങ്ങനെയാണു്? ആകെ കാര്യമെന്തെങ്കിലും ജീവനവും വാസ്തവവും ഇപ്പോൾ ജാതി തീക്കുകയായിരിക്കുന്നു.

ചന്ദ്രമി - എന്താണു് ?

മാനസിം - ഇതും പ്രശ്നം വരുന്നതു് ആവശ്യമുണ്ടോ? ഈ അസീമമായ ഐക്യം, ഉദാഹരണം, നീയേയ്ക്കു തുടങ്ങിയ ജീവനും വന്നു കൂടുന്നു? ദ്രാവിഡ ശൈഖ്വാമതൻ കടലിട്രാമതൻമാരുടെയും മേലും കഴിക്കുകയല്ല, സമുദായം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു് പരിതപ്തം വന്നുകൂടുന്നു. ജാതിയുടെ മുമ്പാകെ

ധർമ്മം ശബ്ദബ്രഹ്മായും ആ പാരബ്രഹ്മായും പരിണമി
 ക്കിരിക്കുന്നു. ഇതാണോ ജാതായുടെ ഉൽക്കൃഷ്ടത്തിന്റെ
 ലക്ഷണം? സുഹൃദ്യോക്താവ് അതിൽ ഇഷ്ടം, ദേഷ്യം,
 അഹങ്കാരം, ക്ഷയം എന്നിത്യാദികൾ പ്രതിഭിന്നം വ
 ഡിച്ചതന്നെ വരുന്നു. ഇതെല്ലാം ജാതീയജീവനാചിഹ്ന
 ങ്ങളല്ല ഫല മഹാമാരുത്!; അതുകൊണ്ടാണ് അക്കാ
 ലം കഴിഞ്ഞുപോയെന്നു ഞാൻ പറയുന്നത്

ബീക്കാറോർ - ഹിന്ദുക്കളെല്ലാം ഐക്യമനുഷ്ഠിക്കാൻ ഇതി
 ലക്ഷണമെന്നതിൽ ഇപ്പോഴും അതു സാധ്യമാണ് പ
 ദേഷ്യ ഹിന്ദുക്കളുടെ ഹൃദയം വളരെ ശുദ്ധവും വിട്ടിട്ടി
 ന്നവുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇവി ഐക്യമുണ്ടാ
 കവാൻ പ്രയാസമാണ്

ഗോപാലി - ഹിന്ദുക്കൾക്കൊക്കെയും ഐക്യമാവുമുണ്ടാകയി
 ല്ലെന്നോ?

മനസിം - ഉണ്ടാകും. അറബർ ഉണ്ടാകാത്തതിനും പൊള്ള
 യായും ജീണ്ണിച്ചിരിക്കുന്ന ആചാരവർണത്തെ വി
 ക്ഷിപ്തം ചെയ്ത് ഉണച്ചതായൊരു വിട്ടുപോകുകൊണ്ടു ച
 ലിക്കുന്നതായ ആ ആത്മാധർമ്മത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതെ
 ന്നാണോ അത് ഐക്യവും ഉണ്ടാകും

മാർവാഡ് - മനസിംന്റെ പറയുന്നതു വളരെ ശരി
 യാണ്

മനസിം - മുമ്പത്തായുടെ ദാസ്യമാണെന്നു അത്യാഭാവോ
 ക്തവ്യമാണു ഞാൻ വാദിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങൾ വാദി
 കുന്നുണ്ടോ? പരമപ്രീതിയോടെയാണു ഞാൻ മുമ്പ
 തായുടെ സംഹാരസമ്പ്രദായംകൊണ്ടു ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടു
 ള്ളതെന്നും, എനിക്ക് അതിനെക്കുറിച്ചു വളരെ അറി
 മാവുമുണ്ടെന്നുംകൂടി നിങ്ങൾ തെറ്റിദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?
 മഹാമാണാ പ്രതാപസിംഹന്റെ മഹത്വത്തെ ഞാൻ
 മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നാണോ വിചാരിച്ചു കിട്ടിയത്?

ഞാൻ അത്ര ചെറിയൊരു സ്ത്രീയല്ലേ? പക്ഷേ മഹാമാജൻ, ആ സ്വന്തം ആൾ സ്വയം പ്രാണമാണ്, യഥാർത്ഥം നമുക്കു ഗോപാലസ്താനതിന്റെ സമുപദേശം വിലാസിനികൾക്കുവേണ്ടി ആകാശമാണ്. ഇതിനാൽ ചെറിയൊരു വാഗ്ദാനം നാം ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് പ്രാണമെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും. ഭഗവാനെന്ന് വിളിക്കാൻ ഉണ്ടാകും.

കാലത്താലും മൃഗശൈവ്യം മേവാധിനം ആകുകി
 ക്ഷണത്തന്നെ കല്പനയും കൊടുത്തിട്ടുണ്ട് മേലിൽ മൃ
 ഗശൈവ്യം ദാണാപ്രതാപസിംഹങ്ങൾ ഒരു ദോ
 മംപോലും സിംഹിപ്പിക്കയില്ലെന്നുകൂടി അദ്ദേഹം എനി
 കെഴുതിട്ടുണ്ട് ഇതുവരെ പ്രതാപസിംഹൻ ഏന്റെ
 പ്രധാനശത്രുവായിരുന്നു, എന്നാൽ ഇന്നതൊട്ട് അ
 ദ്ദേഹം ഏന്റെ പാതമിത്രമാണ്
 ബീക്കാന്റേർ ഈ മൃഗാശ്വവും അത്ഭവത്താണ്, “കഴ
 ത്തുചെയ്യുന്ന ഘട്ടത്തിൽ വിരലിനെ ശ്രദ്ധിക്കാൻ
 ഏൻ”

മാനസിം ചലവത്തി തിരുമാസ്സ കൊണ്ട് ഏന്നെ അ
 ഞോട്ടു ക്ഷണിച്ചു വിടുന്നതിനാൽ മോന്മാർ ഏന്നെ
 മോകുന്ദനവഴിക്കുന്നു

(എല്ലാവരെയും അഭിമാദ്യം ചെയ്യുകൊണ്ട് പോകുന്നു)
 ഗപാളി - എന്നാൽ നമുക്കും പിരിയുക

(എല്ലാവരും ഏഴുനൽക്കുന്നു)

മാർവാഡ് ഏതുതന്നെയായാലും മൃഗവർത്തിയുടെ ഏ
 ദം ഉദാഹരണം ഉന്നതവുമാണെന്നുള്ളതിനാൽക്കവ
 ലില്ല.

മഹദ്ദേവി അദ്ദേഹം ശത്രുവിനു മാറ്റം കൊടുത്തു വിടുന്നു.
 ഗപാളി. ഏൻ യാചിക്കുകകൂടി ചെയ്തിരിക്കുന്നു

മാർവാഡ് - ഹിന്ദുരാജാക്കന്മാരുടെ പേരിൽ അദ്ദേഹം
 സമുദ്രം നായ്ക്കുന്നു

മഹദ്ദേവ - അദ്ദേഹം ഭക്താവില്ലം വിളിത്താലും വൃത്യാ
 സം കാണിക്കുന്നില്ലെന്നു മാനസിംഹൻ പാഞ്ഞതതു
 വാസ്തവമാണ്

മാർവാഡ് - ഹിന്ദുധർമ്മത്തിന്റെ പക്ഷപാതിയുമാണ്

ഗപാളി - ഇപ്പോൾ ഹിന്ദുക്കൾക്കു സമാതന്ത്ര്യം ലഭിക്കു
 ന്നതിനുള്ള ശക്തിയല്ലെന്നു പറഞ്ഞതും പാതാത്മ
 മാണ്

മാർഗ്ഗം — “സംഗ്രഹം” ഭാഗത്തിന്റെ സ്വരൂപം
(പ്രതിപാദനം വേദകം)

൦ ൦ ൦ ൦ ?

സ്ഥാനം — രാജധാനി

സമയം — രാത്രി.

രാജാജ്ഞാതാർ പ്രകാശമാനങ്ങളായിരിക്കുന്നു. അ
ല്ലെങ്കിൽ അതായി വാഗ്ദാനങ്ങൾ ഭാഗ്യമുണ്ട്. വിവിധവ
ർണ്ണങ്ങളായ കൊടികളും പാടുകളും ഒരു കോട്ടയ്ക്കുമാർ
കൊള്ളുന്നിന്നു സംഭാവനം ചെയ്യുന്നു.

ഒന്നാം ഭാഗം — (തളുകൊടുത്തു) ഏകോ ഹൃദയ
നിൽക്കുന്നു

രണ്ടാം ഭാഗം — ഏകോ ഹൃദയം നൽകുന്നു?

മൂന്നാം ഭാഗം — മറ്റൊരാളെ, വിവാഹം ചെയ്യാനായി
നിൽക്കുന്നു അതുകൊണ്ട്

നാലാം ഭാഗം — വിവാഹം കഴിഞ്ഞു ഏകോ ഹൃദയം
വേണ്ടില്ല. ഈ രാജാജ്ഞാതാർ വന്നാൽ മരിക്കാൻ
വരുന്നു

അഞ്ചാം ഭാഗം — ഏകോ ഹൃദയം, മറ്റൊരാളെ, മറ്റൊരാളെ
വെച്ചു വെച്ചല്ലെങ്കിൽ കല്യാണം ചെയ്യുന്നു?

ഒന്നാം ഭാഗം — അല്ലല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സോദരിയെ
യാണു്

രണ്ടാം ഭാഗം — അല്ലല്ല, മകളെയാണു്

മൂന്നാം ഭാഗം — അല്ലല്ല, അദ്ദേഹത്തെ ശരിയായ വസ്ത്രമാ
യ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സോദരിയെയാണു്

നാലാം ഭാഗം — ഇക്കാര്യം സംഭവമു് രാജാജ്ഞാതാർ
വന്നാൽ മരിക്കുന്ന കാര്യം സഹിക്കാൻ

ഒന്നാംദിശ്—ഏതാ വിരോധം?

രണ്ടാംദിശ്—സലീമിന്റെ മുത്തച്ഛൻ ഹുസൈൻ, ഭഗവാൻ ദാസ്താന്റെ പുത്രിയെ വിവാഹംചെയ്ത ഇപ്പോൾ സ്വർഗ്ഗം നാം പാതിന്റെ രണ്ടാമത്തെ പുത്രിയെ കല്യാണം ചെയ്യുന്നു!

ഒന്നാംദിശ്—സലീമിന്റെ അച്ഛൻ ഭഗവാൻ ദാസ്താന്റെ പുത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്ത മുത്തച്ഛനും പെരുന്തനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ പുത്ര മാതെയും കല്യാണം കഴിച്ചു.

അഞ്ചാംദിശ്—സംബന്ധസ്വരൂപം ഭഗവാൻ ദാസ്താന്റെ നാലുമാഗതുരാണ് പടന്നപട്ടികളിലൊന്നു്

ഒന്നാംദിശ് വാസുവർഷൽ ഭഗവാൻ വളരെ ഭാഗ്യവാൻ തന്നെയാണു്

രണ്ടാംദിശ് മാധവീജനം വരിയ സൂത്രകാരനാണു്

അഞ്ചാംദിശ്—എന്തുകൊണ്ടു്?

രണ്ടാംദിശ്—ചെട്ടന്നു സലീമിന്റെ സ്വാലനായതുതന്നെ

മൂന്നാംദിശ്—സലീമിന്റെ സ്വാലനാണെന്നു വരിയ കാശ്മീരണന്നു അങ്ങനെയല്ല!

അഞ്ചാംദിശ്—ഇതു ലെന്താണു കാശ്മീരണമു്?

മൂന്നാംദിശ്—ഒന്നാമതു സ്വാലനാകത്തക്കന്ന ഭാഗ്യമാണു് വിശേഷിച്ചു യുവാവാന്റെ സ്വാലനാകുന്നതു പരമഭാഗ്യംതന്നെ

അഞ്ചാംദിശ്—ഹാ ഹാ ഏന്റെ ചേട്ടം, ശിരോരേഖ പോലെ വന്നുകൂടും

മൂന്നാംദിശ് ഏകോ ഇതു പൂർവ്വജനകർമ്മഫലമാണു് ഈ ജനതയ്ക്കു പൂർവ്വജനകർമ്മഫലം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും.

ഒന്നാംദിശ്—ഇതു സലീമിന്റെ ഏതാമത്തെ വിവാഹമാണു്?

രണ്ടാംദിശ്—ഏഴുപതിൽപൂർവ്വമായിരിക്കണം.

മൂന്നാംദിശ്—നമ്മുടെ കാസംഅനും ഭാര്യ വിവാഹം കാണാമെന്നല്ല!

നാലാംദിശ - ഇത്ര വളരെ ഭാര്യമാരുള്ളവൻ ഭാഗ്യവാനായിരിക്കണം

ഒന്നാംദിശ - ഇതിനു ഭാഗ്യത്തോടൊത്തൊരു സംബന്ധം?

നാലാംദിശ - ഉറപ്പുവോഴും, ഉണരുവോഴും ഇരിക്കുവോഴും നീല്ക്കുവോഴും, തിന്നുവോഴും, കുടിക്കുവോഴും, വരുവോഴും പോകുവോഴും ഏതൊരുവളുടെയെങ്കിലും മുഖകമലം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു ഭാഗ്യമല്ലേ? പനി എടുത്തുവെക്കുന്നതിൽ ലാഭമുള്ളതെന്നതിനു തുല്യമാണ്

ഒന്നാംദിശ - അതാ വേദാന്തപ്രകാരം അടുത്തുവരുന്നു എന്നു നോക്കിനില്ക്കണം കെട്ടോ.

മഞ്ചാംദിശ - ഏകദേശം മാനസികമായി, തന്റെ തല ആകാശം തുളക്കുന്നുവല്ലോ

മൂന്നാംദിശ - ഈ മസ്കൂറും അല്പമേതൊരു വീട്ടിൽ വെച്ചിട്ടു വരൂ.

(വേദാന്തപ്രകാരം അടുത്തുവരുന്നു)

ഒന്നാംദിശ - നോക്കൂ, അങ്ങനെ ചക്രവർത്തി

മൂന്നാംദിശ - ഇദ്ദേഹം വധുവിന്റെ അച്ഛൻ മാനസികമായി നാണ സംശയമില്ല!

മഞ്ചാംദിശ - അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം വധുവിന്റെ സഹോദരനാണ് - ഇത്രനേരം തക്കതെല്ലാപ്പോഴിലെ പരിപൂർണ്ണ വിനോദം മറന്നുപോയല്ലോ!

നാലാംദിശ - ചക്രവർത്തി ചക്രവർത്തിയെന്നാണ്

അഞ്ചാംദിശ - മാനസികമായി മാനസികമായി തന്നെയാണ്

ഒന്നാംദിശ - നോക്കൂ, അതാ മാനസികമായി.

മഞ്ചാംദിശ - ഹാ! നോക്കൂ, ഏതൊരു നൃത്തമാണ്

നാലാംദിശ - ഏകദേശം വിധിയിൽ നൃത്തം ചെയ്യുന്നുവല്ലോ.

മൂന്നാംദിശ - ഏതൊരു ബാഹ്യമാണ്

ഒന്നാംദിശ - വളരെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

മണ്ണാലി - എങ്കോ പറയൂ സലീമയ്ക്കെന്താണു തമ
കേൾപ്പി?

മൂന്നാലി - വരനെ കാണുമ്പോൾ എല്ലാവരും വരനെ
യായ് കൊള്ളാമെന്നാണു തോന്നുക പതിവാണ്
മണ്ണാലി - വല്ലകുന്നെന്നായും വേണ്ടില്ല വിവാഹസു
മനസ്സു വരന്റെ വേഷംകെട്ടുമ്പോൾ അയാളുടെ അ
വസ്ഥയല്ലെ കണ്ടാണു് മുമ്പിൽ വാട്ടിയോടാൻ, കൂ
ടെ അസംഖ്യം ആളുകൾ; ഇതിലുമധികമായ മറ്റൊ
രുവം എന്നാണ് ഉണ്ടാകുക'

(അണിയറയിൽ വെടികുഴങ്ങുന്ന കലശലായ കോ
ലാഹലം വീണ്ടും വെടികൊട്ടുന്നതു കേൾക്കുന്നു)

മണ്ണാലി - ഇതെന്തൊരു കോലാഹലമാണു്?

(മൂന്നാളുകൾ പരിഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നു)

മണ്ണാലി - എങ്കോ ഏന്താണു സംഭവിച്ചതു്?

മണ്ണാമൻ - വലിയ കഷ്ടമായി.

മണ്ണാലി - ഏന്താണ് ഉണ്ടായതു്?

മണ്ണാമൻ - ഒരു ഭ്രാന്തൻ സലീമിന്റെ പല്ലുകൊടുക്കുന്ന
വരിൽ മൂന്നാലനെ പാളുകൊണ്ടു വെട്ടിക്കൊന്നു

മൂന്നാലി - പിന്നെ ഏന്താണ് ഉണ്ടായതു്?

മണ്ണാമൻ - അയാളെ പിടിക്കുന്നതിന്നു വളരെ ആളുകൾ
പിന്തുടന്നു. പക്ഷെ അയാൾ അവരെ ഉപദ്രവിച്ചില്ലെ
ന്നതുകൊണ്ടു് വല്ല താഴത്തു് കൊത്താക്കെടുത്തു
തന്നെത്താൻ വെടിവെച്ചു

മണ്ണാലി - അതാണിതെന്നു്?

മണ്ണാമൻ - ഒരു ഭ്രാന്തൻ;

മണ്ണാമൻ - എങ്കോ അയാൾ ഭ്രാന്തനും മറ്റല്ല. രാണാ
പ്രസാദസിംഹന്റെ അനുജൻ ശങ്കരസിംഹനായി
ഇന്നു.

മണ്ണാലി - അദ്ദേഹമാണെന്നു തിരിച്ചറിയണമെന്നു് നെസ്സ
ലായി?

മന്നാമൻ - സുലീഖിൻ രണ്ടു ചവിട്ടു കൊടുത്തപ്പോൾ
 ഷം അദ്ദേഹം ഉറക്കം - "സുലീഖ! ഞാൻ ശക്തസിം
 ഹനാൻ! നോക്കൂ, ഞാൻ താൻ കടം തീർത്തു, ഇ
 തു പച്ചിശ്ശം" എന്നു പറഞ്ഞു രണ്ടു ചവിട്ടുകൾ ച
 വിട്ടി.

മന്നാമൻ - വലിയ ധൈര്യത്തോടെ!

മന്നാമൻ - ശക്തസിംഹൻ മരിച്ചുവോ?

മന്നാമൻ - ഉവ്വ്

മന്നാമൻ. അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നിപ്പിക്കുകയോ കഴിച്ചിട്ടു ക
 യോ ചെയ്യുന്നതെന്നു പോയി നോക്കുക

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

രംഗം ൪

സ്ഥാനം - ചങ്ങനാശിൻ സമീപമുള്ള കാട്

സമയം. സന്ധ്യ.

പ്രതാപസിംഹൻ കൃത്യശയ്യയിൽ കിടക്കുന്നു. പു
 രോജനം കൈവട്ടുരാജനും രാജപുത്രസർദാരും, പുത്തമി
 രാജനും അമരസിംഹനും സിന്ധവനം

പ്രതാപൻ - പുത്തമിരാജൻ! ഇതു മനുഷ്യഭാഷയിലാണ്!

എന്നിങ്ങു സമ്രാട്ടിന്റെയും കൂലാചാര്യന്മാരുടെയും!

പുത്തമി - ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂലാചാര്യ, ഭക്തി
 യാണ്

പ്രതാപ - നിമന്മകനായ വാക്കുകൾ കൊണ്ടുവന്നുവോ പ്ര
 യോജനം? ഭക്തി എന്ന വാക്കിന്റെ താല്പര്യമെ
 ന്നാണ്; ഇതു കൂലയാണെന്ന് അറിയിപ്പാർ ഭാഗ്യവതി ന
 നും, ദുർബ്ബലനും, ചീഡിതനും, ദുഃഖിതനാകുന്നതുകൊ
 ണ്ടു സമ്രാട്ട് എന്നൊക്കെ നിങ്ങളു മാനേ സമയത്തു
 ഇപ്രകാരമുള്ള വാക്കുകളും കേൾക്കേണ്ടിവന്നു ദർശനം!
 ഗോവിന്ദസിംഹൻ!

ഗോവിന്ദ തിയ്യമ്മൻ

പ്രതാപ - ഏതെന്ന രതികളെങ്കിലും കൂടാത്തതിനു പുറത്തു കൊണ്ടു പോകണം മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പു ചത്തോർ ഒറ്റത്തെ ഒരു കണ്ടാൽകൊള്ളാമെന്നൊക്കോഹയമുണ്ടു്

(ഗോവിന്ദസംഹാരം വൈദ്യന്റെ നോക്കു നോക്കുന്നു)

വൈദ്യൻ - വിരോധമല്ല, പുറത്തുകൊണ്ടുപോകാം.

(ഏല്പാവതംകൂടി പ്രതാപസിംഹന്റെ വല്ലക്കെടുത്തു പുറത്തുകൊണ്ടുപോയി കോട്ടമുണ്ടു വേദാഭിഗത്തായിവരുന്നു)

ഗോവിന്ദ - (വൈദ്യനെ വിളിച്ചു സ്വകാര്യമായി) മരു പെട്ടിമെന്ന ശാക്കണ്ടെന്നാ?

വൈദ്യൻ - വേണ്ടാ ന്നൊ വേണ്ടാ

(ഗോവിന്ദസിംഹൻ തല താഴ്ന്നു വിചക്ഷണം)

പ്രതാപ - (ശയ്യയിൽ നിന്നു പകുതിയുഴന്നു ചത്തോർ ഒറ്റത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു്) ഇതുതന്നെയാണു ചത്തോർ മരുപുത്രന്മാക്കുപി നമായിരുന്ന ആ അന്ധയടുത്തും ഇതുതന്നെയാണു് ഇപ്പോൾ അതിന്നുൽ മൃഗമന്മാരുടെ കൊടി പറക്കുന്നു ഞാ നിസ്സന്ധത്തു് ഏന്റെ പൂർവ്വകാരം പരമനുമായ ബാല്യാവസ്ഥയിന്നു സ്മരിക്കുന്നു ആ വീരശിഖാമണി ചിത്തോദിന്നു ആ ക്രമിച്ച ദ്വേഷത്താമെ പരാജിതമാക്കി ഗജനിക്കപ്പനം കടത്തിവെട്ടു ഗജനിസിംഹാസനത്തിൽ തന്റെ മരുമകനെ ആരോഹണം ചെയ്യിച്ചുപോൽ സമരസിംഹനും പട്ടാണികളുമായുണ്ടായ യുദ്ധവും ഏനിക്കുപ്പാറും കായ്വന്നു അന്നു കാഗർവാതത്തിന്റെ നീചലലം ദ്വേഷാഭിമുഖ്യം മരുപുത്രന്മാരുടെയും മരതംകൊണ്ടു് അതന്നുപുണ്യമായിത്തീർന്നു റാണാചന്ദ്രിനി നിമിത്തമുണ്ടായ ആ മഹാസമരത്തെ വിംബനിതാചന്ദ്രസ

മാത്രം ആ ചന്ദ്രാവതിനാണി പതിന്നാറുവയസ്സു പ്രായം ചെയ്ത തന്റെ പുത്രനേയും പത്നിയേയുംകൊണ്ടു മരുമകനായ ആ രണ്ടാകുഞ്ഞിൽ പ്രവേശിച്ചു തവനത്തോടു ചൊരിയി വീരസ്വർഗ്ഗം പ്രാപിച്ചു സംഗതിയും അറിഞ്ഞപ്പോൾ ഗ്രാമിക്കുണ്ടാണു് സ്വധർമ്മനിരതനായ ഒരു ശ്രേഷ്ഠനായ ആ കൃത്യത്തോളമേല്ലാം അറിഞ്ഞപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്നു! ഇതുതന്നെയാണു് ആ പുക്കുറുപ്പാണി ചിത്തത്താൽ! ഇതിനെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തണമെന്നു് എനിക്കു അറിയാത്ത മോഹമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ എനിക്കറിയാത്ത ഒരു ദാമ്യമുണ്ടായില്ലാ! അന്തർ ഏകന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ നിവൃത്തിക്കുമായിരുന്നു, അപ്പോഴേക്കും നേരം അസൂയനായതുകൊണ്ടു് മോഹി പകരിയായിത്തീർന്നു നിൽക്കേണ്ടിവന്നു.

പുരുഷപ്രിയൻ—തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അത നേക്കുമ്പോൾ പരിതപിക്കുന്നു. സകല പ്രസ്തുതികളും മൊത്തമകാണുതന്നെ മുഴുവനാക്കുവാൻ സാധിച്ചുവെന്നു കരുതിയില്ല പകരിയായതാണു് അഥവാ അധർമ്മനിരതനെന്ന പ്രാപിക്കുന്നതു് അപ്പോഴേല്ലാം കാലം വരുമ്പോൾ ആ ദൃഷ്ടിയെ പരിപാടിക്കുന്നതന്നെല്ലാ ഒരു ഉത്തരായികാരി ജനിച്ചു നഷ്ടപ്രായമായും പകരിയായും കഷ്ടതയെ സകലത്തെയും പരിപൂർണ്ണമാക്കുന്നു ഒരു തരംഗത്തിന്നു പിന്നാലെ മൊറാത വീചി വരികയും പോകയും ചെയ്തുകൊണ്ടാണു സമുദ്രം മുങ്ങാട്ടു കയറുന്നതു് പകലിനശേഷം രാത്രി, വേനലിനശേഷം വർഷം എത്തിച്ചു കാലം കാലചക്രം ഭരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു ജനനമെന്ന അർത്ഥം അഥവാ പ്രകൃതവും സംഭവിച്ചു പ്രകൃതി പുനർജനനം ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയു വന്നു സ്വധർമ്മനിരതനായ പുരുഷപ്രിയൻ ഈ പുരുഷപ്രിയൻ; അവിടത്തു് ദാമ്യത്തിനവകാശമില്ല.

പ്രതാപ—എന്റെ പാർശ്വമിയായി ഒരു വാമപുത്രനും
ജായിതന്നുവെങ്കിൽ എനിക്കു സമാധാനമുണ്ടായിരുന്ന
പക്ഷേ—ആവു—(ശബ്ദത്തിൽ കിടന്നുളരുന്നു.)

ഗോവിന്ദ—തിരുമനസ്സിലുള്ള ദുഷ്ടമനസ്സു വേദനയു
ണ്ടോ?

പ്രതാപ—ഉം, ഗോവിന്ദസിംഹൻ! പക്ഷേ ശാശിമല്ലാ
മാധവമാണു. ഞാൻ പകുതി തീർത്തുവെച്ചു പണി എ
ന്റെ മരണശേഷം അധോഗതിയെ പ്രാപിക്കും.

ഗോവിന്ദ—എങ്ങനേ?

പ്രതാപ—അമരസിംഹൻ സമാധാനലോഭംകൊണ്ടു ഞാ
നിനെയൊക്കെ കഷ്ടപ്പെട്ടു ഉദ്ധരിച്ചു മാത്രമെന്നു മുഗള
ന്മാരുടെ പക്ഷം സമർപ്പിക്കും

ഗോവിന്ദ—തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അതുവിചാരിച്ചു മന
സ്സുപപ്പെടേണ്ടു.

പ്രതാപ—എന്റെ അമ്മയെ വിവാഹമുണ്ടെന്നു വിചാ
രിക്കരുത്. അമ്മൻ വിധവയായിരുന്നു ആയാൾക്കു ദാരി
ദ്ര്യം തുടങ്ങിയ കഷ്ടതകളനുഭവിക്കുന്നതിനു ശക്തിയി
ല്ല. തന്നിരിക്കും എന്റെ മരണശേഷം എന്റെ കുടി
മത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ഒരു പ്രാസാദം കാണുകയും
മേലാഡം ഭൂമി മുഗളന്മാർക്കു വിതരണമാകുമെന്നും ഏതാ
കൊരാൾക്കുണ്ടു്. വിങ്ങളും അതിനനുവദിച്ചുകൊ
ണ്ടുണ്ടു്.

ഗോവിന്ദ—കുടുംബം അതുണ്ടാകുകയില്ല. ഞാൻ ബാ
ല്യാദാണയെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യ
ുന്നു.

പ്രതാപ—എന്നാൽ എനിക്കുളം ആശ്വാസത്തോടെ മ
രിക്കാം. (അമരസിംഹന്റെ നേരെനോക്കി) അമ്മേ,
അടുത്തുവരൂ. ഞാൻ യാത്രയായി. കേൾക്കൂ, ഞാൻ
ചോകുന്ന സ്ഥലത്തേക്കു ജീവിതത്തിലൊരിക്കൽ സർവ്വ
ജീവജാലങ്ങൾക്കും ചോരകണ്ടിവരും. മകനേ!, കരയേ
ണ്ടു ഞാൻ അന്നു തനിയെ ആഴിട്ടു ചോരുന്നില്ല.

ഇതപരമമല്ല വർദ്ധയുഗം ഞാനൊരുമിച്ചു പദ്യത്തെ
 ലിലം വിവിനങ്ങളിലും വസിച്ചു സാനാ പ്രകാരത്തിലു
 ള്ള കഷ്ടതകളനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള നരവംശാവതാരസന്താപ
 കട പക്കലാണു ഞാൻ തന്നെ സ്വപ്നിച്ചിരിക്കുന്നതു്
 താൻ അദ്ധരപരിത്രുജിതാത്മപചരം അദ്ധരപരിത്രു
 നാളം തന്നെ മരിക്കലും വിട്ടുപിരിയുകയില്ല. അവ
 മെല്ലാവരും പ്രതാപസിംഹന്റെ പൂത്രനുവേണ്ടി പ്രാ
 ന്നത്യാഗംചെയ്യാൻ സന്നദ്ധന്മാരാണ്. ദേവാസ്ഥാ
 യുദ്ധമെന്തെ ഞാൻ തന്റെ ശാസ്ത്രം അറപ്പിക്കുന്നു.
 ചിത്തോരുഹിണി അതിലുൾപ്പെടുന്നതിനു സാധിച്ചിട്ടി
 ല്ലല്ലാ എന്നൊരു മാനുഷാപമേ എന്നിങ്ങല്ല. ചിത്തോ
 രിനെ ഉദ്ധരിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗം തനിക്കാണു വന്നുകിട്ടിയിരി
 ക്കുന്നതു്. അതിനു സംഗതി വരണമെന്നു ഞാൻ ത
 ന്നെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. അശ്വിർവാദകത്താടു കൂടി ഞാൻ
 നിജ്ജിതമായ ഏകൻറെ വധ്ഗമത്തെ തനിക്കു തരുന്നു.
 (അമരസിംഹൻ വാറുകൊടുത്തു്) ഈ വധ്ഗമത്തെ
 സദാ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുകയും ഇതിനേൽ കഴുതും ബാധി
 കാകത സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വ
 സിക്കുന്നു. മകനേ! ഇനിയെന്താണു പറയണ്ടതു്?
 താൻ വിജയിയും യശസ്വിയും സുഖിയും ചിരഞ്ജീവി
 യുമായി വാഴുമെന്നു ഞാൻ അശ്വിർവാദിക്കുന്നു.

(അമരസിംഹൻ പിതാവിന്റെ ചരണാവലിനുള്ള
 ഭക്തി സ്തംഭിക്കുന്നു. പ്രതാപസിംഹൻ മൃഗാവിൽ കൈ
 വെച്ചു മകനെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു)

പ്രതാപ—(അല്പനേരം കൈതൊഴി കിടന്നിട്ട്) എനിക്കു
 കണ്ണുകാണാതാകുന്നു. ശ്വാസംചോരുന്നില്ല. അമര
 സിംഹാ! അതെവിടെയാണു്? മകനേ! അടുത്തുവരൂ.
 കരകൂടി അടുത്തുവരൂ. ഞാൻ ജ്ഞാപോകുന്നു—പോ
 കുന്നു. പ്രിയതമേ ലക്ഷ്മി! നിൽക്കൂ ഞാൻ വരുന്നുണ്ടു്!

മൈത്ര്യം (നാഡിനാക്കീട്ട്) രാണാതിരമനസ്സിലെ ജീവിതലീല സമാപിച്ചു. ഇനി സംസ്കാരത്തിനു വേണ്ടുന്ന ഏല്പിപ്പുചെയ്യും.

ഗോവിന്ദ—പുരുഷോത്തമാ! മേഖരസിന്റെ പ്രഭാകരാ! ഈ പടയ മിത്രത്തെ ഉപേക്ഷിച്ച് അങ്ങനെയിടേക്കു പോയി? (പ്രസന്ന പദങ്ങളു വിലപിച്ചുകൊണ്ടു രാണയുടെ നന്ദാരികത്തിന്റെ പാദങ്ങളിൽ കിടന്നുരുട്ടുന്നു.)

(സകല രജപുത്രസനാനികളും മുട്ടുകുത്തി രാണയുടെ ചരണം കൈ സ്തംഭിക്കുന്നു.)

പൃഥ്വി—രീതിവിചാര! അങ്ങനെ സ്വപുണ്യപൂരം കൊണ്ടു ആജീവിതമായിരിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗലോകം ഗമിച്ചാലും! അങ്ങയുടെ യാശാധാവാച്ചും കേവലം രജപുത്രന്മാരുടെതന്നെയല്ല സമസ്തമനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെയും ഹൃദയോസ്ഥകാരത്തെ കളയുന്നതിനു പര്യാപ്തമായി പ്രിയ പത്നനും നിലനിലുണ്ട്. അങ്ങയുടെ കീർത്തികൾ ഇതിമാസഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പത്രങ്ങളിൽ തങ്കരേഖകളായി പരന്നു ചെയ്യുമാറാകട്ടെ; അരാധാപദ്യങ്ങളുടെ പരന്നതങ്ങളായ താളാകളിൽ പ്രതിധ്വനിതമാകട്ടെ; രാജസ്ഥാനത്തിലെ വയൽ, വനം, പർവ്വതം ഏതൊരു ഭാഗത്തും അങ്ങയുടെ അക്ഷയസ്മൃതികൊണ്ടു സദാ പവിത്രമായിത്തീരട്ടെ;

അ വ റ നീ ക റ .

